

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

4'üncü Toplantı
17 Şubat 2021 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

I.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş'ın, Gara'da icra edilen Pençe Kartal-2 Harekâtında PKK terör örgütü tarafından şehit edilen 3 askerimize ve terör örgütü tarafından kaçırılan ve şehit edilen 13 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

I.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 74 milletvekilinin, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU

4'üncü Toplantı

17 Şubat 2021 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu saat 11.07'de açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş, Gara'da icra edilen Pençe Kartal-2 Harekâtında PKK terör örgütü tarafından şehit edilen 3 askerimize ve terör örgütü tarafından kaçırılan ve şehit edilen 13 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı dilediğine ilişkin açıklama yaptı.

Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 74 milletvekilinin, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383), görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 19.38'de toplantıya son verildi.

17 Şubat 2021 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.07

BAŞKAN: Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)**BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çok değerli Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunu üyelerim, değerli milletvekili arkadaşlarım, kamu kurumlarının saygıdeğer temsilcileri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli temsilcileri; Komisyonumuzun 12’nci Birleşimini açıyorum. (*)

Toplantı yeter sayımız vardır.

Görüşmelerimize başlıyoruz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Elitaş’ın, Gara’da icra edilen Pençe Kartal-2 Harekâtında PKK terör örgütü tarafından şehit edilen 3 askerimize ve terör örgütü tarafından kaçırılan ve şehit edilen 13 vatandaşımıza Allah’tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gündeme geçmeden önce, Irak’ın kuzeyinden Gara bölgesinde icra edilen Pençe Kartal-2 Harekâtı kapsamında hain PKK terör örgütü tarafından şehit edilen 3 askerimize ve eli kanlı canı örgüt tarafından kaçırılan ve vahşice katledilerek şehit edilen 13 vatandaşımıza Allah’tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum. Bu vesileyle, bu vatan için canını feda eden tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi şükranla yâd ediyor, hain PKK terör örgütünü ve eylemlerini lanetliyorum.

Yaşanan bu hadise bir kez daha bu örgütün ne kadar vahşi, cani ve acımasız bir cinayet şebekesi olduğunu tüm dünyaya göstermiştir. Ülkemizin başta hain PKK terör örgütü başta olmak üzere tüm terör örgütleriyle mücadelesi azim ve kararlılıkla sürdürülecektir.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 74 milletvekilinin, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3383) (**)

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, gündemimizde bulunan Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci ile Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 74 milletvekili tarafından 11 Şubat 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilen (2/3383) esas numaralı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman (*) Coronavirus salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.
(**) (2/3383) esas numaralı Kanun Teklifi tutanağa eklidir.

Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi yer almaktadır. Teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçeceğiz. Teklif hakkında Komisyonumuzu bilgilendirmek üzere ilk sözü teklifin birinci imza sahibi Malatya Milletvekili Sayın Bülent Tüfenkci'ye veriyorum.

Buyurun Sayın Tüfenkci.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) - Sayın Başkanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurumu ve özel sektör temsilcilerimiz, milletvekili arkadaşlarımız; ben de sizleri saygıyla muhabbetle selamlıyorum. Ben de sözlerime başlamadan önce Gara'da 13 şehidimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, onlardan biri de Malatyalı hemşehrimizdi. Cenab-ı Allah rahmet etsin ve inşallah hesabı da gerekli şekilde sorulacak.

Değerli arkadaşlar, ülkemizde istikrarlı ve uzun dönemde bir büyüme performansı yakalayabilmek için yurt içi, yurt dışı tasarruflar kilit rol oynamaktadır. Baktığımız zaman, özellikle hane halkı tasarruf oranlarımız görece olarak diğer gelişmekte olan ülkelere ve diğer ülkelere göre biraz daha azdır. Hane halkı tasarruflarının artırılması için öncelikle kişilerin kendilerini finansal açıdan güvende hissedebilecekleri uygun tasarruf ürünlerini bulabilmesi gerekmektedir. Bu anlamda, Türkiye'de de gerçekten otuz yılı aşkın süredir uygulanan ve bana göre başarıyla uygulanan bir sistem mevcut esasında ama sistemin yasal boşlukları ve düzenlenmesi mevcut değildi. Bu anlamıyla getirdiğimiz teklifle birlikte bu alanı düzenlemek istiyoruz. Uluslararası örnekleri incelendiğinde de sözleşmeye dayalı tasarruf olarak adlandırılan ve tasarruf sahibinin belirli bir dönem birikim yaptıktan sonra önceden belirlenmiş bir şekilde araca ulaştığı veya mala ulaştığı sistemler mevcut, bu sistemler uluslararası finans noktalarında da uygulanmaktadır. Türkiye'de özellikle faizsiz olarak, faize biraz mesafeli duran kesimler tarafından tercih edilen bu tasarruf sistemi özellikle “el birliği tasarrufu” diye de adlandırılabilir. Baktığımız zaman konut ve taşıt alımı noktasında yaygınlaştığını görüyoruz. Şimdiye kadar da gerçekten çok büyük mağduriyetler de oluşmadan, yargıya da çok taşınan çekişmeler olmadığını da doğrusu görüyoruz ama bugüne kadar mağduriyet oluşmaması demek bundan sonra oluşmayacağı anlamına da gelmez. Özellikle, son iki üç yıldır bu alanın hızlı bir şekilde büyüdüğünü ve yeni organizasyon şirketlerinin girdiğini de görüyoruz. Biz, özellikle tasarruf finansman şirketlerini 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamına dâhil ediyoruz. Bu teklifle ne getiriyoruz onu kısaca size izah edeyim.

Tasarruf finansman şirketlerinin asgari sermaye tutarını 100 milyon TL olarak teklif ediyoruz ve BDDK'ye de belli standart ve sınırlamalar getirme yetkisi verilmektedir. Tasarruf finansman şirketleri yalnızca konut veya taşıt ediminden doğan borçları finanse edebilecek, tasarruf finansman sözleşmeleri dışında finansman sağlayamayacak ve yalnızca yurt içinde tescil edilmiş konut veya taşıt alımına yönelik finansmanda bulunabilecekler. Tasarruf finansman şirketlerinin birleşme, devir, bölünme ve iradi tasfiyeleri BDDK'nin, kurumun denetiminde olacak. Mevcut yükümlülüklerini yerine getirebileceğine ilişkin bir plan sunması, müşterilerine olan finansman yükümlülükleri dâhil olmak üzere tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesi şartıyla gerçekleştirilecek. Tasfiye sürecinde yeni müşteri edinilemeyecek, sunulan plana uyulmaması veya söz konusu işlemlere müşteri hak ve menfaatlerinin zarara uğratılacağına tespit edilmesi hâlinde kurul kararıyla iradi tasfiye izni iptal edilecek. Şirketlerin aktif kalitesinin ve gelir gider dengesinin bozulması dolayısıyla öz kaynaklarının faaliyetlerin emin bir şekilde yürütülmesine engel olacak şekilde bozulması ya da şirket yönetimlerinin basiretsizliği nedeniyle maruz kalınan risklerin önemli ölçüde artması ve mali bünyeyi zayıflatarak şekilde yoğunlaşması hâllerinden birinin BDDK'ce tespit edilmesi hâlinde şirketten ilave tedbirler alınması da istenebilecek. Tasarruf finansman sözleşmesinin kapsamının belirlenmesi; müşteri, sözleşme imzalanmasını takip eden on dört gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeden cayabiliyor ve bu cayma, on dört gün

içerisinde caydığı takdirde, ayrıca organizasyon bedeli falan kesintisi de yapılmadan ne yatırılmışsa onu müşteriye ödeyebiliyor. Dolayısıyla, bu anlamıyla yeni bir düzenleme getirmiş olduk. Kampanya süresince de cayma hakkı var. Bu noktada da caydığı takdirde sadece organizasyon bedeli ödeyip diğer hiçbir kesintiyi maruz kalmadan o tasarrufu da çekebiliyor.

Yine, bu getirdiğimiz teklifle özellikle şirketin fon havuzunu kendi operasyonel hesaplarından ayırma zorunluluğu getiriyoruz. Fon havuzundaki paralar amacı dışında kullanılamaz, haczedilemez. Şirketler faizsiz esaslara göre faaliyetini gösterir çünkü bu sistemin temel mantığı da faizsiz olması ve bir anlamıyla bankalarda kredi notu düşük vatandaşlarımızın biraz daha tercih ettiği bir sistem.

Değerli arkadaşlar, özellikle tasarruf finansman müşterilerinin sözleşme fesih ve sözleşmeden cayma haklarını kullanmaları durumunda birikimlerinin iade edilmesini engelleyen kişilere altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş yüz güne kadar adli para cezası verilecek. Zimmet suçu işleyen tasarruf finansman şirketi yöneticisi ve mensuplarına altı yıldan on iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılacakları gibi tasarruf finansman şirketlerinin uğradığı zararın tazminine mahkûm edilecek. Tasfiyeyi BDDK'nin belirlediği -TMSF de var bunun içinde- 3 kişilik bir kurul tarafından tasfiye olacak ve bu noktada intibak için de mevcut şirketlerimize belirli süreler veriyoruz. Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde mevcut şirketler müracaatlarını yapacaklar, altı ay içinde kendilerini kanunun hükümlerine uygun hâle getirecekler ve burada müşteri hak ve hükümlülüklerinin, menfaatlerinin zarara uğratılmadan eğer intibakları yapamayan şirketler de verilen ek sürelerde de yerine getirmediği takdirde tasfiye edilecek. Lisans verilecek, lisanssız işletmelere de izin verilmeyecek. Bu noktada bu şekilde bir düzenleme getiriyoruz. İnşallah ülkemiz, memleketimiz için hayırlı uğurlu olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli Milletvekilimiz Sayın Tüfenkci'ye teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinin görüşmeleri sırasında bazı kurum ve kuruluşları davet ettik. Davet ettiğim kurum ve kuruluşları sizlerle paylaşmak istiyorum; Hazine ve Maliye Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Finansal Kurumlar Birliği. Bir de sektörde faaliyet gösteren en büyük ilk 7 firmayı çağırdık ki bize verilen bilgiye göre bu 7 firma da sektördeki toplam hareketin yüzde 95'ini oluşturuyor. Bunlar; EMİNEVİM, FUZULEV, BİREVİM, ÇÖZÜM TASARRUF, HEDEFEVİM, KATILIMEVİM, FİNANSEVİM.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bir de İMECE var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir de İMECE diye bir firma var. Onları çağırdık.

Şimdi, değerli arkadaşlar, izin verirseniz bu sistem, duyduğumuz ama nasıl icra edildiği konusunda çoğumuzun pek bilgi sahibi olmadığı bir sistem. Sektör temsilcisi arkadaşlarımızdan eğer uygun görürseniz kısa bilgiler alıp o çerçevede değerlendirelim. Kanun maddesine veya geneli üzerindeki görüşmelere girmeden önce gerekçeyi. Tam olarak belki araştırma imkânımız olmayabilir, tam yeterli bilgiye sahip olmamış olabiliriz. Bu çerçevede ben, sektör temsilcilerine bu konunun nasıl işlediğini, ne zaman başladığını, nasıl yürüdüğünü öğrenmek için söylüyorum. Sanıyorum Komisyon üyelerimiz uygun olarak değerlendirirler.

Evet, bu arada Covid-19'a, 2 kere bu virüse yakalanan değerli arkadaşımız Sayın Vahit Kiler aramıza katıldılar, tekrar geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Ağır bir hastalık geçirdiler, sağlığına kavuşmuşlar, bizi de mutlu ettiler, tekrar geçmiş olsun.

Evet, bu söylediğim firmalardan EMİNEVİM temsilcisi burada mı?

Şimdi, arkadaşlar kısa ve öz, ne yaptığınızı, nasıl çalıştığınızı... Çünkü burada 7-8 tane kuruluş var, eğer o kuruluşlar bize hikâye anlatırlarsa sabaha kadar sürer; net ve özet anlatmanız lazım, çünkü burada milletvekili arkadaşlarımız konuyu çok çabuk kavrama kabiliyetinde olan arkadaşlarımız. Özellikle istirham ediyorum, kısa ve net olsun. Çünkü, 7-8 firma temsilcisinden de kısa kısa bilgiler almak istiyoruz.

Buyurun.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

EMİNEVİM Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısıyım, 1991 yılında merhum babam Abdurrahman Emin Üstün böyle bir sistem geliştirdi, otuz yıl boyunca da bu sistemi büyüttü ve geçen yıl aramızdan ayrıldı. Niyeti her zaman, küçük tasarrufların birleşerek büyük sermayeler oluşturmaya idi. Çünkü, küçük tasarruf sahipleri, faizin ve enflasyonun yüksek olduğu ekonomilerde ev ve otomobil sahibi olamıyordu. Her zaman şunu söylerdi: “İnsanların gönlünde her zaman 2 tane anahtar vardır, birisi otomobil, birisi ev.” Bu niyetle başladı bu sistemi geliştirmeye ve sistem halk nezdinde teveccüh gördü ve gitgide büyüdü. 2016 yılına kadar 2 firma olarak geldik, 2016’dan sonra sistem daha da genişleyerek hem içimizden ayrılan arkadaşlar hem dışarıdaki insanlar farklı farklı firmalar kurarak sektörü genişlettiler ve şu anda oldukça büyük bir sektör hâline geldik. Tabii ki şu anki yapılan regülasyonlar bizi oldukça memnun etti. Çünkü sistemin devlet tarafından kontrol edilmesi bizim için oldukça mutluluk verici bir durum. Çünkü kontrol edilmesi gereken bir şey, sonuç olarak bu vatandaşların paraları her zaman devlet tarafından kontrol edilmeli. Bu sebeple çok teşekkür ediyoruz böyle bir çalışmanın olmasından dolayı, inşallah daha da güzel olacak.

Teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani biz firmayı tanımak değil, sistem ne yapıyor onu öğrenmek istiyoruz.

Şimdi, bunu diğer arkadaşlara da söyleyeyim, kendinizi burada tanıtmak yerine sisteminizi, eksik kalan yerleri anlatın ki dinleyelim.

Buyurun tekrar.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Tabii ki.

Sistem şu şekilde çalışıyor: İnsanlar ev almak istiyorlar, 100 bine, 200 bine, örnek olarak diyelim. 100 bin liraya ev almak istiyor, ayda da bin TL verebiliyor. Biz bu çeşit insanları topluyoruz, diyelim ki 100 kişi bulduk, herkes biner TL verebiliyor, ilk ay herkes biner TL verdiği için 100 bin lirayı toplamış oluyoruz, sırayla insanları ev sahibi yapıyoruz. Kişiler değişebiliyor, kimisi yüzde 5 peşinat verebiliyor, kimisi yüzde 10 peşinat verebiliyor, kimisi yüzde 20 peşinat verebiliyor. Verilen peşinatlar arttıkça bizim daha erken teslimat yapabilme imkânımız oluyor, çünkü toplanan bu para büyüdüğü için çekilişle, sırayla insanlara ev ve otomobillerini teslim edebiliyoruz. Örnek olarak, yüzde 20-30 peşinatlar verildiği takdirde yüz aylık bir vadede yüz aya kadar beklenmeden, daha erken bir tarihte, kırkıncı aya kadar herkesin ev veya otomobillerini teslim edebiliyoruz.

Bizim 2 tane ana sistemimiz var: Bir, çekilişli sistem, bir de daha önceden teslimat tarihi belirlenen sistem olarak ayırabiliriz. Çekilişli sistemde, kura yoluyla, noter huzurunda çekiliş yaparak, sıra sıra kişilerin ev ve otomobillerini teslim ediyoruz.

Teslim tarihi belirli olan sistemde ise; peşinat miktarına göre ve vereceği rakama göre, aylık yatıracağı taksite göre bir teslimat tarihi belirliyoruz. Bu teslimat tarihlerini belirlerken en önemli kısmında sistemin sürekli devam edebilmesi için ve hiçbir şekilde havuzdaki paranın boşalmaması

için bunun bir simülasyon edilmesi gerekiyor. Simülasyon da şu şekilde çalışıyor: Toplanan bütün paraların, hem bugünkü toplanacak paraların ve gelecekte gelecek paraların hepsi bir sisteme koyuluyor ve böylece ne kadarlık bir nakit akışımızın olduğunu görebiliyoruz. Gelecekteki gelen müşterilerin de tahmini peşinat ve taksit miktarlarını da hesaplayabildiğimiz için yeni gelen müşterilerin teslimat tarihlerini önceden belirleyebiliyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir soru sorabilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İsterseniz bütün sektörleri dinleyelim, o şekilde yapalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Topladıkları paraları nerede muhafaza ediyorlar?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onun hepsini bir dinleyelim.

Evet, bundan sonraki açıklayacak arkadaş bu şeyi yapabilir.

Şimdi, FUZULEV temsilcisi...

Evet, siz buyurun.

VAHİT KİLER (Bitlis) – Aynı şeyi tekrarlamasın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aynı şeyi tekrarlamayalım. Biraz önce sayın milletvekilimizin sorduğu soruyu da kapsayan bir şekilde cevap vermeye çalışalım.

Evet, kendinizi tanıtır; isminiz, biraz önceki sorulan soru ve EMİNEVİM'in eksik bıraktığı yer varsa onlardan devam edin.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Sayın Başkanım, yüce Meclisimizin kıymetli milletvekilleri; öncelikle saygılarımı sunarım. Yunus Furkan Akbal; FUZULEV Yönetim Kurulu Üyesiyim. Efendim, bizim sistemimiz otuz yıllık bir sistem ve bu sistemin işleyişi -kısaca bir özet geçmek adına- şu şekilde oluşuyor: Küçük tasarruf sahiplerinin, şu anki işleyişte otomobil ve ev sahibi olmak isteyen insanların bir araya gelerek, küçük birikimlerini birleştirerek birbirlerini mali yönden finanse ettikleri bir sisteme dayanıyor. Bir sıra tespit sistemiyle beraber sırası gelen her arkadaşımıza, her müşterimize konut, eğer konusu araçsa araç teslimatını her ay sürekli şekilde gerçekleştirilmekteyiz.

Sistem otuz yıllık bir sistem, dediğim gibi otuz yıldır aslında kendini test eden bir sistem. Herhangi bir devlet güvencesi altında olmadan, kendini bir şekilde idame eden ve bugün, bu zamana kadar gelen, aslında güçlü, tamamlayıcı bir finansman modeli. İşleyişle alakalı olarak, efendim, bizim çeşitli varyasyonlarımız var; işte müşterilerimiz geliyor, kimisi işte 100 bin lira, 200 bin lira çeşitli bedeller belirleyip, kendi ödeme yöntemlerini de belirleyip “Ben taksitimi şu şekilde ödeyebilirim, peşinatım var veya yok, şu kadar ay vadeyle ödemek istiyorum.” deyip, kendi kampanyasında ödeme şartlarını belirleyip, ödeme şartlarını belirledikten sonra o ödeme şartlarına göre her ay düzenli şekilde taksitini yatırıp, sırası geldiği zaman da teslimatını aldığı bir model olarak işlemekte efendim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu paraları nerede yatırıyor vatandaş, paralar nerede tutuluyor?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Nasıl değerlendiriliyor bu paralar?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim şu şekilde: Ödenen tüm taksitler aslında düzenli olarak her ay taksitler ödeniyor ve düzenli olarak her ay teslimatlar yapılıyor. Yani baktığınız zaman aslında bir para girişi var, her ay düzenli teslimat olduğu için de aynı şekilde bir para çıkışı var. Aslında paranın büyük bir kısmı burada teslimatlarda kullanılıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kalan kısmı...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim, kalan kısmı da havuzda yine aynı şekilde bekliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bankada mı duruyor, nerede duruyor?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Tabii efendim bankada duruyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Katılım bankasında mı yoksa...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim şöyle -şu anki sistem için söylüyorum- firmalar hangi bankalarla çalışıyorsa şu an o şekilde kendi bankalarında duruyor, zaten genel sistemin işleyişinde...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Mesela siz hangi bankada, katılım bankasında mı yoksa...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim, biz Vakıfbank'ta tutuyoruz şu an.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Vakıfbank'ta tutarken faiz olarak bir nema alıyor musunuz?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Yok, faiz işlemiyor efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Alabilmeniz için bir engel var mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Vakıf Katılımda tutuyorsunuz, Vakıfbank'ta değil.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Yok, efendim, şöyle; Halkbank ve Vakıfbankta tutuyoruz, herhangi bir faiz işlemiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani işletseniz bir engel var mı?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Şu anki mevcut düzenlemede yok efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, hayır. Yani siz oraya, bankaya gelen, toplanan bu paraları, katılımcıların paralarını katılım bankasında değil bankada tutuyorsunuz. Bankada tutarken...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, şöyle; bizim aslında her bankada hesaplarımız var normalde. Burada, her bankada hesaplarımız var çünkü müşterilerimiz, herkes kendi bankasından ödemek istediği için totalde kullandığımız bankalar için söylüyorum, devlet bankaları olarak: Vakıfbankta tutuyoruz, Halkbankta tutuyoruz ve katılım bankası olarak da Kuveyt Türkte tutuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, sayın milletvekilimizin sorduğu şey şu: “Katılım bankasındaysa kâr payı mı alıyorsunuz? Normal bankada tutuyorsanız bunu repo mu yaptırıyorsunuz?” diyor.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, şöyle; bu mevcut parayı aslında çok işleme zamanı olmuyor, kaldığı zaman...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, üç güne bile repo yapıyorlar, gecelik repo var.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, bizde şöyle; teslimat dediğimiz olgu şu... Şöyle anlaşılmasın: Kişi taksitlerini ödüyor ya her ay, ayın her günü ödüyor, bizde de ayın her günü sürekli bir para çıkışı var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, konutları siz peşin mi alıyorsunuz yoksa...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Hayır, efendim şöyle kişi... Mesela, talihli oldunuz diyelim, talihli olduktan sonra gidip istediğiniz -mesela 300 bin liraya girdiniz, 300 bin liraya kadar- bir konut bakıyorsunuz “Ben bu konutu almak istiyorum.” diyorsunuz, eksper yapılıyor bu konuta, akabinde çeşitli, işte, evraklarınızı getiriyorsunuz konuta ilişkin ve kendinize ilişkin, evraklar geldikten sonra o 300 bin liralık konutu direkt satın...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani bedelini peşin mi ödüyorsunuz yoksa...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Tabii efendim, bedelini peşin ödüyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, yok öyle değil. Anlamadın Furkan.

Şimdi, üstat...

FUZUL EV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Biz kendi üzerimize almıyoruz eğer onu soruyorsanız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, konutu buluyor vatandaş, bunlar o biriken parayı oraya veriyorlar süresi gelince.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 300 bin liralık konutu vatandaş beğendi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 500 bin liralık da beğenebiliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Neyse...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, o süreci isterseniz size anlatayım...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Siz, 300 bin lirayı hemen ödüyor musunuz yoksa “Bir dakika bunun yarısını vereyim, yarısını da...”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, yok.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Yok, efendim şöyle...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bakın, işleyişini anlatacağımız hadise bu. Siz, 100 kişilik bir gruptan örnek verin. 100 kişilik gruptan vereceğiniz örnekle... Bunu az önce EMİNEVİM “Kırk veya elli ay.” dedi.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Evet, efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Elli ay içerisinde birinci katılımcı, kurayla çıkan birinci katılımcı 1’inci ay alıyor, en son 40’inci ayda 100 kişi tamamını, yatırdığı paranın 100 bin lirasını alıyor, bin liralık katılımla. Anlatabildim mi Akif Bey?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Birinci kişi, şanslı olan kişi, 1’inci ay 100 bin lira alıyor. En şanssız olan kişi de 40’inci ay anlaşmaya bağlı veya 50’nci ay. En sonuncu kişi 50’nci ayda alıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Para kişiye mi ödeniyor?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Sayın Vekilim, ben sorunuzu anladım isterseniz cevap verebilirim.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Altın günü gibi bir şey bu.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Sayın Vekilim, şöyle; kişi evraklarını tamamladı ve “Ben bu evi almak istiyorum.” dedi ya. Bu evi almak istiyorum dedikten sonra biz ödeme planına koyuyoruz, örnek veriyorum: “Şu gün, işte, martın üçünde sizin ödeme tarihiniz.”

diyoruz, martın üçü geldiği zaman müşterimiz tapuya gidiyor, konutu üzerine alıyor ve biz de parasını o 300 bin liraysa 300 bin liranın tamamını ödüyor ve kişiyi konut sahibi yapıyoruz, üzerine de ipotek koyulup teminat sağlanmış oluyor yani paranın tamamı hak edişinde veriliyor efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Akif Bey diğerlerini de dinleyelim.

Arkadaşlar, anlaşılan birbirinizden farklı bir şey anlatmayacaksınız.

Şimdi, bir arkadaşımız... Sıra BİREVİM’de.

Bir arkadaşımız bunun nasıl işlediği konusunu bir örnekle anlatsın. “Bunu en iyi ben anlatırım.” diyen kimse o anlatsın. Bir örnek vererek anlatın arkadaşlar, bir sözleşme yapmaya geldim ben size. Biz, bir vatandaşız, biz sizden ev almak istiyoruz. Bize alternatifler sunun, deyin ki... Ben mesela 2 bin liralık eve girmek istiyorum, 2 bin lira aylık taksitle, birini 5 bin liralık taksitle neyse normal olanı yap ve örneklemelerle anlatın bunu bize ve nasıl çıkıyorum, çıkmak istediğimde Bülent Bey’in söylediği gibi... Bu arada Bakan Yardımcımız da teşrif ettiler, kendilerine teşekkür ediyorum, hayırlı uğurlu olsun. Şakir Ercan Gül yeni Bakan Yardımcısı olarak atandı, kendilerine de hayırlı olsun diyorum.

Yani buradaki, yapılan işten ben ayrılmak istiyorum dediğimde ne zararım var katılımcı olarak?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir şey daha ekleyebilir miyiz buna?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kurayla mı çekiliyor?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İşte, kura dediği, bir de başka usul söylediler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir soru daha ekleyebilir miyiz buna rica etsek?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, evet...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Mesela, birisi 500 bin liralık ev beğendi, 1’inci sırada çıktı; 100 bin liralık ev beğenen 40’ıncı sırada çıktı; bunu nasıl ayarlıyorsunuz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İşte, ona “kura” mı dedi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani biri 500 binlik ev beğendi, biri 100 binlik ev beğendi; bunu nasıl...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Vekilim, ben tüm sorularınıza açıklıkla cevap verebilirim müsaade olursa.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri, saygıdeğer devlet ricali; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, bizim sistemimiz, aslında bizim icat ettiğimiz bir sistem değil; dünyada “ROSCA” denilen, Almanya’da “bauspar” denilen, tasarruf sandıklarına dayanan ve fonunu tasarruftan üreten... Yani bankalardan farklı olarak, katılım bankalarındaki katılım hesaplarından, mevduat bankalarındaki mevduat hesaplarından farklı olarak tasarruf fonlarından ürettiyor yani siz bizim sistemimize gelerek aslında bir tasarruf fonu oluşturuyorsunuz. Tasarruf fonlarında, takdir edersiniz ki paranın pazarlaması olmadığı için yani faizsizlik esası ilke olduğu için hemen bir kredibilite elde etmeniz mümkün değil, teknik olarak kredi işlemi yürümez burada. Biz ürün bazında altında farklılaştırıyoruz bunun matematiğini, şöyle işliyor sistemimiz efendim: 2 tane farklı yöntemimiz var; bir “sıra tespitli” dediğimiz, bir de “serbest planlı” dediğimiz yöntem. “Sıra tespitli” dediğimizde, efendim, sayın milletvekilimin -özür dilerim, ismini bilmiyorum- beyan ettiği üzere, belli gruplarda insanları bir araya getiriyoruz ama bu grupları oluştururken benzer taleplere ve benzer ödeme biçimlerine sahip olmalarını esas alıyoruz. Örneğin, 100 kişilik bir grup oluşturduk ve buna 700 bin lira gibi bir üst limit koyduk;

1 milyonluk bir talep sahibi buraya giremiyor. Alt sınır da belirliyoruz burada çünkü matematiksel olarak bu grubun kendi içerisinde toplanan tasarruflarla kendisini yönetiyor olabilmesi gerekiyor. Nasıl yönetiliyor bu efendim? Şöyle yönetiliyor: Siz tasarruf fonu oluşturduktan sonra belli bir dönem tasarruf yapıyorsunuz, sonra da teslimat ya da kanundaki tabiriyle “tahsisat dönemi” denilen dönemde de tasarrufunuzu alıyorsunuz. Dolayısıyla, siz bize geldiğinizde -Sayın Başkanın örneği üzerinden gideyim- 100 kişilik bir gruba girecek, 2 bin lira ödeyip 100 bin lira almak isteyeceksiniz. Dolayısıyla, teknik olarak elli ay vadeli bir sisteme giriyor olacaksınız. Dünyada mantık şöyle işler efendim, valör sistemi işler burada, matematiksel olarak şöyle yönetilir bu: Elli ayda “ortalama” dediğimiz fayda mantığıyla yüzde 50 şirket lehine, sistem lehine -çünkü tasarruflarıyla diğer tasarruf grubundaki kişileri finanse ediyor olması lazım- yüzde 50 kendi lehine olmak üzere 25’inci ayda 100 bin liralık tasarrufunu alabilir hâle geliyor fakat biz kurumsal tasarruf yöneticiliği yaptığımız için... Örneğin, başlarken 100 kişilik grupta ilk gelen kişi “Ben 2 bin lira ödeyebilirim.” dediği için Başkanım gibi, bir başkası “Benim 20 bin peşinatım var, ayda 5 bin ödeyebilirim.” dediği için, bir başkası “Ben ayda 4 bin ödeyebilirim.” dediği için, farklı dönemlerde, farklı kişilerin -benzer olmakla birlikte- farklı ödeme biçimleri var. Dolayısıyla, sıfır noktasında, efendim, 100 kişilik bir grubu aştığımız zaman da aslında 20 kişilik bir tasarruf yani 2 milyon civarında bir tasarruf birikiyor. Dolayısıyla, bu tasarruf sisteminde 20 kişilik biriktiği için biz ilk aydan itibaren “sıra tespiti” dediğimiz, herkesi eşit kabul ederek -çünkü temeli yardımlaşmaya dayanıyor bu sistemin- ilk aydan itibaren bu biriken tasarrufları -sayın vekilime cevap olsun diye söylüyorum- değerlendirmediklerimiz için -çünkü sistem faizsiz işliyor efendim, bankalarda tutuyoruz ve kayıt dışılık mümkün değil çünkü herkesle bir sözleşme imzalıyoruz- bu sözleşmelere göre bir tasarruf fonu oluşturuyoruz. Bu fona göre de ödeme yapıyorlar efendim. Dolayısıyla, bankalara geliyor tamamı. Farklı bankalarla çalışıyoruz, müşteri kolaylığı olsun diye örneğin Ziraat Bankasını daha çok tercih ediyoruz çünkü Tunceli’nin köyünde de bankamatik var, ödeyebiliyor; Ağrı’nın köyünde de var, ödeyebiliyor. Burada bir ayırım gözetmiyoruz ama değerlendirmeye gelince parayı bir nemalandırma yapmıyoruz efendim. Neden nemalandırma yapmıyoruz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Engel var mı?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Engel yok efendim çünkü biz, hâlihazırda, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve Anayasa’nın 48’inci maddesi gereğince sözleşme serbestisine uygun şekilde çalışan şirketleriz. Teknik olarak bir yasaklama yok ama biz değerlendirmiyoruz çünkü bizi tercih eden kitlenin bir kısmı, faiz hassasiyeti olan kimseler. Ve fikihi uygunluklar da alıyoruz bu yöntemlere, o yüzden değerlendirme yapmıyoruz efendim. Bazı eleştiriler geldi bize “Değerlendirme yapılmazsa parasal zaman değerleri olur.” diye. Onu da şöyle absorbe ediyoruz efendim, bizde efendim şöyle işlemiyor sistem, paranın zaman değeri olarak şöyle bakılıyor: Ürünlerimiz var, mesela daha önce sunum yaparken şöyle sorular gelmişti, ona da cevap olsun diye söylüyorum, örneğin buraya başvuran kişilere biz enflasyondan etkilenen paketler de sunuyoruz. Yani, bir eve başvurdunuz, teknik olarak biz ev ya da araba satmıyoruz efendim. Beğeneceği ya da kendi seçeceği, kendi bütçesine göre bir fon oluşturuyor, 500 bin liralık bir tasarruf fonu oluşturuyor ve neticede 500 bin liralık bir ev alacak ya da küçük bir işletme, küçük bir dükkân, örneğin yufkacı alacak, 500 bin liraya giriyor. Burada zaman değerini gözetmiyor çünkü şundan dolayı: 500 bin lirayı bu kimse, bu tasarruf sistemine girmezse 100 ayda, 150 ayda biriktirecekken; bizim sistemlerimizde 30’uncu ayda ulaşabilir hâle geliyor. Dolayısıyla teknik olarak tüm vatandaşlarımız bir “homo economicus” olmadığı için, parasını götürüp faizde değerlendirmedik için parasını buraya getirerek kendisinin geç ulaşacağı hedefe, bu sistemle daha hızlı ulaşıyor ve paranın zaman maliyetini buraya yüklüyor, dolayısıyla kendini kârlı addediyor ve örneğin artan tasarruflarda bunu tercih etmiyorlar.

İkinci bir yöntemimiz daha var efendim, bu da grup sistemine dayanmıyor. İlk başta tasarruf sahibi girerken herhangi bir sıra tespiti sisteme girmiyor. Sıra tespitli olmaksızın kendisinin nihayetinde alabileceği bir tarih olarak belirliyor tasarrufunu ve o tarihte örneğin, 15'inci ayda gelip tasarruf fonunu teslim alıyor; burada da fayda mantığı işliyor, 50 aylık bir vade oluşturduysa 25'inci ayda teslimat yapıyor. Sıra tespitlinin daha çok tercih edilmesinin sebebi şudur efendim: Girdiğinde ödemeleri ona bir teslim tarihi belirler fakat biriktirmiş olduğumuz sıfır noktası da az önce 2 milyonluk biriken bir şey vardı hatırlarsanız. Ondan faydalandırabilmek için sıra tespiti de yapıyoruz, daha erken çıkabilme ihtimali de var ama ödemelerine göre nihai teslim tarihi 15'inci aydır; sıra tespitinde kendisine hiç sıra gelmezse 15'inci ayda teslimatını alır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir şey sorabilir miyim bu süreçte?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Tabii.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben niye BİREVİM'i veya EMİNEVİM'i fark etmez herhangi birinizi tercih edip örneğin, aylık 5 bin lira yatırıp ev alabilecekken ya da kredi çekebilecekken niye sizi tercih edeyim?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, bilindiğinin aksine bizim müşteri kitlemiz bankalarla aynı değil, yaptığımız araştırmalar var. Toplumun ekonomik faaliyette bulunan ailelerini 100 kişi kabul edersek yüzde 30'una ancak bankalar kredibilite sağlayabiliyor. Bu, geri kalan yüzde 70'i ya kredibilitesi mevcut değil ya da tercih etmiyor. Dolayısıyla bankalarla aynı müşteri kitlesine sahip değiliz, kredi alabilecekseniz kolay kolay bize gelmezsiniz çünkü hedefinize hemen ulaşabilirsiniz. Fakat, şöyle bir avantajı var efendim: Maliyet farkı var. Kredilerde 100 bin lira aldığınızda biliyorsunuz faiz oranlarına göre bir faiz uygulanıyor. Burada bir parasal maliyete katlanıyorsunuz, bizde zaman maliyetine katlanıyorsunuz ve nihayetinde örneğin, on ay sonra hedefinize ulaşıyorsunuz; onda 1, on beşte 1 maliyete efendim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Örneğin 100 bin TL'lik ev aldım. Bu 100 bin TL...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar... Şahin, şimdi diğer arkadaşları da dinleyelim.

Arkadaşlar, bu üç firmadan başka bir konu söyleyecek arkadaşımız var mı, sektör temsilcilerinden?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Aslında cevap verdim Sayın Vekilim. Farklı, çok çok açık şeyler aynı gruptan oluşmuyor; ayrı ayrı gruplar. Benzer taleplere ve benzer ödeme biçimlerine sahip olmaları lazım aynı gruplarda. 300 bin lirayı da 300 bin liralık gruba koyuyoruz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bu üç firmadan başka -konu olarak hemen hemen aynı şeyi söylüyorsunuz- bir şeyi ifade edecek arkadaşımız var mı?

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU - Sayın Başkan...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım, özür dilerim. Bizim bazı taleplerimiz de var, en son mu alırsınız?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz, sizin ne olduğunuzu anlamaya çalışıyoruz, sen talebe başlıyorsun. Önce siz kimsiniz anlayalım ki taleplerinizi dinleyelim.

Buyurun.

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU – Sayın Başkan ve değerli hazrun; hepinizi sevgi ve muhabbetle selamlıyorum.

İsmim Yunus Aksu, İMECE Yatırım AŞ Yönetim Kurulu Başkanım.

Olayın anlaşılması açısından –söylenenlerin tekrarını yapmayacağım- bu sistemin mantığı, espriyi çok basite indirilerek anlaşıldığı zaman işimizin çok kolaylaşacağını, yasallaştırmada da çok kolaylaşacağını düşünüyorum. Esasında yapılan şeyin kurgusu, bir ödünleşmedir yani tek başına yapamadığımız işleri ödünleşerek, imceleşerek yapma sistemidir. Dolayısıyla, Anadolu’da yıllardır yapılan, tek başımıza yapamadığımız işleri bir araya gelerek yapmayı, bedensel dayanışmayı finansal dayanışmaya dönüştürme deneyimidir aslında olayın mantığı. Dolayısıyla, buradaki katılımcıların... Altın günündeki mantığı, espriyi büyüttüğümüzde aslında altın gününde 10 hanım bir araya geldiğinde, tek başına on ayda yapabilecekleri bir işi, 10’u bir araya geldiğinde her ay birinin işini, ihtiyacını karşılama sisteminin geliştirilmiş hâlidir. 10 kişinin bir araya gelmesiyle, yüzde 10’luk bir fayda üretilir yani on ay beklemek yerine her ay bir kişinin işini görmek demek, hiçbirine artı bir yük getirmeden yüzde 10’luk bir fayda üretmek demektir. Sistemi büyüttüğümüzde, derinleştirdiğimizde, peşinatları, artan ödeme sistemlerini devreye soktuğumuzda bunu yüzde 40’lara yakın büyütme imkânı vardır. Bu, hiçbir katılımcıya zarar vermeden, yük getirmeden, bir organizasyonel matematikle her bir bireyi tek başına bir katılımcı görerek... Ki bu, otuz sene, elli sene, hatta 1800’lü yıllarda dünyada denenene bu sistem, yönetebilme adına gruplara dönüştürülerek bugüne kadar getirilmiştir ama şu anda yazılım matematiğinin, yapay zekânın geldiği bir süreçte her bireyi bir katılımcı, bir grup olarak değerlendiren bir seviyeye, algoritmaya getirilmiştir. Sistemin temel mantığı, herkesin, katılımcıların tasarruflarını sistemin döngüsünü zarara sokmayacak bir yazılım matematiğiyle katlamalı, katma değerli, çarpan etkili –yani biraz önce bahsettiğim- yüzde 10’luk faydayı yüzde 40’a kadar çıkarabilen bir dayanışma örgüsü oluşturmaktır. Sistemin uygulamada değişik farkları olmakla birlikte olayın mantığı, matematiği; ödünleşerek, dayanışarak daha fazla faydayı satın alma gücüne ulaşmaktır. Bunu, bizim ev, araba ve diğer alanlarda da geliştirebildiğimizde yani bir sanayicinin makinasını almada da geliştirebildiğimizde burada oluşacak krediye ulaşma... Biraz önce arkadaşımız da söyledi, ister KOBİ’lerin, ister vatandaşın krediye ulaşma konusunda sorunları var. Bu, ister teminatlandırma sorunu olsun, ister kredi limitlerinin olmayışından kaynaklanan... Dolayısıyla, bu yardımlaşma modeli sandığı, önü açık bir kontrol sistemiyle yürütüldüğünde finansmana ulaşma sıkıntısı yaşanan piyasalarda çok ciddi bir dayanışma ve yardımlaşma fırsatı oluşturacaktır. Dolayısıyla, bizim sistemimizde, bu havuz organizasyonu... Bir kişi bu tasarruf havuzuna girdiğinde ne zaman tasarrufun kendisine ödeneceği tarihi bilir ve ona göre tasarruflarını yapar; satın almasını kendisi yapar. Bu sistemde, ev ya da araba satmak diye bir şey yok. Biz, insanların tasarruflarını organize ediyoruz, günü geldiğinde, 100 bin liraysa 100 bin lira, 500 bin liraysa 500 bin lirayı sahibine emanet ediyoruz çünkü bizim işimiz organizasyon, biz kredi vermiyoruz sadece insanların finansmanını organize ediyoruz. Dolayısıyla, onun üzerinde onu ayrıca yönetme hakkına sahip değiliz. Bizim işimiz, oradaki katılımcıların hakkını koruma anlamında verdiğimiz bedeli teminatlandırarak koruma altına almak. Ev alacaksa...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir hizmet bedeli alıyorsunuz yani?

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU - Sadece bu organizasyonu yapma adına bir hizmet edeli.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir kereye mahsus mu?

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU - Bir kereye mahsus alır; o da bellidir, sınırlıdır. Dolayısıyla şu andaki faiz matematiğine göre kıyasladığımız da çok küçük miktarlardır. On yıllık bir çalışmada yüzde 10’u geçmeyecek bir hizmet bedelidir; bu da serbest piyasaya göre değerlendirilebilecek. Dolayısıyla buradaki hazırundan sözü çok uzatmadan “Arife tarif olmaz.” kabilinden de. Bugün bu yasayla -ki Türk Ticaret Kanunu’na göre yürütülen- bu pazarın, piyasanın bir yasaya kavuşması çok anlamlı ve piyasanın standardize edilmesi, disiplinize edilmesi anlamında

çok yerinde bir şey olacaktır. Ancak otuz yıldır ticaretle uğraşan bir vatandaş olarak KOBİ’lerimizin yüzde 99’unun sorunu finansmana ulaşımıdır, yani büyüyebilmek için finansman lazım; ister ev almak ister araba almak isterse bir makine almak. Burada yönetmeyi ve denetlemeyi dikkate alma anlamında sistemin önünü açmaya dair bir irade çok önemli.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet.

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU - Yani yasaların bir ruhu varsa buradaki ruh dayanışmayı, imeceleşmeyi tabana yayma şeklinde olmalı ve bununla alakalı da gerekli tekliflerimizi yazılı olarak da sunacağımıza arz ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yunus Bey, teşekkür ediyorum, çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, önümde bir örnek sözleşme var, imzalanmış bir sözleşme. Bu sözleşmeyi şirket ve kişi adını vermeden bir okuyayım isterseniz, nasıl yapıldığı hakkında da bir örnek olay gerçekleşmiş olur.

Taksit sayısı 42. “42 taksitlik bir havuz.” diyor, arkadaşlar o havuza girmişler.

“Madde 1: Taraflar: Taraflar şirket, diğeri de müşteri.

Madde 2: Sözleşmenin amacı ve konusu: Bu sözleşmenin amacı şirket ve müşteri arasındaki hak ve yükümlülüklerin belirlenmesidir.

Madde 3: Organizasyonun şekli: Müşteri alacağı aracın üyelik bedelini ve ödeyeceği taksit tutarlarını kendisi belirler. Vade Ortası Üyelik Sistemi’nde teslim zamanı, üyelik tutarı ve ödenen taksitlere göre ortalama vade hesabıyla belirlenir.

Madde 4: Organizasyon ücreti: Bu sözleşmeyle organizasyona katılan üyeden şirket kârı ve şirket masrafları karşılamak üzere yazıldığı üyelik bedelinin yüzde 7’si oranında organizasyon ücreti alır.” Burada yüzde 7’ye anlaşılmışlar “organizasyon ücreti” diye.

“Madde 5: Taksit ödemeleri: Müşteri, peşinatı, ilk taksiti ve organizasyon ücretini peşin, üyelik tutarının kalan kısmını aylık taksitler hâlinde öder. Taksit tarihleri ve miktarları ekteki ödeme planı tablosunda verilmiştir. Taksit ödemeleri her ayın 1’i ile 18’i arasında şirket banka hesaplarına yatırılır; ödemeler sadece banka yoluyla yapılacaktır; taksit ödemeleri yapılırken üyelik numarasının belirtilmesi zorunludur. Peşinat ve taksit ödemelerini tam zamanında yapmayan müşterilerden üyelik bedelini teslim alamayanların teslim zamanı ödemelerdeki gecikmeler kadar sistem tarafından otomatik olarak belirlenir. Teslimatı yapılanların taksit ödemelerinin gecikmesi hâlinde yıllık enflasyon oranında yıllık oran/12 gecikme zammı uygulanır -yani her aya yaptıkları şey- taksitlerin ödenememesi hâlinde yasal işlem başlatılır.

Madde 6: Üyelik işlemleri: Sistem geçişi yapmak isteyen müşterinin yılda 2 defa geçiş hakkı vardır. Geçiş işleminden sonra teslimat işlem tarihinden en erken dört ay sonra çekilir. Detayları aşağıdaki şekildedir.

Madde 6/1: Taksit artırma, düşürme.

(a) Taksit tutarını artırma: Taksit tutarını artırmak isteyen müşterinin organizasyon ücretinde değişiklik yapılmaz; yeni taksit tutarına göre hesaplama yapılarak yeni teslimat tarihi belirlenir.

(b) Taksit tutarını düşürme: Taksit tutarını düşürmek isteyen müşterinin vade sayısı artar, buna bağlı oluşacak organizasyon ücreti farkını peşin öder, yani yeni taksit tutarına göre hesaplama yapılarak yeni teslimat tarihi belirlenir.

Madde 6/2: Ara ödeme: Üyelik süresince müşteri isterse ara ödeme yapabilir. Bu durumda ara ödeme miktarınca hesaplama yapılarak yeni teslim tarihi belirlenir.

Madde 6: Üyelik bedeli artırma, düşürme: Üyelik bedelini artırarak geçiş; üyelik bedelini artırmak isteyen müşteri organizasyon ücreti farkını peşin öder, üyelik bedelini artırma oranına göre yeni teslim tarihi belirlenir.

Üyelik bedelini düşürerek geçiş; üyelik bedelini düşürmek isteyen müşterinin organizasyon ücretinde değişiklik yapılmaz, üyelik bedelinin düşürme oranına göre yeni teslim tarihi belirlenir.

Farklı sistemlere geçiş; farklı bir sisteme geçiş yapılması talebine istinaden yeniden hesaplama yapılır ve eğer varsa organizasyon ücreti, peşinat ve/veya taksit farklarının ödenmesi istenir, fark ödemeleri gerçekleştirildikten sonra geçiş işlemi yapılır ve sözleşme yenilenir.

Madde 7: Taksit dondurma: Müşterinin üyelik süresince taksit dondurma hakkı aşağıdaki gibidir:

Bir ila on beş ay arası en fazla 3 defa taksit dondurulabilir, bu taleplerin toplama üç ayı geçemez.

Bir ila otuz ay arası en fazla 5 defa taksit dondurulabilir, bu taleplerin toplamı beş ayı geçemez ve taksit dondurma talebinde bulunan müşterinin taksit dondurma süresine göre teslim tarihi ertelenecek, borç bitiş tarihi ve dondurma süresi kadar ertelenecektir.

Müşteri üyelik bedelini teslim aldıktan sonra taksitlerini donduramaz.

Madde 8: Vade ortasında sisteme üyelik bedelinin teslimi: Müşterinin ödeme bilgileri ve hesaplanan teslimat tarihi aşağıdaki şekildedir.” Vesaire diye gidiyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir dakika, bir bakayım da bittiyse...

“Teslim tarihi gelen müşterinin kendi beğenip belirlediği, fiyat anlaşmasını yaptığı, ekspertizini yaptırdığı aracın üyelik bedeli tutarını şirket müşteriye öder. Araçla ilgili her türlü hukuki ve maddi ayıptan şirket sorumlu değildir.

Müşterinin üyelik bedelini teslim alabilmesi için şirketin kabul edeceği en az 1 kefil gösterir, müşteri teslim zamanında gelir beyan edemiyorsa 2 kefil göstermek zorundadır, teslim sonrası kalan taksit sayısı kadar senet düzenlenir. Müşterinin üyelik bedeli karşılığında satın aldığı araca kalan bakiye borcu kadar şirket lehine haciz ya da ipotek konulur. Teslim edilen aracın kasko sigortası yaptırılır ve şirket lehine “daimi mürtehin” şerhi konulur, borç bitinceye kadar her yıl yenilenmesi zorunludur. Kasko, trafik sigortası ve noter satış masrafları müşteriye aittir. Teslimat zamanında haciz masrafları şirket tarafından karşılanır.

Madde 9: Araçların teslimi, teslim tarihi olarak bildirilen ayda müşteriden istenen evrakların tamamlanmasıyla gerçekleştirilir. Teslimat ilgili ayın 20’si ile 30’u arasında yapılır. Teslimat ve programlarda elde edilen görseller reklam amaçlı kullanılabilir.

Madde 10: Cayma hakkı: Müşterinin cayma hakkı sözleşme imza tarihi itibarıyla on dört gündür. Müşteri cayma hakkını yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

Madde 11: Ayrılma ve devir: Organizasyondan ayrılmak isteyen müşteri yazılı olarak müracaatta bulunur, ayrılma durumunda müşterinin ödediği peşinat, taksitlerin toplamı ve organizasyon ücretinin yarısı -KDV hariç- iade edilir. Müşteri ayrılma dilekçesini verdiği tarihten itibaren üç ay sonra iade işlemi yapılır.

Üyelik süreci devam ederken müşteri sistemdeki hakkını başkasına devretmek isterse durumu şirkete yazılı olarak bildirir, devir talebi şirket tarafından onaylandığı takdirde gerçekleştirilecektir.

Bu sözleşmeden doğan her türlü ihtilaflar hâlinde İstanbul Mahkemeleri, İcra Müdürlükleri yetkilidir.”

Ekler, ödeme tablosuyla ilgili kısım, vesaire.

Bu sözleşme bir şirketle resmî, imzalı yapılmış bir sözleşme, anlaşılan bütün sektör temsilcilerinin sözleşmesi buna benzer, bunu ihtiva eden durumlar olduğu görülüyor. Bu çerçevede sektör temsilcisi arkadaşlarımızdan var mı bir şey? Soru mu soralım, geneli üzerinde görüşmelere mi başlayalım?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Ahmet Bey.

Aslında sorarken de epey...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Öğrenmiş oluyoruz.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: Ben birazcık baktım, mesela bir reklamınıza baktım, bir şirketin reklamına baktım. Yani bu, bir tek işte, faiz ödemek istemeyen, inancından dolayı ödemek istemeyenler için cazip olan bir şey değil. Rakam vereyim size, reklamdaki rakamı vereyim: “Normalde faizli sistemde 650 bin liraya alınacak olan bir ev, tasarruf finansman sistemiyle 272.500 liraya alınacak.” deniliyor. Yani 332.500 liralık bir fark var, yarıdan da düşük bir fark var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir daha söyler misiniz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Faizli sistemde 650 bin liraya mal olacak bir ev, bu sistemde, yani tasarruf finansman sistemiyle 272.500 liraya mal olacak. Yani 332.500 liralık bir...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Dipnotu yoksa aldatıcı reklam sayılır.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Neyse, onun tartışması ayrı.

Bu mükemmel bir şey, müthiş bir şey. Yani ben bile girmek istedim böyle bir sisteme.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aslında cazip bir şey Vehbi Bey.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Çok cazip.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O kadar şansın var ki...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Neyse...

Şöyle bir şey var, şimdi benim aklıma takılan bir iki tane soru var. Bunlardan birincisi: Bir senaryo yazalım: 2 kardeşiz, ben ve kardeşim, biz bu sisteme girdik, 100 kişilik bir gruba girdik, kura yöntemiyle belirlendi. İkimizin de niyeti aynı mahallede birbirimize yakın oturmak ve yüz elliler metrekairelik bir ev almak. 350 bin liraya kadar bizim düşüncemiz, 300 bin liralık bir ev almayı düşünüyoruz. Kura çekildi, kardeşim 1'inci çıktı, ben 100'üncü çıktım, nasip; aynı anadan doğduk ama nasiplerimiz farklıymış, olabilir bu. Nasibimiz farklı çıktı, benim kardeşim ilk aydan evine sahip oldu ama ödemeye devam ediyor, değil mi? Biz de ödemeye devam ediyoruz. Kırk-kırk beş-elli ay sonra da ben de evimi alacağım, kuraya göre fakat arada öyle bir şey oldu ki -yaşanan bir şey bu, mesela şu anda inşaat maliyetlerinde yüzde 25 fark var- bu geçen süre içerisinde fiyatlar yüzde 40 arttı. Benim kardeşim 150 metrekaire evi 300 bin liradan alırken...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “Taksitleri devam ediyor.” diyor ki.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama aldı, 300 bin liradan aldı. Ben elli ay sonra onun üstündeki veyahut da yanındaki evi alamıyorum çünkü ev 400 bin lira olmuş. Ne yapıyorum? O zaman mecburen başka bir sokaktan veyahut da başka bir muhitten ev almak zorunda kalıyorum ben. E, peki, bu durumda 2 kardeş, aramızda bir hak gasbı, birbirimize hakkımız geçmiş oluyor mu, olmuyor mu? Birinci sorum bu.

İkinci sorum: Şu anda ciddi bir sıkıntı var, esnafı dolaşıyoruz. Mesela esnaflar şu anda kiralalarını ödeyemiyor, BAĞ-KUR'larını ödeyemiyor, pandemi dönemi. Diyelim ki bu sistemin içerisinde esnaf kardeşlerimiz var, 100 kişi, ben de girdim. Benim aylık bir gelirim var, ben paramı ödeyebiliyorum fakat esnaf kardeşimiz ödeyemiyor çünkü kirasını bile ödeyemeyecek duruma düşmüş insanlar. Diyelim ki bu 100 kişi içerisinde 40'ı ödeme zorluğuna düştü, bu sistem kilitleniyor mu yoksa onun yerine o parayı kim ödüyor? Eğer bu sistem kilitlenirse, ben paramı ödediğim için o zaman benim de hakkım gasbedilmiş olur mantiken. Yani bu durumda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gasp yok burada da.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Nasıl?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gasp olmuyor da başka bir şey oluyor, şanssızlık oluyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Mağduriyet.” diyelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Mesela bu ödenmeyen paraları, ödenemeyen paraları şirket ödüyor mu? Yani siz mi ödüyorsunuz bu paraları?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Vehbi Bey, başka var mı?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bir de şöyle bir şey var: Sonuçta, biz ne yapıyoruz? Bizim yaptığımız şey burada... Yani altın almak ile ev almak arasında fark var. Çünkü altın alıyorsun, on ay sonra altın alıyorsun, çok bir şey değişmiyor, sonuçta altındır bu ama evde, arabada sıkıntı çıkabilir gibi geliyor bana.

Bir de sisteme girmiş, parayı ödeyemeyen insanlardan en sonunda faiziyle beraber bir şey alınıyor, bir yaptırım uygulanıyor. İşte “Şu kadarı ödenmezse, şu kadar faiz.”le bir yaptırım uygulanıyor. Peki bu -gecikme faizi uygulanıyor anladığım kadarıyla, biraz evvelki sözleşmelerde o yazıyor, taksiti gecikenler için- şirkete mi yazılıyor yoksa aynı havuzda para yatırmış olan insanlara mı dağıtılıyor, paylaştırılıyor bu para?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, gecikme zammıyla ilgili durum var. Bir de öbürleri yatırmazsa şirket mi telafi ediyor?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Faktoring şirketlerinden birinden bir açıklama alalım Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Vehbi Bey aslında çok güzel bir soru sordu: Mesela altın günü olduğunu düşünsek bundan üç ay önce altın, çeyrek altın 950 liraydı; ilk ben aldım, seninle de kardeşiz, bu ay da sana geldi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama altın alıyorsunuz Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çeyrek 650 lira oldu Vehbi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, hayır. Altın ama altın sonuçta.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, hayır, ben aldım Türk lirasına döndürdüm. 950 liraydı çeyrek altın, şimdi 650 lira, 665 lira oldu. Şimdi, ben Türk lirasına dönerken orada da evi değerlendiriyorsun ya yani o zaman bir farkımız oldu. Bu bir ay ile kırk ay arasında şanssızlık olacak mı olmayacak mı konusunda cevap veren arkadaşımız kim var?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz hangisiydiniz?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Eminevim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Eminevim sektörün şeyinden... Bir cevap verelim.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – 1997 yılında enflasyon çok yüksekmış, o dönemde şöyle bir yöntem geliştirilmiş: Örnek olarak, mesela, 40 kişi bulunuyor, hepsi Toyota Corolla almak istiyor. İlk ay paralar verilip toplanıyor, Toyota Corolla 2 kişiye veriliyor. İkinci ay Toyota Corolla'nın fiyatı yüzde 10 artıyor, bu sefer kalan 40 kişi, herkes yüzde 10 daha fazla taksit veriyor. Böylece herkes taksitler artarak... Çünkü her ay Toyota Corolla'nın fiyatı da artıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teslim alan da aynı veriyor mu? Teslimat yapılan ne yapıyor?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Teslimat yapılan şimdi ikinci taksitinde daha fazla veriyor çünkü herkes 40 tane araba almış oluyor ve 39 tane zamlanmış arabayı da alıyorlar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani aracın zammına katılıyor.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Katılıyor, herkes katılıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teslimat yapılan da katılıyor.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Teslimat yapılan da katılıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teslimat yapılan ödediği...

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Örnekte, eğer çok enflasyon olduğu takdirde... Tabii, şu anki enflasyon oranlarımız 1997 yılının enflasyon oranları değil, hani ben örnek olarak öyle yüksek enflasyon olduğu dönemde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu anda ne oluyor? 97'yi geçtik.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Şu anda şöyle bir sistemimiz var: Şu anki sistemimizde kira yardımı diye bir sistemimiz var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kira yardımı, onu yeni duyuyoruz.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Kira yardımı sistemimiz şu şekilde çalışıyor: Evini ilk alan...

(Uğultular)

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bakın Vehbi Bey çok güzel bir soru sordu, arkadaşlar da ona bir cevap versinler, ilk defa kira yardımı... Biz epeydir çalışıyoruz bu yasa teklifinde, ilk defa duyuyorum kira yardımı, evet.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Kira yardım sistemini Emin Bey bulmuştu, bu sistem şu şekilde çalışıyor: İlk alan kişi evi 100 bin liraysa 130 bin liraya mal ediyor fakat son alan kişi de 70 bin liraya mal ediyor. İlk alanla son alan arasındaki o fark yani ilk alan 130'a mal etti, diğeri 70 bine mal etti, o 30 binlik fark ona gitmiş oluyor yani son alan kişi 100 bin lirayı 70 bin TL'ye mal ediyor fakat biz bu sistemi sektörde satmaya çalıştığımız zaman -piyasada- çok fazla rağbet görmüyor. Müşteriler buna rağbet etmediği için biz diğer sisteme dönmek zorunda kaldık çünkü böyle bir ürün...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Diğer sistem ne?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Yani diğer sistem, daha önce bahsettiğimiz sistem.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu anda o kira yardımı var mı?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Şu anda var ama rağbet görmüyor müşteriler tarafından çünkü vatandaşımız almak istemiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kira yardımı uygulayan şirket var mı? Yok.

VAHİT KİLER (Bitlis) – 2 kardeşin evi nasıl oluyor? 2 kardeş ev alacaktı, diğeri beş sene sonra aldı, nasıl alacak?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – İşte, ilk alan kişi diyelim ki 100 bini 130 bin liraya mal etti, diğeri o beş sene sonra alan kişi de -taksitleri gide gide azalmaya başlıyor- 70 bin liraya mal ediyor. Bu sefer 70 bin liraya mal eden kişi 100 bin liralık ev aldığı için orada 30 bin lira bir avantaj sağlamış oluyor. Yani valör hesabı oluyor, şimdi enflasyon farkı olduğu için ilk alan kişi enflasyon oranında daha fazla taksit yatırmaya başlıyor. O taksiti bin liraysa 1.200 lira yatırıyor, 200 liralık farklar... Diğeri kişide daha az, bin değil 800 lira yatırıyor taksitini, o 200 lira ona gitmiş oluyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani bu sistemi şu anda uygulayan yok. Bu gecikmeyle ilgili, hani kişi ödeyemedi. Bir enflasyon oranı bölü, 12'ye bölüyorsunuz; enflasyon farkını ödeyemediği kısımlar için yapıyorsunuz. Bu gecikmelerden dolayı aldığınız enflasyon farkları kimin hesabına geçiyor? Şirketin hesabına mı toplam havuz hesabına mı geçiyor?

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Öncelikle bizim sistemimiz önden ödemeli olduğu için, müşterilerimizin taksitlerini ödememe durumları çok düşük oluyor bir bankaya göre.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz olursa ne olur diyoruz.

EMİNEVİM TEMSİLCİSİ MUHAMMET MUSAB ÜSTÜN – Oldukça düşük olduğu için biz bunları bire bir çözmeye çalışıyoruz yani o kadar az oluyor ki zaten bu durumlar...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya biz olanı kardeşim, o kadarı...

Evet, siz cevap verin.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Vekilimin sorusu özellikle paranın zaman değeriyle ilgili efendim. Zaman değeriyle ilgili şöyle örnekleyeyim efendim: Burada tercih edilen sistemler -az önce arkadaşımın söylediği gibi- enflasyona dayanıklı olan ürünlerimiz var ama bunu kimse çoğunlukla tercih etmiyor fakat zaman değeri olarak vatandaş şunu, müşterilerimiz şunu tercih ediyorlar efendim: 2 bin lira biriktirerek 100 bin liraya ulaşması kendi başına elli ayda olduğu için, bizde yirmi ayda, on beş ayda olduğu için bu aradaki farkı kendine kâr addediyor, dolayısıyla zaman değerini buradan kazandığını düşünüyor çünkü diğeri türlü o “paranın zaman değeri” dediğiniz mesele de faizli bir sistemde daha fazla ödeme yükümlülüğüne katlanıyor, birincisi bu efendim.

İkincisi de...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O da katlanıyor yani, o da diyor “Ben bunu elden...”

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Şöyle, şimdi “Ben tek başıma biriktirseydim elli ayda ulaşacaktım, şimdi on beşinci ayda ulaşıyorum.” diyor. Dolayısıyla elli ayda ulaşacağı hedefe -parasını da faize yatırmadığı için- on beşinci ayda ulaşıyor, bu anlamda zaman farkını kendi lehine addediyor. Birincisi bu.

İkinci efendim...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, bir şey daha var: Mesela bugün asgari ücret 3 bin lira, bin lira ödüyor; diyelim ki iki sene sonra, bugün üçte 1'ini öderken iki sene sonra asgari ücretin beşte 1'ini ödüyor yani reel olarak ödediği de azalıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önemi artıyor mu? Şimdi, oraya geleceğiz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sabit olduğu için...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, şimdi arkadaşlar, bin liralık gruba girdiğimizde ben yüz ay boyunca bin lira mı ödüyorum?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Hayır efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu söyleyeceksiniz ya.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Hayır, bin lira ödemiyor efendim. Zaten fonun birikmesi ve artabilmesi için özellikle şu anda daha çok...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anlaşıldı, yani ben, hiçbirimiz teslimat yapılan da dâhil olmak üzere herkes her ay belirli bir oranda artışı kabul ediyorlar, diyorlar ki: “Bu ay bin lira ödeyeceksin, gelecek ay 1.100 lira ödeyeceksin veya 1.050 lira ödeyeceksin.”

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Enflasyon farkı değil bu Sayın Başkan, bu fonun artırılması için...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya kardeşim, şanssızlık işini söylüyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sabit bir ödeme değil yani? Bin lira, 1.050 lira, neyse o şekilde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bak, şimdi...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Şöyle söyleyeyim: 100 kişilik bir grupta toplu teslimatlar kırkinci aylarda yapılıyor yani altın günü...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya kardeşim, bak sana bir şey... Bak, ya bu sektörün içindesiniz. Diyor ki: “Biz iki kardeşiz. Kardeşime birinci gün çıktı, bana kırkinci gün çıktı; kardeşimin aldığı ev birinci günde 300 bin liraydı, bana kırkinci gün geldiğinde ev 400 bin lira oldu.” Niye öyle düşünüyoruz? Çünkü biz yüz ay boyunca bin lira ödeyeceğiz diye hesaplıyoruz. Bin lira mı ödeyeceğiz, farklı mı ödeyeceğiz? Cevap verin.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkan, ben gayet iyi anladım ama söylediğim şeyin sizin sorunuza karşılığı yok. Şöyle söyleyeyim: Bizim farklı ödemeler fonu büyütmek için toplam borca bir katkı değil, 100 bin lira alıyorsa toplamda neticede 100 bin ödüyor. Aylık arttırmalar, yıllık arttırmalar sadece fonda daha erken nakit biriktirmek için, yoksa sizin dediğiniz o zaman değerine katkı anlamındaki artı bir ödeme yok sistemde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani ben şöyle mi diyeceğim... Bir dakika, önemli bir nokta. Şimdi, 100 kişilik bin liralık gruba girdik, hepimizin alacağı para 100 bin lira mı?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Evet efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani hepimizin, birincinin de alacağı para 100 bin lira, kırkincının alacağı para da 100 bin lira.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Evet efendim, doğru.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O fiyat farkı nerede birikiyor, aylık ödeme farkı?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, şöyle: 100 kişilik grupta siz aylık ödemeleri arttırmazsanız 40'ıncı aylarda toplu teslimat yapamazsınız, herkes bir ay bekler, yüz ay bekleyen olur, oysaki burada yüz ay bekleyen yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, gecikmeyle ilgili, bu ödemeyenlerle ilgili 1 ila 15'inci ayda şuradaki okuduğum sözleşmede “Şu kadar uzatılır, üç ay, beş ay uzatılır.” gibi durum. Burada gecikme oranını, geçmiş aylardaki enflasyon oranı kapsamında aylık enflasyonla bir çarpıyorsunuz, “Sizin şu kadar diğer kişilere verdiğiniz bir kayıp var.” diyorsunuz. O gecikme zammını veya gecikme oranını, enflasyon oranını tahsil ettiğinizde nereye yazıyorsunuz?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, şöyle, biz tahsil etmiyoruz onu, faizsizlik esasına göre çalıştığımız için zaten gerek de kalmıyor çünkü -biliyorsunuz- iki dönemden oluşuyor, teklifinizde de o var. Tasarruf döneminde insanlar zaten vazgeçebiliyorlar, dolayısıyla geciktiklerinde biz bunlara bir yasal takip yapmıyoruz, teslimat dönemindeki...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya onu demiyorum kardeşim, çok uzun anlatıyorsun. Bizim hepsini anlama kabiliyetimiz yok. Evet, FuzulEv sen söyle bakalım.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; ben kısaca ilk başta son sorunuza cevap verip akabinde diğer ilk soruya da döneceğim. Soru şuydu efendim: “Gecikme zammını alıp ne yapıyorsunuz?” demiştiniz. Şu an sektörde ödemeler gecikse dahi gecikme zammı alınmıyor. Peki “Sözleşmenizde neden bu ibare var?” diyorsanız...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Sözleşmede yazılı bak. Sözleşmede “Eğer şöyle olursa...” diyor teslimatı yapılanların...

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, caydırıcı bir unsur olarak oraya koyuyoruz. Şu ana kadar sektörde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ya, kardeşim bu sözleşmede yazanı yapamaz mısın?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Yaparız efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Engel ne? “Şimdi yapmıyorum.” diyorsun, yarın engel ne? Alırsan ne yapacaksın? O zaman sözleşmeye koymayacaksın bunu. Aldın bu gecikme farkını, ne diyorsanız “yıllık oranı gecikme zammı” demişsiniz. Gecikme zammını aldın, nereye koyuyorsun bunu?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, normalde şu an uygulamada böyle bir şey olmadığı için hani direkt şuraya koyuyoruz demiyoruz ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - O zaman bunu yazmayacaksın maddeye.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, ilk sorunuzla alakalı kısa bir izahat yapmam gerekiyor. Şimdi, şöyle söylenmişti: Bizim normalde mevcut sistemlerimizde “kira yardımlı” denen, “TÜFE endeksli” denen ve -kira yardımsız deyim ki daha net olsun- “kira yardımsız” denen 3 modelimiz var. Normalde ilk kişi talihli olduğu zaman, talihli olduktan sonra kira ödediği taksitler de TÜFE’ye göre artış sağlayarak burada kişilerin hak kaybı teslimat zamanında da olmuyordu ancak müşteriler -işte bu sektörü tercih eden müşteriler- bu fazla farkı ödemek istemediler yani taksitlerdeki artışın gün sonunda çok yüksek olacağını, bunun kendi ödeme güçlerini aşacağını düşündükleri için ve 100 bin liraya girip, tamam belki 100 bin liralık bir sisteme girip kırk ay biriktirmişken 60 bin lira alacak ama totalde de 120 bin lira, 125 bin lira ödeyeceği için “Ben fazla fark ödemiyorum.” diyerek aslında müşterinin talebi doğrultusunda buna benzer kampanyalar mevcutken şu an satılmıyor. Örnek vereyim: Biz üç ay önce bir kampanyaya çıktık “Değerini Koruyan Kampanya.” Kişi 400 bin liraya giriyor, 400 bin lira ödemesini yapıyor -taksitini de ona göre bin liradan başladığını varsayalım- her çıkmayan ay da taksiti belli oranda artıp teslimat tutarı da artıyor, 5’inci ayda talihli oldu, 420 bin lira alıyor; 8’inci ayda talihli oldu, 430 bin lira alıyor; böylece 430 bin lira aldıktan sonra ödemeleri de 430 bin liraya göre şekilleniyor.

Şimdi, bu tabloda mesela biz, son ayda yapmış olduğumuz 9 bin adet sözleşmeyi imzaladık. Bu sattığımız kampanya adedi 100 ve bu kadar kampanya yapmamıza rağmen bu kadar üstüne düşmemize rağmen yani müşterimizin genel bizleri tercih eden müşterilerimizin taleplerine baktığımız zaman, müşteriler az önce sizin olaya yaklaştığınız gibi yaklaşmayıp diyorlar ki: Ben, gün sonunda kendim biriktirseydim bu parayı, 50’nci ayda 50 bin liram olacaktı ama 50’nci aya geldiğin zaman bir anda

tirink 50 bin lira ekstra bir finansman kullanıyorum.” Aslında enflasyon farkını, bu şekilde kendi, bireysel bazda bakıp bunu bir şekilde aşmış oluyor efendim. Biz buna göre kampanyalar üretiyoruz, aslında bu şirketin...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Furkan, bir soru sorayım sana, bir dakika.

Şimdi artıyor ya 100 bin lira, bin lira öderken az önce Birevimin söylediğinde artıyor. Bu sonuçta artarken hepimizin aldığı para, teslimat dediğiniz şey 100 bin lira mı?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Efendim, şöyle: Aynı dediğiniz gibi bin liradan taksitler artıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ama hepimizin aldığı para da 100 bin lira.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Son taksit ödeme tarihi erkene geliyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Taksitler erkene alınıyor.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL - Kişi fazla ödemişse 100 bin lira tamamlandığı an birininki 68'te bitiyor örnek veriyorum, birininki 100'de bitiyor, bu şekilde efendim. Son teslim tarihi öne geliyor.

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MEHMET ZAHİD YENER – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Siz ne söyleyeceksiniz?

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MEHMET ZAHİD YENER – Efendim, ben Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesinde araştırma görevlisiyim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Hocam, sen epey bir araştırma yapmışsın bu konuyla ilgili.

Buyurun.

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MEHMET ZAHİD YENER - Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Medeni Hukuk Anabilim Dalında araştırma görevlisiyim. Söz konusu konuyla alakalı bir doktora çalışmasına başladım dolayısıyla sistemi biraz araştırmaya başladım. Son zamanlarda pandemi sürecinden dolayı ekonominin geçtiği durum sonucunda sayın vekilin demiş olduğu örneklerin arttığını görüyoruz. İşte, sistem hep 100 bin lira üzerine kuruluyor, evi o oranda arıyorsunuz ama beğenmiş olduğu ev 100 bin liralık ev veya arabanın nasıl olduysa fiyatı 150-200 bin liralara çıktı. Bunun çözümünü, sisteme dâhil olan kişilerin, sistem dolayısıyla bulamadıklarını ben gördüm ve bunun bizzat şahidi oldum. Bunu aşmak için kişiler kendilerine bir yol belirlemişler ancak bu yol hukuki güvenliği oldukça zedeleyen bir durum. Bu nasıl oluyor? Sayın vekilin örneğinde olduğu gibi işte 350 bin liralık eve anlaştı, kardeşi 350 bin lirayı aldı, 350 bin liralık ev alacağı zaman 450 bin lira oldu. Bunu nasıl aşılıyorlar? O bölgede bir tanıdıkla anlaşıyorlar, evini 350 bin liraya alıyormuş gibi gösteriyor muvazaalı satışla, Tapuda ya da araç tescilinde. Firmadan parasını kurtarabilmek için bu şekilde muvazaalı anlaşmayı yapıyor, daha sonra aradaki ilişkiye göre tekrardan devir yoluyla parayı alıyor, evi tekrar satıyor. Ancak bu, şu an için çok kolay gibi görünse de bu Tapuda yapılan muvazaalı satışların ileride çok fazla suistimal edileceği, yolsuz tescilin olacağını...

BİR TEMSİLCİ – Kesinlikle yanlış, böyle bir şey yok.

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MEHMET ZAHİD YENER – Ben bunu yapanlardan bizzat duydum, bizzat şahitleriyle tanıştım, konuştum, doğru olup olmadığını ben gördüm ama hangi firma olduğunu bilmiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, bu şeylerle ilgili... Hocam, adın neydi senin?

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ MEHMET ZAHİD YENER – Mehmet Zahid Yener Başkanım.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Elini kaldıran konuşuyor Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ben de mi öyle yapsam acaba?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yap, hakkın, tamam.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bekliyoruz sıramızı Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam.

Şimdi değerli arkadaşlar, sektör temsilcisi arkadaşların zaten anlatacakları şey belli. Ne olduysa aynı noktaya doğru geldik. Eğer uygun görürseniz, biz artık geneli üzerindeki görüşmelere başlayalım.

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AHMET CANDAN - Sayın Başkanım, Faktoring şirketlerinden hiç kimseyi dinlemedik.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Faktoring yok burada. Faktoringle ilgili düzenleme yok burada ama bu Finansal Kurumlar Birliği bize bir arayüz göndermiş. Oradan da arkadaşlarımız var. Onlar da bu kanunla ilgili biz tasarruf finansmanını buraya derc ediyoruz. “Bu kanunu dercederken bizim de kanunumuzda bir şeyler var, onları da değerlendirmeye alır mısınız?” diye getirmişler yoksa faktoringle ilgili bir durum söz konusu...

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AHMET CANDAN - Doğrudur efendim. Ben leasing, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri birliği yani faktoring diye anılmasını...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz, Aynur Eki, Ahmet Candan. Ahmet Candan sizsiniz?

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AHMET CANDAN - Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Tacettin Bey, buyurun.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Evet, Değerli Başkanım, teşekkür ederim.

Biraz zorlandık bu sefer söz alırken.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Öğrenelim diye zorlandık.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Tabii, ben de öyle ama bildiğimiz bazı şeyler de var yani yaşanmış şeyler var.

Şimdi, az önce kadınlarımızın altın gününü ben attım ortaya, bilerek attım. Birçok arkadaş da bu işi yapan “Evet, benziyor.” dedi. Özellikle kır saçlı arkadaş “Çok benzer.” dedi. Şimdi, ona bir sorum var benim mesela: Kadınların altın gününde kadınların herhangi bir masrafı yok; kendi evlerinde toplanıyorlar, dükkân kirası yok. Dolayısıyla orada elektrik, su, telefon parası masrafı yok, personel parası yok ve altını o günün değeriyle alıp, götürüp, verdikleri için hakikaten faiz yükselme, enflasyon falan hepsi boşta, böyle bir şey yok. Dolayısıyla, altın sistemiyle ilgili mesela bir eleştiri getiremiyoruz ama kimler arasında yapıyorlar? Birbirine güvenen komşular, akrabalar arasında yapıyorlar ve bir sıraya koymuşlar. Otomatikman işte sen 9, o 10; 10 kişi arasında döndürülüyor. Mutlaka 10 ayda bir sırası geldiğini biliyor, toplu para geçiyor eline; bir dayanışma gibi, bir kumbara gibi bir anlamda.

Şimdi, ben, son altı ayda, İzmir Havalimanı’yla şehir merkezine giden Yeşillik Caddesi vardır, meşhur ticaret Karabağlar Yeşillik Caddesi. Bankaların çok olduğu bir bölgede inanılmaz derece burada şimdi adını telaffuz ettiğiniz dâhil olmak üzere EMİNEVİM, HUZUREVİM, BİREVİM, İMECE; 7-8 firma daha, en az 10 firmanın yeni bürolar açtığını gördüm ve açtıkları büroların hepsi bankalardan

daha muntazam, kaliteli döşenmiş, konforlu döşenmiş, albenisi çok yüksek, dikkatimi çekiyor. İşin ilginç tarafı, o boşalan dükkânları, esnaf kirasını ödeyemedi diye boşalttı. Adam parke satıyordu, abajur satıyordu, battılar yani bu pandemi sürecinde. Oraları bu arkadaşlarımız kir alıyor şimdi.

Şimdi, geleceğim soruya. Diyorum ki: Bu arkadaşlar her ne kadar bu işin içinde “Faiz yok.” deseler de bu parayı ödeyen arkadaşlar bankalardan ödüyor mu? Ödüyor. Taksitleri bankalardan ödüyor yani faizle çalışan bir sistemin içine bu para giriyor, bu para oraya giriyor. Yatan aylık taksit bankadan yatıyorsa buna “Faiz yok.” demek bence çok iyi niyetli çünkü parayı da oradan ödüyorsunuz. Yani o para, hamur orada, faiz sisteminin içindeki bir para. Bir kere o çok iyi niyetli bir yaklaşım.

Şimdi, şunu sormak istiyorum: Yani bu kendi işletmelerindeki büro, personel giderleri, kira giderleri -bu az önce anlattı arkadaşım- devasa reklam giderleri bu paralar faiz olmayan bir sistem içerisinde kimden, nasıl kazanılıyor? Bir. Nasıl kazanıyorsunuz bu parayı? Eğer bir sistem yoksa yani bunun maliyetinin muhtemelen bunun katılımcılarına yüklenmesi gerekir.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK - Komisyon alıyorsunuz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bak, işte, komisyon ama bu devasa bir şey oluyor. Yani ben, burada, sanki...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ –Milletvekili arkadaşlarım burada. Kimse buna cevap “Şöyledir, böyledir.” demeyecek. Sadece milletvekilleri bu konuda sayın milletvekilimizin sorduğu soruya katılabilir. Oradan sektör temsilcileri “Şöyle, böyle.” diye ne homurdansınlar ne ses çıkarsınlar. Sadece milletvekilleri birbirlerine laf atabilir.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Geçmiş yıllarda bazı bankalarımızın aldığı özel imtiyazlarla batan bankaların bu ülkeye verdiği zararı -vatandaşımıza ve ülkemize, devletimize verdiği zararı- hep beraber yaşadık. Böyle bir şey yaşayamayız. Biz bankalara alternatif ekonomi kurumları falan da yaratmıyoruz, yaratmamalıyız da. Yani bankanın yapabildiği “devlet garantisi” adı altında bir şeye alternatif sadece “Faiz yok.” adı altında, özde “Faiz yok.” adı altında birtakım finans kurumlarını oluşturarak geçmişte yaşadığımız... Şimdi örneklemek istemiyorum, daha çok taze yaşadığımız tombalak tombilik neyse çocuk geliyor aklıma.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Tosuncuk.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Tosuncuk. Doğrusunu siz söylediniz.

Yani bunlar geliyor aklıma, bunları düşünmek zorundayız arkadaşlar. Yani bir sistemi getirdiğimizde, insanların ev alabilmesi için biz bankalara alternatif bir sistem mi getiriyoruz şimdi? Bir, bunu sormak lazım.

Ben ifademde şunu söylemek istiyorum: Yani her ne kadar bu sistemde vatandaşın daha erken ev alması, daha erken araç alması gibi bir yardımlaşma görünse de asıl meselenin gözden kaçırıldığını, bankalardaki farklılığın ortaya çıkacağını yani parasal akışın faiz olmayan, faiz sisteminde çalışmayan İslami bankalar üzerine yönleneceği gibi endişem var. Ha, bunun bir sakıncası var mı? Benim için yok. Ben Elhamdulillah Müslümanım ama bir başka sıkıntı var. Yani siz, kendi ülkenizdeki devlet bankalarınıza, işte, Vakıfbanka, Halkbanka, kamu bankalarına sahip çıkmaz da bunları onların pençesine atarsanız, bunları, onların karşısında zor duruma sokarsanız o zaman ekonomiyi düzeltmemizi kimse beklemesin bizden, hele bizim Komisyonumuzun bu konuda üstüne büyük günah olur yani. Bunları söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Tacettin Bey, önemli bir konuya temas ettiniz. 1991 yılında ilk şirket kuruluyor. 1992 yılında 2'nci şirket kuruluyor. Toplam geçen yaklaşık yirmi küsur sene zarfından 2015 yılına kadar 2 şirket devam ediyor. 2016 yılında 3'üncü bir şirket kuruluyor. 2018 yılında 1-2 tane daha şirket kuruluyor. 2019 yılında bu şirket sayıları 20-30 civarında artıyor. Toplam 29 şirkete çıkıyor 2019 veya 2020 yılının ortalarında. Şu anda bir rivayete göre 50 şirket var, bir rivayete göre de 80 şirket var. Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde yanlış bilmiyorsam -Ticaret Bakanlığından arkadaşlar buradalarsa düzeltsinler- 5 bin lirayla sermayeli bir şirket kurulabiliyor. Az önceki söylediğiniz hassasiyetlerden kaynaklı biz, milletvekilleri olarak dedik ki: Bu iş büyüyor. Bu büyüyen sistemde -aslında, sistemin akışını epey inceledik, baktık- iyi niyetle, samimiyetle gittiği takdirde hiç batacak yok sadece havuza para akmadığı takdirde belki yüzde 10'luk kısım, belki yüzde 5'lik ya da yüzde 20'lik kısım hayallerini gerçekleştiremeyecek. Hayal ama paranın tamamını alacak. Ödediği paranın tasfiye anında tamamını alacak, hayallerini gerçekleştiremeyecek fakat bu hızlı büyümeden kaynaklı çok büyük şirket sayısı ortaya çıkmasından mütevellit dar gelirli, sabit gelirli insanlarımızı bir aldatma olabilir mi endişesiyle bu kanun teklifini zaten hazırladık, getirdik. Sizin söylediğiniz gibi işte buradaki alınan komisyonlar, yapılan rekabet... Önce elli aymış ki buradaki sözleşmede gördük. Elli ayla bir ödeme planı yapılmış yani yüz aylık girişime girerken elli aya ödeme varken rekabet anında kırk aya düşmüşler. Sonra bazıları bize geldiler "Bu, otuz aya falan düştü." dediler. Komisyon ücretleri yüzde 6-7 civarında alınıyor, burada da otomobilde yüzde 7 almıştır. Ama rekabet öyle artmış ki yüzde 2-3'e düşmüş. Kazanmayan bir müessese, o şubelerin gelirini karşılayacak bir gelir elde edemeyen bir müessese başka bir niyetler içinde olabilir endişesiyle bu kanun teklifini hazırladık. Amacımız bu, niyetlerimiz aynı. Yani 2016 yılına kadar 3 şirket devam ederken reklamlarını da çok nadir olarak duyarken şu anda farklı farklı reklamlar yapan şirketler var. Bizim buraya davet ettiğimiz şirketler, sektörün 7 şirketi, bizdeki rakamlara göre, BDDK'nin rakamlarına göre sektörün yüzde 95'ini oluşturan şirketler. 2 şirket, 91 ve 92 yılında kurulan şirket -3'üncü şirket de olabilir- 2016 yılında kurulan şirket dâhilinde de henüz bize intikal etmiş bir durum söz konusu değil, ne BDDK'ye ne avukat arkadaşlarımıza. "İnceleyin. Ya, bu konuda mağdur olduğunuzu, kandırıldığınızı, aldatıldığınızı düşünenler var mı?" diye sorduk, henüz bir şey olmadığını gördük.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Adalet ve Kalkınma Bakanlığı da olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ama olabilir diye endişemizden kaynaklı bu yasayı bir an önce çıkarmamız lazım ve çıkardığımız yasayla birlikte şirketlerin bir öz sermaye oluşturmalarını, bu sermayeyle birlikte mağdur olabileceğini düşündüğümüz kişiler varsa onların rakamlarını karşılayabilmek adına bu işi yapmamız gerekir diye düşünüyoruz. Tabii, teklifi de okuduysanız 100 milyon liradan az olmamak üzere bir sermaye, öz sermaye konulmasını, bu öz sermayenin başka yerlere transfer edilememesini, başka hiçbir yere ortak olunmamasıyla ilgili de bir düzenleme gerçekleşmiş oldu. Yani buradaki hassasiyetimiz sizinkinden farklı değil; bunlar nerede yatırıyorlar, şunu ediyorlar, bunu ediyorlar değil. Bir para birikimi sağlayarak iyi niyetle bir hayal kurmaya çalışan insanların bu sektöre girerek birilerinin hayallerini yıkmasını arzu etmiyoruz. Olayın özeti bu, yapmak istediğimiz bu.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Yasal olarak bir güvence içerisinde olmalıdır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, bir kontrol altına almak istiyoruz, amacımız bu.

Akif Bey siz buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyondun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcıları, bürokrasinin, sektörün çok değerli temsilcileri; sözlerime başlarken Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Sayın Şakir Ercangül'e başarılar diliyorum.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL - Çok teşekkür ederim, çok sağ olun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, önce teklifin genel gerekçesiyle ilgili kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum ve teklif sahiplerinden o konuda bir açıklama beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Gereğinden birinci paragrafında Türkiye'nin toplam tasarruflarıyla ilgili bir değerlendirme yapılarak toplam tasarruflarımızın gelişmekte olan ülkelerin üzerinde olduğu hatta gelişmiş birçok ülkenin üzerinde olduğu, ifade edilmektedir. Ben, bu ifadeyi görünce gelişmekte olan ülkeler ve gelişmiş olan ülkelerin toplam tasarruflarına baktım, “Gerçekten Türkiye nerededir?” diye. Malum, bir ülkenin toplam tasarrufları, o ülkenin kalkınmasını ve ekonomik büyümesini doğrudan etkileyen unsurdur. Tasarruflar ne kadar büyük olursa yatırımlar o kadar fazla olur, üretim o kadar fazla olur. Tasarruflar azsa o ülke mutlaka bir tasarruf açığı verir, tasarruf açığının diğer yönü cari açığıdır. Tasarrufların artmış olması elbette ki hepimizi mutlu eder. Ancak rakamlara bakıyorum. Hatta bu tasarrufun Türkiye’de eksik olması nedeniyle devletin ilgili kurumları önlem almaya çalışmıştır, önlem paketleri geliştirmişlerdir. Onuncu, On Birinci Kalkınma Planlarında bunları görüyoruz. Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018 dönemini, On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023 dönemini kapsamaktadır. Her 2 kalkınma planına da baktığımızda Türkiye'nin toplam tasarrufları artırması için neleri yapması gerektiği konusunda plan hedefleri ortaya konulmuştur. Plan hedefleri doğrultusunda her yıl yayınlanan üç yıllık orta vadeli programlarda da yine toplam tasarrufları artırma konusunda önlemler ifade edilmiştir. Ancak 2014-2016 yılına geldiğimizde bir anda Türkiye’de bu tasarruf eksikliğinin bir sorun olmadığını, Türkiye'nin toplam tasarruflarının son derece yüksek olduğunu gördük. 12 Aralık 2016 tarihli millî gelir revizyonuyla Türkiye’de toplam tasarruflar bir anda fırladı, bir anda fırladı. Rakamlara bakıyorum, toplam tasarruflarda eskiye yönelik revizeler de yapılmış. Eskiye yönelik revizelerde örneğin, 1980-1989 döneminde eski millî gelire göre, yurt içi tasarrufların millî gelire oranı yüzde 21,5 iken bu revize rakamla pek...

(Uğultular)

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar uğultu oluyor. Sayın milletvekilimiz güzel şeylere temas ediyor, lütfen dinleyelim.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yeni revize rakamla pek değişmemiş, yüzde 21 olarak tespit edilmiş. 1990-1999 dönemi eski millî gelir seviyesine göre toplam tasarrufların millî gelire oranı yüzde 21,9 iken revize millî gelire göre yüzde 21,7 olarak belirlenmiş. Pek bir değişiklik yok, asıl değişiklik 2000 sonrası dönemde.

2000-2009 döneminin toplam tasarrufların millî gelire oranı yüzde 16,5; yeni mili gelir serisiyle bu bir anda yüzde 22,7'ye fırlamış. Yani AK PARTİ döneminde bir anda bu tasarruflar her nasılsa olağanüstü ölçüde fırlamış.

2010-2015'e geliyoruz, bu dönemde de eski millî gelir serisine göre toplam tasarruflar yüzde 14,2 iken yeni seriyle bu rakam yüzde 23,7 olmuş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 2000 öncesi revize edilmiş mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tabii tabii.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 2000 öncesinde yüzde 30 olmuş ama.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yok hayır. 90-99 dönemi 21,9 iken... Eskisi 21,9 yenisi 21,7; pek değişmemiş yani tasarruf etmemiş onlar. Yani bütün tasarruflar her nasılsa AK PARTİ döneminde yapılmış. Dolayısıyla Türkiye tasarruf sorununu aşmış gözüküyor bu rakamlara göre.

ŞAHİN TİN (Denizli) - İyiye mi gidiyor yoksa olumlu mu, olumsuz mu?

İFFET POLAT (İstanbul) – Olumlu anlamda mı?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, yani eğer tasarruflar artmışsa sorun yok yani.

İFFET POLAT (İstanbul) – Bankacılık sistemi daha mı güvenli hâle gelmiş?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Her şey iyi zaten genel gerekçe de onu söylüyor, Türkiye'nin toplam tasarrufları birçok ülkenin üzerinde diyor. Yani acaba gelişen ekonomilerin, yükselen ekonomilerin üzerinde mi toplam tasarruflar, ona bakıyorum, gerekçedeki ifade yanlış. Tek tek birkaç gelişmekte olan ülke bulup “Evet, şu ülkelerin, Arjantin'in üzerinde.” diyebilirsiniz ama gelişmekte olan ülkeler ortalamasına baktığımızda Türkiye'nin toplam tasarrufları gelişmekte olan ülkelerin gerisinde. Rakam veriyorum, yani 2002'den 2020'ye kadar tek tek bütün yılları sıralamayacağım, arzu eden olursa bu rakamları telaffuz edebilirim. 2019 yılı rakamını vereyim: Gelişen ve yükselen ekonomilerin toplam tasarruflarının millî gelire oranı ortalama olarak yüzde 32,5; Türkiye yüzde 26,1'dir. 2002'ye kadar geriye gidelim, yine gelişmekte olan ekonomiler yüksek, Türkiye onun altında. 2020 tahmini de yine aynı şekilde Türkiye gelişmekte olan ülke ortalamalarının altındadır.

Şimdi, rakamlarla oynayarak tasarrufları artırmak bir işe yaramıyor. Sonuçta, ekonomide yatırım yok, tasarruf olursa yatırım olur. Demek ki toplam tasarruflarımız bu yeni millî gelir serisinin ifade ettiği ölçekte değil. Ben teklif sahiplerine şunu söyleyeyim: 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu var, 2012 yılında kabul edildi, oy birliğiyle kabul edilmiştir Genel Kurulda, ben Grup Başkan Vekiliydim. 6361 sayılı Kanun da yine finansal şirketlerle ilgili kanun yine oy birliğiyle kabul edilmiştir. 6362 sayılı Kanun'un genel gerekçesine bir bakın, tasarruflarla ilgili 5-6 sayfalık çok ciddi bir değerlendirme yapılmıştır orada grafiklerle. Küresel krizin Türkiye ekonomisine ve toplam tasarruflara etkisi ne olmuştur? Toplam tasarrufları artırmaya neden ihtiyaç duyuyor? İşte, sermayenin tabana yayılması vesaire vesaire gibi kavramlarla çok güzel açıklanmış. Keşke, burada tasarruflarla ilgili daha geniş kapsamlı bir değerlendirme yapsaydınız ama bu değerlendirmenizi eksik ve hatalı buluyorum, birinci olarak söyleyeceğim bu.

İkinci olarak, teklifle ilgili bu genel değerlendirmeden sonra teklifle ilgili genel gözlemlerimi ifade etmek istiyorum. 6361 sayılı Kanun, finansal factöring şirketleri, finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketlerini kapsamına alıyor. Şimdi, bu düzenlemeyle 6361 sayılı Kanun'da birtakım başka değişiklikler de yapılıyor olmakla birlikte esas olarak tasarruf finansman şirketleri sisteme monte edilmektedir. Bunun üzerinde çok ciddi bir şekilde durmak lazım. Sektör temsilcilerini dinledim. Sayın Başkan, burada bilmiyorum var mı? Varsa dinlemek isterim, herhâlde milletvekili arkadaşlar da, komisyon üyeleri de dinlemek ister. Sektördeki şirketleri dinledik. Acaba bu şirketlere para yatıran herhangi bir vatandaşımız var mı, onlar adına konuşacak birisi var mı? Evet, yani asıl onları dinlemek lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Toplam üye sayıları, çalışanları herhâlde 100-200 bin var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, yani asıl onları dinlemek lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sözleşmeyi okudunuz mu?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Okudum, okudum. Örnek veriyorum. Sözleşmeye değineceğim. Asıl onları dinlemek lazım.

Benim gördüğüm şu: Sisteme yeni girişler olmadığı sürece sistem çökecektir. Sisteme yeni girişler ancak sistemi ayakta tutabilir. Yeni giriş yoksa sistemin yürüme şansı yoktur. Dolayısıyla, bu sektörü böyle bir yasal çerçeve içerisine almak, denetim altında tutmak doğru bir adım ancak teklifin bana göre eksiklikleri var o konuda. Başka birtakım düzenlemeleri de buraya monte etmek gerekiyor. Sistemin, sektörün çok daha saydam olması lazım, daha şeffaf olması lazım. Örnek veriyorum Sayın Başkan: Yanlış duymadıysam organizasyon ücreti olarak sisteme para yatıran kişilerden yüzde 7 oranında...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buradaki örnekte yüzde 7, kanun teklifimizde yüzde 5 ile 15 arası.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi, ben şahsen bu oranları yüksek buluyorum. Teklifteki oran da yüksektir, yüzde 5.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tacettin Bey’in söylediği çok önemli bir hadise var. Burada bu masrafları karşılayabilmek için bir şeye ihtiyacımız var. Rakam çok olduğu için zaten 100 firma olmuş.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet. Şimdi, şunu yapmak lazım bence: Aslında bu şirketlerin bilançoları, gelir gider tabloları elimizde olsaydı daha iyi bir değerlendirme yapabiliirdik. Bunlara bir işletme gideri kısıtlaması getirmek lazım, yönetim giderlerinde bir kısıtlama getirmek lazım. Bunları bence oransal olarak tespit edelim ama maktu olarak da şu rakamı geçemez gibi bir sınır koymakta yarar var. Yani bir şirket son model arabaları, arazi taşıtlarını alıp onun yöneticileri böyle taşıtlarda geziyor, öbür şirket asla böyle bir yola gitmiyorsa bu giderlere bir kısıtlama getirmek lazım çünkü vatandaşın para yatırdığı bir sistem var. Yani 6361 sayılı Kanun’daki diğer şirketlerde kimse para yatırmıyor, finansal kiralama şirketinde, factoring şirketinde, finansman şirketinde sadece belirli bir mala yönelik olarak yatırılan bir para dışında bir şey yok.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Var. İşletme gideri kısıtlaması var bu teklifte. BDDK’ye o yetkiyi veriyoruz. Onun da yönetmeliğini...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Onu yasaya koyalım.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – O, duruma göre olacağı için... Yani o endişenizi giderecek şey var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Başkanım...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben bitireyim konuşmamı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sizin şeyinizden... Bu, yüzde 7 kâr alınıyor sözleşmeden.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Organizasyon.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Organizasyon sonuna kadar bir seferlik alınıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir kere alınıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani elli aysa yüzde 7 çünkü elli ayda alınıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yüz aylık sözleşmeden 100 bin lira da versen yüzde 7’si alınıyor, 1 milyon da versen bir kere yüzde 7 alınıyor, daha alınıyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, şimdi, tasarruf finansman şirketleri, diğer saydığım üç grup şirketten farklı olarak diyelim ki mevduat toplayacak yani para toplayacak -adına ne dersek diyelim- vatandaş buraya para yatıracak. Yani bankalara benzeyen bir tarafı var bu sistemin,

bankalar da mevduat topluyor, bu şirketler de mevduat topluyor ama bankaların yöneticilerine getirilmiş olan kısıtlama, tasarruf finansman şirketlerinin yöneticilerine getirilmiş değil. Örneğin, bankanın genel müdürü, genel müdür yardımcısı belli bir eğitim şartına tabidir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Burada da var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Var, var, kanunda var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, sadece 5/i maddesini gördüm ben orada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 6361’e yazdığımız için, 6361’deki bütün maddeler buna da uygulanacak, var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Pardon, nereye yazdınız? Bakın, 6361’i inceledim, eksikim varsa söyleyin, şimdi, kuruluş şartlarında bir madde var, madde 5/d: “Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeye sahip olması şarttır.” Başka var mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım onu bakın hemen söyleyeyim, var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hangisi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 13’üncü maddeyi açıyoruz, 3’üncü fıkrayı okuyorum: “Şirket genel müdürünün en az yedi yıl, genel müdür yardımcısının ise en az beş yıl olmak üzere işletmecilik veya finans alanında mesleki deneyime sahip olmaları ve ayrıca lisans düzeyinde öğrenim görmüş olmaları şarttır.” Var yani.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim.

Ben sadece 5/d maddesine bakmıştım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Hamzaçebi, çok affedersiniz, arkadaşlarımız şunu da söyledi, dediler ki: Mesela şu anki yöneticilerin yirmi yıllık, otuz yıllık bir tecrübesi var, diyelim ki işletme ve finans mezunu değiller “Bizim bu ‘know-how’ birikimimizi de geçici bir maddeyle koruyun ki biz burada mağdur olmayalım.” dediler, bunu da müzakere etmekte fayda var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, dolandırıcılık suçundan hüküm giymiş olan birisi genel müdür olabilir mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olamaz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Neye göre olamıyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanuna göre.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hangi madde?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu da söyleyeyim Başkanım. Bunların hepsi 6361’e girdiği için, az önce söylediğiniz, oy birliğiyle çıkan kanun...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır, orada göremedim, örneğin Bankacılık Kanunu’nda bu var ama burada göremedim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 6361’de olması lazım onun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu da söyleyelim.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Var, var, 6361’e girdirdiğimiz için...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 6361’deki yönetim kurulu üyeleri maddesinde onu göremedim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bulalım Başkanım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Siz bir bakın, ben devam edeyim.

Tek kişilik, daha doğrusu tek pay sahipli anonim şirket olarak kurulabilecek artık, bundan sonra factöring şirketleri, finansman şirketleri, tasarruf finansman şirketleri ve finansal kiralama şirketleri, tek pay sahipli AŞ olarak kurulabilecek değil mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Düzenleme bunu getiriyor.

Oysa, 6361 ve 6362 sayılı Kanunların yürürlüğe girdiği dönemde yeni Türk Ticaret Kanunu yürürlüğe girmişti, 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu kabul edilmişti Mecliste, yürürlüğü bir buçuk yıl sonraydı. Türkiye Büyük Millet Meclisinde oy birliğiyle kabul ettiğimiz bir kanundur Türk Ticaret Kanunu. Ona rağmen 6361 sayılı bu Kanun ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, Türk Ticaret Kanunu'ndaki tek pay sahipli anonim şirketin getirilmiş olmasına rağmen ondan ayrılarak kurucuların en az 5 kişi olmasını şart koşturmuştur. Tek pay sahipliği AŞ'nin kuruluş gerekçesi şudur: Anadolu'daki küçük sermaye sahiplerinin, sermayesi fazla olmayan ama kendine güvenen, girişimci insanların önünü açmak. Anonim şirketin getirmiş olduğu sorumluluğun sınırlı olması nedeniyle –şahıs şirketlerine göre- bu imkânı onlara tanıyarak onların önünü açmak. Tek pay sahipli anonim şirketin mantığı budur. Onu neden bunlara tanıyoruz? Hatta, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda da bir değişiklik yapmak suretiyle daha sonraki süreçte bankaların sermayesinin de tek bir kişi elinde toplanmasının yolunu açıyorsunuz. Bankalar ve bu 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler güven kurumlarıdır. Özellikle tasarruf finansman şirketleri güven kurumudur. O nedenle bunların -bankalarda sayı çok daha farklı tabii ki- tek pay sahipli anonim şirkete dönüştürülmesinin yolunun açılmaması lazım. Son derece sakıncalı, ne değişti? Yani 2012 yılında kanun koyucu, Türkiye Büyük Millet Meclisine o teklifi, kanun tasarısını o zaman getirenlerin anlayışı değişti mi şimdi? Ekonomi de bunu gerektiren bir gelişme mi oldu, hangi ihtiyaçtan doğuyor? Bütün yasalar kamu yararı için çıkarılır, toplumsal ihtiyaçlar için çıkarılır. Böyle bir ihtiyaç mı var acaba, niye? Efendim, ya, zaten sermaye sahibi bir kişi dolayısıyla yanına başka kişi girmesin yani usulen ortak aramak, hissedar aramak durumunda kalmasın mı, bu mu düşünülüyor? Buna gerek yok arkadaşlar, gerek yok. Bakın, bu çok önemli bir düzenleme. Ben şahsen...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Özur dilerim Başkanım. 13'üncü maddenin (2)'nci fıkrası 6'ncı maddeye, kuruculara ve yönetime atıf yapıyor. 6'ncı maddede az önce söylediğiniz bütün yasaklar geçerli.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir önceki konuyla ilgili, tamam.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, doğru, eksik yok yani.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tamam. Teşekkür ederim, peki.

Devam ediyorum: “Faizsiz esaslara göre çalışacak bu kurumlar.” Neden faizsiz? Yani faizsiz de çalışabilirsin, faizli de çalışabilirsin. Vatandaş parasını yatırıyor, sektörün açıklamaları beni tatmin etmedi. “Biz bunları değerlendirmiyoruz.” dedi. Nasıl değerlendirmiyorsunuz? Sonuçta bu para sizin kasanızda durmuyor herhâlde. Kasada mı duruyor? Çok daha vahim yani değerlendirmemek demek paranın kasada durması anlamına gelir. Bunu bir yerde tutuyorsunuz herhâlde; katılım bankası, efendim, mevduat bankası her neyse bir yerde tutuyorsanız bunu değerlendiriyorsunuz demektir.

“Faiz almıyoruz.” dediniz. Katılım bankasındaysa faiz yerine başka bir şey alıyor, bir nema alıyor olmalısınız. Faizsiz değerlendirmek demek mevduat sahibinin parasını daha çok riske atmak demektir. Çünkü faizli bankacılıkta mevduatın belli bir getirisi garantidir, garanti edilir. Yıllık yüzde 18 faizi vardır mevduatın, yüzde 15 faizi vardır. Faizsiz bankacılık da risktir, zarar da olabilir. Efendim, vatandaşlar istemiyor olabilir, vatandaşlarımızın o tercihi elbette kanun koyucunun saygı göstermesi lazım ama

birakın isteyen vatandaşlar da mevduatını bankada tutabilmek konusunda şirketi yetkilendirsin, ona muvafakat etsin. Bunu doğru bulmuyorum. Hem “Toplam tasarrufları arttıracamız.” diyorsunuz hem bu tasarrufları sadece belli bir alana hapsediyorsunuz. Bu doğru değıl.

Bu, tasarruf finansman şirketleri fon toplayacak ama toplanan fonların bir sigortası yok. Bankacılıkta bir TMSF var, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu var. Bütün mevduat belli bir rakama kadar ya da belki duruma göre tamamı -ekonomideki konjonktüre göre bu kararlar değışebiliyor- sigorta altındadır. Burada tasarruf finansman şirketlerinin topladığı fonların herhangi bir sigortası yok. Buna bir sigorta müessesesi getirilmek durumundadır. Vatandaşın parası ancak böyle güvenceye alınabilir. Burada, ben bir güvence görmüyorum, bir yasal çerçeve çiziliyor, bir denetim altına alınmasına çalışılıyor, işte onlar ayrıca birliğe üye yapılıyor vesaire ama sigorta müessesesi burada eksik kalmış.

“Toplanan fonlar bir başka şirketin ticari faaliyetine aktarılacaktır.” “Aktarmıyoruz.” diyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aktarılamıyor burada, kanunda aktartmıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır, bir yere, şöyle: Kendisi aktarmıyor yani katılım bankasına yatırıyor, katılım bankası da onu bir şirkete kredi olarak veriyor. Her şekilde o bir başka şirketin faaliyetinin finansmanında kullanılacak demektir, her neyse. Bu sigorta kısmının üzerinde durmak gerekir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onunla ilgili bir şey var ama sigorta anlamında değıl.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – “Hızlandırılmış tasfiye” diyebileceğimiz bir düzenleme getiriyorsunuz. Olabilir, hızlandırılmış tasfiye eğer bu finansman şirketlerinin likidite durumu taahhütlerini karşılayamayacak durumdaysa veya karşılayamayacağının anlaşılması hâlinde ya da likidite hesaplarının kasıtlı olarak yanlış yapılması hâlinde şirketler tasfiyeye sokulabilecek.

Arkadaşlar, gelin bu hızlandırılmış tasfiyeyi İhlas Finans için de yapalım. Yüz binlerce insan İhlas Finansa mağdur, mağdur. Bunu onlardan niye esirgiyorsunuz? Geçmişte böyle bir düzenlemeyi Plan ve Bütçe Komisyonu kabul etmişti, Genel Kurulda o madde, tasarı metninden çıkarılmıştı Sayın Erdoğan’ın talimatıyla, ben o zaman Plan ve Bütçe Komisyonundaydım. Sayın Elitaş siz de orada mıydınız bilemiyorum, Komisyonda kabul edildi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yeniden oylama yaptık canım, gece yarısı yeniden oylama yaptık tekrar düzelttik.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır. Yok, Genel Kurula indi o, Genel Kurulda çıkarıldı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, siz Komisyondaki oylamanın yeniden yapılmasını istemediniz, 6’ya 5 oylamayla geçti, çok iyi hatırlıyorum, sabaha karşı dört buçukta 6’ya 5 geçti.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, geçti.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir milletvekili, AK PARTİ’li bir milletvekili...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Destek verdi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır... Destek verdi, bir milletvekili de o anda oylamanın farkında olmadığından dolayı gitti.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Güzel bir açıklama. Evet, güzel, parantez, ünlem işareti tabii.

Evet, bir milyona yakın mevduat sahibi İhlas Finansa mağdur oldu, hâlen bu mağduriyet devam ediyor. Bu sayı rakamlara göre azalmış gözükabilir, gerçekte hiç kimse rızasıyla ödediğı parayı oradan alarak, karşılığını alarak çıkmış değıl. “Lanet olsun!” deyip, hiçbir zaman satamayacağı, değır ifade

etmeyen devre mülkleri alarak oradan çıkan vatandaşlarımız oldu. Gelin, Sanayi Komisyonu olarak -ben üye değilim ama Sanayi Komisyonuna böyle bir öneriyi yapıyorum- İhlas Finansla ilgili bir önergeyi de bu maddeye dâhil edelim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, çok teşekkür ediyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Son cümlem...

Bu erişime engellemeyle ilgili bir madde var burada.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru, evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O maddeyi bir daha ele almakta yarar var. Erişime engelleme kararını yargının vermesi lazım arkadaşlar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle, onu Tahsin Bey’le bir şey yaptık, arkadaşlarla da değerlendirecekler.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Erişime engellemeyi, önlenemez bir şey olması kaydıyla derhâl verecek, mahkeme birkaç gün içerisinde buna karar verecek.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O da olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bunu yapmıştık biliyorsunuz, daha önce bir yasada yapmıştık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Mümkün o da olabilir. Yalnız buradaki...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 5651’de var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 5651’deki benzer bir hükmü uygulayıp...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çünkü bunu, erişime engellemeyi durduramazsak yine insanları...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Anlıyorum, ivedi hâllerde gerekebilir ama hemen hâkim onayına sunulması kaydıyla olabilir. Orada, yalnız bir sorun var, şu andaki yasaya göre cumhuriyet savcıları doğrudan hareket edebilirken bu teklifle BDDK’nin bildirisi üzerine harekete geçebilir hâle dönüşüyor. Bu yanlış, savcı her zaman harekete geçer. BDDK’nin bildirimine bağlı olarak savcının harekete geçmesi son derece yanlış.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama ticari bir şirkette savcının...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ama olsun yani çok acil şeyde... Savcının suç soruşturma yetkisi asla elinden alınamaz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bizim buradaki işimiz ticari usullere aykırı bir davranış, kötü niyet varsa bunu savcının yapabilmesi nasıl olabilir?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Savcının ama suçu soruşturma yetkisi hiçbir zaman elinden alınamaz, savcı gerekirse kurumdan görüş alır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi maddeler geldiğinde Akif Bey onu yapalım, genel değerlendirme yaptınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, sözlerimi bitiriyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, izin verirsiniz şimdi bu konunun hepimizin yabancısı olduğu bir konu olması hasebiyle ilk defa Komisyonumuzda bir iş yaptık. Bütün sektör temsilcilerini buraya çağırdık, onlardan fikir almaya gayret ettik, gördük ki sektör temsilcilerinin tamamı hemen hemen aynı meseleleri söylüyorlar. İşleyiş birbirinin benzeri sadece farklı yöntemlerle götürmeye çalışıyorlar ve hiçbiri de konulara itiraz etmedi ve milletvekili arkadaşlarımız bu çerçevede de Komisyon üyesi veya başka şey olması konusunda da herhangi bir şey yapmadık ama izin verirsiniz, yeterince de oldu şu anda...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Adalet Komisyonu üyesi olarak geneli hakkında kısa bir bilgilendirme yapabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle izin verirsiniz...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ticaret alanında yüksek lisans sahibi bir hukukçu olarak...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sizin tabii bilgilerinizden de çok faydalanacağız ama artık Komisyonun çalışma usul ve esaslarına döndük. Gruplar adına...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, teknik olarak hem Anayasa'ya aykırılık itirazımız var hem de neden Adalet Komisyonuna gitmesi gerekiyor, üç beş dakika zaman verirsiniz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O bizim konumuz değil, onu sonra yapalım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anladım da Başkanım, bakın, kanunlar yapılırken burası mutfak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Daha sonra bu kanun yorumlanacağı zaman uygulayıcılar... Hukukçu arkadaşlarımız bilir. Komisyonunda bir hukukçu milletvekili de yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Olmaz olur mu ya?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ben hukukçuyum, Ali Bey de öyle.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Orada 2 hukukçu oturuyor, teklifi hazırlayanlar hukukçu.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok, teklif sahibi olarak demiyorum, Komisyon üyesi olarak diyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama olmadı Sayın Vekilim, biz buradayız yani.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – En az benim kadar iyi hukukçularsınız diyeyim, ona katılıyorum. Bakın, efendim, şimdi, sayın meslektaşlarımız da bilirler...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, söz verelim ya.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – ...bir kanunu yorumlarken gayesel yorum yapılır, Komisyon tutanaklarına bakılır. Bir akademisyen arkadaşım bu konuda eğer doktora tezi yapacaksa buradaki bugünkü görüşmeleri incelemesi gerekir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, izin verirsiniz...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Siyaset yapmayacağım, bir hukukçu olarak teknik söyleyeceğim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben katılıyorum size fakat sizin burada bize izah etmeniz değil, Adalet Komisyonuna söylemeniz gerekir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Adalet Komisyonuna gönderin o zaman.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Adalet Komisyonuna gitti.

Sayın Milletvekilim, baki, Sayın Hamzaçebi de Grup Başkan Vekilliği yaptı, ben Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde en çok grup başkan vekilliği yapanlardan biriyim. Siz bu itirazınızı bizim bu Komisyonumuza değil... Adalet Komisyonu Başkanı Meclis Başkanlığına diyecek ki: “Siz bu kanun teklifini yanlış yere göndermişsiniz, bu kanun teklifinin olması gereken yer Adalet Komisyonu.”

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, yle takdir edilmiş ama bizim burada zapta geçirmemiz gereken maddeler var.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Efendim, baki, şimdi ben bir şey diyorum. İzin verirseniz...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Baki, zimmete yeni tanımlar getiriyorsunuz.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Baki, izin verirseniz bir şey söylüyorum ben size. Ben sizin konuşma hakkını kesmiyorum. Biz ilk defa bir iş yaptık, sektör temsilcilerini konuşturduk konuyu anlayabilelim diye.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – nk doğrusu o.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Sonra Akif Bey de eski bir Grup Başkan Vekili olduğu için ve konuşmalarının yüzde 99’u bu meseleyle alakalı olduğu için, faydalandığımız fikirler de ortaya koyduğu için kanun teklifinin metniyle ilgili...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Söz verseydiniz konuşmam bitmişti yemin ediyorum.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Ya, kardeşim ama o değil, usul var ya.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bir milletvekilinin sözünü kesiyorsunuz.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Siz avukatsınız, değil mi?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Evet, avukatım.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Ya “Usul, esastan önce gelir.” diye bir hüküm var. Ben avukat değilim...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Usulden bahsetmek için sizden söz istiyorum ama söz vermiyorsunuz.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – yle değil, biz şimdi Komisyonun usulüne geçtik.

Evet, değerli arkadaşlar...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, bir milletvekilinin söz hakkını gasbettiğinizi...

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – A, lütfen, Adalet Komisyonu yesi olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’n incelememiş hukukçu bir milletvekili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’n incelememiş bir Adalet Komisyonu yesi olarak burada Komisyon Başkanına “Bir milletvekilinin sözünü kesiyorsunuz.” diye sitem etmek aslında...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Söz vermiyorsunuz Sayın Başkan.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Baki, aslında, Komisyon Başkanının sözünü kesmeye alışyorsunuz siz şu anda, yapmayın ya.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anayasa’ya aykırılık iddia etmek istiyorum, ona da izin vermiyorsunuz.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – Ya, kardeşim, Anayasa’ya aykırılığı siz değil, buradaki arkadaşlarımız yapınlar.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Buyurun, yapın kendi söylediğinizi.

BAşKAN MUSTAFA ELİTAş – İlk defa geldiği için arkadaşımız bizim Komisyonumuzun mehabetinden pek haberdar değil.

İsterseniz verelim grup adına konuşmayı arkadaş'a.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Konuşmadan sonra veririz.

Alpay, konuşmadan sonra konuşursun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tamam, gerek yok ya; kanun böyle çıksın, ne olacak ya!

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sana sitem ediyor, bana değil.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hayır, size sitem ediyorum Sayın Başkanım. Beş dakikada konuşmuştum, bitmişti.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, gözüm, kardeşim, siz hukukçusunuz, ben bir İç Tüzük uygulayıcısıyım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkanım “usul” diyorsunuz değil mi? Usuli derdim var, milletvekili olarak usule itirazım var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, Genel Kurulda 63’e göre usul tartışması açabilirsin ama burası Genel Kurul değil.

Evet, Tahsin Bey, buyurun.

Tahsin Bey’in sözünden çalışıyorsunuz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Milletvekiline söz verilmeyen yerde de ben durmam.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tahsin Bey milletvekili değil mi?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, sizi tarihe havale ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, tamam, oldu. Teşekkür ederim, tarihte çok iyi anılırsız inşallah.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bilmediğiniz konuda kanun çıkarıyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bozuk saat de arada bir doğru gösterir; kanun teklifiyle ilgili kuruluşları davet edelim, dinleyelim diye sürekli eleştiriyorduk Komisyon Başkanımızı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz de eleştirileri dikkate aldık.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bugün hiçbir şey kaybetmedik gördüğünüz gibi, ilgili kuruluşları dinledik, faydalandık ama bunu Maden Kanunu’nda da yapalım, özellikle çevreye etkisiyle ilgili, çevre örgütlerini çağırıp onları da dinleyelim. Bütün kanunlarda bunu yaparsak iyi olur diye düşünüyorum.

Bu kanun teklifi, tali komisyon olarak -arkadaşımızın da itiraz ettiği gibi- Adalet Komisyonunda ve aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonunda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kendi Komisyonuna gittiğinin farkında değil.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Toplanmamışlar demek ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Komisyon bize yazı yazdı...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, yazılı olarak cevap vermiş çünkü bu bir şirket sözleşmesi, yani hukuki sözleşmeler anlamında sadece şirket sözleşmesi olarak bakmamak gerekir. Tüketiciciyi Koruma Kanunu açısından tartışılıyorsa daha iyi olurdu diye düşünüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tüketici Koruma Kanunu gelse, o da bize gelecekti.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Arkadaşımız, Alpay’ın itirazı da o doğrultudadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tüketiciyi Koruma Kanunu’nu birlikte yaptık, Sayın Hamzaçebi’yle beraber.

TAHSİN TARTAN (Kocaeli) – Evet.

Sayın Komisyon üyeleri, konut finansman şirketleri uzun süredir piyasada mevcuttur. Şimdiye kadar bu sektöre yaklaşık 1 milyon vatandaş müşteri olmuştur. Hâlihazırda yaptığımız araştırmalarda sonuca ulaşamıyoruz. 250 bin-350 bin arası vatandaşımız üye olmuş bu sisteme. Konut finansman ve organizasyon şirketlerinin müşterileri, yani, baktığımız zaman denetim altına alınması gereken bir sistem. Sektörde 38 kurumsal kuruluşa ulaşabildik, ulusal dışında yerel kuruluşlar da var. Bunlara baktığımız zaman sonuca ulaşamıyoruz, yaklaşık olarak 300’ü buluyor bu gibi kurumlar.

Çiftlik Bank, kurduğu sanal sistemle yaklaşık 80 bin kişiyi 500 milyon Türk lirası dolandırdı. Jet Fadıl’ı hepimiz biliyoruz, yerli otomobil projesiyle Türkiye’de hayal sattı. İktidarınız döneminde otel inşaatı vaadiyle milyonlarca liralık yolsuzluk yaptı. Deniz Feneri Derneği, bağış adı altında 41 milyon euroluk bir vurgun yaptı sizin de bildiğiniz gibi. Yolsuzluklar sadece tasarruf finans modelinde değil, konut satışlarında da çok büyük usulsüzlükler var. Türkiye’de bugüne kadar 300 bin kişi konut alırken nitelikli yalanlarla, hileyle dolandırıldı. Bu yolsuzluklar karşısında iktidar olayları görmezden gelerek vurgun yapanlara kayda değer bir yaptırım uygulamadı. Vurguncuların yaptıkları yanlarına kâr kaldı, geriye dönüp baktığımız zaman. Buna benzer örnekleri sizin iktidarınızda bu ülkede çok yaşadık, yirmi senedir bunlardan ders alamadık. Vatandaşın faizsiz mülk edinme hayalleriyle inançlarını kullanarak halkı sömürdünüz. Bu tür fonların hukuki zemine oturtulması, halkın tasarrufunu güvence altına alacak bu sistemin oluşturulması gerekmektedir. Yıllardır hukuki dayanağı bulunmayan, kontrol altına alınmayan, vatandaş için büyük risk oluşturan bu finansman sistemi bugün önümüzde. Bugüne kadar iktidar bunun için hiçbir önlem almadı, geç kalmış bir kanun teklifi bu. Gelişmiş ekonomilerde böyle bir örneği görülmemeyen, âdeta başı boş hareket eden, faizsiz konut ve taşıt edindirme kuruluşları uzun yıllarca denetim altına alınmadı. Vatandaşa ayda 500 TL taksitle istediği yerden ev, istediği modelde araba vaat eden, aslında belli yasalara bağlı olmayıp topladıkları gelirleri de ne amaçla kullandıkları takip edilmeyen bu şirketler kendi kafalarına göre hareket etmektedir; bugün dinlediğimiz arkadaşlardan da o sonuca ulaşabiliyoruz yani.

Son dönemde hemen her köşe başında açılan konut hayali kuranlara faizsiz konut edinme taahhüdünde bulunan şirketlere çekidüzen verecek yasa teklifinin Komisyona gelmiş olması olumludur çünkü bankalarda kredisi olmayan yüzlerce vatandaş, aslında tartışmamız gereken konu o, kredisi olmayan vatandaşlar, çeki yazılmış, senedi yazılmış, kredi kartını ödeyememiş, cezaya düşmüş bütün vatandaşlar bu gibi kuruluşlara umutla bağlanıyorlar, bu gibi kuruluşlara gidiyorlar. Ancak, bizim, ülke olarak bundan daha öncelikli problemlerimiz var. 2020’de en az 100 bin esnaf kepenk kapattı. Ham madde fiyatları sürekli artıyor, tarımsal girdi fiyatları artmış durumda. İnsanlar faturalarını, kiralarnı ödeyemiyor, vatandaş zor durumda; biz hâlâ burada bunları tartışıyoruz.

Son dönemlerde en çok çalışan Komisyon üyeleriyiz, Komisyonuz. Gelen kanun tekliflerine baktığımızda; Elektrik Piyasası Kanunu, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun, Ürün Güvenliği Kanunu, Sanayi Komisyonundan son çıkan kanun teklifleri. Bu kanunların hiçbiri, vatandaşın asıl sorunlarına çare olacak niteliği sahip değil, öncelikli sorunlarını çözecek kanun teklifleri değil. Getirilen kanun tekliflerinin ekonomiye, vatandaşla katkısı yok gibi.

Vatandaşın bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu sadece şubatın ilk haftasında dahi 723 milyon lira arttı. Bu borç, 2019 yılında 590 milyar lirayken bugün, 836 milyar liraya yükselmiş durumda. İpotekli satışlar 2020 yılında yüzde 72 oranında yükselirken konut fiyatları da artmış durumda. Türkiye genelinde konut satışları 2020 Aralık ayında geçen yıla göre yüzde 47 azaldı. Ekonominin hâli böyleyken, piyasalarda güven tesis edilmemişken o çok övündüğünüz İslami finans modeli, Türkiye'nin kurtuluşuna çare olamaz.

Tamamıyla geç kalınmış bu kanun teklifinin maddelerine baktığımız zaman, kısmen olumlu olmasına karşın değiştirilmesi gereken noktalar bulunmaktadır.

Madde 13'ün (1)'inci fıkrasıyla zimmet suçu için en az altı, en çok on iki yıl ceza verilirken aynı maddenin (2)'nci fıkrasında, zimmetin açığa çıkması için hileli davranışta bulunanlara en az on iki yıl ceza öngörülmektedir. Yani üst sınırı yok, ömür boyu da olabilir. (2)'nci fıkarda ceza için üst sınır konulması, kanun tekniği bakımında bu 2 fıkranın uyumlu hâle getirilmesi gerekmektedir.

Madde 15, şirketlerin tasfiye kararını BDDK'nin 5 üyesine bırakıyor zaten. Tasfiye kararı alındıktan sonra kurulacak tasfiye komisyonu üyelerine hukuki, idari ve cezai sorumluluk yüklememektedir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Görevlerinden dolayı...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu Kurula bu kadar geniş takdir yetkisi tanınıyorsa, keyfî kararların önüne geçmek adına üyeleri, eylemlerinden sorumlu tutmamız gerekiyor diye düşünüyorum.

17'nci maddeyle şirketlere kanuna –yani bu kanuna- altı ay içinde uyum sağlama zorunluluğu getiriliyor. BDDK'ye şirketlerin intibak süresini 2 defa uzatma yetkisi verilmektedir. Bu, doğru değil, süre uzatımı... Bana göre altı ay yeterlidir çünkü hangi şirkete farklı uygulamalar yapılabilir diye burada kaygılarımız var; farklı şirketlere uygulanabilir diye.

Bu kısmi düzeltmelerin haricinde en çok itiraz ettiğimiz 20'nci maddedir. Bankacılık Kanunu'na aykırılık taşıyan izinsiz faaliyetler için erişim engelleme kararı BDDK'ye verilmektedir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ise sadece BDDK'nin uygulayıcısı hâline geliyor, BDDK erişimi doğrudan engelleyecek ve engeli kaldırmak için yargıya gitmek gerekecek. Aslında 2020 Mart ayında biz bu meseleyi düzenledik zaten, şimdi tekrar maddeyle oynuyoruz. Erişim engelleme yetkisi yargıya aittir ve bu mercide kalmalı, idareye bırakılmamalıdır diye düşünüyoruz. Madde sorunludur. Bu maddenin tekliften çıkarılmasını talep ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, önümüzdeki süreçte... Perakende Ticaretin Düzenlemesi Kanunu, kamuoyunda tartışılıyor, basından öğreniyoruz. İlk günden beri söylüyoruz: Eğer bir kanun teklifi geleceksen Komisyon olarak bu kanun tekliflerinin hazırlanış sürecinde de destek vermek istiyoruz. Örneğin, Maden Kanunu... En son Elektrik Piyasası Kanunu'nda değişiklik yaptık üç ay olmadı, şimdi tekrar Maden Kanunu Türkiye'nin gündeminde, bütün madenciler... Şu an maden dernekleri gelmişler, Müzeyyen Hanım görüşmeye gitti. Yani uygulamaya geçeli henüz üç ay olmadan tekrar Maden Kanunu tartışılıyor. Onun için, biz kanun yapacaksak yirmi yıllık, otuz yıllık kanunlar hazırlamamız gerekiyor. O anlamda eğer böyle bir çalışma varsa Komisyon olarak da katkı sunmak isteriz. Ben sözlerimi tamamlarken Komisyon üyelerimize ve Komisyona katkı sunan tüm çalışma arkadaşlarıma özellikle Akif ağabeye bize verdiği katkılardan dolayı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Akif Bey'in yüzünden bir arkadaş bize kızarak gitti biliyorsunuz.

Neyse, parlamenterler her türlü eleştiriye açıktır.

Gruplar adına ikinci söz Ali Bey'e ait.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli Komisyon uyesi arkadaşlar ve hazırunu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu kanun özü itibarıyla konut finansmanında faaliyet yürüten sektörlerle ilgili bir kanun, onlara yönelik düzenlemeler içeriyor. Tabii, bizim gibi ülkelerde yani geleceğinden kaygı duyan toplumlarda konut en önemli ihtiyaç hâline dönüşmüş durumda. Gelişmiş ülkelerde, demokrasisi ve ekonomileri konusunda bir sıkıntı duymayan, hangi iktidar gelirse gelsin sonuçta yaşamını, refahını ve bir bütün olarak hayatını değiştirmeyeceğini bildiği ülkelerde insanlar çok fazlasıyla konut edinme hayali peşinde koşmazlar. Hani, zaman zaman bir bakarsınız insanlar kiralarda otururlar, illa bir konutum olsun derdi içerisinde olmazlar ama bizim gibi ülkelerde maalesef en önemli ihtiyaçlardan biri konut edinme meselesi oluyor. Tabii, bu konut edinme meselesinden kaynaklı olarak da çok ciddi suistimaller yaşanabiliyor. Çok farklı alanlarda insanlara bu ihtiyacı ve toplumun bu alana yönelme ihtiyacını kendi lehlerinde kullanmak ya da kötü niyetlerine alet etmek amacıyla da kullanabiliyorlar. Bu anlamıyla, tabii, bir de buna insanların inançlarını suistimal etme gibi durumlar da ortaya çıkınca yaşadığımız ve ülkemizde geçmişte de yaşanan birçok olaya maruz kalabiliyoruz. Şimdi, bunlardan tabii, biliyoruz, daha önce yaşandı, JetPa konusu yaşandı, YİMPAŞ vardı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – YİMPAŞ yaşandı, KOMBASSAN meselesi vardı, hani bunlar faizsiz finans sistemiyle çalışıp...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, bunlarla hiç alakası yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, yok bu sektörle ilgili söylemiyorum, genel anlamında söylüyorum yani bu sektörün bir bileşeni değildi onlar, bundan bahsetmiyorum ama bunlar insanların inançlarını suistimal ederek paralar topladılar ve bu şirketlerden, bu firmalardan kaynaklı olarak da ciddi mağduriyetler yaşandı yani hukuki mücadeleler verildi, mahkemelere taşındı çok ciddi sıkıntılar yaşandı. Hatta, en son bizim dönemimizde Mecliste bir yasa değişikliğiyle KOMBASSAN'ın isim değişikliği üzerinden birçok insanın mağdur edilmesinin de önü açıldı, yaklaşık verilere göre 140 milyon liralık bir rakam ceplerinde kaldı, o mağdurlar da bu konuda haklarını arayamaz vaziyete düştüler; KOMBASSAN Bera Holding olarak yoluna devam etti yani böyle şeyler de yaşandı.

Şimdi, bütün bu durumlar tabii, bu alanın suistimal edildiğini, çok daha fazla bir şekilde kullanıldığını da görebiliyoruz. Bunun önünü almak tabii ki iktidarın, Hükümetin, devletin, Meclisin görevidir yani bunları yapmak gerekiyor.

Diğer taraftan, bu kanunu hazırlarken evet şunu söyledik: Sektör temsilcileri burada konuştular, çok fazla sayıda bu sektörün müşterisi olan ya da bu sisteme giren insanlardan bahsettik, hani onlardan herhangi birisinin burada dinlenme imkânı olmadı. Hangi birini dinleyecektik...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir de nasıl seçecektik, kurayla mı seçecektik?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, o soru var. Ben burada birkaçını anlatacağım örneğin size. Nasıl seçilebileceği de aslında çok muallak bir durum değil bu durumdan kaynaklı bir mağduriyet yaşamış ve mahkemeye ulaşmış birçok dava var yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu söyleyin aslında, biz de soralım. “Var mı?” dedik “Yok.” dediler bize.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, en azından bunlarla ilgili herhangi birisi çağrılabilirdi. Tesadüfen de olabilirdi, başka bir sürü yöntem var yani bulunabilirdi.

Şimdi, kısaca biraz bunlara da değineceğim. Şimdi, firmalar sistemlerine dâhil olan kişilerden öncelikle 15 bin liraya kadar tutan rakamlar -hani yüzde oranları farklı olabiliyor, rakamlar farklı olabiliyor- organizasyon bedeli tahsil ediyorlar. Bu ücretin hangi amaçla alındığı imzalanan sözleşmelerde açık değil, alınan bu organizasyon bedelleri müşteriler tarafından ciddi bir durum açıklanmadıkça geri iade edilmiyor. Bu durum 2010 yılında mahkemeye taşınmış, sisteme dâhil olan bir kişi yaşadığı sağlık sorununu sebep göstererek sistemden çıkmak istediğini vurgulamış ve ödediği katılım miktarının tarafına ödenmesini talep etmiş ancak firmanın katılım payının tamamını değil de bir kısmını ödemesi sebebiyle Sapanca Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan dava geçtiğimiz günlerde sonuçlanmış. Mahkeme katılım ücretinin ne için alındığının, hangi hizmetlerin verildiğinin tam olarak açıklanmadığını belirterek kalan tutarın da ödenmesine hükmetmiştir. Bu, mahkeme yoluyla parasını geri almış ama ne yazık ki birçok insan bu yola da giremiyor ya da tercih etmiyor ya da “Lanet olsun, bu mahkemelerle uğraşacağıma, oralarda daha fazla para harcayacağıma çekilip kenara dururum.” diyebiliyor. Örneğin; Kocaeli’de ikamet eden 55 yaşındaki emekli Gülten Duymuş da parasının tamamını alamayan kişilerden biri.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Katılım ücretini mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çıkanlarla ilgili bir problem.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hikâyesini biraz okuyayım: Sisteme 2017 yılında 7 bin lira katılım ücreti ödeyip dâhil olan Duymuş, 2020 yılında çekilişin bir türlü kendisine çıkmaması sebebiyle sistemden ayrılma kararı alıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar “Çekiliş önce yapılıyor.” Diyordunuz, burada çekiliş yapılmamış. Kimse, hangi firmaysa bu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şirketin insanların duygularını, dinini kullanarak suistimal ettiklerini de belirtiyor. Dava sürecindeki söylediklerinden bahsediyorum. Şimdi, dinleyelim bunu: Anlatıyor kendisi, diyor ki: “Ofislerine gittiğiniz zaman sizi neredeyse kapıda karşıyorlar, çalıştırdıkları insanların ikna kabiliyetleri çok yüksek, resmen insanı hipnotize ediyorlar, bir an önce imza attırmaya odaklı çalışıyorlar, öyle bir konuşuyorlar ki kapıdan çıktığınızda ev sahibi olacağınıza inanıyorsunuz, sisteme girerken sayfalarca sözleşme imzalattıyorlar, bunların ne olduğunu sorduğumuzda ‘Bir önemi yok, öylesine imzalattırıyor, bunlara takılmayın.’ şeklinde cevap veriyorlar. -Nitekim sektör temsilcisi burada bir beyanda bulundu dedi ki: ‘Ya, o sözleşmede var ama biz onu uygulamıyoruz.’ dedi, tüketicinin lehinde söylediği bir şeydi, acaba aleyhinde neleri uyguluyorlar, uygulamıyorlar onu bilemiyorum- Şimdi, o imzaladığımız sözleşme gereği yatırdığım paranın tamamını geri alamıyorum. Bankaya başvurup kredi çekseydim şimdiye çoktan ev sahibi olmuştum, faiz öderdim ama en azından evimde otururdum.” diyor, kendi beyanı bu yani burada dinleyemediğimiz vatandaşlardan birinin beyanı.

Şimdi, bir taraftan da şöyle bir şeyden bahsediliyor: Faiz sistemine girmemek için bankaları tercih etmek yerine herhangi bir şirkete başvuran Osman Bey ise 80 bin liralık anlaşma imzalamış ve 8 bin lira organizasyon ücreti ödemiş. Yaptığı araştırmalar sonucunda “Güvenilir bir firma olduğuna karar verdiğim şirkete katıldım.” diyor -ismi var ama ben burada söylemeyeceğim- on beş gün sonra ayrılma kararı alıyor, şirketin organizasyon ücretine el koyduğunu belirten Osman Bey ise şunları söylüyor: “Bir an önce arabam, evim olsun diye sisteme katılmak istiyorsun, bana ‘Arabamızı kesin olarak on ay içinde teslim edeceğiz.’ dediler, sisteme katıldıktan sonra on beş gün içerisinde aklım başıma geldi, yaptığım araştırmalar sonrasında birçok mağdurun olduğunu gördüm, sistemden çıkma kararı aldım. Ofislerine talebimi iletmek için gittiğimde resmen sorguya çekildim. Sistemden çıkmamam için

araba yerine ev grubuna girmemi istediler. Çekiliş kısmı tam bir muamma, yaptıkları sahtekârlığın çekiliş sırasında değil de öncesinde oluşturulan listelere sahte isimler ekleyerek yaptıklarını duydum, araştırmam sonucunda da bunun tanıkları var. Kendi sosyal medya sayfalarında insanları teşvik edecek güzel yorumlar yapılması için personel istihdam ediyorlar ya da bu konuda bir troll -kamuoyunda daha çok troll diye biliniyor- çalıştırıyorlar, sahte yorum yazmaları için ayrılmış personelleri var, bu konuyla ilgili istihdam ettikleri kişiler farklı hesaplardan sahte güzellemeler yapıyorlar buraya.” diyor. Bu örnekle de çok daha fazlasının eklenebileceğini ifade etmek gerekiyor.

Şimdi, bu anlamıyla burada faizsiz ev ve araba finansmanı sağlayan şirketler için herhangi bir yasal düzenleme bulunmuyordu. Sistemin bu önemli açığının bu teklifle giderilmeye çalışılması önemlidir. Bu düzenlemenin yürürlüğe girmesi hâlinde, sektöre gelecek olan devlet güvencesi sayesinde sistemde yer alan kişi sayısında ve pazar payında artış olacağı da anlaşıyor. Dolayısıyla, bu teklif, BDDK aracılığıyla şirketlere denetim yetkisi getirmekle birlikte, mağduriyet yaşadığını belirten kişilerin haklarının korunması açısından da daha çok açık ve net tedbirlerin alınması gerektiği gözüküyor. Yani bu anlamıyla bu kanunu tabii ki biz destekliyoruz, olması gereken bir şey çünkü bu alanda çok ciddi suistimallerin olduğunu hepimiz etrafımızdan dinliyoruz, biliyoruz, işte, mahkemelere yansımış olanları da biliyoruz. Burada keşke onlardan birisini benim okuduğum şekliyle değil de kendi beyanıyla dinlemiş olsaydık çok daha etkili olurdu.

Dediğim gibi, bu kanun incelenip varsa tüketici lehinde... Yani bizim şöyle bir şikâyetimiz var, bunu Maden Yasası’nda da söyledik: Daha çok sektör temsilcileri dinlenip onların eksikleri üzerinden, onların talepleri üzerinden, onların yaşadıkları sorunlar üzerinden kanunlarda düzenlemeler yapılıyor, yapıyoruz, komisyonlarda ve Genel Kurulda.

Netice itibarıyla, bir de bunun kullanıcı, tüketici tarafı var ya da -işte, bunun bir maden şirketlerindeki köylüsü var, çevresi, doğası, suyu tahrip edilen köylü olduğu gibi- burada da mağdur kişiler var. Yani bu kişilerin örneğin, kendileri için buraya hangi kanunların eklenmesini talep ediyorlar noktasında herhangi bir eksiklik yok. Sayın Başkan daha önceden bizi arayıp toplantı gününü belirtti, bu sefer tebligatla, yazılı tebligatla da öğrendik. Bütün bunlara da bir taraftan hazırlık yapma şansımızın da olmadığını bir sitem olarak belirtmek isterim.

Teşekkür ederim arkadaşlar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, son siteminize katılıyorum, o benim eksikim. Aslında ben bunu salı günü yapacaktım, genel olarak yaptığımız şeydi ama hiçbir arkadaşımızı aramadım daha doğrusu, orada bir hatam var. İYİ PARTİ Grubundan, diğer arkadaşlarımın da bu eksikimi mazur görmelerini -AK PARTİ Grubundan da kimseyi aramadım- istirham ediyorum.

Şöyle bir öneri geldi: Tahsin Bey dedi ki: “Salı günü...” Çünkü 1’inci partiden...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Telefonla haber vermek gibi bir uygulama mı var?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bizde öyle, bizde gelenek farklıdır. Yani Sanayi Komisyonunda -her ne kadar Tahsin Bey’in yaptığı konuşmaların yüzde 99,99’una katılmasam da- bizde bir usul var, hep konuşuruz, yaparız ve birlikte istişare ederiz. Nitekim on buçukta birlikte bir konusu vardı, onu geldi bize aktardı, onu da değerlendirdik, diğer arkadaşlar da gelip aktarıyorlar ama dedik ki: “Salı günü saat 15.00’te yapalım.” Tahsin Bey dedi ki: “Bizim o gün grubumuz var.” onu söyledi. Aslında İYİ PARTİ’yi arasaydım onlar da bugün gruplarını yapmışlar, 11.30’da bitti; 11.30’a da alabilirdik, ki sonradan öğrendim, sizin danışman arkadaşınızı asansörde gördüm; beş-on dakika gecikmeyle gelerek telafi edelim diye o işi yaptım. Onu yapsaydık olabilirdi.

Aslında söylediğiniz şeylerde “mağdur” diye size gelen mektupları da biz araştıralım dedik. Onun gibiler olmasın diye zaten biz bu yasal düzenlemeyi yapıyoruz. Şimdi sözleşmede... Mesela bir sözleşme okudum, diyor ki: “Ayrılma durumunda müşterinin ödediği peşinat, taksitlerin toplamı ve organizasyon ücretinin yarısı KDV hariç iade edilir.” Bu sözleşme hukuku çerçevesinde yapılan bir iş. Diğer tarafta, mahkemelerin verdiği karar, hukukçu arkadaşlarımızın, avukat arkadaşlarımızın değerlendireceği bir iş. Biz, bunun gibi mağduriyetler oluşmasın diye bu işlemi yaptık çünkü sektör temsilcilerine sorduk: “Para kazanıyor musunuz?” “Elhamdulillah, para kazanıyoruz.” dediler. Sermaye oranına baktığımızda sermaye kârlılık oranında iyi bir şey var. Yani onları inceleyip reklamlarını gören, bindikleri arabaya bakıp şubelerini inceledikten sonra iştahı artıyor. Ben görmedim de.

Şimdi, bu kanun teklifini ilk görüşürken bir baktım bir yerde EVİM firmasının bir şeyini gördüm. Gideyim şunlarla bir sözleşme imzalayayım, nasıl oluyormuş diye araştırayım dedim, tam yasaklara girmişiz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aman Başkan, imzalarsan organizasyon bedeli ödersin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Ali Bey’in dediği gibi bizi de ikna ederlerse... Hayır, bir sorayım, sektör nasıl işliyor diye araştırayım dedim, yasaklara girince, yasaklarda herhâlde altıda kapanyormuş... Yani ikna edebiliyorlarsa önemli bir iş...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Demek ki sizi ikna edemediler.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani konuyu inceleyeyim diye yaptım çünkü bu kanunun çıkması gerektiği konusunda hep birlikte aynı kanaatteyiz ama şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar: Buradaki yapılan işlemlerde kötü niyetli olan var mıdır? Vardır fakat 91-92 yılından beri faaliyette gösteren firmalarla ilgili çok büyük bir şey gelmedi bize. Olabilir, vazgeçebilirler, anlaşmalarda bir şeyler yapabilirler fakat bundan sonra çığ gibi büyümesinden dolayı sizin de altını çizdiğiniz, Tahsin Bey’in ifade ettiği, Akif Bey’in hakikaten şeylerle önemli diye ifade ettiği konuları olmasın diye bu işi yapıyoruz.

Şimdi, İYİ PARTİ Grubu adına Yasin Bey...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Öncelikle Komisyonumuz biraz önce gelen şikâyetler çerçevesinde... Aslında Komisyonumuz bu anlamda mevcut sistemin içinde en iyi çalışan Komisyonlardan biri çünkü cuma günü saat beşte verilip pazartesi günü görüşülen Komisyonlar da var dolayısıyla o anlamda bize bir zaman dilimi tanıdınız, çok teşekkür ederiz.

Evet, bütün parti gruplarının da...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Beş senede aldık o başarıyı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Başka Komisyon üyelerine de örnek olsun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, başka Komisyonlara örnek olsun.

Bütün parti gruplarının aslında mutabık kaldığı ve bir an önce çıkarılmasında fayda sağlanacağı düşüncesini taşıdığımız bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Özellikle Merkez Bankasının aralık ayından itibaren faizleri yükseltilmesiyle beraber yüksek faiz oranında böyle bir sistemin sürdürülebilir olmasının çok da ihtimalinin görünmediği için yasal denetleme çerçevesine girmesini biz de olumlu görüyoruz çünkü yeni bir banker skandalıyla veya yeni bir yeşil sermaye skandallarıyla da karşılaşmamak adına bu mağduriyetleri de önlemek adına da önemli bir kanun teklifi olduğunu düşünüyoruz. Lakin şimdiye kadar da çok geç kalınmasını da ayrıca eksik olarak görüyoruz. Çünkü özellikle baktığımız kadarıyla 2018 yılından sonra bu tarzdaki firma şirket sayıları aşırı bir şekilde artmış ve yaklaşık sistemin

içinde 250 bine yakın vatandaşımızın dâhil olduğunu görüyoruz. Organizasyon katılım bedeli yüzde 7 ile 12 arasında değişiyor, firmalar arasında değişkenlik arz ediyor. Yine firmalar arasında farklı farklı sözleşmeler var ve bu konuda da kanunda gördüğümüz eksiklerden biri her ne kadar “BDDK tarafından düzenlenir.” dense de şirket şirket farklı sözleşmelerle karşı karşıya kalınabilir, bence bu konuda BDDK’nin bir form, standart bir sözleşme usulü üzerine bu sözleşmeyi bütün şirketler aynı şekilde uygulamasının uygun olacağı kanaatini taşıyoruz. Tabii ki 2 sistem var, sistemin içinde 2 şekil var, 2 şekil için de ayrı ayrı standart bir sözleşme olması ve bütün firmalar, bütün şirketler tarafından aynı katılım oranıyla, aynı katılım şartlarıyla bu standart sözleşmenin yapılması hem de eşit rekabet açısından da fayda sağlar diye düşünüyoruz. Diğer türlü şirketlere bırakırsak şirketler de bunu rekabet unsuru çerçevesinde farklı ortamlara çevirebilirler.

Şimdi, ben yeni kurulan şirketlere baktığımda şube sayılarını da gördüm birkaç tanesinin. Özellikle şube sayısı hâlâ 1 civarında olanlar, 2 civarında olanlar var ve bunlar birçoğu da özellikle bu 100 milyon lira olan sermaye ödemesini tek şubesi olanların ödeme imkânının olmayabileceğini, dolayısıyla 50’yi aşkın bu şirketin altı ay içinde 100 milyon gibi bir rakamla -5 milyar toplamda- bir para bulmaları istenecek ve bu şirketlerin büyük bir bölümü bu parayı ödeyememeyle karşı karşıya kalacaklar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İlk 7 firma yüzde 95’i dedim sektörün.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İlk 7 firma 200 binini karşılıyor ama diğer kalan 1 şubesi olan firma da 100 milyon sermaye ödemek zorunda.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onların aldıkları para belli zaten Yasin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Efendim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 10 bin liralık şeyse 28 tane üyesi var onun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama o da 100 milyon lira ödemek zorunda.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yo, yo 280 bin lira.

Bak, o şirket kapanırsa 28 tane üyesi var 1 şubede şeyin, 28 tane 10 bin lira aylık ödeyeceğim dese 280 bin lira, on ay ödemiş olsa 2 milyon 800 bin lira. O şirket tasfiye hâlinde 2 milyon 800 bin lira 28 kişi kendi arasında zaten bir kısmı almıştır onu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, ben şunu demek istiyorum, buradan başka bir konuya gireceğim...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sermayeden bahsediyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır...

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – 100 milyon sermaye fazla diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir şube, sermaye ödemesi zorunlu 1 şubesi olanın da 28 üyesi olanın da 100 milyon lira, 200 bin kişi üyesi olanın da 100 milyon lira en az. Dolayısıyla bu şirketlerin, bu sermayeyi ödeyemeyeceği doğrultusunda başka bir sıkıntıyla da karşı karşıya kalınabilir, o da şudur bence: Körfez sermayeli şirketlerin hâkim olabileceği veya bunları satın alabileceği gibi bir düşünce de şüphe götürebilir. Çünkü mesela bankalarla ilgili bir örnek vereyim size, bankalarla da biliyorsunuz 500 milyon lira sermaye ödeme şartı var. Örneğin Odeabank sıfırdan kurulurken, bu 5 milyonu öderken Hüsnü Özyeğin bankasını sattıktan sonra küçük bir bankayı satın aldı, bu 5 milyonu ödemedi o da banka sahibi olabildi. Dolayısıyla daha önceden kurulmuş bu tarzda bir şirketi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Öz sermaye 300 milyon mu şimdi?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 500 diye biliyorum ben yani.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – 300 milyon.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 300 milyon olsun ama Hüsnü Özyeğin 300 milyon ödemedi bu şekilde hazır kurulmuş bir bankadan yürüdü, bunu örnekleme olarak söyledim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama ödenmiş sermaye 300 milyon olur da Hüsnü Özyeğin o bankayı 500 milyona da alabilir, 50 milyona da satın alabilir.

İFFET POLAT (İstanbul) – Dolar mı, TL mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dolar mı, TL mi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Dolar karşılığı TL.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani velhasıl böyle bir sıkıntıyla da karşı karşıya da kalınabilir ve sektörün gördüğümüz kadarıyla yüzde 80-85'i konut, yüzde 15-20'si de araç üzerine yoğunlaşmış durumda ve 40-50 arasında da taksitlerle bu iş yürüyor. Şimdi, bir arkadaşına ben de sordum, 14'üncü taksite kadar sıkıntı yok yani 14'üncü çekilişten önce kendilerine gelirse vatandaş burada avantajlı ama 14'ten sonra artık vatandaş aleyhine dönüyor iş. Sözleşmede -biraz önce siz de okudunuz- ilk dört ay, zaten çekilişte sizin hakkınız yok, dolayısıyla o şansınıza veya kuradaki çıkışa göre ilk 4 ile 14 arasında çıktığında avantajlı olabilirsiniz ama 14'ten sonra artık vatandaş adına da bir dezavantaja dönebiliyor ve burada da yine Ali Bey'in bahsettiği mahkeme konusu gibi, ismini söylemedi ama ben isim olarak söyleyeyim, "joker" diye tabir edilen sistemin içine...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Vehbi'nin sorduğu soru oydu, 3'üncü soru oydu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - ...hayalî üyeler katılıyor. O hayalî üyeler sayesinde de çekilişte senin çıkma şansın, oranın azalıyor, dolayısıyla o ilk çıkan hayalî üyelere çıktığında...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bak, bu açıdan hiç düşünmemiştim Yasin, önemli bir şey söyledin. "Bu joker ne işe yarıyor?" sormuştuk. Hayalî üyesi çıkması için olabilir, doğru. Joker oranı koyuyoruz herhâlde.

İFFET POLAT (İstanbul) – Noter huzurunda çekilsin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Noter huzurunda çekilsin, sıkıntı yok, hayaliye çıktığında diğer gerçek üyenin çıkma şansı azalıyor, oranı azalıyor yani o anlamda söylüyoruz.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ama o da para ödediği için, sisteme para ödediği için...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Olsun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ahmet, Mehmet fark etmiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama, bak Yasin Bey çok önemli bir noktaya temas etti. "Bu joker nedir?" diye sorduk, joker...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Jokerin manası bu yoksa o kişiye... Yani bu şekilde de mahkemeye sirayet etmiş konular var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – ...biraz da bu vatandaşın dertlerinden bahsetsin buradaki şeyler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani vatandaş lehine de biz bunu söyleyelim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Parlamentonun özelliği o.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ve geçen yıl sisteme dokuz aylık veri olarak gördüm ama, on iki aylık veriye göre tekabül ettiğinde, dokuz aylık veri de net belli, 13 milyar civarında sisteme dâhil olan var, on iki aylıkta yaklaşık 17-18 milyara tekabül eder ve büyük bir rakam yani bu sistemin içinde bu tarzdaki çelişkileri de gidermek adına kanunda eksik gördüklerimizin, maddeler geldiğinde

de değerlendirebiliriz ama genelinde de söylemek gerekirse özellikle burada TÜİK’le ilgili kanunda geri çıkma var, anladığım kadarıyla kanun yapıcı, hazırlayıcı vekillerimiz de TÜİK’in verilerine artık güvenmiyor ki TÜİK’i buradan niye çıkardıklarının ben bir izahatını özellikle bekliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anlayamadık.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şöyle söyleyeyim: Maddede TÜİK tarafından açıklanan yıllık Üretici Fiyatları Endeksi’ne göre artışı iptal ediliyor, dolayısıyla kanun yapıcı, sayın iktidar vekillerimiz, TÜİK’in verilerine artık onlar da güvenmiyor ki TÜİK’i orada neden çıkarıyorlar? Bunu bir öğrenmek lazım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Kurul karar veriyor değil mi? 2’nci madde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kurul karar veriyor ama, madde 5’te galiba.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Enflasyon artış oranını kaldırıyorlar.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkan, orada bir sermaye artırımını yetkisini BDDK’ye verdiğimiz için TÜİK’e gerek yok.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Daha öncesinde kanunda, TÜİK verilerine göre, enflasyon endeksine göre hesaplamalar var. Şimdi TÜİK verileri kaldırılmış sistemden, bunun yerine BDDK’ye yetki verilmiş ama BDDK bu sene “sıfır” diyebilir, önümüzdeki sene enflasyon rakamının çok üstünde de bir rakam verebilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin Bey, finansal şirketlerle ilgili kanunda 20 milyon lira olan sermaye, iki tür sermaye vardı orada, biri bir grup şirketlerde 20 milyon, ikinci grup şirketlerde 50 milyon liraydı. Şimdi biz birinci grup şirketlerde 50 milyon ile 100 milyon lira yaptık. 100 milyon lira yaparken bu teklifi görüşürken arkadaşlarımız BDDK’nin ihtiyaca binaen 50 milyondan az olmamak üzere bu sermayeyi tespit etmesi, Bankalar Kanunu’nda ne kadar yazıyor Sayın Başkan?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – 30 milyon.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 30 milyon lira...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben soruyu şöyle sorayım: Bu sermaye yeni kurulacak olan şirketlerle ilgili her yıl belirlenen sermaye, geçmiş döneme sistemin içinden olanlara bu sermaye artırımla ilgili bir durum yok bildiğim kadarıyla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Var, var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Var mı? Var ise o zaman, işte bakın oraya geliyoruz, TÜİK verilerine güvenmeyen iktidar vekillerimiz var ki kanunu yaparken TÜİK verilerini ortadan kaldırmışlar, olaya böyle bakmak lazım veya Hazine ve Maliye Bakanlığının yeniden değerlendirme oranı vardır, niye burada Kurula bırakıyoruz? Hazine ve Maliye Bakanlığının yeniden değerlendirme oranında artışı gerçekleştirilebilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şimdi, bak şirketlerin...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, bir eksik açıkladım yine savunmak zorunda hissetmeyin kendinizi. Buradaki kanun yapıcı arkadaşlar, bu konuyla ilgili gerekçelerini kendileri izah etsinler.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Biz savunuruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Kanun yapıcı biziz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Mutfaktaki arkadaşlar da burada.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Biz o arkadaşlarımıza sorarız, onlar bize verirler cevabını.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, 76 vekil buraya imza atmış. 76 vekilin içinde bu konuyu izah edebilecek arkadaşı ben burada merak ediyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Benim işte.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Buyurun, bekleriz. Bakalım, biraz sonra açıklamalarınızı dinleyeceğiz.

Dolayısıyla, özetleyecek olursak, evet, çok geç kalınmış ve bu konuda denetime tabi olması şart olan... Çünkü özellikle artık faiz oranlarının da yüksek olduğu yerde, sistemde belki finansman durumu sağlam olanlar için bir sorun yok veya geçmişte uzun yıllardır bu işi yapanların bir tecrübesi söz konusu ama özellikle 2018’den sonra kurulan 30’a yakın şirket var ve bu şirketler bu sistemde yeni. Dolayısıyla, yeni Çiftlik Banklar, yeni bankerzedeler, yeni yeşil sermaye mağduriyetleri yaşanmaması adına burada bu kanunun daha hassas bir şekilde takip edilmesini...

İFFET POLAT (İstanbul) – Yeşil sermaye nereden çıktı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Şunu söyleyeyim o zaman “Yeşil sermaye nereden çıktı?” dedikleri için arkadaşlar: Bu sisteme ağırlıklı olarak 3 tip insan giriyor: Birincisi, kendi cemaatine yakın olduğunu hissettiği şirkete gidenler var; ikincisi, bankalarda kredibilitesi olmadığı için bankalardan kredi alamadığı için bu sisteme dâhil olanlar var; üçüncüsü, bankalarda kredibilitesi olmasına rağmen puanını düşürmemek için buradan alanlar var. O zaman soruyu bir de şöyle söyleyeyim: 2015 senesi öncesinde FETÖ’nün de sistemde bu tarz da şirketi olup olmadığını biliyor musunuz, hiç araştırdınız mı? Veya bu mevcut 50 şirketin içinde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - 2015’ten önce 2 tane şirket var. FETÖ’nün bankası varsa, doğru.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Bunlara da bakmak lazım, dikkat etmek lazım. Mevcut, şu 50’nin içinde yarın yine bu tarzda yapılanmalarına, bu şekilde şirketler kurma ihtimaline karşı, devlete karşı işlediği suçlardan dolayı, yarın derneklerin kapatıldığı gibi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Zaten orada Akif Bey biraz önce sordu ya “Şu şu suçları işlediği belgelenen kişiler bu şirketi kurabilir mi?” diye.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Bunlara da dikkat etmek lazım diye özellikle söylüyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ben de teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun aslında... 2016 yılında 3 şirket, 2018 yılında herhâlde 14-15 civarında şirket –sizdeki listede var- 2019’da yoğun bir şekilde artan bir şirket sayısı var.

Şimdi, biraz önce, Ali Bey’in söylediği, ifade ettiği KOMBASSAN, YİMPAŞ gibi 60’a yakın holding kurulması 1990’lardan itibaren başladı. 1990’lardan itibaren başlayıp 2000 yılı içerisinde, 2001 yılında çıkan krizle birlikte, banka batış furyası içerisinde, maalesef, o dönemde “28 Şubatla mücadele edeceğim.” diyenler, o masum insanların parasını koruyup bunlarla ilgili bir düzenleme yapmadılar. Yurt dışından toplanan paralar, yurt dışından toplanan paralarla ilgili -çok büyük de paralar topladılar, o zamanki rakamlarla 10 milyar euro civarında veya mark civarında paralar topladılar- 28 Şubat sürecinde, öyle faizsiz bir sistemle veya böyle bir sistem diye ortaya konup yeşil sermaye diye adlandırdıkları kişileri cezalandırabilmek için o şirketlerle ilgili hiçbir düzenlemeye gitmediler. Katılım bankaları veya finans kurumlarıyla ilgili, bankalar banka sahipleri tarafından çeşitli şirketler vasıtasıyla dolandırılıp soyulurken finans kurumlarıyla ilgili hiçbir düzenleme yapmadılar. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu 50 bin lira, 100 bin lira... Hatta o zaman dönemin Başbakanı rahmetli Ecevit’in “Bu tarihten itibaren bütün tasarruflar devlet güvencesi altındadır.” diye bir sözü oldu. Ama daha bu katılım bankaları veya finans kurumlarıyla ilgili olan... Herhâlde 3-4 tane finans kurumu vardı -İhlal

Finans, diğer finans kurumları vesaire gibi- onlar batarken Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna getirip “Bunlar niye böyle oldu?” diye, o mağduriyetleri gidermek için kılını kıpırdatmadılar. Sebep? 1998 28 Şubatında yapılan işlem. “İrticayla mücadele bin yıl sürecek.” diyenler o dönemde iş yerinin adı hicret bakkaliyesi, şu bakkaliyesi olan insanları fişleyerek belli bir noktaya doğru getirdiler. Yani şimdi, geçmiş dönemle ilgili konulara baktığımızda...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, o dönemde mağdur olan vatandaş yok muydu?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Vardır kardeşim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O vatandaşlarla ilgili de... Cumhurbaşkanı Yardımcısı YİMPAŞ’ın içinde değil miydi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, biz 2007 yılında Bankalar Kanunu’nu çıkarırken Sayın Hamzaçebi’nin ifade ettiği konu gündeme geldi. O konuyla ilgili biz Komisyondaki farklı durum... Komisyonda bizim milletvekili arkadaşımızın birinin desteği, birinin çekimser kalmasıyla birlikte Genel Kurulda “Bizim niyetimiz budur.” diye ifade ettik, onu çıkardık. Ama o finans kurumları... Ki hatırlıyorum, İhlas Finansı 2002-2003 yılında açtıklarında 20’nci yılını kutlayan bir şirketti. Yani 1980’lerde ilk kurulan hangisiyse... Kuveyt Türk mü bu ilk kurulan? Albaraka ve Kuveyt Türkten sonra kurulan herhâlde ilk şirketlerden biri İhlas Finans. Onların bu şekilde yani Mevduat Sigorta Fonu’nu koymayarak bu hâle getirmelerinin hesabını sormamız gerekir.

Az önceki eleştirilerinize hak veriyorum. Bu gibi sorunlar ortaya çıkmasın diye biz bu işi yapmaya niyet ettik. Ama 2 tane firma varken, ortada henüz bir şey bulunmazken bu kanuni düzenlemeyi yapmak da ne kadar doğru olurdu bilmiyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şu anda güvence altında mı katılım bankalarındaki mevduatlar?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kanunu birlikte yaptık biliyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Öyle, değil mi efendim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani onlarla ilgili özel bir fon koyduk, kanunu beraber yaptık. Alt komisyonda sizinle birlikte çalıştık.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – 2005’ten itibaren güvence altında.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 2005 yılında kanun çıkarıldı, 2007’yi yanlış söyledim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Doğru, 2005’te yaptık.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 2005’te beraber yaptık onun şeylerini, hatta hangi bankaların ne olacağı konusu da tutanaklarda var, o tutanakları da Bankalar Birliği yayınladı. Alt Komisyon Başkanı da bendim herhâlde.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yok Halil’di.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Vakıflar Bankası Genel Müdürü Halil Aydoğan’dı. Birlikte Komisyonda çalıştık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Alt Komisyon Başkanı olunca o kanunda, sonra banka Genel Müdürü oldu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten bankacıydı kendisi.

Evet, değerli arkadaşlar, bakın, bu katkılarınızdan dolayı teşekkür ediyorum. Geç kalınmış diye ifade etmeniz olabilir ama bugün, inşallah, bu yapacağımız düzenlemeyle sistemdeki aksaklıklar varsa... Sayın Ali Kenanoğlu'nun getirdiği konular doğru, bize hiç intikal ettirilmedi. Komisyonumuza intikal etse zaten paylaşıyoruz sizlerle. Ben Komisyon üyesi milletvekili arkadaşımızın Komisyon Başkanıyla da paylaşımlarını isterdim. Ben her geleni paylaşıyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkanım, biz öyle düşünemedik, kendimizi ancak hazırlayabildik yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben her şeyi sizinle paylaşıyorum, sizin de benimle paylaşmanızı isterdim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Başkanım, bizim Deprem Komisyonumuz da devam ediyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkanım, çok özür dilerim vekil arkadaşlarımdan, bir komisyon daha takip ediyoruz, kusura bakmasın arkadaşlar. Hemen oraya gidip geleceğiz yani.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hem oraya hem buraya gidip geleceğiz yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Abdurrahman Başkan, buyurun

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli Bakan Yardımcımız, BDDK'nin değerli Başkanı ve değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bugünkü düzenleme önemli bir düzenleme çünkü hepimizin bugün, bu kadar anlatılmasına rağmen hâlâ içimizde şüphelerin olduğu bir yapı sistemi. Mutlaka bunun zapturapt altına alınması gerekiyor. 2 tane, 3 tane, 5 tane iken –biraz önce Tahsin Bey'in de söylediği gibi- yerelle birlikte 300'ün üzerinde bir şirkete dönüştü. Demek ki burada bir iştah var. İşini iyi yapanlar ile işini yapmayanları da ayırmak lazım. Burada işini iyi yapanlar var demek ki. Diğerleri de belki buna girip... Kısa sürede vatandaşın mağdur olmasına sebep olabilecek organizasyon, geçmiş dönemdeki banker sisteminin bir şeyi de olabilir; bu düzenleme bunun için önemli. Benim hâlâ... Belki söylendi de ben burada yoksam bilemiyorum. Özellikle girip de üç yıl, beş yıl sonra ayrılmak istediğinde sadece bir kesinti oluyor, hem de sadece o günkü Türk parasıyla alıyor. Yani birikimlerinin hiçbirini... Atıyorum, enflasyon ya da dövize endekslediğinizde ciddi bir kaybı oluyor. Yani beş yıl sonra bir sebepten oldu ayrıldı, yani ihtiyacı olduğundan ayrıldı. Yani sisteme girişi kolay ama çıkması biraz zor gibi yani çıkanlar ciddi anlamda bir mağduriyet yaşıyor gibi. Doğru mu anladım ben?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle: Sistemin özü o şekilde olduğu için bir yüz aylık... Genellikle kırk küsur aylık herhâlde sözleşmeler, biz kolay olsun diye yüz aydan yapıyoruz. Şu sözleşmede kırk iki aylık... Biraz önce sen yoktun herhâlde. Abdurrahman, okuduğum sözleşmede var mıydın?

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) –Evet, işte onun için, biraz önce yoktum, onun için söyledim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu sözleşmede kırk iki aylık bir şey yapmışlar. Kırk iki ayda diyor ki: "Yirmi birinci ayda ben senin araba için paranı teslim ederim."

Kura ne zaman çekiliyor arkadaşlar?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Grup kapandıktan sonra başlar, altı ayda bir yapıyoruz biz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Grup kapandıktan sonra yani orada kura bende, sonradan çıktı, erkenden...

Eyüp Bey, ne zaman başlıyor kura?

FUZULEV YÖNETİM KURULU BAŞKANI EYÜP AKBAL – Efendim, şimdi, ilk ay grup kapandıktan sonra çekilişe başlıyoruz biz. Birinci ayda ayrılma hakkı var.

TACETTİN BAYIR (İzmir) - Grup oluşmamış olabilir o zaman.

“Grup tamamlandıktan sonra.” diyorsunuz. Grubun tamamlanması ne kadar sürüyor?

FUZULEV YÖNETİM KURULU BAŞKANI EYÜP AKBAL – Grubun tamamlanmasını beklemiyoruz biz. Çok katılım var ya bizde, otuz yıl olduğu için...

Şimdi, çekilişe girdi, ondan sonra “Ben çıkmak istiyorum.” diyor. Orada katılım payını yani çekilişe girdikleri andan itibaren katılım payını geri iade etmiyoruz ama ondan önce ayrılmak isterse katılım paylarını öduyoruz.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani sonuçta katılım payı ayrılan, faizsiz de bir sistem olduğu için, bu -atıyorum- iki sene, üç sene önce yatırdığı para ile aldığı para arasında tabii ki bir enflasyon erimesi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, ortalama yüz ay diye koyduğumuzda -kırk iki ay, elli ay oluyor- elliinci ayda, şimdi kırkıncı aya düşürmüşler, kırkıncı ayda herkes parayı alıyor zaten. Kırkıncı ayda alanın da altmış ay borcu kalıyor. Herkesin altmış ay borcu kalıyor kırkıncı aydan sonra. Yani oradaki sistemi farklılaştırılarak, ilave ederek yani bin lirayı 1.050 lira falan gibi artırarak yaptıklarından başka havuzlardan kaynak transfer ederek değil -bana başka havuzlar diye söylediniz o gün- aynı havuz içerisinde kaynakları, muslukları biraz daha açarak, aynı kişilerin musluklarını yani saniyede 1 litre su aktarana kadar saniyede 1.100 cc aktaracak hâle getirerek ödeme süresini azaltmak için gayret gösteriyorlar.

O zaman biz sorduk, sektöre biz ya soruyu soramamışız Bülent ya bunlar doğru dürtüst anlatamamışlar. Ben şimdi dinledikçe bunlardan iyi anlatır hâle gelmişim. Doğru mu finans kurumları?

FİNANS KURUMLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AHMET CANDAN – Öyle gözüküyor efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani o zaman bize söylemediler. Musluğu açıyorsun, saniyede 1.000 cc, ondan sonra her ay 1.010 cc, 1.020 cc, 1.050 cc diye artırıp artırıp gidiyor, havuzdan çıkan sabit. Sonuçta ne oluyor: Havuz kırkıncı ayda tamamını boşalttığı için öbür taraftaki boşalıp eksik kalmasın diye havuza girişleri daha da çoğaltıyor. Aslında havuzu kırkıncı ayda boşaltsa bomboş kalacak havuz, arkasından kuraklık başlayacak. O kuraklığı engellemek için musluğu biraz açıyor. Ne oluyor? Belki on aylık, yirmi aylık -yüz aydan on ay- bunlar başka havuzlardan takviye ediyorlar. Motor bağlıyorlar, oradan buraya transfer ediliyorlar, başka havuzdan. Havuzların bir kısmı birbirine geçerli. O zaman bize anlattıklarında böyle anlatmamışlardı. Doğru mu anlatıyorum şimdi, yanlış mı?

FUZULEV YÖNETİM KURULU BAŞKANI EYÜP AKBAL – Siz anlatınca uzun anlatıyor diyorsunuz da...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, sen otuz yıldır bu işin içindesin, ben üç gündür bu işin içindeyim. Eğer üç günde ben bu işi çözdüysem sizde iş yok.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım, ortak havuz mantığıyla verimliliği artırıyoruz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Başkan, burada bir şeyin altını çizmek lazım. Türkiye’de 2009’da 200 lirayı çıkardığımız zaman 131 dolar alıyorduk, bugün 200 lirayla 30 dolar alıyoruz. Paranın bu kadar değer kaybettiği bir ülkede... Beyefendinin söylediğine ben katılıyorum, çok doğru bir tespit. Türkiye gibi bir ülkede paranın çok hızlı değer kaybettiği bir ülkede ciddi mağduriyetler olur.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Ya, bence düzenlemenin içerisinde bu kısma da biraz bakmak lazım. Ayrılma kısımlarıyla birlikte, mağduriyet kısmı var.

Şimdi, tabii, faiz sistemi düşünülebiliyor fakat Türkiye’nin bütçesi de her şeyi de faiz sistemiyle yürüyor. Buradan kaynaklı insanların, evet, faiz hassasiyeti olan insanların buna girmesini anlayabiliyorum, bazıları işini doğru da yapıyor olabilir ama televizyonda reklamları izlediğimde neredeyse on dakikada bir, on beş dakikada bir reklam ki reklamın bu kadar pahalı olduğu bir şeyde verilen bu reklam da bizim aklımızda şüpheler oluşturuyor. Yani reklamın dakikasını bildiğimiz zaman bazı “evim” firmalarının inanılmaz ciddi bir reklam harcaması var ve bu reklam harcamasıyla birlikte de... Peş peşe, aynı reklamın içinde ikincisi, üçüncüsü olabiliyor yani aynı reklam kuşağında.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, o hassasiyetten dolayı zaten bu teklifi getirdik.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Cumhurbaşkanı reklamı görmüş “Çıkarın bu kanunu.” demiş.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sonuçta, insanımızın mağdur olmaması gerekiyor, işini iyi yapana ehliyetini de teslim etmek lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Abdurrahman Başkan’a teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Grubu adına Ahmet Çolakoğlu, buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerim, Sayın Bakanım; öncelikli olarak herkesi selamlıyorum.

Bu kanun teklifinin gerçekten ihtiyacımız olan bir kanun teklifi olduğu da buradaki bütün konuşmalarda ortaya çıkıyor. Tabii, bizim Komisyonumuzun, Tahsin Başkanımızın dediği gibi, artık işlevini daha verimli hâle getirdiğini hep beraber kabul etmiş durumdayız. Ben bu bağlamda da Başkanımıza ayrıyeten bir teşekkür ediyorum çünkü bütün sektör temsilcilerinin çağırılmasıyla burada daha verimli bir hâle geldiği de açıkça ortaya çıkmaktadır.

Tabii ki sözleşmelere dayalı tasarruf sistemlerinin ülkemizde yaygın bir hâle geldiğini vurguladık. Şu anda sayılar çok üst seviyeye çıktı, tabii, bu şirketlerin de sayısı aynı şekilde çok üst seviyeye çıktı. Bunları, görsel ve yazılı basındaki reklamlardan da bunu artık hep beraber görmekteyiz. Bu şirketlerin artmasının akabinde sorunları ortaya çıkardığı da aşikârdır.

Tabii, bu kanun teklifi 27 maddelik, maddeleri vaktimiz olduğu çerçevede tek tek inceledik. Burada müşteri mağduriyetini gidermek için gerçekten önemli düzenlemeler olduğunu hep beraber görüyoruz. Tabii, eksiklikleri, noksanları maddeler geldikçe de inşallah hep beraber şekillendireceğiz. BDDK’ye burada yetkilerin verilmesi bir adım, bu adımı kanun teklifindeki olumlu bir madde olarak gördüğümü de özellikle vurgulamak istiyorum.

Bu şirketlerin iç yapılanmasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Bu şirketlerin iç yapılanmasındaki faaliyetlerinin nasıl yürüdüğünü, bu oranların nasıl olduğunu da burada tespit ederek veya belli bir sınırlama konularak... Tacettin Bey’in dediği gibi, yapılan harcamaların nereden, nasıl karşılandığını da bir şekilde belli bir noktaya getirmemiz gerekiyor. “Faizsiz sistem” deniliyor

fakat ne olduğunun da burada açıkça vurgulanması gerekiyor. Çünkü ödenmiş sermayesinde yapılan değişikliklerle bence o... “Yüzde 2” dediniz Başkanım herhâlde, bazı şirketler katılım payı olarak yüzde 2 alıyor, bazıları yüzde 7 alıyor, bazıları yüzde 10 alıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ortalama yüzde 7 civarındaymış, şimdi rekabet olduğu için yüzde 2’ye düşmüş.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – “Yüzde 2’ye kadar düşebiliyor.” deniliyor ve bence, burada yapılan değişikliklerle, bu yüzde 2’lerle, yüzde 5’lerle, yüzde 7’lerle bu şirketler reklam, kira, personel giderlerini karşılayamayacak duruma gelecekler ve buradaki iç yapılanmada yine değişiklikler olacak; bunları da kontrol altına almamız gerekiyor.

Bu sisteme katılanlar sadece kredi kullanamayan vatandaşlarımızdan ziyade... Bu da orantısız olarak bir araştırmak gerekir, sadece o şekilde yorumlamamak gerekir. Kredi imkânı olan birçok vatandaşımız da kendi düşüncesi çerçevesinde bu yapıya katılıyor. Tabii ki ev, konut ve araçta da ağırlıklı kullanılıyor ve alternatifler de çok. Yani burada sadece tasarruf finans sisteminden ziyade, bankacılık sistemi, birçok finans şirketlerinin kampanyaları bu varlıkları almak için aslında fırsatlar tanıyor. Burada halkımızın tercihi önemli yani o mekâna girdiğimiz zaman oradaki pazarlamacının sunumundan ikna olmamak veya daha faydalı hangisi oluyorsa bunun tercihi yine bireye kalıyor. Bireyin burada çok çok dikkatli olması gerekiyor, çünkü dediğiniz gibi, bu faaliyetlerde art niyetli olanlar olabilir. Bu art niyetlilerden halkımızı, toplumumuzu -müşterisini açıkça söylemek gerekirse- onları da hep beraber korumamız gerekiyor. Pasta büyüdü, pasta tek, artık herkes pastadan pastanın dilimlerinden pay almak için şu anda değişik faaliyet alanlarına girecekler ve bu çerçevede, bu kanunun da hazırlanmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu kanun teklifinin yine maddelere geçildiğinde yeni katkılarla, hem iktidar hem muhalefet milletvekilinin vereceği katkılarla yeni bir şekle gireceğini ben düşünüyorum. Tekrar kanunu düzenleyen Sayın Bakanımıza ve bürokratlarımıza çok çok teşekkür ediyorum. İnşallah, ülkemize, milletimize hayırlar getireceğini temenni ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ahmet Bey’e çok teşekkür ediyorum.

Komisyon üyesi arkadaşlarımızdan görüşlerini beyan edecek...

Şahin Tin, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Değerli Komisyon Başkanım, çok nazik bir şekilde bizlere söz verdiğiniz için çok teşekkür ederim. Çok güzel idare ediyorsunuz, süpersiniz bu konuda. Sizleri seviyoruz. Tecrübenizle gerçekten Komisyonunda birlik beraberliği sağlayarak çok güzel kanunların çıkmasına vesile oluyorsunuz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bu anlamda en son size söz verdi, çok zekice yani...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkana teşekkür ediyoruz, kanunu hazırlayan arkadaşlara.

Ben şöyle bakıyorum -Bakan Yardımcılarımız da burada- şimdi “Geç kalmışlık.” filan dendi. Yani o anlamda sonuçta biz bir liberal bir ekonomideyiz ve serbest ticarete bu işler yapılıyor. Bu yapılırken sonuçta, normal, benim şirket kurduğum gibi, ürettiğim gibi birisi organizasyon yapıyor. Bu, organizasyon şirketi, buradan para kazanıyorlar. Dolayısıyla ne yapıyor? Finansı alıyor, yönetiyor, organize ediyor, insanlardan gelen parayla da, insanların rızasıyla, imzasıyla anlaşma yaparak da ne yapıyor? Onlara istediğini veriyor, ev alıyor ya da araba alıyor. Dolayısıyla son dönemdeki artıştan dolayı, evet, böyle bir kanuna ihtiyaç var mıydı? Var. Yani şunu anlatmak istedim sadece, geç kalmışlık sebebinin, bence şikâyet olmaması anlamında düşünüyorum. Sonuçta, bu da ticari faaliyet yapan bir şey.

Bir de neden faizsiz olduğunu sorgulamamak lazım çünkü insanlar inançları gereği bence faizle çalışmak istemiyor ya da faizli bir sistemin içine girmek istemiyor. Tamam, bankalardan geçiyor faizi, araçlardan geçiyor muhakkak, ona da katılıyorum. Burada, bunlara da fırsat verilmesi gerektiğine inanıyorum. Çünkü dar gelirli vatandaş var ya da atıyorum, çeki vurulmuş adamın, bankadan kredi alamıyor mesela ama gidiyor, buradan alma şansı var yani birçok sebebi var hani aslında insanlar da bir anlamda burada korumuş oluyoruz diye düşünüyorum bu yapıyla. Mesela, faiz sistemini keşke ortadan kaldırılabilek yani ticarete olmuyor ama bugün Avrupa Birliğinde veya Amerika’da eksilerde bazı yerlerde ve çok düşük. İnşallah, Türkiye’de o günler de geldiğinde eksi ya da sıfır faizli kısmına gelir diye düşünüyorum.

Burada, asıl amaç, şirketlerin, finans şirketlerinin sağlamlaştırılması, insanların, müşterilerin hak ve hukukların korunması ve mağdur edilmemesi meselesi, öyle değil mi? Aslında, biz bir anlamda da biraz da aslında müdahale ediyoruz, sisteme müdahale ediyoruz, zorlaştırıyoruz. Otuz yıldır da devam eden bir sistem, şu ana kadar da yürümüş arkadaşların bahsettiğine göre ve bize büyük şikayetler gelmediğine göre de, demek ki bu sistem yürümüş. Çok büyük mağduriyet olsa kimse zaten buraya üye olup da bu sistem içerisinde herhâlde ev almak, araba almak gibi bir şeyin içerisine girmezdi diye düşünüyorum.

En son olarak da, ben bunun, bu tür şirketlerin “yeşil sermaye”, “kırmızı sermaye” diye ayrıştırılmasının doğru olmadığını düşünüyorum. Bunu biz 28 Şubat sürecinde... Ki o dönemde mağdur olanlardan birisi de ben kendimdim, şahsımdı çünkü MÜSİAD Başkanlığı yapıyordum Denizli’de. O dönemde, devlet güvenlik mahkemelerinde Genel Başkanlarımızla birlikte yargılandık; burada Mehmet abim de bilir, Mehmet Erdoğan da, Mustafa Başkanım da bilir. Dolayısıyla “yeşil sermaye” diye ayrıştırılmıştı o dönemde. Gerçekten acı bir tabloydu yani olmaması gereken bir şeydi. O 28 Şubat sürecinde o “Yüz yıl, bin yıl sürecek.” dedikleri dönemde işte gerek sigorta, Maliye gibi kurumlarla şirketlerimize yapılan baskınlar... Efendim, biliyorsunuz birçok sigorta şirketi kapatıldı, tutuklandı, yargılandı o dönemde ki bunun bu işin aslında insanların tercihi olduğunu görmek lazım, yani bu, insanların tercihidir. Orada, vatandaş diyor ki: “Ben faizsiz sistemle ev alacağım, efendim, faizsiz sistemle araba alacağım, makine alacağım, şirket kuracağım.” gibi. Bence, bunu böyle görmek lazım diye düşünüyorum.

Ben teşekkür ediyorum Başkanımıza bu müsaadeyi verdiği için çok sağ olun efendim.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nezaketiniz için, çok vasıflı, nitelikli ve aydınlatıcı sunumunuz için teşekkür ediyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Komisyonumuzun değerli üyelerinin her zaman bu hâli var.

Vehbi Bey, siz konuşmuştunuz. Konuşacak mısınız, Sibel Hanım’a mı söz vereyim? Bizim danışmanımız biliyorsunuz Sibel Hanım.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Geneli üzerinde, konuşuyoruz değil mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Geneli üzerinde maddelerine geçmedik. Vermiyorum size.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ben kısa bir konuşma yapayım daha sonra maddeler için konuşurum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Maddelerde konuş ya, Sibel Hanım’a söz vereyim de. Şimdi yemeğe gideceğiz.

Arkadaşlar, biraz sonra, maddelerine geçtikten sonra Hazine ve Maliye Bakanlığımız Ana Bina’da Üyeler Lokantası’nda yemek veriyor; sizi, milletvekili arkadaşlarımızı, komisyon üyesi arkadaşlarımızı orada yemeğe davet ediyorum.

Evet, Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu, buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkanım, öncelikle evet yapılması gereken bir şey yapıyoruz benim anladığım kadarıyla yani daha önce de yapılması gereken bir şeyi yapıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu zamana kadar -biraz evvel Sayın Vekilimizin belirttiği gibi- yani işte “bilmem ne zedeler” gibi bir grubun oluşmaması da önemli bir şey. Amacımız da daha sonra bunun oluşmasını engellemek.

Şimdi, burada teklifin 1’inci maddesinde, 6361 sayılı Kanun’un zannedersen 3’üncü maddesi üzerinde değişiklik yapılacaktır.

“MADDE 3 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Birlik: Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğini” ifade ediyormuş.

Biz bir değişiklik yapacağız, “Finansal Kurumlar Birliği” hâline getireceğiz bunu. Doğru değil mi? Şimdi, bize de geldi, bana geldi, size de gelmiştir büyük ihtimalle, bir Finansal Kurumlar Birliğinden...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkada oturuyor arkadaşımız.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Arkamızda oturuyor

...bana bu kanun teklifi hakkındaki görüşlerini bildiren bir yazı geldi. Nereden geldi? Finansal Kurumlar Birliğinden geldi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz gönderdik herhâlde size?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Neyse yani siz gönderdiniz ama burada şöyle bir sıkıntı var: Şu anda, burada “Finansal Kurumlar Birliği” yazıyor ama bu metin daha kanunlaşmadı. Yani eğer kanunlaşırsa bu metin, ancak o zaman “Finansal Kurumlar Birliği” ifadesinin yazması gerekirdi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Diğer kanunda var ama şeyde. Hayır, “Finansal Kurumlar Birliği” ifadesini kanun değişmeden yazmış diyorsunuz.

Öyle mi yaptınız?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani şimdi şöyle bir şey var...

FİNANSAL KURUMLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AHMET CANDAN - Kısa ismimiz o bizim, kartlarımızda öyle yazıyor. Yedi yıldır onu kullanıyoruz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Nasılsa garanti geçecek diyorsunuz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – İşte burada bir sıkıntı var, burada bir problem var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama teklif yeni açılıyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Hayır, hayır. Bu, yedi yıldan beri olan bir kurum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, BDDK, bu arkadaşlar kanuna aykırı bir ismi nasıl koyuyorlar, eksik bir ismi nasıl koyuyorlar?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN - Sayın Başkanım, kurumun, şu anda Birliğin adı uzun. Factöring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin tamamını kapsayan bir birlik adı. Bu şu anda “Finansal Kurumlar Birliği” diye biz kısaltılarak kanun maddesine yazıldı.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bu teklif geçecek, bu teklif kanunlaştıktan sonra bu hâli alacak.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Evet, tabii ki.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama beş yıldır o isimle çalışan bir kurum var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani kısaltılmış hâlini bu kurumun, Birliğin adından mı esinlenerek yaptınız, siz mi teklif ettiniz bunları?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır, hayır. Şimdi -ileriki maddede de vardır- mesela varlık yönetim şirketlerinin de buraya üye olmasını, banka dışındaki finansal kuruluşların tamamının....

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Eyvallah Başkanım, onu anladık da, bu kurumun, Birliğin adı “Finansal Kiralama” ve, şu şu diye sayıyor, faktoring vesaire vesaire... Vehbi Bey “Bizim eski metinde, 6361 sayılı metinde bu.” diyor. Baktım, ben de dikkat etmemişim “Finansal Kurumlar Birliği” diye antetli kâğıt olarak göndermişler fakat kanunda, 6361’de öyle bir şey yok.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – İnternet sayfalarında da bu şekilde çıkıyor. Yani şu anda bir fiiliyatta var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, bu kanun metniyle alakalı değil çünkü sekiz senedir kullanıyorlarmış.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – SPDK kullanıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sen, mesela hangi komisyon üyesisin diye sorarlarsa ne diyorsun?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Enerji Komisyonu diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Niye öyle diyorsun?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama şöyle bir şey: Benim kartvizitimde uzun uzun yazıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, ben Enerji Bakanlığına gittiğimde Enerji Komisyonu, Sanayi Bakanlığına gittiğimde Sanayi Komisyonu, Ticaret Bakanlığına gittiğimde Ticaret Komisyonu diyorum.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Bunu garipsediğim için söylüyorum ben burada. Olabilir, o kadar önemli değil bu olay.

İkinci üzerinde durduğum, yani burada “tasarruf finansmanı şirketleri” diye yeni bir tanım var fakat “Tanımlar” bölümünde bana göre bunun daha ayrıntılı belirtilmesi gerekmez miydi? Yani mevcut kanunun “Tanımlar” bölümü 3’üncü maddesi, bu maddede mesela finansal kiralamayı, leasingi tanımlamışlar, gerekçenizde tanımı var ancak maddelerde de tanımlansa daha doğru, daha sağlıklı olmaz mı diye bir görüşüm var.

Ayrıca, bir çekiliş olayı var. Bu çekiliş bu sistemin özünde olan ve çokça da kullanılan bir yöntem anladığım kadarıyla ancak mesela sitelerine girdiğiniz zaman bu şirketlerin, işte “Çekilişler noter huzurunda yapılıyor.” diye ibareler var fakat bizim kanunumuzda çekilişin ne şekilde yapılacağı konusunda, noter huzurunda yapılacağı konusunda bir boşluk olduğunu ben gözlemliyorum. Kanunu madem yapıyoruz, bu çekilişin de ne şekillerde yapılacağı, hangi şartlarda yapılacağı konusunda... Sözleşmede ayrıntıları girmişiz, sözleşme metninin ne şekilde olacağı konusunda ayrıntıya girmişiz ama bu çekilişin ne şekilde yapılacağı konusunda bir eksiklik gördüm ben.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – BDDK’ye yetki verdiğimiz için onlar yönetmelikle...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yönetmelikte mi hallolacak bunlar? Tamam.

Ayrıca, mesela, bu organizasyon ücret bedeli, cayma hakkı var on dört gün içerisinde. Biz buna kanunda da “On dört gün içinde cayma hakkı var” diyoruz ve vermiş olduğu ücretlerin hepsini, organizasyon ücreti de dâhil olmak üzere bütün hepsini on dört gün içerisinde alıyor fakat daha sonra gene feshetme hakkı da tanıyoruz biz tüketiciye, feshedebiliyor bunu. Feshetmesi hâlinde organizasyon ücreti bedeli dışındaki, yatırmış olduğu bedellerin tamamını alıyor. Biraz evvel Ali Bey bir mahkeme kararından bahsetti.

HACİ ÖZKAN (Mersin) – Onlar katılım payını alamadıklarından bahsetti.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Almışlar mahkeme kararıyla.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Ama “katılım payı” dediği organizasyon ücreti bedeli. Zaten bu da yeni şeye girmiş, aynı şeyden bahsediyor. Mesela orada mahkeme demiş ki: “Bunun tanımı belli değil ve senin bunun tamamını alman lazım.” Bu şekilde geçerse organizasyon ücreti bedelini alamayacak hiçbir şekilde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama şu sözleşme doğruysa...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Orada mesela yarısını yazmış “Biz yarısını veririz.” diyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yarısını yazmış. Sözleşmeyse bu, özel hukuk sözleşmesi eğer şu doğruysa mahkemenin verdiği karar -ben hukukçu değilim ama- yanlış gibi geliyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şöyle, benim demek istediğim şey...

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – Başkanım, ondan 3-4 tane var.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Başkanım, bazı bankaların aldığı komisyonlar da mahkeme kararıyla iade edilmiş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu komisyon o değil ağabeyciğim, o komisyon değil bu. Bu, hizmet bedeli, fatura kesiyor, katma değer vergisine tabi bu.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Kelimeyi değiştirirseniz doğru ama komisyon olarak...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, zaten bak “KDV hariç.” diyor ve konuşurken arkadaşlar da hep “teslimat” diyorlar. Yani bu hizmet bedelini alıyorlar ki hizmet bedeli aldıkları anda da fatura kesiyorlar. Fatura da katma değer vergisine tabi. Yani hizmet arzı yapmışlar. Bu tamamı da olabilir, sözleşmede “Aldığının hiçbirini iade etmiyorum.” diyebilir, burada yazdığı gibi “yarısını” da diyebilir. Özel hukuk sözleşme hükümlerine tabi olan bir iş, bir hizmet yapmış. Eğer bu hizmeti alıp da vergi idaresi bu adamları yakalarsa kaçakçılık cezası keser. Hizmet akdi var burada. Bana göre, mahkemenin verdiği karar, herhâlde temyiz aşamasına falan gitmiştir, nihayetlenmemiştir, sonuçlanmamıştır. Bu dava sizin mi?

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – Yok Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman boş ver dava sizin değilse.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Şöyle Sayın Başkanım, benim demek istediğim şu: Yani şu an şirketler kendi sözleşmelerinde -ortada kanun, düzenleme yoktu- şunu derken...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – BDDK Başkanımıza bir söz verelim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – “Biz yüzde 50’sini geri veririz.” derken, şirketler bunu yaparken niye biz kanunda tamamını vermekten muaf tutuyoruz? Yani biz de burada öyle bir düzenleme yapamaz mıyız?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Şimdi, mahkeme kararında tabii şu anki hâliyle o katılım ücreti veya organizasyon ücretiyle ilgili bir tanımlama olmadığından bahsediyor ama şimdi tanımlama var. Tanımlama olduğu için...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Sayın Başkanım, bak şimdi burada bir sözleşme yapmışlar özel hukuka göre. Şu, bir sözleşme. Bu sözleşmede “Eğer ayrılırsan ben sana organizasyon ücretini vermem.” de diyebilir çünkü hizmet soyuttur. Bu, iyi niyet göstermiş ve “Ayrıldığın takdirde yarısını veriyorum.” demiş. Vermeyebilir de. Vermediği zaman... Kanunu yok ki zaten. Ticaret Kanunu hükümlerine göre yapıyor, Borçlar Kanunu’nun hükümlerine göre yapıyor bu işi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Benim demek istediğim şey şu: Şimdi, şu anda, zaten mevcutta bu firmalar, bazıları -bilmiyorum bu hangi sözleşme- şunu diyor zaten sözleşmesinde: “Eğer fesholursa sana -tüketiciye, müşteriye- bu almış olduğum katılım payını veyahut da -yeni adıyla artık- organizasyon ücretinin yarısını vermeyi taahhüt ediyorum.” diyor ve veriyor. Fakat biz yasa yapıyoruz, yasada diyoruz ki...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – “Tamamını ver.” diyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – “Tamamını ver.” demiyoruz, “dışında” diyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl? Organizasyon bedelini ödetmiyor muyuz?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Fesih hâlinde...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Çekilişten sonraysa ödetmiyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Çekilişten sonraysa biz diyoruz ki: “Firma almış olduğu bu yüzde 7 komisyonunu, fesholursa hiçbir miktarını geri ödemez.” Yani burada...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sektör ne diyor bu işe? Bir kısmını ödemek ister misiniz fesih hâlinde?

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – Başka gelirimiz yok, ödemek isteriz de...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama diyor ki orada... Bu ne, bu?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, bir örnek o.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama bir tane örnek de tesadüf, güzel bir örnek gelmiş. EMİNEVİM, bu sizin. Hep böyle mi yapıyorsunuz siz? Şu anda böyle mi sözleşmeleriniz?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİYUNUS FURKAN AKBAL – Çekilişsizlerde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu çekilişsiz mi?

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Yani burada biraz daha tüketicinin bakış açısından bakarsak, hiç değilse belli bir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – İlk on beş günde iade ediyor.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – O zaten cayma hakkı. Benim bahsettiğim, altı ay sonra, yedi ay sonra tüketici veyahut da müşteri ben “Feshetmek istiyorum.” dediği zaman bu ücreti, yatırmış olduğu bu hizmet bedelinin 1 lirasını dahi alamayacak. Bunlar da az buz para değil. Yani yüzde 7’den, yüzde 15’ten bahsediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Vehbi Bey, önmde bir sözleşme örneği var, bu sözleşme örneğinde diyor ki: “Organizasyondan ayrılmanın sonuçları: Organizasyondan ayrılmak isteyen iştirakçi bir dilekçeyle şirkete müracaat eder. Dilekçenin şirkete verildiği tarih esas alınır. Şirket müracaatı işleme koyarak iştirakçinin ödediği varsa peşinatı, ödediği taksit tutarının tamamını üç veya altı ay içerisinde iade eder. Bu bedele herhangi bir vade farkı, faiz ilave edilmez. İştirakçi, organizasyondan ayrılması hâlinde şirketten faiz, enflasyon ve diğerk adlar altından ana para dışındaki tutarları isteme hakkı bulunmadığını kabul ve beyan eder. İştirakçi tarafından şirkete ödenen organizasyon ücreti hiçbir surette iade edilmez.” Bu da bir sözleşme örneği. Niye diye sorduğumuz az önceki sözleşme EMİNEVİM’in otomotiv sözleşmesi. O “Çekilişsiz olduğu için.” diye söyledi, “Ondan dolayı yapıyoruz.” diye söyledi. Ama bu da başka bir sözleşme örneği, istedik firmalardan, diyor ki: “İade edilmez.” Zaten bu sektörün uygulama prensibi olduğu için bu yapılmış.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Başkanım, iade edilirse suiistimal oluyor. İnsanlar gelip çekilişte çıkmayınca ayrılıyor. Bir yaptırımı olması lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru. Konu anlaşıldı.

Başkanım, bitsin...

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – Başka hiçbir gelirimiz yok Başkanım.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL — Başkanım, son bir husus daha söyleyebilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Genç olarak söyle bakalım hadi bir şey.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL — Efendim, bu sözleşmelerle ilgili sektördeki genel kural, organizasyon ücretinin iade edilmemesi yönünde. Sadece çekilişsiz kampanyalarda zaman zaman o kampanyaya yönelinsin diye bu şekilde, şu an bir regülatör olmadığı için bireysel kararlar alınabilir.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Peki çekilişsiz-çekiliş olmayan... 2 türlü finansal model var. Tamam, çekilişte bunu diyebiliyorsunuz, çekiliş olmayanda bunu yapamaz mıyız? Mesela onu ayırayeten kanunda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani doğru bir şey değil, o suistimal edilebilir, istismar edilebilir.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim, ikinci husus: Az önce bahsedilen yarısı ödenmiş, yarısı ödenmemiş hususu var ya, o da şundan kaynaklanıyor: Şu an bizim sözleşmelerimiz ve sektör resmî anlamda hukuki bir yere oturtulamadığı için her mahkeme farklı bir şekilde yorumluyor. bir mahkeme diyor ki: “Bu satış vaadi sözleşmesidir.” Biz diyoruz ki: “Biz daire yapıp daire satmıyoruz; yap-sat kısmıyla ilgilenmiyoruz.” yanlış yorumladığı için diyor ki: “Sözleşme feshinde bu parayı geri ödemen lazım.” Ondan kaynaklı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Furkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Vehbi Bey, bir bankaya çek götürüyorsunuz, karşılıksız çekin provizyon masrafını sizden alıyor, “Ne yapalım, karşılıksız çıktı, senden yarısını almayayım.” demiyor. Şimdi, bankadan bir taksitli kredi alıyorsunuz, vazgeçtiğiniz zaman... Kanuna koyduk, Sayın Hamzaçebi’yle birlikte kanuna da koyduk, onunla beraber çok kanun yaptık biz. “Cayma hakkı” diye yüzde 2’lik bir hüküm koymuştuk, sonradan onu Yargıtay herhâlde “Bu olmaz.” diye iptal etti diye biliyorum.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Zaten ödeme komisyonuna da devam ediyoruz biz Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu düşürdüler, ticaret müesseselerinde farklılık vardı onunla ilgili bir kanun çıkardı, Ticaret Kanun’da çok şey vardı.

Yani şimdi, burada komisyonun geri alınması doğru bir iş değil. Bir hizmet satın almaya gidiyorsunuz “Ben gittim kardeşim, ver bana komisyonumu.” demek doğru bir işlem de değil, dava konusu olacak bir iş ve burada insanlar da bunu okuyacaklar. İşte, biz bu kanunu hem BDDK uyarsın, duyursun diye yapıyoruz hem biz bugün bu kanunu görüşürken kamuoyu bunu tartışmaya başladı, medya bu işi yapmaya başladı. Ya, bu kanun inşallah iyi olacak diye düşünüyor herkes.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Başkanım, örnek doğru olmadı. Birisinde müşteri para alıyor. Örnek doğru olmadı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Düzeltiriz o zaman.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bu taraf parayı alıyor, sizin söylediğinizde vatandaş parayı alıyor, kredi çekiyor; doğru örnek olmadı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne olursa olsun ya.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Geri kapatıyor ya orayı.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama sonuç itibarıyla, birinde ben parayı alıyorum, para bende yani...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ürettiğinde paramı geri alacağım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Senin ürettiğin...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Benim elimde para, öbür tarafta ben oraya ödüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani benim kendi görüşüm. Evet, bu işi suistimal eden arkadaşlarımız da olabilir, her şeyde olduğu gibi...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu sistemde olmaz bence.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ama ödeme gücü olmadığı için ”Ben artık bu parayı ödeyemeyeceğim veyahut da benim paraya ihtiyacım var -sonuçta kendi parası bu- ben bu sözleşmeyi feshetmek istiyorum.” diyen bir insana da...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani şu da olabilir: Ödeme gücü olmayan adama vicdani davranıp “Yüzde 10’u ilave et.” de diyebiliriz aslında kanunda, “Yüzde 10’u ilave edip de ver,” öde” de diyebiliriz aslında.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Yani öyle bir şey demiyorum ben ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Bunlar olmadığı zaman insanlar çok ciddi bir şekilde oraya giriyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Vehbicim, çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Komisyon üyesi olmayan milletvekili arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Sibel Hanım bizim Avrupa Birliği Komisyonundan, bu işin AB mevzuatına uygunluğuna pek girmeyecek herhâlde.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Yok, genel bir değerlendirme yapacağım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Genel değerlendirme yapacak.

Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Değerli Bakanım, değerli bürokratlar ve tüm katılımcılar, Komisyon üyeleri...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Performans ölçümlerini de söyle.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum.

Olumlu şöyle bir durum var: Sayın Komisyon Başkanının sektör temsilcilerini özellikle önemsemesi ve davet etmesi, kanunun hazırlanma aşamasında da görüş ve önerilerini alması tabii ki olumlu, nitelikli yasa yapma tekniği açısından bu yönteminin kalıcı kılınması gerekiyor çünkü temel bir sorun bu, bunu çok önemsemiyoruz.

Bir de tali Komisyon olarak Adalet Komisyonu üyelerinin ya da Adalet Komisyonunun bir fikir beyan etmesi gerekiyordu, o da bir eksiklik olmuş. Sayın Alpay Antmen Vekilimiz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Alpay Bey sizin gibi sabırlı olsaydı söz alacaktı.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ama Sayın Başkan söyle bir durum var: Komisyon Sayın Vekilimizin de kendisini bilgilendirmemiş, bu da büyük bir eksiklik.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu kendi Komisyonuna soracak.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tali komisyonlarda bu bir gelenek hâline geldi bu dönem. Tali Komisyon başkanları üyelere böyle bir teklifin geldiğini en azından elektronik ortamda iletip görüş ve önerileri alabilirler ya da ilgili Komisyon üyeleri Komisyona gelerek, gruplarının Komisyon sözcülerine bilgi vererek söz alabilirler; bu bir eksiklik oldu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Grup sözcünüz ona söyleyebilirdi, “Grup adına sen konuşma yap.” diyebilirdi mesela.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Şöyle söyleyeceğim: Kanuna ilk baktığım zaman gerekçe kısmını ve bütün metni dikkatli bir şekilde okudum. Önemli ve ilk izlenim olarak da otuz yıla yakındır böyle bir sistem var, işte temsilcileri de aile şirketleri şeklinde bugüne kadar geldiğini ifade ettiler ve sistem içinde devlet güvencesi olmadan vatandaşların belli bir tasarrufu ve karşılığında bir finansman sistemi kurulmuş. Gündeme gelen bazı durumlar oldu ve muazzam bir reklam kampanyasıyla Komisyon gündemine de geldi yasa teklifi. Gerekçeye baktığım zaman -geçmiş dönem Ticaret Bakanımız da ilk teklif sahibi- şöyle ifadeler var dikkatimi çeken: “Ülkemizin istikrarlı ve uzun dönemli bir büyüme performansı yakalayabilmesi için yurt içi tasarruflar kilit rol oynamakta.” Evet, bu sistem de zaten bir tasarruf sistemi üzerine kuruluyor, bu önemli ülkemiz açısından çünkü Sayın Hamzaçebi de bu konuya giriş yaparak gerekli bilgileri de istatistikleri de vererek konuştu. Bu ülkemizin temel sorunu, bir tasarruf sorunu var ve bu tasarruf sorununda da Avrupa Birliği ya da OECD ülkeleri içerisinde yüksek ya da orta gelirli grup ülkeler açısından gerideyiz biz, ileride değiliz; burada teklifte ileride bir süreçte olduğumuz söyleniyor ve mevcut tasarruf sistemlerimizde de... İşte, bireysel emeklilik sisteminde şu an 2020 ve 2021 dönemine baktığımız zaman da... Ciddi çıkışlar var yani tasarrufu artırmaya dönük gerçekten bunu temel sorun hâline getirmemiz gerekirken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yatırım yapılmadığı için öyle gözüküyor aslında.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Mevcut tasarruf sistemlerimiz de sorunlu. İşte, 2021’in ilk altı haftasında neredeyse 100.001 sözleşme iptali olmuş ekonomik gerekçelerle; işte işsizlik, refah kaybı. 2020 yılında da 1 milyona yakın sözleşme iptal edilmiş. Yani ciddi bir tasarruf sorunu var ve ülkenin geneli açısından bu tasarruf sorunu doğal olarak ülkeyi dış tasarruflara yöneltiyor. İşte, yeni dönem Hazine Bakanlığı da bu noktada daha farklı bir çalışma yürütüyor çünkü burada şöyle veriler verilmiş,

diyor ki: “Hane halkı tasarruflarının artırılması için -gerekçeden söylüyorum- öncelikle kişilerin kendilerini finansal açıdan güvence altında hissedecekleri uygun tasarruf ürünleri...” Şimdi, bu doğru bir cümle değil, öncelikle vatandaşlarımızın -öncelikle hane halkının tabii ki, daha sonra özel sektör ve kamunun- güvenceli bir gelirinin sağlanması gerekiyor. Merkez Bankasının da güzel bir raporu var “Ekonomi Notları” diye. Burada tasarruf bileşenleri ne vatandaşların ve hangi kesimler daha çok tasarruf yapıyor? Yurt içi tasarrufların Türkiye’de düşük olmasının gerekçelerini söylüyor ve temel sorun gelir; gelirini artırmamız gerekiyor vatandaşlarımızın, zorunlu harcamalarının dışındaki gelirlerinin artması gerekiyor ama Türkiye’de maalesef bunun tersine işleyen bir süreç var. Eğitim seviyesi arttıkça tasarruf düzeyi artıyor ama biz eğitim seviyesi artıkça işsizliğin arttığı bir ülke hâline geldik ve bu temel bir sorun, yani vatandaşlarımızın gelirlerini artırmamız gerekiyor ki son dönemde ülkemizdeki enflasyon, faiz oranı, döviz kuru ve TL’nin giderek değersizleşmesiyle yurt içi tasarruflarımız temel bir sonu hâline gelmeye başladı yani gerekçede bunlara atıf yapıldığı için ben de bunları dile getirmek istiyorum ama kanunun detayları da gerekli, geç kalmış ve vatandaşları da güvence altına alan bir sistem ama bunlar da değinmek istedim. Özellikle para ve maliye politikalarıyla, vergi politikalarıyla, işte, asgari ücretliden vergi alınmaması gibi... Yani o kesimin tasarruf oranını artırmamız, istihdamı artırmamız, üretimi artırmamız, TL’nin değerlenmesini sağlayacak temel mali ve para politikalarına önem vermemiz gerekiyor. Birçok vatandaş TL’nin değersizleşmesiyle beraber döviz ve altın gibi yastıkaltı tasarruflara yönelmiş yani tasarrufu artırmamızın sebebi ülkede yatırım, üretim ve büyümeyi gerçekleştirmemiz ama bu gerekçeyi, biz zaten döviz kuru, faiz oranı ve ekonomi sarmalı içerisinde bunu zaten eritiyoruz. Yüksek faizlerle birlikte yatırımdan kaçan bir özel sektör var; bu gibi temel, bütüncül politikalarda ciddi değişiklik yapılması gerekiyor ve ciddi reformlara ihtiyaç var ama bu noktada ciddi sorunlar var; gerekçede belirttiği için bunları dile getirmek istedim.

İşsizlik temel bir sonu alanı, yani bizim Meclis olarak bugün belki en acil komisyonlarımızda tartışmamız gereken işsizlik sorunu, genç işsizliği, kadın istihdamı çünkü bunlar, ülkenin yurt içi tasarruflarını artıran ekonomi ve büyümeyi etkileyecek unsurlar. Bu noktada -verileri tekrar söylemiyorum- 10 milyonu aştı işsizliğimiz. Dediğim gibi eğitimi seviyesi artıkça üniversite mezunu genç işsizliği de hızla artıyor. Refah kaybı var, yüksek enflasyon var özellikle temel harcama kalemleri, doğal gaz, elektrik ve benzeri ve pandemi sonrası ciddi bir gıda enflasyonu var ülkemizde yani zorunlu temel harcamalar da gelir içerisinde hızlı bir yer elde ederken ciddi bir gelir kaybı yaşanıyor ve tasarruf oranları giderek azalıyor. Bunun için asıl bunları gündeme almamız gerektiğini söylemek istiyorum. Yüksek bir faiz oranı olan bir ülke hâline geldik ve bu kronik hâle geldi.

İcra iflas dairelerinde -Sayın Tarhan da değindi- gerçekten ciddi bir, 1 milyonları aşan dosya sayıları var. Hâlen derdest olan dosya -geçen yılın aynı günündeki dosya sayısına göre- 1 milyon 600 bin yani 2 milyona yakın veriler. Esnaf ciddi bir... KOBİ’lerden bahsedildi, KOBİ’lerin tasarruf imkanlarından bahsetti sektör temsilcileri, bu noktada bir yol açılmasını söylediler ama özellikle pandemi öncesinde başlayan kriz ve pandemi sonrasıyla birlikte 25 bine yakın esnaf dükkânını kapatmış, evini arabasını satıp borçlarını kapatmış, kiracı durumuna düşmüş yani bırakın KOBİ’leri tasarruf sistemine almayı mevcut durumda da ciddi şekilde sorun hâlinde. Bireysel kredilerde ciddi bir borç, vatandaşın borcu neredeyse 836 milyar lirayı geçmiş.

Bu gibi temel sorunlar var. Ben gerekçeyi de görünce aklıma gelen ilk cümleleri burada sizlerle paylaşmak istedim.

Yasaya baktığımız zaman yasada gerçekten ilginç bir sistem var. Vatandaşları bir araya getiren ve -Ali Bey de belli davaları dile getirdi- gerçekten detaylı bir şekilde müşteriye, sisteme katılan vatandaşları korumak adına yapılmış yani onu öncellemiş ve ciddi bir şekilde de BDDK’nin denetimi altına alınması

da gerçekten olumlu bir süreç çünkü tasarruf ve finansman anlamında bir açıklık var. İşte lisansları almaları gerekecek artık. 370 bine yakın kişinin var olduğu... Bilmiyoruz bu kişiler hangi gerekçelerle o sistemin içerisinde, açıkçası gerçekten faizsiz olması amaçları mı var yoksa öyle bir amaçları yok mu? Bunun da verisini... Hukukçu bir akademisyen arkadaşımız vardı ama o çok detay bilgi vermedi. Bakmak lazım, neden bu insanlar bu sistem içerisinde?

Birçok düzenlemeyi getiriyor teklif ve olumlu buluyorum ben bunları, geç kalmış hatta. Vatandaş koruyan, fesih noktasında işte sözleşmelerin detayı, sözleşmeden cayma, lisans şartları, denetlenmesi noktasında finans sistemimiz içerisinde ciddi bir denetime tabi olacaklar ve giren vatandaşlarımız da bu haklarını bilerek girecekler bu sisteme, bu açıdan olumlu buluyorum. Birkaç eksik, belki detay noktaları da Komisyon üyelerimiz de zaten dile getirdiler. Umuyorum, hani sistem içerisinde ama bizim burada yine söylüyorum temel odaklanmamız gereken ekonominin temel yapısal sorunları. Ülkenin ekonomi, üretim ve istihdam noktasında ve eğitimle beraber tasarruf oranlarımızı artıracak ve bu vatandaşlar acaba neden ve hangi gerekçelerle bu sisteme geçti ya da neden böyle bir sistem doğdu, temelinde neler var? Çünkü vatandaşlarımızın normal sistem içerisinde tasarruflarını artırmalarını sağlamamız gerekiyor ki ekonominin bütünü açısından refah artışı olması gerekiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, teşekkür ediyorum Sibel Hanım.

Bitiriyor musunuz?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben teşekkür ediyorum katkılarınız için.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkürler.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, son konuşmacımız Hasan Çilez.

Buyurun Hasan Bey.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım, en son bir söz istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz teklif sahibisiniz. Milletvekili adına mı konuşacaksınız teklif sahibi olarak mı?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Teklif sahibi olarak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam vereceğim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Toplantımız hayırlara vesile olsun inşallah.

Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekillerimiz, sektör temsilcilerimiz, değerli bürokratlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, benim komisyonum Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu bu açıdan da bir bakış açısı getirmemiz gerekiyor, Avrupa Birliği Komisyonu getirdi. Şimdi, Sayın Vekilimiz söyledi, Cumhurbaşkanımızın televizyonda görmesiyle başlayan bir süreç. Evet, Cumhurbaşkanımızın ferasetini burada da görmüş olduk. Şimdi, eğitim olayına baktığımız zaman havuz problemlerinin çözümünün ne kadar önemli olduğunu Sayın Başkanım siz burada verdiğiniz örnekle söylediniz, Millî Eğitim de bu havuz problemlerine devam eder bundan sonra.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İyi anlatsınlar o zaman.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu açıdan bakmamız lazım.

Genel bir mutabakatın olduğunu da görüyoruz burada bütün partilerde. Yani sektörde bir problem oluşabilir, büyük sıkıntılara girilebilir, hani biz bazı sektörler için patladı deriz ya hep, o olmadan tedbir alma gibi bir olay, gerçekten bu çalışmalarını çok olumlu bulduğumu ifade etmek istiyorum.

Diğer bir vekil arkadaşımız da Türkiye’de konut ihtiyacını yani insanların konuta olan talebini gelecek kaygısına bağladı, böyle bir yapı ama ben bu fikre katılmadığımı da beyan etmek istiyorum. O da yine bizim Komisyonumuzun Milli Eğitimden sonra “Kültür” kısmı var ya, o da bizim kültürümüzden gelen bir iş. “Dünyada mekân ahirette iman” diye hani bir atasözümüz vardır; bu, hepimiz için bir hedeftir. Konuta bakış açımız bizim böyledir aslında çünkü aileye önem veren bir toplumuz. Nedir her işimiz? Konut, bir evim olsun isteriz, evcilizdir, evcimenizdir o konuda. En ufak bir tasarruf yaptığımızda ilk hedefimiz ev, daha sonra da araba almaktır, araç almaktır. Sektör de bunu görmüş, bunu burada bir finansman modeli olarak ortaya çıkarmaya çalışmış, çıkmış, belli başarılı örnekleri var. Başarısız olabilir mi? Olabilir. Niye? Paranın olduğu yer suistimal edilmeye her zaman açıktır. İşte bunun tedbirlerini almak için de bu Komisyonun toplandığını düşünüyorum.

Şimdi, uzatmamak adına söylüyorum, finans olayının derinleşmesi adına olumlu baktığım bir sektör ama çok iyi bir şekilde çerçeve metinlerin çizilerek belirli sınırlamaların ve devletin bu işin içinde -bir kısım- olması gerektiğine inanıyorum. Burada bir komisyon olayı var, diğer bir vekil arkadaşımız söylemişti: “Bu komisyon rekabeti, özellikle komisyonun çok düşük seviyelere inmesi de sektörü patlatır.” dedi. Çünkü gelir olmadığı zaman yani yüzde 7’ye, 8’le çalışan firmalar var “O, işte ismini yapmış markalaşmış, ben hemen gireyim yüzde 3’le, 2’yle, ben daha iyi sağlıyorum bunu.” diye giren firmalar yarın bir gün yeterli geliri elde edemeyecek. Reklam giderlerinden bahsetti bir vekil arkadaşımız yani büyük reklam giderleri de harcıyorlar, organizasyon için harcadıkları giderler var. Geliri düşük olursa, kârlılığı düşük olursa sisteme girenlere zarar verebilme ihtimalleri bence çok yüksek. Burada da bir tedbir alınabilir diye düşünüyorum.

Bir de şu husus var, biraz öncede gerçi konuyu Sayın Başkanımıza arz ettim burada aradan Genel Kurulda da hep yaptığımız gibi: Şimdi, komisyon olarak işe başlanıyor. “Komisyon” demek o firmanın, o işi yapanın ana gelir kalemi zaten. Şimdi siz “Komisyonu geri iade etsin.” dediğiniz zaman sektöre girenler burayı çok suistimal etmeye başlayacak, bir. İkincisi, “Komisyonu iade edin.” dediğiniz zaman bankadan kredi kullanıyorum, 200 bin lira kredi aldım, bir param gelecekti gelmedi, krediyi aldım 200 bin lira kullandım. Kullandırırken benden banka komisyon alıyor, artı faiz alıyor. Şimdi, komisyonu ödedim on beş gün ümit etmediğim param geldi. Koşarak gidip ben hadi bunu kapatayım dediğim zaman o komisyonu bana iade etmiyor banka, on beş günlük faizini alıyor “Kredi kapama bakiyen şu.” diyor; ben o bakiyeyi ödeyip kapatıyorum. Bir komisyon geri ödemesi söz konusu değil. Bu komisyonların iade edilmesi, genel manada hem bankalar da hem bu tür kurumların hepsinde birlikte ele alınabilir mi? Alınabilir. Sektör buna nasıl bir tepki verir? İşte burada arkadaşımızın biri söyledi, dedi: “Eğer komisyonu biz almazsak, iade edersek buraya giriş çıkışlar işi sulandırabilir.” şeklinde söylendiler.

Evet, Sayın Vekilimin de söylediği gibi bugün ekonomi de bazı sıkıntılar var mı? Var. Özellikle hizmet sektöründe var mı? Kapanan işletmelere baktığımızda hizmet sektöründe çok. İşsizlik? Evet, işsizlik Türkiye’nin her zaman bir problemi olmuştur. Çok büyük yatırımlara rağmen kalifiye elemanda büyük sıkıntı çekiyoruz. Ben Amasya Milletvekiliyim, Merzifon ilçesinde ikamet ediyorum. 37 tane fabrikayla 2019’un hem pandemi hem de dolarizasyon krizine rağmen genişlettiğimiz alanı doldurduk, şu anda firmalar sırada bekliyor yer verin yatırım yapaalım diye. Yine bir arkadaşım fabrika kurdu -kendi kaynakçydı, kaynaklıktan fabrikatör olmayı becerdi- kalifiye eleman arıyor, işçi bulamıyor. Kendisi konteynir üretimine geçecek yeni bir yerde, Türkiye’nin büyük ihtiyacı var, kaynakçı bulamıyor; bu kadar büyük sıkıntımız var. Diğer taraftan, bazen oluyor ki üç beş kişi arıyor diyor ki: “Abi bana iş

ver.” Yani böyle de bir çelişkinin içerisindeyiz toplum olarak ama şu var yarım saat elektrik kesintisine de tahammülümüz yok, o boyutta da üretim yapılıyor, 280 milyon dolar olmuş bir ihracat var 330 bin nüfuslu bir ilde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 280 milyon mu?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – 280 milyon dolarlık bir ihracata, 40 milyon doları ithalat, net ihracat fazlası veren bir pozisyona geldik şükürler olsun.

Şunu söylemek istiyorum: Sanayi Anadolu’ya dağılıyor, Anadolu bu konuda güçleniyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Organize sanayi bölgesinde mi?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tabii, organize sanayi bölgesinde.

Dünyanın 160’a yakın ülkesine ihracat yapılıyor. Buralar çok mütevazı yerler. 2002’de 280 kişiyle çalışan bir OSB bugün, baktığımız zaman 6 bin rakamına doğru koşuyor.

Şunu söylemek istiyorum: Sıkıntı olan sektörler var mı? Var. İyi olan sektörler var mı? Var. Ha, bu, buranın konusu değil; o işletmeler niye batıyor, nasıl batıyor o ayrı bir husus.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hasan hocam, teşekkür ederim.

Hasan Bey Amasya Milletvekilimiz. Çok başarı gösteren bir ilimiz. Biliyorsunuz, Amasya’nın en meşhur olduğu şeylerden biri de elma. İlk defa Komisyonumuzu ziyaret etti, kendisi eli boş geldi. Amasya’nın mis gibi elmalarından gelecek hafta Komisyon üyelerimize ve burada katılım sağlayan değerli milletvekillerimize katkı sağlamanızı özellikle rica ediyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konu anlaşılmıştır, emir telakki edilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Milli Eğitim Komisyonundan hiç kimse buraya gelmemiştii daha.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Konuya milli eğitim açısından da bakış açımızı da sunduk.

Ben, çalışmanın hayırlı olmasını diliyor, emek verenlere çok teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz de teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çok teşekkür ediyorum.

Teklif sahibi arkadaşımız bütün yapılan görüşmelere, katkılara, eleştirilere kısaca bir cevap verecek.

Buyurun Sayın Tüfenkci.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkanım öncelikle teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bülent Bey, isterseniz BDDK’nin, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımızın konuyla ilgili yapacakları açıklama varsa ondan sonra son sözü teklif sahibi olarak size vereyim.

Var mı Sayın Bakan Yardımcım? Yoksa mecbur değilsiniz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Buradaki metni artık üç aşağı beş yukarı herkes biliyor, söyledi, onları tekrarlamak istemiyorum.

Sayın Başkanım, milletimizin değerli temsilcileri; ben, tabii, ilk defa böyle bir Komisyona katılıyorum. Üç buçuk sene önce TMSF’den görev verilmesi nedeniyle...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – TMSF olarak gelmemiş miydin? Gelmiştin daha önce.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Gelmiştim ama Plan ve Bütçede idim. Bürokraside TMSF üç buçuk sene sonra, emeklilik sonrası böyle bir görev verdiler, bu nedenle buradayım.

Sayın Başkanım, milletimizin değerli temsilcileri, sektörün değerli temsilcileri, değerli bürokrat arkadaşlarım; bu kanun teklifi esas itibarıyla, zikredildiği üzere, var olan bir sistemi denetim altına almaya yönelik bir anlayışla doğdu. Neden? Geçmişte yaşadığımız birtakım -bankacılık sektöründe yaşadığımız- olumsuzlukları bu sektörün üreteceği bir olumsuzlukla milletimize, insanlarımıza zarar vermesin diye bunları denetim altına almak. Yoksa, işleyen bir mekanizma var -burada, işleyen bir mekanizma önerilmiyor bu teklifte- var olan, işleyen mekanizmayı risk doğacak alanları...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Raydan çıkmasını engellemeye çalışıyoruz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – ... risk oluşturacak alanları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun gözetimine vermek suretiyle, bir finansman şirketi biçiminde çalışmaları nedeniyle böyle bir ihtiyaç doğdu. Bu ihtiyaç çerçevesi içerisinde, burada toplanan paraların o amaç doğrultusunda toplanması ve o amaca yönelik olarak da harcanmasına yönelik bir anlayışla doğdu. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bunun bu şekilde denetlenmesi, belirlenen bu ilkeler doğrultusunda yürümesi için çaba gösterecek. Bu çerçevede, belli sermaye sınırlamaları getiriliyor herkes bu işi yapmasın, işte, geçmişinde problem olan, kriminal bir işle iştigal eden kişiler bu sektöre girmesin diye. Bu manada bunu bir şekilde önce düzenleyecek kanun çerçevesinde -bu teklif yasalaşırsa- ondan sonra da onunla ilgili düzenlemeleri yapacak, aynı bankalar gibi bu sektörü inceleyecek, giriş ve çıkışlar noktasında bir problem olursa da o problemin düzeltilmesini sağlayacak, düzeltme mümkün değilse kötü çalışan ya da suç mekanizmasına kayan mekanizmalarda da bir anlamda savcılığa bunu intikal ettirecek bir denetim, gözetim faaliyeti yürütecek.

Tabii, genel olarak söylediğim şey bu ama özel olarak mesela, tek kişilik anonim şirketlerle alakalı biliyorsunuz yeni Türk Ticaret Kanunu'nda böyle bir düzenleme oldu, Bankacılık Yasası'nda böyle bir düzenleme olmadı ama biz -BDDK'nin çalışmalarından ben biliyorum eski TMSF Başkanı olarak- bankacılık sektörüne girecek kişilerin tanınan kişiler, bilinen kişiler, kredibilitesi olan kişiler olması noktasında özen gösteriyorduk, işte, başta BDDK olmak üzere. Banka satılacağı zaman, satılacak bankanın hâkim ortak profilinin belirli kişilerden olması, yani belli bir sermaye gücüne sahip olması isteniyordu. Çünkü, geçmişte yaşadığımız olumsuz örnek var var; işte, Bank Asya yakın zamanda yaşadığımız bir örnek. Yani "Sermaye sahibi belirli olmayan bir sürü insanın aralarında hisselerin çok kolay değiştirildiği bir mekanizmayla topluma problem olmasın." şeklinde bir anlayışla Bankacılık Yasası değişmişti fakat o, eski banka olduğu için onunla ilgili düzenleme yapılmamıştı ama biz, fiilen yeni bankalarda bu şartları arıyorduk ve diyorduk ki: "En az ortaklardan birisi pay sahibi yüzde 30-35 civarında bir sermaye gücüne sahip olsun ki bilelim." Bazı şirketler de, daha doğrusu bankalar da aslında bir tane hâkim ortak var, yasal şartı yerine getirebilmek için dolgu ortak koyuyordu yani hiçbir ekonomik gücü olmayan sembolik paylarla sadece o 5 kişiyi tamamlamaya yönelik bir mekanizmayla bunu 5 kişiye tamamlıyorlardı, aslında biliyoruz ki 1.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Çaycı, kapıcı, şoför.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet.

Yani bankacılık açısından bu kişilerin, muhatap olacak kişilerin az olması büyük bir avantaj; onları denetlemek, onların doğrudan ya da dolaylı kişilere ulaşabilmek açısından ama çok sayıda ortak olduğu zaman bunları denetlemek gittikçe zorlaşıyor. O anlamda geçmişte yaşadığımız... 2001'de bunun çok acı deneyimini yaşadık, oysa 2001'den sonra da Türkiye krizlerle karşılaştı; işte, 2009'da bir daralma yaşadık, 2018'de bir problem yaşadık, şimdi, hâlâ pandemi nedeniyle bir sıkıntı yaşıyoruz.

Bankacılık sistemi doğru çalışıyor ki bu sisteme bir şekilde banka getirmedi. Yani bu anlamda tasarruf finansman şirketlerinin de denetiminin iyi yapılması sonucunda inanıyorum ki önümüzdeki dönemde daha disipline edici bir mekanizmayla bunlar Türkiye ekonomisine katkıda bulunacak çünkü biz şunu istiyoruz: Yani biz esas itibarıyla “asıl olan serbestliktir; devlet serbest piyasayı bozucu değil, onun işleyişine katkıda bulunucu bir anlayışla, bir felsefeyle müdahale etmeli ama bunu kötüye kullanan insanlara da bir şekilde fırsat vermemeli” anlayışından yola çıktığını düşünüyoruz.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan Yardımcım.

BDDK Başkanımızdan kısaca... Çünkü saat 15.00’te arkadaşlarla şeye geçeceğiz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; biz de tabii, Kurumun genel işleyişi açısından baktığımızda tasarruf sahiplerinin menfaatlerinin korunması, kredi sisteminin de etkin bir şekilde çalışmasını misyon olarak üstlenmiş bir Kurumuz.

Burada, biz, bu alanla ilgili çalışmayı aslında önceki yıldan beri sürdürüyoruz. Bu çalışmaya başladığımızda -sektör üzerinde, kanun taslağı üzerinde çalışmaya başladığımızda- yaklaşık 8-9, hatta 12 firma falan vardı. Tam bu çalışmanın sonlanmasına yakın 29’a yükseldi ve piyasada bunun haber olduğu akışı başladıktan sonra Anadolu’nun da çeşitli yerlerine yayılarak -hatta bir emlakçı hüviyetinde veya başka türlü hüviyette çalışanlar da bu alana ilgi göstermişler- yaklaşık 100’e yakın firma olduğu şeyi var ama bizim Ticaret Bakanlığı kayıtlarından incelediğimize göre 45 tane şirket sanki bununla iştiğal ediyor görünüyor. Malum, öbürlerinin Ticaret Kanunu hükümlerinde şirket isimlerinde işte “turizm, ticaret, dahili ticaret” diye böyle geniş kavramlı bazı kuruluşlar da var, bunların da hangisinin bu işle iştiğal ettiği konusu önümüzdeki bu teklif eğer yasalarsa...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bunun sınıflamasını TOBB yapıyor herhâlde değil mi?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ticaret Bakanlığı yapıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet, Ticaret Bakanlığı müracaat.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Koduna göre...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çok olduğunda TOBB, müracaat koduna göre herhâlde “Sektör ağırlığı budur.” diye yapıyor.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet, evet.

Burada, şayet sizlerin de tensipleri, yüce Meclisimizin tensipleriyle bu kanunlaşırsa biz, burada, bu şirketlerin denetimini inşallah, üstleneceğiz. Tabii, bizim için bu geçiş süresi hakikaten çok önemli, bu şirketlerin tespiti ve mağduriyetin önlenmesi açısından bir geçiş süresi çok önemli; bu süre içerisinde bunu kötü niyetli şekilde kullanan yahut da hesabını kitabını bilmeden -arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin bahsettiği gibi- reklamda veya efendim bina yapımında, farklı alanlarda bu paraları kullananlar varsa onların da tabii tespiti önem arz ediyor. Burada, diğer ilgili kuruluşlarımızla, Maliye Bakanlığımızla, işte MASAK’la veya diğer kuruluşlarla da çok yakın temas hâlindeyiz. Bu paraların çarçur olmaması ve mağduriyetlerin doğmaması açısından da biz, üzerimizde geçmiş dönemden beri yetki kapsamında olmamasına rağmen, bir şekilde bunu hem bağımsız denetim şirketleri denetim yetkilerini onlara vererek, denetleme yapmalarını şart koşarak hem Ticaret Bakanlığımızla reklamı veya birtakım kuruluşlarını biraz uzatmak, bu lisanslama süreci içerisinde onların biraz daha dikkatli lisanslanmasını veya kurulmasını engellemek açısından birtakım çalışmalarımız da oldu. İnşallah hayırlı olur, inşallah denetim altına alırız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çok teşekkür ediyorum.

Teklif sahibi milletvekilimize söz veriyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Öncelikle Başkanım, teşekkür ediyoruz. Gerçekten güzel bir yönetim de sergiliyorsunuz, Komisyon üyelerinizin de hepsi memnun, bunu görmek de bizi sevindiriyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tabii arkadaşlarımızın genel itibarıyla böyle bir düzenleme olması yönündeki kararlılıkları da bize cesaret veriyor. Gerçekten, inşallah Genel Kurulda da hep birlikte geçirmiş oluruz.

Tabii bu noktada, özellikle tasarruf, Türkiye’deki tasarruf oranları noktasında bir şey var, ona girmek istemiyorum ama gerekçemizde de ifade ettik, hane halkı yönünden tasarruflarımız az. Yani bu noktada bir tartışma açmak da istemiyoruz ama -biraz önce Yasin Vekilim ifade etti- yeşil sermaye, mavi sermaye ya da kırmızı sermaye diye sermaye ayırımına da şiddetle karşıyız. Sermayenin ötekileştirilmesini veya yakınlştırılmasını, sermaye üzerinden siyaset yapılmasını da doğru bulmuyoruz; bu, bir ticaret.

Ayrıca birçok noktada arkadaşlarımızın kafasındaki istifhamları giderme noktasında BDDK’ye yetki veriyoruz, düzenleme yetkisi veriyoruz ve şunu açık yüreklilikle söylemek istiyoruz: Biz, bir banka oluşturmak istemiyoruz, bir yatırım bankası veya bir katılım bankası oluşturmak istemiyoruz; Türkiye’de işleyen bir sistem var, esasında bu bir alternatif finansman ve tasarruf sistemi olarak büyüsün istiyoruz. Ben, isterdim ki arkadaşlar desinler ki: “100 milyon sermaye fazla, 50 milyon sermaye olsun.” gibi. Şimdi, bu noktada bireysel mağduriyetler var ama gerçekten çok büyük, incelememizde bize ulaşan çok büyük bir mağduriyet oranı yok. Bunlar komisyonlarını alacaklar, bunlar hayır kurumları değiller, bunlar ticaret yapan kurumlar, dolayısıyla kâr etmek üzerine kurulmuş şirketler; bunu böyle bilmemiz lazım. Yani niye komisyonu... Sözleşme serbestisi var, rekabeti biz o komisyonlarda sağlasınlar istiyoruz, onun için alt sınırını ve üst sınırını belirliyoruz. Yani yüzde 5’ten aşağı almasın çünkü şirketlerinin devamını istiyoruz bu şekilde ama yüzde 15’ten de fazla almasın, bunun arasında kendi aralarında rekabet yapsınlar; yüzde 7 yapsınlar, yüzde 8 yapsınlar, devlet oralara da çok müdahil olmasın istiyoruz.

Yine bu teklifle biz, bankalara erişimini sağlayamayan alt gelir grupları, bankaya gittiğinde kredisi olmayan veya faize karşı olduğu için, o düşünceyle gitmeyenler veya buralarda teminat istenmiyor, bankalara gittiğinizde, siz bir kredi çektiğinizde “Bana teminat, kefil bul.” gibi nedenlerle uğraşmak istemeyenlerin değerlendirdiği alternatif bir sistem olsun istiyoruz ve bu sistemin Türkiye’de büyümesini istiyoruz çünkü yeni bir tasarruf ve finansman modeli olarak olsun ama böyle büyük reklamlarla insanları aldatıcı veya bunu kötüye kullanacak...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yanıltıcı.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – ...yanıltıcı işlere de girmesinler, BDDK, devlet, bunun denetiminde olsun istiyoruz.

Yine burada, belki özünü arkadaşlar anlatamadılar, batağın olması çok çok çok az olur çünkü sistem öyle değil yani şimdi -vekilim ifade etti- para bir yerde beklemiyor, bekliyorsa problem var demektir. Sistemde siz birinci ayda topladığınızı ikinci ayda ödemek yapmak zorundasınız. İkinci ayda topladığının çıkışını yapmak zorundasınız. Bekletiyorsanız -BDDK bunu yönetmelikle belirler işleyiş şekli- orada siz, vatandaşın parasını kullanıyorsunuz demektir, kullanmamak için yani para geldiğinde bu masanın etrafındakilerle toplanan para hemen ilk günden Tacettin Bey’e, ikinci günden Sibel

Hanım’a, öbür gün Mustafa Bey’e, böyle devam etsin; siz paraları bir yerde bekletip nemalandırmayın ya da onu çalıştırmayın istiyoruz. Çünkü onun dağıtımı, o para neticede şirketin parası değil, o para oraya...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Müşterilerin.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – ...müşterilerin parası. Dolayısıyla siz, burada eğer nemalandırırsanız veya faize koyarsanız onu kime, nasıl, hangi oranda dağıtacaksınız? Birisi 10 milyon girmiş, birisi 20 bin girmiş; dolayısıyla onu belirlemek ve dağıtmak daha adaletsiz bir sisteme doğru götürür. Dolayısıyla o çok buralarda olmasın istiyoruz ve...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir fon değil bu.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tabii yani bunu...

Belki şu eleştiriye yapsaydınız ben de sevinirdim: “Niye konut? Taşınmaz deseydiniz. Madem daha güzel bir sistem.” diyebilirsiniz. Bence öyle deseydiniz daha güzel olurdu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz uygulayıcı değiliz ki, bilmiyoruz ki.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Niye öyle diyelim ki? Arsa alımını niye teşvik edelim ki?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yani bunu... Adam niye makine alma noktasında...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben sizinle aynı kanaatteyim, teklif sahibi farklı kanaatte.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yani ben şunun için söylüyorum Hamzaçebi Bey...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, hayır. “Böyle deseydiniz daha doğru olurdu.” gibi bir şey dediniz. Asla öyle düşünmüyorum, arsa alımını niye teşvik edelim ki?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Niye teşvik edelim?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani arsa alımını niye teşvik edelim?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Hayır, bak bir şeye getireceğim Hamzaçebi Bey.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bir buçuk dakikanız kaldı.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bir şeye getireceğim Hamzaçebi Bey, biz burada üretime gitsin... Yani deyin ki ben şunu söylüyorum: Ya, bu üretime gitsin.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Gitmiyor ki.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – İşte biz de... Onu söylerseniz belki anlarım da.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Üretime...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Evet, muhalefet yapmak için söylüyorum, kendime muhalefet yapıyorum, onun için söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, teşekkür ediyorum.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Ben teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar katkılarınızdan dolayı, faaliyetlerden dolayı çok teşekkür ediyorum, verimli bir toplantı hâlinde geçiyor.

Teklifin tümü üzerindeki...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım, bir şey ilave edebilir miyim? Son söz, zoruma gitti.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Oylamaya geçmiştim ben.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Şöyle, hakikaten bir şey söyleyeyim, isterseniz kayıt dışı söyleyeyim, söyleyeceğim yani sonuçta.

Ağabey, şöyle: Yasin Bey dedi ki “Ya, bu teklif sahiplerinin hiç birisi bunu izah edemez.” Vallahi ben çok iyi izah ederim, kendime güveniyorum, artı o teklifin sahiplerinin içerisinde günlerce çalıştılar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya onlar muhalefet olarak söyleyecekler Bülent, bunlara alış artık sen de.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yok, yok ben şunun için diyorum Mustafa ağabey: Genel Kurulda da söylemiyorlar diye söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya söylerler onlar, yapma, onlar... Sen bu işe alışman lazım. Bak biz yirmi senedir alıştık bu işe, onlar söyleyecekler.

Evet, değerli arkadaşlar, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır, maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, saat 15.00. Biraz önce ifade ettiğim gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Sanayi Komisyonu üyeleri ve buraya katılan milletvekillerimize Hazine ve Maliye Bakanlığımızın yemek ikramı vardır.

Saat 16.00’da toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.00

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.15****BAŞKAN: Mustafa ELİTAŞ (Kayseri)****BAŞKAN VEKİLİ: Fahri ÇAKIR (Düzce)****SÖZCÜ: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)****KÂTİP: İffet POLAT (İstanbul)**

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, kamu kurumlarının değerli temsilcileri, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri; Komisyonumuzun 11’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum. Birinci Oturumda biliyorsunuz genel üzerindeki görüşmeleri tamamlamış, maddelerine geçilmesine karar vermiştik.

Şimdi, 1’inci maddeyi okutuyorum:

**FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU
İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri” ibaresi “Kurumlar” şeklinde, (ı) bendinde yer alan “ve finansman” ibaresi “, finansman ve tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“J) Organizasyon ücreti: Müşterilerin tasarruf finansman sözleşmesi kapsamında tasarruf dönemine ilişkin olarak tasarruf finansman organizasyonu ve tasarruf fon havuzunun yönetimi karşılığında ödeyecekleri tutarı,

k) Tahsisat: Tasarruf finansman sözleşmesi uyarınca, tahsisata hak kazanılmasına ilişkin koşulların yerine gelmesi şartı ile müşterinin tasarruf birikimlerinin ve sözleşme kapsamında taahhüt edilen finansman tutarının müşterinin, mirasçısının veya vekilinin konut veya taşıt edinmesi amacıyla satıcı konumundaki üçüncü kişilere hesaben ödenmesini,

l) Tasarruf finansman faaliyeti: Bir sözleşme kapsamında önceden belirlenmiş koşulların gerçekleşmesi şartıyla konut veya taşıtın edinimi için faizsiz finansman esaslarına göre belirli bir süre tasarruf edilmesi, müşterilere finansman kullanılması ve toplanan tasarrufların yönetimini,

m) Tasarruf fon havuzu: Belirli bir dönemde tasarruf finansman şirketi nezdindeki birikmiş tasarruflar ve finansman geri ödemelerinden oluşan tutarlar ile ihtiyat fonu tutarı toplamından, tahsisat olarak verilmiş tutarlar ile tasarruf geri ödemelerinin düşülmesinden sonra kalan tutarı,”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - 1’inci madde üzerinde Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce Sayın Tüfenkci geneli üzerindeki sorulara cevap verirken bir açıklama yaptı, “Şirketlerin değerlendirecekleri bir fon yok.” dedi, “O nedenle bu konuda emredici bir düzenleme yapmadık burada.” dedi, “Şirkette para kalmıyor, olduğu gibi karşı tarafa, inşaat şirketine veya konut şirketine transfer ediliyor.” dedi ama bir gün dahi olsa şirkette kalan bir para vardır yani ben ifadenizi ihtiyatla karşılıyorum; bir gün, iki gün, üç gün her neyse... Bu şirketlerin, tasarruf finansman şirketlerinin çalıştığı bankalar vardır ama mevduat bankası ama katılım bankası, bu bankalarda da bir gecelik dahi olsa repo ya da katılım bankasındaki ismi neyse o şekilde bu fonların nemalandırılması mümkün; bunu önce ifade edeyim.

Maddeyle ilgili çok kısa bir şey söyleyeceğim, sadece ifadeye yönelik. Madde, 6361 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde değişiklik yapıyor ve oradaki "finansman" ibaresini "finansman ve tasarruf finansman" olarak değiştiriyor. Maddeyle birlikte yani değişiklik yapılan maddeyle birlikte değerlendirilirse o ibarenin şöyle olması lazım: 6361 sayılı Kanun, madde 3 (1) bendi şirketi tanımlıyor, kanun kapsamındaki şirket şunlar: "Türkiye'de kurulu finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri" diyor yürürlükteki kanun, siz "finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri" buna dokunmuyorsunuz, "finansman şirketleri"ni "finansman ve tasarruf finansman şirketleri" olarak değiştiriyorsunuz. Yapılması gereken "finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri" olarak bunu yazmaktır çünkü diğerleri tek tek sayılmış finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri. Sizin dediğiniz gibi olursa bir şirket türü daha kalıyor, o da finansman ve tasarruf finansman şirketi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şimdi, onu dediğinizi veya diğer şirketlerin kelimelerini çıkarıp şöyle olabilir: "Şirket: Türkiye'de kurulu finansal kiralama, faktoring..."

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Öyle de olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - "...finansman ve tasarruf finansman şirketlerini," şeklinde olabilir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – O da olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Yani, öbürlerinde sanki ikisi tasarruf ve finansman ve tasarruf finansman şirketleri tek bir başlık altında gibi ifade ediliyor. Ya "şirketleri" ibaresini kaldıracamız ya da Akif Bey'in dediği gibi "finansman şirketleri, tasarruf finansman şirketleri" şeklinde olması daha doğru.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – İki de olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Sayın Başkan, BDDK Başkanı?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Olabilir, geçebiliriz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Yani şey olarak doğru... Redaksiyonla bunu yapabiliriz aslında.

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – Sıkıntı yok.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Olur, önerge şart değil redaksiyonla olabilir tabii.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Redaksiyonla çünkü anlam bütünlüğü açısından bu işin olması gerekir. Redaksiyon yetkisi alalım bu konuyla ilgili şey yapalım. Ya "şirketleri" ibarelerini kaldıracamız ya da... Aksi hâlde, finansman ve tasarruf finansman şirketleri sanki tek şirket gibi gözüküyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tek şirket gibi anlaşılacak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Yani, oraya "şirketlerini" ilave etmemiz gerekiyor.

Evet, bu redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 6361 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması" ibaresi madde metninden çıkarılmış, (c) bendinde yer alan "veya "Finansman Şirketi"" ibaresi Finansman Şirketi" veya "Tasarruf Finansman Şirketi"" şeklinde, (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve üçüncü fıkrasında yer alan "her yıl Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık üretici fiyatları endeksindeki artış oranının gerektirdiği miktarı geçmemek üzere" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“e) Tasarruf finansman şirketi dışındaki şirketlerin nakden ve her türlü muvazaadan ari olarak ödenmiş sermayesinin en az elli milyon Türk Lirası olması, bu tutarın tasarruf finansman şirketleri için en az yüz milyon Türk Lirası olması,”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şimdi, biraz önce, Sayın Hamzaçebi'nin uyardığı kısım zaten kendiliğinden düzelmiş oldu burada. Burada da var çünkü “finansman şirketi” diye yazılıyor zaten orada herhâlde teknik bir hata olmuş yazım esnasında.

Bu 2'nci madde üzerinde söz talebi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teklifin tümü üzerinde görüşlerimi ifade ederken en az 5 ortaklı anonim şirketten tek pay sahipli anonim şirkete dönüştürülüyor bu şirketler; daha doğrusu böyle bir imkân getiriliyor istenirse, yine, elbette 5 ortaklı olarak kurulabilir. Tek pay sahipliği AŞ modeline dönüşmesine ilişkin Sayın Şakir Ercan Gül bir açıklama yaptı ama teklif sahiplerinin açıklaması nedir? Sayın Ercan Gül bu teklif geldiğinde görevde bile değildi sanıyorum. Yani, açıklaması güzeldi doğrusu ama bir de teklif sahiplerini dinleyelim, acaba neden öyle bir şeye ihtiyaç duydular?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ali Bey, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar)- Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; buradaki mantık tabii tartışılabilir hiç şüphesiz ki. Bir şirket var, şirketin yüzde 99 sermayesi bir şahsa ait oğlu, kızı, gelini ve belirli şeyleri yüzde 1, binde 1, binde 1, binde 1. Diyor ki mantık “Eğer bir kişi bunun her şeyine hâkimse kimin sorumlu olacağı, her şeyiyle sorumlu olacağı kişiyi de bilelim.” Ha mantık bu, getiriliş sebebi bu, teklif bu. Denilebilir ki “Efendim, ya biz bundan vazgeçelim, daha geniş manada 5 kişiye işte şu oranlar getirelim.” Bu, tabii Komisyonun ve Genel Kurulun takdiri ama bizim bu konuda ki hazırlık sürecinde uzman arkadaşlarımızla birlikte söylenen mantık ve getirme teklifimizin amacı bu. Net olsun, sermaye kiminse hesap sorulacak kişi de belli olsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Bankacılık Kanunu'ndaki durum hangi minvalde? Onların sayısı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - 5.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - 5, onu değiştirmedik değil mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Öyle bir yol açılıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Bir adım sonra... O teklifte var, o düşünce de var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ama bu Bankacılık Kanunu değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kurulştan sonra bankalar da tek pay sahibi AŞ'ye dönüşebilecek.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankalar da mı dönüşebiliyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Dönüşecek diye bir düşünce var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kuruluş da değil ama değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Niye orada kuruluş da aramıyorsunuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Evet, güzel soru. Niye aramıyoruz? Sayın BDDK Başkanım niye aramadığınızı siz söyleyin, teklif kısmını biz söyleyelim. Yani, mantık esas itibarıyla, az önce söylediğim sermayenin sahibi muvazaa olmasın. Muvazaa bilhassa geçmişte -İmar Bankasıydı değil mi?- bir kısım bankalarda hiç görülmemeyen ve şirketlerin alt düzeydeki hani söylenir ya çaycısı, şoförü vesaire gibi kişilere de çok küçük binde 1'lik sermaye verilerek sorumluluk yüklenmiş; bu sorumluluktan ari olsun, sorumlu olacak kişiler net olsun; mantık bu.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Peki, bankaların kuruluşunda bunu getirmiyorsunuz da kuruluş sonrasında...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, biliyorsunuz ki banka daha üst bir kuruluş.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Kuruluşa da getirin madem aynı mantığı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Onu hep beraber getirelim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın BDDK Başkanı belki bir açıklama yapacak.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN- Sayın Başkanım, Sayın Vekilim; şimdi, bu malum biliyorsunuz Türk Ticaret Kanunu’nda bu konuda bir düzenleme yapıldı. Buralarda, özel kanunlarda da buna dokunulmamıştı.

Şimdi, Sayın Başkanımın da ifade ettiği gibi, bu şirketlerde aslında birden fazla kişinin ortak olmasında bir sakınca yok; bu şekilde de olabilirler 5’te olabilir, 10’da olabilir. Mesela geçmişte şu sıkıntıyı da yaşadık: Mesela Ziraat Katılım kuruldu, Ziraat Bankasının iştiraki; 5 şartından dolayı Ziraat Bankası kendi kuracağı şirketi bu defa faktoringi, şunu bunu ortak etmek durumunda da kaldı. Yani, bunun işlevliği şu anda kaybolmuş durumda. Zaten demin de ifade edildiği gibi, burada diğer yönetim kurulu üyeleri veya diğer ortaklar hep böyle 5 kişiyi doldurmak için oğlunu, kızını veya bakıyorsunuz başka kişileri de oraya ortak etme gibi bir vaziyet oluşuyor ve bunların da her birinin soruşturması, her birinin sıkıntıya düştüğünde onlar üzerine mükerrer 35’ten oraya gidilmesi, 6183... Yani esas sermaye sahibi o kişi, yani bunun daha doğru olduğunu düşünüyoruz. Bankacılık Kanunu’nda da buna benzer çalışmalar olacak. O zaman da takdir edilirse.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Bankacılık Kanunu’nda sermaye sınırlaması vardı herhâlde değil mi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN- Orada da 5 kişi evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama ortakların bir sermaye sınırlaması var mıydı? Yani 1 kişi 99’u olabiliyor mu Bankacılık Kanunu’nda?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN- Nasıl?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Yani 1 kişi yüzde 99’un sahibi olabilir mi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN- Olabilir, bir problem yok orada. Hatta geçmiş zamanda şu bile vardı, o kaldırıldı, Sayın Vekilim bilir: Genel müdürler yönetim kurulunda üye oldukları için ona bir hisse veriliyordu mesela o da kaldırıldı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Eski Türk Ticaret Kanunu’nda o vardı.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Evet, mesela o da kaldırıldı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani “yüzde 1’den aşağı olmamak üzere” diye bir hüküm vardı “en az 500 lira olur” diye bir hüküm vardı, o kaldırıldı.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yani, burada gerçek sahibin gerçek temsilcinin, gerçek nitelikli hâkim ortak pay sahibinin kim olduğunun bilinmesi açısından daha doğru olduğunu düşünüyoruz.

Takdirlerinize sunuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yasama organı takdir ederse Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ama şöyle: Akif Bey’in sorduğu Sayın Başkanım Bankacılık Kanunu’nda bankaların 5 ortakla kurulma mecburiyeti var, hâlâ duruyor o hüküm.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN - Duruyor evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Peki, siz BDDK olarak bunu 1 ortağa nasıl düşürebiliyorsunuz?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN - Düşüremiyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Düşüremiyoruz. Kanun değişmeden olmaz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN - Hayır öyle bir şey söyledi Akif Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - O yönde bir çalışma var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, şöyle: Şimdi önce Sayın BDDK başkanı dedi ki “Türk Ticaret Kanunu çıktığı zaman bunlara dokunulmadı yani bunlar öyle kaldı, o nedenle uyum sağlanıyor.” anlamında bir şey söyledi. Türk Ticaret Kanunu Şubat 2011 tarihinde çıktı, 6102 sayılı Kanun. Bunlar daha sonra çıktı, 2012 yılında çıktı yani Türk Ticaret Kanunu’ndaki tek pay sahipliği AŞ düzenlemesine rağmen -ki son derece olumlu bir düzenlemedir o, onu söyleyeyim- kanun koyucu, o zaman bu şirketlerde asgari 5 ortak şartını, 5 kurucu ortak şartını aradı “Çünkü bunlar güven kurumlarıdır, bunlar da kurucuları ve onlarda aranacak nitelikleri de tek tek sayarak topluma güven veren kurumlar olarak bunlar çıksın.” dedi. Şimdi, o tarihten bu yana ne değişti? Şimdi diyorsunuz ki “çaycı”, çaycı ortak olamıyor herhâlde, kurucu olabiliyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Ne engeli var?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, mesela çaycı genel müdür olabilir mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Olamaz. Genel müdür olamaz, kurucu olur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Anladım efendim.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN- Sayın Vekilim, bankayı kastettim, 6361’i kastetmedim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Şimdi, 5411’de de kuruluştaki bankaların kuruluşuna dokunmuyorsunuz, asgari 5 ortak duruyor.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır, dokunmuyoruz demedim, değişiklik orada da düşünülüyor. Şu anda tabii biz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz sorunu konuşurken sanki tek ortaklı bankaya şimdi müsaade ediliyormuş gibi geldi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hayır, şöyle: Kurulduktan sonra bankalar tek ortaklı bankaya dönüşebiliyor.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır, dönüşemiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kanun da hüküm var ama. Kanundakini, onu sordum ben işte. Sizin konuşmanızda sanki bankalar 5 ortakla kurulmak mecburiyetinde ama diğer ortaklar 1 ortağa satabilir anlamı çıktı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben öyle anladım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankacılık Kanunu’ndaki 5 ortak duruyor hâlâ, zorunluluk duruyor. Şu anda faktoring şirketlerinde de 5 ortak mecburiyeti var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu kanun teklifini kabul edersek Sayın Hamzaçebi, 19’uncu maddeyi kabul eder ve hepsi geçerse herkes 1 ortağa düşebilecek.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tamam işte.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankalar mı, bu kanun mu?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, bakın 19’uncu madde, şimdi onu arıyordum boşuna söylemedim onu. Sayın BDDK Başkanının alanı ama kendisi herhâlde ilgilenememiş bu konuyla. 5 ortakla banka kurulacak ama sonra 1 ortak, diğer 4 ortağın hisselerini alabilecek. 1 ortakla kurulsun, “Hayır.”; madem öyle, bu pratiklik getiriyor, öyle düşünüyorsunuz, getirin bankaların 1 ortakla kurulması şartını. Ben savunmuyorum bunu, ben bankalarda asgari 5 ortak şartının kalması gerektiği düşüncesiyim, hem kuruluştaki hem sonra ki dönemde. 19’uncu maddedeki düzenlemeyi ben şahsen yanlış buluyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Teklifin 19’uncu maddesi mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teklifin 19’uncu maddesi.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama BDDK Başkanımız, Sayın Başkan, az önce “Öyle düşünüyoruz.” demiştiniz, fakat buradaki metinde bankaları biz tek ortaklı hâle getirebiliyoruz, izne bağlı olarak.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bahsettiği konu, tabii “5 ortakla kurulabilir.” maddesi burada yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, bakın...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 5 ortakla kurulacak, sonra 1 ortağa düşebilecek.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – O düzenleme de burada yok ama yapılacak.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 19’uncu madde nedir?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu, pay devirlerinin yapılmasıyla ilgili.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Tamam.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu kuruluşla alakalı, demin söylediğiniz konu, doğru.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, ben şöyle ifade ettim, bir daha tekrar edeyim yanlışım varsa düzeltelim, yanlış da söylemiş olabilirim, iddia etmeyeceğim. Banka asgari 5 ortakla kurulmak zorunda ancak daha sonra pay devirleri yapılmak suretiyle bu ortak sayısı 1 kişiye inebilir, öyle mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 19’da...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ben bunu söylüyorum, siz “hayır” diyorsunuz. Madem zamanla 1 kişiye düşebiliyor niye başta 5 ortak şartını arıyorsunuz? Çaycıyı maycıyı madem öyle niye hissedar yapıyorsunuz?

Bu madem ki faktoring şirketlerini, finansman şirketlerini, tasarruf finansman şirketlerini ve finansal kiralama düzenleyen bir kanun, Bankacılık Kanunu değişikliğini niye buraya sokuyorsunuz? Ne alakası var yani?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Şimdi, şöyle, iş aydınlandı. Mevcut 18’inci maddenin başında “Ortak sayısının beşten aşağı düşmesine yol açan işlemler” diye bir hüküm var. Şimdi, bu buradan kaldırılıyor. 7’inci maddede “5 ortakla kuruluyor.” yok, TTK’ye atıfta bulunuyor. Haliyle TTK’de bu düzeltildiği için o kuruluştaki konu da düzelmiş oluyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani o zaman o konuda BDDK olarak bir çalışma yapmıyorsunuz. Demin öyle bir şey söylediniz ya: “Bu konuda da yasa değişikliği çalışmalarımız sürüyor.” dediniz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yani, ben 19’uncu maddenin burada olduğunu görmemişim, haklısınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu sizin görev alanınızdaki bir kanunu değiştiriyor. Burada mı haberdar oluyorsunuz?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Olur mu efendim? Öyle bir şey olur mu?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yazık ama yani, yani BDDK bu duruma düşmüşse üzüntülerimi ifade ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: Bankacılık Kanunu’ndan kuruluşla ilgili maddede kuruluş şartları 7, burada kaç kişiyle kurulacağına dair hüküm yok. Türk Ticaret Kanunu anonim şirketlerle kurulduğu için anonim şirketler kanununa atıf yapıyor. Anonim şirketler “5’ten az kurulamaz.” denildiği için, bankada 5 ortak mecburi. Biz 19’uncu maddeyle anonim şirketleri düzenleyip anonim şirketi 1 kişiyle kurabileceğimize göre, bundan sonra banka da 1 kişiyle kurulabilir; bunun sonucu o olur. Tabii bunu ayrıntısıyla bir kere daha -bu sonuç buraya geleceği için- müzakere etmekte... Bankacılık Kanunu’ndaki 5 devam etmeli mi? Hatta binde 1 sermaye yerine belirli bir oran sermaye olarak devam etmeli mi?

Başkanım, bunu bizim kendi içimizde Genel Kurula kadar müzakere etmekte fayda var, buradaki sonuç çünkü diğer kanunu da değiştireceği için bu kısmı, 19’uncu maddeyi konuşmakta fayda var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buradaki amaç şu diyebiliriz: Türk Ticaret Kanunu’yla bir paralellik sağlayabilmek için 5411 sayılı Kanun’un 18’inci maddesinde ortak sayısının en az 5 olacağını zımni olarak ifade eden, 5’ten aşağı düştüğü takdirde nasıl ortak sayısının artacağıyla ilgili bir düzenleme var burada. Yani, ölüm veya başka bir unsurlarla 4’e düştüğünde bunun 5’e nasıl çıkarılacağıyla ilgili diyor ki BDDK: “Eğer sen, bunu ortak sayısı 4’e düşerse alacağın, eksilen 1 ortağı bana haber ver. Bunu benim haberim olmadan devredemezsin. Benim kontrolüm altında olsun.” Böyle bir hüküm olarak koymuşuz biz zamanında, kanun koyucu böyle bir niyet ortaya koymuş, demiş ki: “Herkes şey yapamaz çünkü bankalar güvene esaslı bir kurumdur, bu kurumdaki ortak değişikliklerini araştırmam lazım -az önce bir arkadaşımız ifade etmişti- iflasta veya herhangi bir yüz kırtarıcı suçtan dolayı olan bir kişinin benim haberim olmadan ortak olması durumunda çeşitli enfeksiyonları ortadan kaldırmak için...” Bunu koymuşuz anlaşılabilir kanun koyucu olarak, öyle bir niyette bulunmuşuz. “Şu anda Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde uyum sağlamak için bunu yapıyoruz.” diyorsunuz.

Ama şu var Ali Bey’in dediği gibi...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Öyle demediler de siz öyle tercüme ediyorsunuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Benim görevim tercümanlık zaten. yılların verdiğiyle.

Şimdi, şöyle, asıl niyet şurada şunun olması lazım: Bankaların ortak sayısının 5’ten aşağı olması kurum olarak, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak bu konuda kanaatleri nedir? 5’ten aşağı olması veya tek ortaklı bir banka olması güvence ilgili bir durum ortaya çıkarabilir mi? 5 ve üzeri yani.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, bizim bugünkü konumuz tasarruf finansman şirketleriyle alakalı, dolayısıyla Bankacılık Kanunu’nda bir değişim vesaire... Aslında böyle de bir ihtiyaç da var yani Türk Ticaret Kanunu’ndaki bu düzenlemenin Bankacılık Kanunu açısından da aynı paralelde değiştirilmesi çünkü hakikaten bu belirsiz ortaklar nedeniyle geçmişte BDDK’de, biz de çok sıkıntı çekmiştik. Bunun değişiklik ihtiyacı var, o nedenle belki aradaki bazı ortak şeylerden dolayı bu hüküm oraya girmiş olabilir ama bizim şuan ki amacımız tasarruf finansman şirketleriyle alakalı bir düzenleme. İsterseniz tabii, takdir sizin, sayın milletvekillerinin, isterseniz birlikte...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakan Yardımcım, sizin izahınıza eyvallah. Ama buradaki hüküm tasarruf finansman şirketlerini hiç ilgilendirmeyen bir hüküm. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’ndaki bankaların tek ortakla kurulmasını engelleyen, Türk Ticaret Kanunu’ndaki hükümle paralellik sağlanmasını amaçlayan bir durum. Şimdi, az önce bir kurul üyesi arkadaş vardı, dedik ki: Seni ilgilendiren bir durum yok, sadece bir tasarruf finansmanı ile ilgili kısım var, seninkiyle ilgili kısmını sonra değerlendiririz. Ama hakikaten burada baktık hem faktoring finansman şirketlerini hem de tasarruf finansman şirketlerini de ilgilendirmeyen Bankalar Kanunu’nda da “Ya, aklıma gelmişken bunları yapalım.” diyen bir durum söz konusu.

Evet, biz konuşmaya devam edelim, siz gidin gelin, hemen oylamaya geçmiyoruz. Zaten muhalefet de destekliyor bizim teklifimizi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bizim müzakere kısmında, takdir ederseniz, bu konuyu detayıyla biz müzakere...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle yapalım: Arkadaşlar, bunu kanun teklifine imza atan değerli arkadaşlarımız bir değerlendirsinler. Bunu, biz, bir de grupla değerlendirelim. Ona göre, değerlendirmemiz çerçevesinde bu işi Genel Kurul aşamasında ona göre bakalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Oylamaya kadar gidip gelelim, ondan sonra...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten maddeye de epey bir şey var, 19’uncu maddede.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ali Bey, sizsiz de hallederler o işi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani zaten bizim, burada, hükmümüz yok. Biz el kaldırma yetkisine sahip değiliz. Bu Komisyon ama...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama sizinle ilgili konuşacaklarımız var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Olabilir, doğrudur.

Yani görüşünler arkadaşlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Görüşünler, burada çözelim. Öbür türlü bırakırsak biz de farklı madde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok ya, bu şey değil.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ya bunun genel kapsam içinde ne alakası var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, şimdi, Tacettin Bey, anladım, biraz önce Akif Bey konuşurken biz, bu kanunu, bir kişilik ortaklık, tek kişilik anonim şirket yapmamızın sebebi, Anadolu’da küçük sermayenin de bir şahıs şirketinin de bütün mamelekiyle sorumlu olduğunu biliyoruz. Bir şirket çek yazdı, senet yazdı, çek karşılıksız çıktı, senet protesto oldu. Onun üzerine bunun bütün mal varlığına el konulabilir hâle geldi. Biz bunu niye yaptık? Dedik ki: Ya, bu kişi koyduğu sermayeyle, yaptığı taahhütlerle sorumlu olsun. Şimdi, biz bu şirkete 100 milyon şartını koyuyoruz. BDDK getiriyor, bankalara 300 milyon şartını koyuyoruz. Ortak 1 de olsa, 1.000 de olsa bunlar taahhüt ettiği veya koydukları sermayeyle sorumlu. Eğer kişi sermayesini tam olarak taahhüt ettiyse -300 milyon sermayenin hepsi ödenmişse- bankaya bir şey olduğu takdirde şahsa gidilmiyor. Yönetim kurulu başkanının veya diğer şeylerinin ki saklı olmak kaydıyla. Doğru mu söylüyorum?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani şahsa gidilmiyor. Burada da aynı durum söz konusu. Ödenmiş sermayeyle veya kayıtlı sermayeyle, neyse, o sermayeyle sorumluluk sınırlı olduğu için bunun 1 veya 5 olmasının bir ehemmiyeti yok. Yani banka ortaklarının güçlü olup olmamasıyla değil, basiretli olup olmamasıyla bizim değerlendirmemiz lazım ki banka ortaklarında aramadığımız ama

banka yönetim kurulunda ve genel müdürlerde, hatta hatırlarsanız denetçilerin üniversite mezunu -Türk Ticaret Kanunu'na biz koydurtmuştuk- olmasıyla ilgili şey yaptık ve bir rekor da kırdık. Dört günde Türk Ticaret Kanunu'yla birlikte 3.600 madde...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Meclis Başkanının Başkanlığında bir mutabakat metnine imza attık.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mutabakat metniyle 300 önerge vermek üzere...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – On günde yasalaştırmak üzere...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – On günde yasalaştırmak üzere anlaştığımızı üç günde çıkardık. On günde yasalaştırmak üzere anlaştığımız ve 300 önerge vermekle sınırlı olarak tuttuğumuz, her siyasi parti grubuna -o zaman 3 partiydik herhâlde- 100 önerge verme hakkı kaydıyla, konuşmak amacıyla yaptığımız işi on gün diye hesapladık, oturduk...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 5 kanundu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 5 kanundu, 3.600 maddeydi toplamı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Toplamı 3.600 maddeydi. Bunu oturduk -siz herhâlde o zaman Grup Başkan Vekilidiniz- konuştuk “Şunu yapalım, bunu yapalım.” dedik, 300 önergeyle sınırladık. 300 önergeyi çarptık, böldük “Bu, on gün eder.” dedik. Sonra baktık ki çok iyi gidiyor, bunu 3 günde çıkaralım ve Meclis Başkanı da o zamanki Grup Başkan Vekillerini ödüllendirmişti tarihte olmayan bir şey diye.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hafızanın bu kadar kuvvetli olması da iyi bir şey değil ya.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Orada Başkanım, benim kafama takılan bir şey var; sermaye meselesi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Yani bu örnek olsun. “Mecliste engellemeler var, yasa çıkmıyor.” diye bir şey yok. Uzlaşma ortamı yaratıldığında öyle uygulamalar da oluyor.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Aslında, bizim bu Komisyonunda da çok sık yaşıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, teklif sahibi arkadaşlarımız, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız bu konuyla ilgili görüşün. Benim kanaatimce, bankalarda tek kişilik ortaklık kurulması -sizin izahınızla hareketle- sermayeyle bağlı olan bir şey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Peki, bu yönetim kurulu nasıl oluşacak?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Yönetim kurulu nasıl oluşacak?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Türk Ticaret Kanunu'nda var zaten, Türk Ticaret Kanunu'nda var.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Bu konuda yönetim kuruluna ortak olması gerekmiyor.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) - Denetim için ortak olması gerekmiyor.

TACETTİN BAYIR (İzmir) - Ama yani bir kişi mi yönetecek bankayı veya...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yönetim kuruluna o bir kişi atayacak.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yönetim kurulu ayrı, ortaklık ayrı. Bir patron olabilir ama 5 kişi yönetim kurulu üyesi olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani burada, oradaki hadise şu: Anonim şirketin en büyük özelliği sermayeyle yükümlülüğünün sınırlı olması.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Anonim şirketlerde sorun yok, biz buna itiraz etmiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Banka da anonim şirket.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Yeni yasalarla siz şunu getirdiniz: Anonim şirketlerin sermayesine...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl?

TACETTİN BAYIR (İzmir) –... sahip oldukları gayrimenkulleri, tarla, arazi, bina vesaireyi de sermaye artırımına giderek katabilirsiniz, belki de makul ölçüde yeni yasalar çıkartabilirsiniz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, başka o iş. Bundan başka o iş.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım, ben de bir şey söyleyebilir miyim müsaadenizle?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sen de Aykut, bilirsiniz bu konuyu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, şimdi, bir bankayı, bir anonim şirketle aynı statüde düşünmek mümkün değil. Banka mevduat topluyor. Banka sermayesinin bazen 3-4 katı mevduat topluyor ve güven müesseseleri. Bunu bankanın kurumsallığı açısından da düşünmeniz lazım. Yani bankayı herhangi bir anonim şirketle benzeştirirsek o zaman Bankalar Kanunu’nu kaldırıp Ticaret Kanunu’nu koymak lazım. O için bankanın bir itimat müessesesi olduğunu düşünmek lazım. Tabii ki, işlem kolaylığı açısından, 1 kişilik bir yönetim kurulu veya pay sahipliği işi kolaylaştırır ama mevzunun banka, itimat müessesesi, mevduat toplayan bir şeyse bence daha derinlemesine düşünmekte fayda var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman 50’den aşağıya olmaz diyelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yo, şöyle bir şey, bakın...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burası da aynı, burası da mevduat topluyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Anlayamadım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu tasarruf finansman şirketleri de mevduat topluyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani onun için, bunlara özel güvenlik önlemleri... Bunların, mesela, yönetim kurulu üyeleri için de belirli sınırlamalar, hatta genel müdür, genel müdür yardımcılarının hepsini BDDK gözetiyor. Bir tek kişilik, mesela, Batı’da örneği var mı bilmiyorum. Mesela, diyelim ki: “Lehman Bankası” yoktur “Lehman Brothers” vardır. Yani 5-6 kişilik bir yönetim kurulu olmak zorundadır. Onun için, hani bu, önemli bir konu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Dünyada tek kişilik banka sahipliği olan var mı arkadaşlar?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Var tabii ki Sayın Vekilim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – “Var tabii.” deme, örnek göster hemen.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Pay sahipliği ile yönetim kurulunun hiçbir alakası yok Sayın Vekilim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ee, tek kişilik sahibi olan banka var mı? “Var tabii.” deme, bak öyle örnek göstermen lazım hemen.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – İnternette aramam lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ara o zaman öyleyse. O zaman “Var tabii.” deme. “Bir bakayım, ona göre söyleyeyim.” diyeceksin.

Arkadaşlar, Bankalar Kanunu'nun 18'inci maddesini okuyorum:

MADDE 18.- “Bir kişinin -BDDK Başkanımız, şu hükümler hâlâ geçerli mi?- bir bankada doğrudan veya dolaylı pay sahipliği yoluyla sermayenin yüzde onunu -işte, benim biraz önceki söylediğim bu işte- ve daha fazlasını temsil eden payları edinmesi veya bir ortağa ait doğrudan veya dolaylı payların sermayenin yüzde on, yüzde yirmi, yüzde otuzüç veya yüzde ellisini aşması sonucunu veren pay edinimleri ile bir ortağa ait payların, bu oranların altına düşmesinin sonucunu veren pay devirleri Kurulun iznine tâbidir.” Bu hüküm duruyor.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hüküm duruyor, evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – “Yönetim kuruluna veya denetim komitesine üye belirleme imtiyazı veren payların tesisi, devri veya yeni imtiyazlı pay ihracatı yukarıdaki oransal sınırlara bakılmaksızın Kurulun iznine tâbidir. Bu izinlerin verilmesinde, bankanın devralınan hisselerinin nominal değerinin yüzde biri oranında devir payının devralan tarafından Fona yatırılması zorunludur. Ortak sayısının beşten aşağıya düşmesine yol açan işlemler ile izin alınmadan yapılan pay devirleri pay defterine kaydolunmaz.”

Ya, yukarıda birinci fıkrada yüzde 10'dan fazlaya ulaşan birisi varsa “Benim iznimi al arkadaş.” diyorsunuz ama 5'inci fıkradaki yüzde 5'ten aşağıya düşüğüne imkân veriyorsunuz. Burada bir sanki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Kaydolunamaz” dediği “yapılamaz” anlamını çıkarır oradan.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mantık silsilesinde bir sıkıntı var gibi geliyor bana.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Şöyle Sayın Başkanım: Bu payları edinmek isterseniz BDDK'nin iznine tabi. Bunu BDDK izni olmadan pay edinim imkânı yok. Bu, onunla alakalı. Burada zaten sadece -demin söylediğimde- bizim Bankalar Kanunu'yla ilgili bir paketimiz daha var. Aslında bu paket, bu madde oradaydı. Son şeyde...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Niye milletvekili arkadaşlarımız bu ihtiyacı hissetmişler?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Şöyle: Burada aynı zamanda bu dolaylı pay sahipliği kredi risk grupları içerisinde de önem arz ediyor. Şimdi, burada yüzde 1 payı olan, binde 1 payı olan veya bir tutarda payı olan bankadan kredi çekerken kredi risk grupları var, o grupların içine giriyor burada.

Şimdi, 6361'de bu düzenlemeyi yapıp bunu daha sonraya bırakırsak burada dolaylı pay sahipliği tanımlarında, kredi kullandırımalarında bir yeknesaklık olmayacak, ondan dolayı bunu buraya ekleme kararı aldık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkanım Basel Kriterlerinde bu konuda bir şey yok mu? Bankacılığın her türlü şeyi yani önemli standartlarla bağlanmıştır. Pay sahipliği, ortaklık, bunların sektörel kredileri. Yani burada diyelim ki anonim şirket gibi konuşuyorum ama bankacılık çok başka bir sektör. Bence uluslararası örneklerine baksanız faydalı olur derim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aykutuçum, müsaade edersen.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Uluslararası örneklerde bizim bir sıkıntımız yok, Basel Kriterlerine uygun zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 18'inci maddeyi diğer fıkralar çerçevesinde değerlendirdiğimizde yani yüzde 10 pay sahibinin daha fazlasını temsil eden payların oluşmasıyla ilgili hassasiyetiniz varken birinci fıkrada çok büyük hassasiyet gösteriyorsunuz. Sonra beşinci fıkrada “Yolunuz açık olsun.” diyorsunuz. Bence bu beş...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Başkanım zaten kuruluşta da BDDK’ya geldiği için zaten kuruluşta BDDK’ye geliyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Başkanım, anladım ben, kuruluşta geliyor fakat siz birinci fıkradaki olan hassasiyetiniz adam yüzde 10,0001’i olduğu takdirde “Gel kardeşim, bu 0,0001’in izini ben vereceğim.” diyorsunuz fakat beşinci fıkrada bunların hepsinin, öbürleri de gidebilir iznini veriyorsun. Benim kanaatimce teklif sahibi arkadaşların da bir itirazları yoksa zamanı geldiğinde biz bu şeyi tekrar değerlendirelim, çıkaralım diye düşünüyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Zaten hazırlık varmış Başkanım, bir yasa hazırlığı varmış.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam, peki.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Bir şey söyleyeyim bununla ilgili, öyle kapatalım Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bankaların kurucu ortaklarında aranacak vasıflar kanunda yazılı. Genel müdürler ve yardımcılar hakkında da hangi özelliklerin aranacağı yine kanunda tek tek sayılmış. Öyle olduğu hâlde, Sayın Elitaş’ın dediği gibi, denetimli yani BDDK’nin denetiminden geçmiş olan kişiler bankanın kurucu ortağı olabildiğine göre bunlar arasındaki pay devirlerini tekrar neden izne tabi tutuyorsunuz? Madem tek pay sahibi bankaya izin verdiniz?

İki, bankaların kurucu ortaklarına bankaların açabileceği kredinin bir sınırı var değil mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, doğru, sınırı var, hatta hâkim grup şirketler de var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, grup şirketler var, işte “back to back” krediler var vesaire.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Denetim kurulu üyesi olup da grup şirketi sayılabilen şeyler vardı.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, şimdi, bundan amaç, acaba, bu ortakların ortaklık statüsüne son verip bankadan bunlara kredi açılmasını sağlamak mıdır Bankacılık Kanunu’ndaki sınırlara tabi olmaksızın. Doğal olarak o sınırlara tabi olmayacaklar artık. Ben, düzenlemenin yerinin burası olmadığını düşünüyorum, bunun yeri 5411 sayılı Kanun’dur. Onunla beraber getirilirse tartışılır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bülent Bey, burada 5411’le ilgili başka madde var mı?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – 1 tane daha var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 1 tane daha var Başkanım, madde 20 var bir de.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O ne?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O da aykırılık hâlinde, fıkralara aykırılık hâlinde reklam... Onun da hiç bu kanunla alakası yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O 20’nci madde 5411 değil herhâlde ya, 5411 mi, öyle mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Evet, o da şey, internet üzerinden aykırılıklar tespit edilirse...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Direkt bankacılıkla alakalı bir husus değil, bu yasayla alakalı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, Başkanım, mikrofonu açarsanız konuşabilir miyim bu konuyla ilgili?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Madde - 20 5411 sayılı Kanun’un 150’nci maddesinin üçüncü fıkrası...” diye başlıyor. Bu da hiçbir kanunla alakası yok gibi görülüyor ama sayın vekilim oradan bu kanunla da ilintili diye söyledi. Şayet bu kanunla ilintiliyse illaki Bankacılık Kanunu’na atıfta bulunmayalım, burada ayrı bir madde şeklinde, faktoring şirketleriyle ilgili ayrı bir madde şeklinde de yapılabilir bu. Niye Bankacılık Kanunu’na atıfta bulunuyoruz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin, oraya gelince tartışalım onu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay. Ben 2’nci maddeyle ilgili konuşmada sadece... Ben diğer komisyona gittiğimde belki konuşulmuş olabilir, genel değerlendirmelerde cevap verilmiş olabilir ama sayın vekilim cevap verecekti. Bu TÜİK’le ilgili açıklamayı yaptınız mı bilmiyorum ama yapmadıysanız burada dinleyebilirim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yaptı, yaptı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Makul gördünüz değil mi, sıkıntı yok Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bence makul o, doğru bir şey.

Evet, değerli arkadaşlar 2’nci madde kanun üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. (Gürültüler) Yasincığım müsaade eder misin 2’nci maddeyi oylayayım mı?

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 6361 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “2499 sayılı Kanuna” ibaresi “6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa” şeklinde değiştirilmiş, bende aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Müşterilerin tasarruf finansman sözleşmelerinde taahhüt ettikleri tasarruf tutarları bu fıkra kapsamında değerlendirilmez.”

“(5) Tasarruf finansman şirketleri konut veya taşıt ediniminden doğduğu tevsik edilmeyen borçları finanse edemez, tasarruf finansman sözleşmeleri dışında finansman sağlayamaz, üçüncü taraflara borç veremez, ortaklık payı edinemez, her türlü belge, ilân ve reklamlarında banka izlenimi yaratacak ifade ve deyimleri ve katılım ibaresini kullanamaz ve yalnızca yurt içinde tescil edilmiş konut veya taşıt alımlarını finanse edebilir.

(6) Tasarruf finansman şirketleri dışında kalan şirketlerin, yurt içinde veya yurt dışında iştirak edinmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 3’üncü madde üzerinde söz talebi yok.

Sektör temsilcilerinin bu konuda bir söz talebi var. Hiç konuşmayan arkadaşlardan... Siz konuştunuz mu daha önce?

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Ben konuşmadım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz ne diyorsunuz, az mı 100 milyon? Sanıyorum 200 milyon olsun diyeceksiniz gibi geliyor.

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Ben 100 milyon kısmıyla ilgili değil de 6’ncı bentteki tasarruf finans şirketleri yurt içinde ve yurt dışında iştirak edilmesine ilişkin... Orada “dışında kalan şirketlerin” ibaresini kaldırıp...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl, anlamadım.

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – “Tasarruf finansman şirketleri de yurt içinde ve yurt dışında iştirak edinilmesine ilişkin usul ve esaslar kurulca belirlenir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani, ne amaçla istiyorsunuz bunu?

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Yani yurt içinde ve yurt dışında da iştirak açabilsin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, burada diyor ki: Tasarruf finansman şirketleri dışında kalan şirketlerin -yani o faktoring şirketleri vesairenin- yurt içinde veya yurt dışında iştirak edilmesine ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir. Siz bunu...

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Kendi aleyhimize algıladım, o yüzden. Yani biz yurt içinde ve yurt dışında iştirak açamayız gibi algıladım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Açamıyorsunuz zaten herh3Alde. Açabiliyorlar mı? Açamıyorsunuz zaten.

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Açabilelim diyorum, işte ben de açabilmeyi istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, bir de dünyanın öbür tarafından adamlarla bizim başımızı belaya sokmayın ya.

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Şu şekilde: Yani yurt dışında, Almanya’daki gurbetçilerin tasarruflarının değerlendirilmesi amacıyla...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Siz konuşmuş muydunuz daha önce? Evet, bir de siz geçin de konuşun bakalım şuraya. Hangi firma?

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Katılımevim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet...

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Kanun maddesinde “katılım” kelimesi sadece geçmekte. Burda münferit olarak bizim firmamızı ileride bağlayabilir de katılım bankacılığından ayırarak başka bir kelime kullanırsak orada en azından bizim için daha uygun olacaktır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Adımız “Katılım.” diyor Sayın Başkanım. Katılım bankasıyla bizi karıştırırlar bize bir çözüm bulun.

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Yani şimdi burada “katılım” kelimesi... Katılım Bankası dersiniz olay çözülmüş olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bence bu doğru bir şey. Bu kanuna göre bu arkadaşlar isimlerini değiştirmek, ticaret unvanlarını değiştirmek zorunda kalabilecek gibi.

BDDK Başkanımız...

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Ben katılımı değiştirmek istemiyorum çünkü...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama siz o “katılım” işini “katılım bankası” intibası uyandırсын diye koymuş olabilirsiniz.

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Başkanım, bizim dört yıl oldu yani bu kadar yatırımımız oldu...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama yani sizin adınız öyle diye değiştirip... Bakın, burada ne diyor: “ Katılım bankası intibasını oluşturabilecek reklamda da bulunamaz.”

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Başkanım, biz öyle bir imaj oluşturmuyoruz ama biz zaten “Katılımevim” diye geçiyoruz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Sayın Başkan, buyurun.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – “Katılım” ifadesi aynı zamanda katılım finasta, katılım bankacılığı tarafında hesapları da tanımlayan bir tabir. Katılım hesabı var. İşte onun için bunların isimlerinin değişmesi daha doğru olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, değerli kardeşim, dört yıl önce kurduğunuz şirketin... Geçen bir yerde gördüm “Gayrimenkul Bankası AŞ” diye yazmışlar.

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Bizim mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, sizinki değil.

“Gayrimenkul Bankası AŞ” diye yazmışlar ki Sayın Tüfenkci ve Sayın Özkaya’nın olduğu yerde de bunu ifade ettim. Yani bir yerde “banka” adının kullanılmasına BDDK’nin veya diğer kurumların müsaade etmemesi gerekir. Tosuncuk ne bankası kurmuştu? “Çiftlik Bank” kurmuştu. Yani sizin adınız böyle diye biz kanunu değiştirmeyelim de siz adınızı değiştirin.

KATILIMEVİM YÖNETİM KURULU BAŞKANI SERDAR TURHAN – Başkanım, ben şöyle söyleyeyim: Şimdi, burada tabii ki biz katılım bankasından ayırt edilelim. Biz zaten Katılımevim’iz, bir bankayı çağrıştırmıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama bak, şimdi, adam “Gayrimenkul Bankası” diye yapmış, “Çiftlik Bank” diye yapmış. Onlarda nasıl ki insanlarıdır... Burada yanıltıcı bir durum varsa biz ticaret unvanında yanıltıcı ibarelerin olmamasını, ticaret unvanında olmayan işgal sahalarının daha önce her türlü işe girebilen ama en son çıkardığımız Türk Ticaret Kanunu’ndaki NACE normlarına uygun hâle gelmesini ve bu NACE normlarına uygun hâle geleceğinin nasıl tespitiyle ilgili... Biz yanıltıcı ticaret unvanları ve konularla ilgili kısmı yaparken sizin adınız böyle diye yapmayalım. Siz en yakın zamanda bir isim düşünün.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, ne diyeceksiniz burada? Bakın, milletvekillerinden daha çok konuşuyorsunuz.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Başkanım, biz usulü bilmediğimiz için ilkinde oylamaya geçildi, itiraz edememiştik ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yakında vekil olursanız görürsünüz nasıl olacağını.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Şimdi, 5’inci fıkra da yer alan 2 hususa itiraz edeceğiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nedir o?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Birincisi, normalde konut veya taşıt şeklinde düzenlenen bir sistem vardı. Aslında bizim sistemimiz bir edinim sistemidir. Yani konut edinim veya taşıt edinim değil, o yüzden diyoruz ki: İlk çıkan hâliyle konut, taşıt veya kurulca uygun görülen mal ve hizmetler şeklinde genişletip...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir şey çıkmadı ki bu. İlk çıkan şey bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teklif gibi düşünüyor herhâlde Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sen nerede gördün? Başka bir şey yok, arkadaşlar bunu hazırladılar.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – O zaman efendim, sözümü geri alayım, şu şekilde söyleyeyim: Konut, taşıt veya kurulca uygun görülen mal ve hizmetler denilip alanın geniş tutulması gerektiğini...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu biz görüşmelerimizde uygun görmedik. Komisyon üyesi arkadaşlarımız takdir eder mi bilmiyorum çünkü çok genişleyen bir usul oluyor. Yani hizmet dediğiniz şey bankacılık hizmetlerine de girer. Onun için bunu durduralım diye bunu yaptık.

Arkadaşlar, son söz size veriyorum, bitiriyorum.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkan, en azından “taşınmaz ve taşınır” olması gerekiyor. Nedeni de şu efendim -daha önce de biz bir görüş bildirmiştik- şöyle bir algı var: Sanki biz fabrika binalarını vesaire finanse ediyormuşuz gibi bir algı var, öyle değil. Efendim, dar ve orta gelirli örneğin el işi sanatları yaptığı küçük bir dükkân alacak, büfe alacak, bunu da biz şu anda finanse edebiliyoruz. Konut dediğiniz hukuken sadece oturmaya uygun meskene verilen isim. Dolayısıyla alanımızı bu anlamda -şu anda işleyen bir sistem var- inanılmaz daraltıyor. Tamam, mal ve hizmet anlamında kurulun iznine tabi tatalım ama “gayrimenkul”ü “taşınır ve taşınmaz” yapalım çünkü şu andaki işlerimizi ciddi anlamda sekteye uğrattıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, bu konuyla ilgili kurum temsilcileri görüşlerini beyan ettiler ama hiçbir siyasi parti grubundan bir önerge gelmediği için, önerge olmadığından dikkate alamıyorum. Onu önerge verecek milletvekili arkadaşlarımıza verseydiniz olurdu. Onu dikkate alamıyoruz ama Genel Kurulda eğer ikna ederseniz bir milletvekili imzalar, kalkar, kürsüde konuşur, siyasi partiler de bunu uygun görürse orada desteklerler. Bak, kaç gündür buradasınız, nasıl işlediğini öğrenemediniz, ben sizin işleyiş tarzınızı on günde biraz öğrenmeye çalıştım.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım, maddeyle ilgili bir şey daha diyeyim. Efendim, burada iştirak edilemeyelim ama irtibat bürolarımız en azından sözleşme yapmaya uygun olmasa da irtibat bürosu açabilecek yetkilerin bize tanınması gerekiyor çünkü biz yurt dışına gidip orada şube kuralım demiyoruz ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – ...orada kendimize irtibat büroları kurabilelim. Bu onu dengeliyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, onları da şu anda veremeyiz önerge verilmediği için. Genel Kurul aşamasında siz biraz daha ikna edici faaliyetlerde bulunun.

3'üncü madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 6361 sayılı Kanunun 11inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “ile ortak sayısının beşin altına düşmesine yol açan pay devirleri” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Burada bir itiraz var mı Akif Bey? Faktoring şirketlerinde bilirkişilik olabiliyor, burada da bilirkişilik olabiliyor.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Hepsi öyle oluyor zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok, bankayı çıkarıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Banka çıkıyor da 6361'dekilerin hepsi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam, burada söz talebi yok.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5- 6361 sayılı Kanunun 12inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Şirketin” ibaresi “Tasarruf finansman şirketi dışındaki şirketlerin” şeklinde, ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Kurulun uygun görüşü alınmak kaydıyla tasarruf finansman şirketleri dışındaki şirketlerin faaliyetlerine son vermesi ve tasfiyesi hâlinde genel hükümler uygulanır. Bu şirketlerin tasfiye süreci gerekli görülmesi hâlinde Kurumca denetlenebilir.”

“(3) Tasarruf finansman şirketlerinin birleşme, devir, bölünme ve iradi tasfiyeleri, Kurumun denetimi ve Kurulun izni ile aşağıdaki usul ve esaslara tâbidir.

a) Bu şirketlerin birleşme, devir, bölünme ve iradi tasfiye izni için Kuruma vereceği başvuru dilekçesinde mevcut yükümlülüklerini yerine getirebileceğine ilişkin bir plan sunması zorunludur.

b) Bu şirketlerin tasfiyesi, müşterilerine olan finansman yükümlülükleri dâhil olmak üzere tüm yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve alacaklarının tahsili bizzat şirket tarafından yapılarak genel hükümlere göre gerçekleştirilir. Bu durumdaki bir şirket tasfiye izninin verilmesinden sonra yeni müşteri edinemez ve yükümlülüklerini yerine getirmesini engelleyecek hiçbir yeni taahhüt altına giremez.

c) Birleşme, devir, bölünme ve iradi tasfiye işlemlerine ilişkin verilen izin, sunulan plana uyulmaması veya söz konusu işlemlerin müşteri hak ve menfaatlerini zarara uğratacağının tespit edilmesi halinde Kurul tarafından en az beş üyesinin aynı yöndeki kararıyla iptal edilebilir. İradi tasfiye izni iptal edilen tasarruf finansman şirketi hakkında 50/A maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları kapsamında tasfiye kararı verilir. Kurulca verilen tasfiye kararı, genel kurul kararı hükmündedir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi yok.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 6361 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “şirketlerin faaliyetleri ile özkaynakları arasında” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(4) Kurumca yapılan denetimler sonucunda bir Şirketin;

a) Yükümlülüklerinin toplam değerinin varlıklarının toplam değerini aşması veya aktiflerinin vade itibarıyla yükümlülüklerini karşılayamama tehlikesiyle karşı karşıya gelmesi ya da aktif kalitesinin mali bünyeyi zayıflatabilecek şekilde bozulması,

b) Gelir ve giderleri arasındaki ilgi ve dengelerin bozulması nedeniyle özkaynaklarının faaliyetlerini emin bir şekilde yürütecek yeterlilikte olmaması veya bu durumun gerçekleşmek üzere bulunması,

c) 7nci maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendinde belirtilen şartları kaybetmesi veya denetimi engelleyici herhangi bir hususun bulunması,

ç)Özkaynağının, Şirket ödenmiş sermayesinin üçte birine gerilemesi,

d) Maruz kaldığı risklerin ölçülmesine ve yönetimine ilişkin yeterli ve etkin bir risk yönetimi sistemini tesis etmemesi,

e) Güven veya istikrar bakımından finansal sisteme yönelik risk oluşturmaması.

f) Bu Kanuna ve ilgili düzenlemelere veya Kurulca alınan kararlara aykırı nitelikte karar, işlem ve uygulamalarının bulunması hâllerinden bir veya birkaçının varlığı durumunda Kurum, gerekli gördüğü tedbirlerin uygun göreceği bir süre ve onaylayacağı bir plan dahilinde alınmasını Şirketten istemeye, tasarruf finansman şirketleri için tahsisat tarihlerini ötelemeye yetkilidir.

(5) Tasarruf finansman şirketleri, tasfiyeleri hâlinde tasarruf sahiplerine ödemek üzere, tahsil ettikleri organizasyon ücretlerinin binde beşini gelir hesaplarından ayırmak zorundadır.

Kurul, bu oranı firma bazında üç katına kadar artırmaya ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 7’yi okutuyorum:

MADDE 7- 6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinden sonra gelmek üzere “Tasarruf Finansman” başlıklı Üçüncü Bölüm ve aşağıdaki 39/A maddesi eklenmiştir.

“Tasarruf finansman sözleşmesi

MADDE 39/A- (1) Tasarruf finansman sözleşmesi, belirli bir tasarruf tutarı ve dönemine bağlı olarak önceden belirlenmiş koşulların gerçekleşmesi şartıyla konut veya taşıt edinimi için müşteriye finansman kullanma hakkı veren, şirkete ise müşteriye ait birikmiş tasarruf tutarını yönetme, geri ödeme ve finansman kullandırma yükümlülüğü ile organizasyon ücreti alma hakkı veren, faizsiz finansman esaslarına göre düzenlenen sözleşmedir.

(2) Tasarruf finansman sözleşmesi, yazılı veya uzaktan iletişim araçlarının kullanılması suretiyle mesafeli olarak ya da mesafeli olsun olmasın Kurulun yazılı şeklin yerine geçebileceğini belirlediği ve bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden gerçekleştirilecek ve müşteri kimliğinin doğrulanmasına imkân verecek yöntemler yoluyla kurulacak şekilde düzenlenir.

(3) Müşteri, sözleşme imzalanmasını takip eden on dört gün içinde herhangi bir gerekçe göstermeksizin ve cezai şart ödemeksizin tasarruf finansman sözleşmesinden cayma hakkına sahiptir. Müşterinin söz konusu cayma hakkını kullanması halinde şirket, organizasyon ücreti dâhil, müşteriden aldığı tutarın tamamını cayma kararının bildirilmesinden itibaren on dört gün içinde iade etmekle yükümlüdür.

(4) Müşteri, tasarruf finansman sözleşmesinin tasarruf dönemi bitimine kadar sözleşmede fesih hakkına sahiptir. Şirket, müşterinin sözleşmede fesih hakkını kullanması halinde organizasyon ücreti bedeli dışında kalan toplam birikim tutarı, Kurulca belirlenecek süre içerisinde müşteriye iade etmekle yükümlüdür. Müşterinin talebi ile tahsisat ileriki bir tarihe ertelenebilir, erteleme hâlinde müşterinin sözleşmedeki hak ve yükümlülükleri saklı kalır. Tasarruf finansman sözleşmeleri, müşterinin sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumu haricinde, şirket tarafından tek taraflı olarak feshedilemez.

(5) Tasarruf finansman sözleşmelerinde asgari olarak tutarlara, vadeye, organizasyon ücretine, gelir, maliyet ve masraflara, konut veya taşıt edinimine yönelik tasarruf etme ve finansman kullandırma dönem ve koşullarına, iade süre ve şartlarına, temerrüde, cayma hakkının kullanımına, sözleşmenin sona ermesine, feshine, mirasçılara intikaline, üçüncü taraflara devrine, tarafların hak ve yükümlülüklerine ilişkin hükümler yer alır. Şirketler tasarruf finansman sözleşmeleri kapsamında taahhüt ettikleri yükümlülükleri yerine getirmek zorundadır. Finansman kâr payı oranı tasarruf finansman sözleşmesi kapsamında belirlenir ve müşteri aleyhine değiştirilemez. Sözleşmenin imzalanması sonrası konut

ve taşıt edinimi arasında müşterinin ve şirketin değişiklik hakkı bulunmaz. Sözleşme kapsamında müşterinin bilgilendirilmesine ve tasarruf dönemine ilişkin olarak bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi yok.

Ben BDDK'ye bir şey soracağım. Bu 5'inci firkadaki "Tasarruf finansman sözleşmelerinde asgari olarak tutarlara, vadeye, organizasyon ücretine, gelir, maliyet ve masraflara..." Buradaki "gelir" anlamında neyi ifade ediyorsunuz? Bu şirketlerin organizasyon ücretinden başka bir gelirleri var mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – "Organizasyon, ücret geliri..." Aslında orada bir yer değiştirmiş o Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır "organizasyon ücretine, gelir" yazmış.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım yok yani "ücret geliri."

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Tek bir tane o.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman orada ne diyeceğiz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – "Ücret geliri."

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – "Organizasyon ücret geliri."

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama "ücret geliri" yazmıyor. Tanımda "organizasyon ücreti" yazıyor, o zaman "gelir"i kaldırmamız lazım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ayrıca "gelir" diye...

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – "Gelir"i çıkartalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – "Gelir"i çıkarmamız lazım. O zaman bir önerge hazırlayın arkadaşlar "'gelir' ifadesinin çıkarılması" diye.

İkinci durum...

Bir soru daha var, onu sorayım.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, orada şimdi belki öngörülemeyen bir gelir doğabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne gibi mesela?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Nasıl doğabilir? Şu olabilir mesela: Bir sigorta çıkabilir, herhangi bir ekspertiz ücreti falan doğabilir yani şimdi demin bahsettik ya ödeyemeyen şirket gayrimenkulü verdi, diğer ortaklar adına oraya bir ipotek koyması gerekiyor, bunun bir değer tespiti falan gibi bağımsız denetim şirketlerince onun bir değeri tespit edilebilir, bir gelir doğabilir yani bunun bir mahsuru yok, kalsa...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, ipotek tesis etti, kişi ödeyemedi, o ipoteği nakde tahvil etti, nakde çevirdi.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yok o ipotek bedeli, o şeyi alacak, oradan bir gelir...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İpotek bedelini kendi ödüyor zaten.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Diyelim ki değerlendirme yaptırdı, değerlendirme parasını...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerlemeyi sözleşmelerde, hayır, şu sözleşmelerde değerlemeyi şahıs yatırıyor, ipotek masraflarını şirket ödüyor buradaki sözleşmede.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yani olabilir ki bazen şirket ödeyebilir bunu, oradan o şahıstan alabilir, bir gelir doğabilir yani öngörülen bir şey yok ama.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir gelir gibi bir şeyiniz var mı sektör temsilcileri? Var mı?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Uygun mu bu?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Uygun değil efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biri uygun değil diyor.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim, şimdi sektörde taksit geliyor, geri ödeme geliyor işte bizim yaptığımız teslimatta bunlar dışında “gelir” ifadesi burada muğlaklık oluşturuyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ne gibi muğlaklık?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Yani şu an belli değil bunun ne olduğu, yarın bunun...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani belli değil ama sana şu anda “Gelirim var kardeşim.” diyecek hâli yok ama arızı olarak doğarsa “Biz ne yapacağız bunu.” diye konulan bir hüküm var. Siz olması lazım mı diyorsunuz?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Evet.

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – Evet.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN - Başkanım, sabahleyin konuştuk ya, herhâlde Sayın Hamzaçebi dedi, diyelim ki geç ödemeden dolayı sözleşmede var, almıyoruz dedikleri cezai şartı nereye yazacağız geliri.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O temerrüdü yazmış zaten, temerrüdü koymuş oraya.

Peki, gelir kısmını geçtik sektörün 3 eli “evet” diyor, 1 eli “hayır” diyor. Sektörünün 3 elinin “evet” dediğini kabul ediyoruz.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Başkanım, onlar ikisi aynı firma, 2 kişi aynı firmadan.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neyse, 3 tane el kalktı, onlar da öbürlerini kabul ediyor.

Sektörün bir firması “hayır” diyor, öbür firması “evet” diyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri de gelirin durmasını uygun görüyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, bir soru daha sorayım, Yasin müsaade et.

Finansman kâr yapı oranı...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Ben aynı fikirdeyim “gelir”in olması lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – “Gelir”in olması lazım, kalması lazım ama orası “Kalmaması lazım, çıkarın.” diyor.

Şimdi, Sayın Başkan, BDDK Başkanımız “Finansman kâr payı oranı tasarruf finansman sözleşmesi kapsamında belirlenir.” Ne demek bu? Yani bu şirketler finansman kâr yapı vermek için para toplamıyorlar, kumbara da kendi kendine doğurmuyor.

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – Bunu çıkartalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir dakika, BDDK izah etsin, ne anlama geliyor? Teklif sahibi öyle diyorsa biz uyarız.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Biz de uyarız.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN - Sayın Başkanım, Bayram Uzunoğlu, Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Koruması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü.

Burada finansman kâr yapı oranı aslında bankalarda faiz dediğimiz, katılım bankalarında kâr payı olarak nitelendirdiğimiz, burada da finansmanın sağlanmasından sonra ortaya çıkacak olan bir fark oluşacak, dolayısıyla bunun belirlenmesi gerekiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama nasıl belirleyecek?

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Bunu firmalar yine BDDK’yle beraber bir oran... Üzerinde bir oran olması lazım ki o alacağı finansman daha...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama bakın, şimdi, Sayın Genel Müdürüm, katılım bankaları geçmiş dönemlerdeki elde ettikleri gelirle diyor ki: “Ben gittim katılım bankasına, benim 1 milyonum var, yatırıyım, ben ne kâr ederim?” Katılım bankası diyor ki: “Geçen ay biz ortaklarımıza 3 lira kâr verdik.” diyor, gelecekle ilgili bir şey söylemiyor bana katılım bankası

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım, bu onunla alakalı değil, finansman tarafıyla alakalı. Evi aldı müşteri...

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Sonrasındaki aşama.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – ...sonrasında kâr payı ile ödeyecek.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anlamadım, bir daha söyler misin?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Havuzun içerisinden bir finansman alıyor ya müşteri.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çekiliş sırasına göre değişiyor ya.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Bunu aslında firmaların eskiden kira yardımı diye bildiği bizim de bankacılık veya katılım bankacılığı sistemine benzetmek için bunu, sistemin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla getirdiğimiz bir oran. Müşteri havuzun içerisinden fon kullandığı zaman bunu belli bir kâr payıyla ödeyecek. Burada diyoruz ki...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl? Bir daha söyleyin.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Müşteri havuzun içerisinden bir finansman kullandığı zaman, 100 bin lira aldı diyelim, 110 bin veya 120 bin lira geri ödemesi lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Burada yok öyle bir şey ya. Burada var mı arkadaşlar öyle bir şey?

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUCAHİD KARABALIK – “Geçmişte bir iki kere yaptık.” dediler, o da uygulanmıyordu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, biz daha önceki, biraz önce arkadaşlar söylediler “kira yardımı sistemi” diye bir şey vardı, onu kaldırmışlar. Biz de bu kira yardımı sisteminin olmasını...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Kaldırmamışlar da var ama diyorlar şu anda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz koydurmayalım yine, yapmasınlar o işi yani bu, kötü niyete meydan verebilecek bir usul. Zaten “Bizden gelenler taleplerde bunu istemiyor.” diyor. Sektör de diyor ki: “Beni kira yardımıyla uğraştırma.” Bence böyle katılım bankası hâline döndürüyorsun. Az önce adamın adını değiştiriyoruz biz, siz adamları katılım bankası hâline döndürüyorsunuz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, burada, tüketici o finansmanı elde ettikten sonra bir farkla bunu ödemeye devam edecek.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, öyle bir şey yok.

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUCAHİD KARABALIK – Öyle bir şey yok, geri ödeme yok. Bire bir aynısını yapıyor.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım, arkadaşlar şu anki sistemden bahsediyor ama bu sistem sürdürülebilir olmadığı için biz zaten...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, öyle bir şey yaparsa bas cezayı bitir. Adam istemiyor, sen de ceza yaz yaparsa. Yaparsa diye düşünüyorsun, niye ona geliyorsun? O zaman böyle, kanun dışı bir iş yapıyor.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Şu anda mı?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, “Yapmıyoruz.” diyor “Ben de yapmak istemiyorum.” bunu diyor. Eğer kira işi yaparsan bir ara Jet Fadıl’ın topladığına benziyor bu iş “Getir parayı, ben sana kirayı vereyim.” diyordu.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım, bu olmazsa bu sistemin sürdürülebilirliği olmaz. Bunu daha önce vekillerimizi bilgilendirirken anlatmıştık. Bunları bankalara benzetmezsek sistemin devamlılığını sağlayamayız. Yurt dışında her yerde böyle.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir dakika, sektör bir şey söylesin bakalım.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Tamam söylesin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, sektör buna itiraz ederken “Ya benim buna ihtiyacım yok.” derken siz “Sistem yürümez.” diyorsunuz, adamlar yıllarca yürütmüşler ama, otuz yıldır yürütmüş bu işi.

Evet, Yunus Bey siz buyurun bakalım.

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU – Başkanım, şimdi, öğlen öncesi de değinmiştim. Burada firmaların faaliyet alanı sadece finansman organizasyonudur. Bu finansmandan gelir elde edemez, bu finansmanı başka yerde kullanamaz, artı ya da eksi ödeyemez. Dolayısıyla, burada bir kâr söz konusu değildir. Bir taraftan bunlar finansman toplayamaz ya da dağıtamaz diyoruz -ödünçleşebilir sadece- dolayısıyla, finans kurumlarıyla karıştırmamız lazım. Finans kurumları mevduat topluyor ve bir şekilde mevduat kullandırıyor. Bu da 100 bin liralık bir havuza girmişse günün sonunda 100 bin lira alır, 100 lira öder. Hizmet bedelinin dışında bir artı ya da eksi söz konusu olamaz. Dolayısıyla, buradaki “kâr” tabiri -yarın bir faizsizlik kurumunda kurulduğu zaman helallik vesaire- bu kâr payı tartışması paradan para kazanmak gibi okunuyor.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım cevap verebilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, buyurun.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Kâr payı firmalara gitmeyecek, dediğim gibi havuza gidecek, bir havuzdan bahsediyoruz. Oradaki paraların verimli bir şekilde, enflasyona ezilmeden, müşterilerin haklarının korunabilmesi için tasarruf döneminde katılım bankalarına yatıp

bu paralar kâr payı kazanılacak, finansman sağlanacağı zaman da müşteriler belli bir kâr payıyla bu parayı tekrar havuza ödeyip -firmalara değil havuza, dikkatinizi çekiyorum- o havuzun devamlılığını sağlayacağız bu şekilde.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Faizin adını “kâr payı” yapıyorsunuz

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, bak, bir dakika... Yani burada diyorsunuz ki siz sözleşme yaparken... Geldim, sizinle sözleşme imzalıyorum “Bana ne kâr payı vereceksin kardeşim?” diyorum. Siz o alanı bu sözleşmeye yazmak zorundasınız. Niye mi buraya yazmak zorundasınız bunu? Katılım bankaları geçmişe dönük bir şeyi taahhüt de etmiyor, bilgi veriyor. Onu bana sen söyledin.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama sen buradan “Gelecekte ne kadar kâr payı vereceğini yaz sözleşmeye.” diyorsun. Neye göre yazacağız?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım şöyle: Havuzdaki paralar katılım bankasında nemalanırken kâr payı oranı yazılsın demiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nemalandırmayacak mısınız?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Nemalanacak. Nemalanamazsa sistem devam edemez.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Ama sistem öyle işlemiyor. Arkadaşlar, götürüp bankaya mı yatırılınsın? Bankaya yatırıp faiz mi alıyorsunuz? Yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, biz, o nemalanıyorsa... Ben ona nasıl oran vereceğim? Katılım bankasının kâr payı bu ay yüzde 5, öbür ay yüzde yarım.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım, ona olsun demiyoruz ama diyoruz ki: Katılım bankasından konut finansmanı kullandığınız zaman hangi orandan kullandığınızı bellidir. Aynen o şekilde burada da belli olması lazım diyoruz, sözleşmeye yazılması lazım diyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani bu firmalar katılım bankasından benim için konut finansmanı, kredi mi kullanacaklar?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Hayır, kendi yönettikleri havuzdan kullandıracaklar onu.

BÜLENT TUFENKİ (Malatya) – Ya, havuzdan bir şey kullandırmıyorlar ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, o gelirin içine giriyor işte bu. Az önceki söylediğiniz gelirin içinde o var.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Firmaların geliri sadece organizasyon ücreti Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, o zaman bana niye “gelir” yazdırdın buraya?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – O “gelir” ifadesi öngörülemeden gelirleri sözleşmede yer alsın diye yazılmış bir ifade.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, bak, bir söz söylüyorsun, bağlayıcı bir söz söylüyorsun “Firmaların katılım ücretinden başka geliri yok.” diyorsun.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkasından da “Öngörülemeden gelir” diyorsun yani kati bir şey söylüyorsun...

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Sayın Başkanım, mesela şu olabilir: Havuzdaki paralar nemalanırken aynen sizin söylediğiniz gibi belirsiz bir gelir var ya, diyecek ki mesela “Ben şu katılım bankasında bu paraları değerlendireceğim, gelen geliri de havuza koyacağım.” Sözleşmeye bunu yazması lazım. Orada mesela bir gelir söz konusu. Bunu öngörerek yazdık bunu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Affedersiniz Sayın Başkanım, ben şeyi sormak istiyorum sektöre: “Yüzde 40’ına kadar ödemeyecek” diyor, yüzde 40’ına kadar duran para, bankada, katılım bankasında durursa kâr payı tahakkuk edecek mi etmeyecek mi? Buyurun yanıtlayın. Bu kısmı anlamamanın en kolay, pratik yolu bu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun Yunus Bey.

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU – Şimdi ikiye ayıralım. Birisi -bir daha tekrar ediyorum- organizasyon firmalarının havuzda biriken paradan hizmet bedelinin dışında bir geliri yok. Eğer, biraz önce Çebi Vekilimizin de söylediği, bir şekilde bir günde orada bekleyen...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tahakkuk ettiyse...

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU – ...paranın Türk Ticaret Kanunu’ndan dolayı nemalandırılması konusu, bu ayrı konu. Şu ana kadar biz bu nemaları almadık, istemedik. Bu bir zorunluluksa onunla alakalı bir sigorta fonu kurulabilir çünkü o nemanın havuza aktarıldığı zaman havuzdan katılımcılara dağıtma imkânı yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru bir teklif.

İMECE YATIRIM AŞ YÖNETİM KURULU BAŞKANI YUNUS AKSU – Yani böyle bir şey firmanın lehine kullanılamaz. Firma o nemayı kendi cebine atamaz. Dağıtmak istediği zaman nasıl yapacak?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Buna bir itirazımız yok ama bir nema oluşmuşsa ne yapacağız bu nemayı?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, şöyle bakın, teklif doğru.

Şimdi, biz hani yüzde 1’lik bir şey yapıyorduk ya...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, o organizasyon bedellerinden. Bir de havuzun içerisinde olan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, tamam işte, sana bir kaynak daha.

Diyoruz ki: Bunu herhangi bir şekilde nemalandırdığı takdirde nema bedeli fona aktarılır.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Güvence bedeline.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Güvence bedeline aktarılır diyelim, tamam. Güvence bedeline aktaralım.

Yani buna sen nasıl oran belirteceksin bu taahhütnamede, sözleşmede?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Bu oran kullanımla -tekrar söylüyorum Başkanım- fon kullanımıyla alakalı ve katılım bankalarında da böyle çalışıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yahu kardeşim, tamam da, finansman kâr payı oranı tasarruf finansmanı sözleşmesi kapsamında belirlenir. “Oran” diyorsun ya ne bu oran? Veya finansman kâr payının ne olacağıyla ilgili usul ve esaslar BDDK tarafından belirlenirdi ama burada sen oran yazıyorsan “yüzde 3’ünü verebilirim, yüzde 3’üne kadar” diyebilirsin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Zorla faize sokmuş olacaksın insanları.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aynen öyle.

Arkadaşın teklifi doğru bir teklif. Sen onu güvence bedeli hesaplarına aktar.

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUCAHİD KARABALIK – Başkanım, öngörülemeyen geliri de açıklayabilir miyim?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUCAHİD KARABALIK – “Gelir” dediğimiz ifade de bizim teslimat esnasında müşterilerin evlerine, araçlarına ekspertiz yaptığımız zaman bir bedel ödüyoruz, bu bedelin karşılığında da bir fatura kesmek zorundayız yani organizasyon ücreti haricinde müşteri adına yaptığımız masrafların bir faturası da olabiliyor. Öngörülemeyen gelir dediğiniz kısım da o.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onu geçtik ya. Ona “Tamam” dediğiniz için tamam dedik bizde.

Bana sizden biri geldi ve dedi ki: “Biz bunu istemiyoruz doğru değil.” Ben de “Tamam, bir sorayım BDDK’ye” dedim. Sen ayrı bir şey mi söylüyorsun?

FUZUL EV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Efendim, o gelirin olmamasıyla alakalı ben söylemiştim. Gelirin olmamasının sebebi de aynı maddenin devamında yer alan finansal kâr payı oranının ve maddenin gerekçesinde de nemadan bahsediyor. Bu gelir, aynı zamanda onun da içeriğini doldurduğu için gelir ifadesini... Finansal kâr payı da istemiyoruz. Burada finansal kâr payı uygulandığı zaman müşteriye maliyetleri artacak. Müşteriye maliyetleri artınca, müşteri, zaten bu sistemi katılım bankacılığı sistemine çeviriyorsa niye bu sistemi regüle ediyoruz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani ne dedin anlamadım? Bu arkadaşlarla aynı fikirde misin?

FUZUL EV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Yani şunu söylüyoruz efendim: Biz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Aynı fikirde misin?

FUZUL EV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Aynı fikirdeyim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam o zaman. Geldin, bana gittin, Ali Bey’e gittin, birkaç kişiye “Bu geliri çıkarttır.” diye ben de onu konuşuyorum.

FUZUL EV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Evet, aynen onu söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, fikir değiştirdin.

Arkadaşlar, hiçbir kanunu böyle yapmıyoruz.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu maddede sonuçta, tasarruf finansman sözleşmesini konuşuyoruz ama her şirket kendisi ayrı ayrı sözleşme yapabilir. Burada, BDDK -ilk konuşmamda da belirtmişim- bir form sözleşme usulü belirlirse, en azından BDDK’nin sözleşmesi standart olur ve bütün şirketler de bunu kullanmış olur. Burada böyle bir ibare görmediğim için her şirket kafasına göre sözleşme yapabilir. Şartlarını...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O geliyor. Yasin, öbür maddelerde geliyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Öbür maddelerde var mı öyle bir standart bir sözleşme?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Var, var, tabii. Eski şeyleri uyumlaştırma şartı da var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunun dışında, bir fıkrada sizin söylemiş olduğunuz örnek bir sözleşme vardı hatırlarsanız, orada “Cayma bedelinde organizasyon bedelinin yarısını verecek.” diye söylemişti sözleşme ama gördüğümüz kadarıyla burada bütün organizasyon bedelini alıyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hiç iade etmiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla burada 10’uncu, 15’inci kuradan sonra çıkan bir kişi açısından sıkıntı olmayabilir ama 14’ten önce...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama iki ay sonra zaten kurayı çekiyorlar. Yani adam kaçınıcı sırada alacağını biliyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, şöyle söyleyeyim: Bakın, burada ilk on dört gün içinde cayma hakkı var fakat örnek vererek söylüyorum: 4’üncü, 5’inci taksitten sonra bir sıkıntı yaşadı vatandaş. Ortalama 300 bin liralık bu şekildeki bir tasarruf katılımına katıldığını düşünelim. Yüzde 10 da ortalama... 7 ila 12 arası ama bunda da bir standart yok çünkü.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Yasin, çok olursa bu şekilde oyalar herkesi ya.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, örnekleyeyim bakın: 300 bin liradan yüzde 10’u 30 bin lira yapar. İlk 10 taksiti zaten bu adam 2-2 öderse ödediği bütün para organizasyon bedeline gider.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, biraz da hesap yapsın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu adam iade yapamaz, iade alamaz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama biraz da kontrol etsin, ölçsün, biçsin, ağzına tutsun, kulağına tutsun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, burada şöyle bir şey olabilir: Bu oranı örnek vererek söylüyorum, bu hesaplama yapılır. 15’inci taksitten sonraki ödemelerde organizasyon bedelinin belirli bir tutarı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama bak, şöyle diyor...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ondan öncekinde organizasyon tutarının belirli bir tutarı şeklinde olmazsa, burada çok kişi, vatandaş mağdur olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bak, sözleşmede yazmış, yönetmeliğe koyacaklar mı bilmiyorum. Belki yönetmelikle bunu yapabilirler, değerlendirebilirler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Diğer türlü vatandaş, ilk çıkışta, ilk geri çekildiğinde vatandaşın bunda ödediği bütün para organizasyon bedeline gider ve çok kişi mağdur olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin kardeşim, geneli üzerindeki yaptığın ilk konuşma çok güzeldi. Bizim bu kanundaki amacımız vatandaşın kandırılmasını önlemek, şirketlerin batmasını engellemek.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben de böyle bir riski burada gördüğüm için o sebeple...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bak, şimdi, eğer bu organizasyon bedellerini aldirmaya kalkarsan, bu şirketler battığı takdirde vatandaş mağdur olur. Biz, bu şirketlerin belirli bir gelir elde etmesine imkân verip vatandaş mağdur etmelerini akıllarına sokmasınlar diye bu kanunu yapmaya çalışıyoruz, olayın özü bu. Yüzde 5 diye aşağı sınır koyduk. Araştırmış BDDK, milletvekili arkadaşlarımız: “Ya, bunu yüzde 7’nin altına -ben de araştırdığımda- düştüğü takdirde sistem yürümez.” diyorlar, organizasyon bedelinin. Sen, şimdi “6’ncı ayda çıkan adamın yüzde 75’ini ver, 12’nci ayda çıkan adamın yüzde 50’sini ver, bir sene sonra çıkan, iki sene sonra çıkan adamın yüzde 25’ini ver.” dersin bu mahkemelik olayları çok artırırsın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, buradan bu şekilde bütün organizasyon bedeline gider tasarruf...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin, sektörü bir düzene getiriyoruz, sektör bir düzene girsin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Çünkü bu çok önemli bir görev, sen de onu ifade ettin “Geç kaldınız.” diye söylüyorsun. Biz, bunun bir sınırlarını çizelim, ondan sonra beraberce tekrar düzenlemesini yapalım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Sonra nasılsa torba yasayla düzeltiriz.” diyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, BDDK, beni bu finansman kâr payı konusunda tatmin edemediniz.

Siz kimsiniz?

ÇÖZÜM TASARRUF YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET MUHİTTİN POLATOĞLU – Efendim, Çözüm Tasarruf firmasının Yönetim Kurulu Başkanımı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu finansman kâr payını mı söyleyeceksin?

ÇÖZÜM TASARRUF YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET MUHİTTİN POLATOĞLU – Evet efendim.

Burada şöyle bir durum var: Şimdi, bu sektörün tabiatı gereği biz önden para topluyoruz, sonradan teslimat yapıyoruz. Şimdi, bizim, bu oranlarla beraber katılım bankalarından hiçbir farkımız kalmayacak. Katılım firmaları yarın parayı verirken, e, biz yirmi ay sonra vereceğiz. İnsanlar niye bize gelsin? Bu sektörü tamamen bitirmek olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anlamadım, dursun mu, kalsın mı?

ÇÖZÜM TASARRUF YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET MUHİTTİN POLATOĞLU – Kalsın, kesinlikle kalsın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama bak, şimdi, başka bir şey söyledik. Üç günlük, beş günlük, elde ettiğiniz finansman kâr payı, katılım payı bankalardan, katılım bankalarından elde ettiğiniz bir para var. “Bu parayı ne yapacaksınız?” dedi, Beyefendi dedi ki...

ÇÖZÜM TASARRUF YÖNETİM KURULU BAŞKANI MEHMET MUHİTTİN POLATOĞLU – Bu para bizim değil ki, bu para zaten havuzun parası.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kardeşim, bak, orada kime, nasıl dağıtacaksın bunu? Adamlara hissesi oranında mı böleceksin?

Beyefendi çok güzel bir teklif sundu “Biz bunu ihtiyat akçesine aktaralım.” dedi, uygun mu BDDK Başkanımız?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Uygun, olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Erhan Bey, uygun mu?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Bence uygun değil Başkanım. Benim yaptığım araştırma bunu göstermiyor yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman şöyle yapın: Bunu bizim anlayacağımız hâle getirin. En uygun hâli şu arkadaşımızın söylediği şekilde -o şey vardı ya- ihtiyat fonuna aktaracak şekilde bir önerge hazırlayın, biz bu önergeyi ona göre değerlendirelim çünkü Komisyon üyeleri ve teklif sahibi arkadaşlarımız sizden aykırı düşünüyorlar ama biz sizden özellikle istirham ediyoruz, bu, dediğimiz gibi arkadaşımızın teklifini madde hâline getirin, ihtiyat bölümüne.

Bu maddeyi daha sonra geri dönmek üzere oylamadan geçiyorum. Erhan Bey, bunun önergesini hazırlayın hemen.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 6361 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki

39/B maddesi eklenmiştir.

“Tasarruf finansman faaliyeti

MADDE 39/B- (I) Tasarruf finansman şirketleri her bir müşteri grubu ve müşteri bazında bağımsız bir tasarruf ve finansman planı düzenler. Grup halinde tasarruf uygulamasında müşterilerin teslimat tarihleri, grup için öngörülen toplam vade esas alınarak belirlenir.

(2) Tasarruf finansman şirketleri, tasarruf fon havuzu hesaplarını diğer hesaplarından ayırmak zorundadır. Tasarruf fon havuzu varlıkları, şirketlerin tasarruf finansman sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerinin yerine getirilmesi dışında başka bir amaçla kullanılamaz, hapis hakkına, alacağın devir ve temlikine ve takasa konu edilemez, rehnedilemez, teminat gösterilemez, müşterilerin tasarruf finansman sözleşmelerinden kaynaklanan alacakları müstesna, kamu alacaklarının tahsili amacı da dâhil olmak üzere haczedilemez, üzerine ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz konulamaz veya iflas masasına dâhil edilemez.

(3) Tasarruf finansman şirketleri faizsiz finansman esaslarına göre faaliyet gösterir.

(4) Tasarruflardan oluşan fonların değerlendirileceği faizsiz yatırım araçlarının belirlenmesi ve faizsiz finansman esaslarına uygun tasarruf ve finansman yöntemleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurulca belirlenir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 6361 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Finansal Kurumlar Birliği

MADDE 40- (1) Şirketler ve 5411 sayılı Kanunun 143 üncü maddesinde düzenlenen varlık yönetim şirketleri ile Kurumun gözetim ve denetimine tabi diğer kuruluşlardan Kurulca uygun görülenler, tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Birliğe, faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 9'uncu madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 6361 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine “maddesinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “birinci,” ibaresi eklenmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“k) 9 uncu maddenin beşinci fıkrasına, 39/A maddesinin üçüncü veya dördüncü fıkralarına aykırı işlem yapılması hâlinde, altmışiki bin beşyüz Türk lirasından az olmamak üzere aykırılık oluşturan işlem tutarının beş katına kadar,

1) 39/A maddesinin ikinci veya beşinci fıkralarına, 39/B maddesinin birinci, ikinci veya üçüncü fıkralarına aykırı işlem yapılması hâlinde, yirmibeş bin Türk lirasından elli bin Türk lirasına kadar,”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, 10’uncu maddede söz talebi yok. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 6361 sayılı Kanunun 46 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve finansman” ibaresi “, finansman ve tasarruf finansman” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Cumhuriyet başsavcılığının talebi üzerine” ibaresi “Kurumun ilgili Cumhuriyet Başsavcılığını muhatap talebi üzerine” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Bu aykırılıkların internet ortamında gerçekleşmesi halinde Kurum tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilebilir. Karar uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’na gönderilir.

(5) İzinsiz tasarruf finansman faaliyetinde bulunan şirketler hakkında Kurul, 50/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında tasfiye kararı verebilir. Hakkında tasfiye kararı verilen şirketlerle ilgili olarak aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları uygulanır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 11’inci madde üzerinde 1 adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesiyle 6411 sayılı Kanun’un 46’ncı maddesine eklenmesi öngörülen fıkraların teklif metninden çıkarılmasını, kanuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“(4) İzinsiz faaliyette bulunulmasına ilişkin aykırılıkların internet ortamında işlenmesi halinde, erişimin engellenmesi kararı, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 150’nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları kapsamında uygulanır.”

Kadim Durmaz

Müzeyyen Şevkin

Tahsin Tarhan

Tokat

Adana

Kocaeli

Çetin Osman Budak

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Antalya

İzmir

Manisa

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önergeyi biraz izah et bakalım Tahsin Bey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bunu vermemizin sebebi 20’nci maddeden dolayı, 20’nci maddeyle bir bütünlük arz ettiği için bunu verdik. 20’nci maddede düzenleme yapacaksanız çekeceğiz bunu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 11’nci madde miydi bu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet. 20’de düzenleme yapılacaksa bunu çekebiliriz yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, 11’inci maddedeki itirazınız neydi? Bir yıla... Bu konudaki itirazınız neydi önergede?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Erişim engellemeyle ilgili. Zaman...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama şöyle: Erişim engeliyle ilgili...

Evet, BDDK Başkanımız bir açıklama yapsın ona, ehemmiyeti nedir?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, buradaki, şimdi, izinsiz faaliyette bulunan bir şirket olduğunu düşünün, şirketin de bir internet sitesi var. Şimdi, burada şunu istiyoruz -biraz sonra 20'nci maddede Bankalar Kanunu'nda da aynı bunun dengi bir konu var- biz BTK'ye başvurup -BTK'yle de görüşüldü bu madde, öyle konuldu- hemen internet sitesinin erişiminin engellenmesini istiyoruz. Aksi takdirde, savcılığa müracaat et, inceleme minceleme, adam suç işlemeye devam ediyor o anda, site açık yani o anda 3 kişi, 5 kişi oraya sisteme girse...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Orada, Afyonkarahisar vekilimiz 20'nci maddede düzeltilecekse buraya alalım diye önerge...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, arkadaşlar, bakın, ben kendi anladığımı söyleyeyim: Bizim bu kanundaki amacımız ne? Sektörü korumak, sektörün yaşamasını sağlamak, tüketiciyi korumak. Buradaki erişim engeli vermek tamamen tüketiciyi korumak amaçlı bir iş. Bizim geneli üzerindeki yaptığımız bütün konuşmalar, Ali Bey'in yaptığı okumalar, şikâyet dilekçeleri, Tacettin Bey'in orada söylediği ifadeler... Ya, birileri bu tüketiciyi, işte, yeşil sermaye diyebilirsiniz, başka bir şey diyebilirsiniz, dinî duygularını, vicdani meselelerini harekete geçirerek bir iş yapıp internet üzerinden pat diye bir mesaj geliyor, bir anda hevesleniyor. Böyle yapılan işlemleri duyduğumuz anda durdurabilmek, sonra mahkemeden, kişi varacak mahkemeye veya üç gün içinde bir şey vardı, kanunda yapmıştık hani...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, maddede sorun yok ki, biz de...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle, Yasin Bey'in söylediği şu Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, buranın itirazı diyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – ...bununla birleştirelim diyor.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Ama birleşmez, 5411 o. Birleşmez bununla o.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, 5411'le ilgili burada üç konu vardı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İki.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – İki.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İki; 19-20. 19'uncu maddeyle ilgili kısmı biz görüştük, bunu çıkaralım kanaati oldu Grup Başkan Vekilimizle de. Dolayısıyla 5411'de düzenlemeyeceğiz. Bunu 6361'i Bankacılık Kanunu'na atfediyoruz, oraya gönderme yapıyoruz, internetle ilgili kısmı. Yasin Bey de diyor ki mademki 19'u çıkardık, 20'yi de çıkarırsak 20'deki hükmü de bu maddeye getirirsek tek maddede düzenlemiş oluruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – CHP'den farklı söylüyor o zaman.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Ama olmaz, 6361 bu mantıktan olmaz, o 5411'de ayrı. Yeri ayrı, kanun oradaki...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam da bununla ilgili hazırlığınız var ya, orada değerlendirin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, arkadaşlar, yalnız Yasin, Bankacılık Kanunu'nun 150'nci maddesini okudun mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, tekrar yeni bir bankacılıkla ilgili düzenleme olduğunu söylediler ya, 19’uncu maddeyi çıkardıkları gün bunu da çıkarıp o yeni düzenlemenin içine alsınlar diye söylüyorum, buradan, torbanın içinden kendi asıl yerine gitsin diye. Yanlış anlaşılma var galiba, biz olmasın demiyoruz, olsun da...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama Yasin, o 19’uncu madde Bankalar Kanunu’nun, yapılan değişikliklerle...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yasin Bey, bu acele bir konu...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Acele konu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani bu konu acele bir konu, diğeri hadi...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Vekilim şöyle, mesela yaşadığımız bir olaydan bahsedeyim size...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, Komisyon Başkanının sözü kesilmez.

Bankacılık Kanunu’nun 18’inci maddesinde bizim yaptığımız düzenleme, 5 kişilik kurulma mecburiyetinde olan bankaların tek kişiyle kurulabilmesine imkân veren bir düzenlemeydi. Dedik ki bu yasayla alakalı bir şey değil, biz onu oradan çıkaralım...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, bu madde de bu yasayla alakalı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama hayır, bak, şimdi Yasin, buradaki durum şu: Biz burada bir şey yapıyoruz... Olabilir, senin dediğin olabilir fakat bu düzenleme...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu yasayla alakalı, kabul ediyorum ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasinim, bak, şunu diyorum, burada bak okuyayım ben sana Bankacılık Kanunu 150’nci maddesini: “Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın banka gibi faaliyet gösteren ya da mevduat kabul eden yahut katılım fonu toplayan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç yıldan beş yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu suçun bir işyeri bünyesinde işlenmesi hâlinde bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın -az önce benim gayrimenkulbank var ya, onu içeriyor burada- ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda banka adını ya da banka gibi faaliyet gösterdikleri ya da banka gibi mevduat veya katılım fonu topladıkları izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ayrıca, bu işyerlerinin bir aydan bir yıla kadar, tekerrür hâlinde ise sürekli olarak kapatılmasına karar verilebilir.

Yukarıdaki fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet başsavcılığını...”

Biz herhâlde burayı değiştiriyoruz, değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani, buradan, insanların dolandırılmasıyla ilgili, aslında, biz bu kanuna koyuyoruz, şu 11’inci maddeyle koyuyoruz, buradan Bankalar Kanunu’na da giderek diyoruz ki: “Sen bunu böyle yaparsan, bir de Bankalar Kanunu nezdinde seni şeddeli bir şekilde cezalandırıyoruz.”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, 19’uncu madde buradaki madde tasarruf mevduat şirketlerini cezalandırmaz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yasin doğru söylüyor...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama biz Bankalar Kanunu’na koyuyoruz.

Bakın arkadaşlar, bu 6361

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, Bankalar Kanunu oradaki şirketleri cezalandırmaz ki o...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bak, şimdi Yasinim...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 20'ye bakın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır. Bu katılım, tasarruf, finansman vesaire var ya, şimdi, az önce bir iş vardı, aslında şu katılım diye... Katılımevim var ya, aslında bu hükme göre belki sıkıntılı duruma düşebilir çünkü katılım bankaları diye geçiyor bizim kanunumuzda...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu torbada olması buradaki tasarruf finansman şirketlerini o kanuna göre, Bankacılık Kanunu'na göre, cezai müeyyideye bağlamaz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tüketicinin, vatandaşın o kadar lehine olan bir duruma ben muhalefet anlayışına da şaşıyorum ya!

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz bunu çıkarırsak “Niye çıkarıyorsunuz?” diye bize kızacaksınız siz ya! Böyle mi halkçılık olur, böyle mi iyilik olur?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, yanlış anlıyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yanlış anlatıyorsun çünkü.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, şu 20'yi konuşalım, 11'i bırakın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, orada şöyle bir durum var...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 20'yi düzeltirsek, orada bir sorun yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ali Bey'e soralım, Bülent Bey'e soralım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bülent Bey söylemişti düzeltceğini.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok şöyle, biz bir düzenleme yaptık, daha önce Kurum savcılığı müracaat ediyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tabii, tabii. Martta, 2020 Martta düzenleme.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Savcılık eğer uygun görürse kapattırıyordu veya mahkeme kapattırıyordu. Şimdi, biz, bunu dedik ki “Böyle işlemlerde zaman aşımı yapmayalım, biz BTK'ye varalım, BTK kapatsın ama mahkemeye de aynı zamanda göndersin, üç gün içinde karar versin mahkeme.” Neredeydi bu düzenleme?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, 5651'in...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 5651 ne?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İnternet Yoluyla İşlenen Suçlar Hakkında Kanun. Bunun 8'inci maddesi, 8, 8/a, 9, üç maddesi var. Birisinde, 8'inci maddede mahkeme karar veriyor, talep ediyor taraf, mahkeme; 8/a'da başkanlar karar veriyor, başkan müdahale ediyor, BTK Başkanı katalog suçlarda, ondan sonra kararı hâkimin onayına sunuyor, hâkim “Devam” derse devam, kaldırırsa kaldırıyor.

9'uncu maddede kişilik hakları ihlal edilen kişilerin verdiği... Bir de bunu âdeti MİT Başkanı, Emniyet İstihbarat Başkanının karar verip acil konularda mahkeme onayına sunduğu konu var. Burada da arkadaşlar diyor ki: “BTK'yle görüştük.” BTK “Savcılığa gidelim, savcılıktan interneti durduralım. Zaman oluyor, sıkıntı yaşıyor.” Bunu, belki onu başka şekilde çözeceğiz, BDDK Başkanı karar versin. Yasin Bey diyor ki: “Biz bunu...”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin Bey'e tamam da, CHP ısrarla onu...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Yani buradaki mesele, savcılığı çıkaralım, BTK “Çünkü doğrudan kapatalım ve mahkemenin onayına sunalım. Mahkeme benim kararımı doğru bulursa devam etsin, doğru bulmazsa kaldırsın.” diyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama burada bir açıklık yok ki.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Açıkça yazalım onu ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yazalım o zaman.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Eyvallah.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama şey, kanun bu yani burada sorun yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman, kim yazıyor bunu? Erhan Bey, siz mi yazıyorsunuz? Adalet Bakanlığından kim var burada?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hasan Bey var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman 11’i çekiyoruz Başkanım, çekebiliriz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 11’i çekiyorlar. Ali Bey’in tarif ettiği şekilde 11’inci maddeyi yazıyoruz. 11’inci maddeyi oylamadan geçiyorum.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 6361 sayılı Kanuna 49 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 49/A maddesi eklenmiştir.

“Tasarrufların çekilmesini engellemek

MADDE 49/A- 39/A maddesinin üçüncü veya dördüncü fıkralarına aykırı davrananlar altı aydan iki yıla kadar hapis ve beşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 12’nci madde üzerinde söz talebi yok.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 6361 sayılı Kanuna 49 uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 49/B maddesi eklenmiştir.

“Zimmet

MADDE 49/B- (1) Görevi nedeniyle zilyetliği kendisine devredilmiş olan veya koruma ve gözetimiyle yükümlü olduğu para veya para yerine geçen evrak veya senetleri veya diğer malları kendisinin ya da başkasının zimmetine geçiren tasarruf finansman şirketi yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile diğer mensupları, altı yıldan oniki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacakları gibi tasarruf finansman şirketinin uğradığı zararı tazmine mahkûm edilirler.

(2) Suçun, zimmetin açığa çıkmamasını sağlamaya yönelik hileli davranışlarla işlenmesi hâlinde faile oniki yıldan az olmamak üzere hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir; ancak, adli para cezasının miktarı tasarruf finansman şirketinin uğradığı zararın üç katından az olamaz. Ayrıca meydana gelen zararın ödenmemesi hâlinde mahkemece re’sen ödettilmesine hükmolunur.

(3) Faaliyet izni kaldırılan bir tasarruf finansman şirketinin; hukuken veya fiilen yönetim ve denetimini elinde bulundurmuş olan gerçek kişi ortaklarının, tasarruf finansman şirketinin emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek şekilde doğrudan veya dolaylı olarak kendilerinin veya başkalarının menfaatlerine kullandırmak suretiyle, her ne suretle olursa olsun tasarruf finansman şirketini zarara uğratmaları zimmet olarak kabul edilir. Bu fiilleri işleyenler hakkında on yıldan yirmi

yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur; ancak, adli para cezasının miktarı tasarruf finansman şirketinin uğradığı zararın üç katından az olamaz. Ayrıca, meydana gelen zararın müteselsilen ödettirilmesine karar verilir.

(4) Soruşturma başlamadan önce, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte ikisi indirilir.

(5) Kovuşturma başlamadan önce, gönüllü olarak, zimmete geçirilen para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların aynen iade edilmesi veya uğranılan zararın tamamen tazmin edilmesi hâlinde, verilecek cezanın yarısı indirilir. Bu durumun hükümden önce gerçekleşmesi hâlinde, verilecek cezanın üçte biri indirilir.

(6) Zimmet suçunun konusunu oluşturan para veya para yerine geçen evrak veya senetlerin veya diğer malların değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir önerge var, okutuyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Gerekçeyi açıklayayım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önergeyi okusun da gerekçeyi açıkla.

Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383 esas) numaralı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 13’üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki “on iki yıldan az olmamak üzere” ibaresinin “birinci fıkrafta belirtilen hapis cezasının üst sınırından az olmamak üzere” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Müzeyyen Şevkin

Tahsin Tarhan

Manisa

Adana

Kocaeli

Çetin Osman Budak

Tacettin Bayır

Kadim Durmaz

Antalya

İzmir

Tokat

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tahsin Bey, neyi amaçlıyorsunuz? Adalet Bakanlığından arkadaşımız nereye gitti?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi sizin az önce önergeyi hazırlamaya çıktı Ahmet Hasan Bey.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ali sen de iyi bilirsin, Bülent de iyi biliyor zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Hukuki bir sorun var, madde 13, birinci fıkrasıyla “Zimmete geçirme suçundan en az altı yıl, en çok on iki yıl ceza verilir.” diyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Altı yıldan on iki yıla.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Evet, sorun yok orada. Aynı maddenin ikinci fıkrasında “zimmetin açığa çıkmaması için hileli davranışta bulunanlara en az on iki yıl” diyor, üst sınır yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Üst sınır niye koymuyoruz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ceza Kanunu’nun 6’ncı maddesinde olması lazım, der ki “Sürelî hapis cezaları bir yıldan yirmi dört yıla kadardır.” Dolayısıyla Ceza Kanunu...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Üst sınır yirmi dört mü oluyor burada?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üst sınır yirmi dört yıl olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, niye on iki ila on sekiz yıl demiyoruz da yirmi dört koyuyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de Sayın Bakanımla şimdi bunu konuşuyorduk.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Adalet Bakanlığı...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bankalar Kanunu’ndaki maddenin aynısı Başkanım bu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankalar Kanunu’nda da aynısı varmış.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, bu Bankalar Kanunu’ndaki maddenin aynısı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankalar Kanunu’ndakine paralellik olsun diye koymuşuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani ceza hukuku genel hükümlerine gittiği için yirmi dört yıldır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sorun yok, biz öneriyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani, hayır, bizim açımızdan belirli.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Reddedeyim mi, çekiyor musun?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok, yok, kalsın. Yani üst sınır olması gerekiyor en azından.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama zaten Ali Bey açıkladı. Ali Bey dedi ki “Yirmi dört yıldır.” On iki ila yirmi dört, altı ile on iki var ya, altının iki katı kaç, on iki; on ikinin iki katı kaç? Yirmi dört.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama çok fazla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – On iki de fazla.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Buradaki sıkıntı, hâkime bu kadar takdir hakkı vermek doğru mu?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bence de doğru mu?

Adalet Bakanlığı, bu Bankalar Kanunu değil, Bankalar Kanunu’na niye paralellik yapıyorsunuz?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Sayın Başkanım, zatalinizi ve Komisyon üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Düzenleme, Bankacılık Kanunu’ndaki düzenlemeye benzer mahiyette kurgulanmıştır. Hazırlık çalışmaları sırasında sayın vekillerimiz bunu da sordu yani biz bunu Bankacılık Kanunu’yla eş değer yapsak olabilir mi? Yani özü itibarıyla finansal bir faaliyet olduğu için, burada korunan hukuki yarar. Burada, tasarruf sahiplerinin tasarruflarının güvenceye alınması, bankacılık mevzuatındaki hukuki koruma ise mudilerin mevduatlarının korunması yani buradaki iki suçta da korunan hukuki yarar ceza politikaları bakımından birbirine eş değer, dolayısıyla burada hükümlerin benzer olması, Bankacılık Kanunu kapsamında oluşan içtihatları da teyit eder.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Evet, önerge çekildi arkadaşlar. Teşekkür ediyorum, önergeyi geri çektik.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Neyine söz isteyeceksin bunun? Kardeşim, bak, milletvekillerinin hakikaten artık... Şu hapis cezasının neyine kızılıyorsunuz? Söyle bakalım sen de hukukçu olarak hadi.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Teknik bir itirazda bulunmak istiyorum, efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Nedir o?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Zimmet suçu, baki, faktoring, leasing ve diğr finans kuruluşlarında düzenlenmemiştir. Bankacılıkta düzenlenmesinin bir sebebi vardır. Nedir o? Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun verdiği sigortadır aslında, burada da kendisine tevdi edilen bankacıya bir nevi kamusal maldır çünkü Türk Ceza Kanunu’nun 247’inci maddesinde düzenlenmiştir, özgü suçtur sadece memur işleyebilir. Memura devredilen kamusal mal ve hizmetlerde yani görevi gereğince kendisine devredilen mal ve hizmeti zimmetine geçirirse zimmet suçu oluşur yani özgü bir suçtur. Bankacılığa da alınmasının sebebi odur, Bankacılık Kanunu tartışmalarında...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Faktoring şirketleri kendi sermayesini başkasına kullanır. Siz başkasının değerlerini...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, bunda bir problem yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Bakın, problem olmaz olur mu kardeşim! Faktoring şirketi, kendi sermayesini başkasına verip risk takip eden, risk üstlenen... Ben size para yatırıyorum, risk bende, sen bu parayı değerlendiriyorsun yani faktoring şirketinde kapkaç yaparsa tüketici kapkaç yapar, burada kapkaç yaparsa şirket kapkaç yapar. Aradaki fark bu.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, benim itirazım teknik zaten. Bakın, burada...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Adalet Bakanlığını teknik olarak dinledin mi dinlemedin mi?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Sayın Başkanım, şimdi, burada bu alanı suç hâline getirmek tabii ki kanun koyucunun takdir yetkisinde ama milletvekillerimiz, bu alanda bir disiplini sağlayalım, tasarruf sahiplerini koruyalım düşüncesiyle Bankacılık Kanunu’ndaki suçu buraya getirelim. Doğrudur yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ben onu demiyorum, arkadaş teknik bir şeyi söylüyor.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Şimdi, Sayın Başkanım, avukat beyin söylediği şeyler doğru, katılıyoruz ancak burada, zimmet suçu doğrudur kamu görevlileri için öngörülmüştür ancak malum bizdeki bankacılık sektöründe çalışan bütün bankalar kamu bankaları değil, sözleşme hukuku çerçevesinde çalışanları olan bir yapı. Yani, burada hazırlık çalışmaları yapılırken, BDDK ve sayın vekillerimiz bunu önerirken, biz bankacılık suçu kapsamındaki düzenlenen zimmet suçunun özgü bir suç olduğu konusunda -teknik olarak avukat beyin söylediği- biz de aynı fikirdeyiz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Ne yapabiliriz peki?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Tabii ki, kanun koyucu burada özel bir suç ihdas edebilir, bunu da buraya teşmil edebilir, takdir yetkisi kapsamında yapılabilir. Dolayısıyla, burada bir tercih yapılabilir yani bizim Adalet Bakanlığının kanaati şu; hani olabilir de olmayabilir de bu milletvekillerinin takdir yetkisinde olan bir şeydir. Biz yüzde yüz olmaz diye düşünmedik, çok aldık, verdik özellikle...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Anlamadım.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Başkanım, şöyle, buradaki korunan hukuki yarara bakmak lazım. Biz burada...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, sen zimmet tanımına mı karşısın? Arkadaş teknik bir şey açıkladı, orana karışmadı, cezaya da karışmadı.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, ona da itiraz ediyoruz, çok yüksek on iki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - O zaman bu işe düşmeyeceksin kardeşim ya. Niyetinde kötü bir niyet mi var senin yoksa?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Hayır, efendim, memur kendisine devredilen malı çalışıyor, beş ila on iki yıl arası...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, bizim Ceza Kanunu'muzun 40/2'nci maddesi der ki mevsuf suçtur, memur suçu; zimmet bir memur suçudur prensip itibarıyla ancak memurlar işler fakat kanun koyucu belirli alanları önemli görürse memur olmayan kişiler de zimmet suçunu ihdas edebilir ki Bankacılık Kanunu bunun bir örneğidir. Bankacılıkta, dediğiniz gibi doğru, milletin mevduatını toplayıp veriyorsunuz, çok ciddi bir güven teşkilatı ve risk. Bu da paranın mülkiyeti açısından bankacılığa benziyor yani faktoring ve leasingle değil, prensip itibarıyla bankacılığa benziyor, bunun da emsali düzenlenebilir ki o şekil düzenlendi fakat bankacılık kadar güven midir, bankacılık kadar etkin aynı müeyyide getirilmeli midir, bu...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Özel sektörde buna hırsızlık mı denir Ali?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar)- Buna emniyet suistimali denir Başkanım. Bu güveni kötüye kullanmadır, Ceza Kanunu 158'e göre suç teşkil eder; onlar daha düşük suçlardır, bir yıl, üç yıl gibi suçlardır. Bu ondan bir üst olmalı ama zimmetten de bir alt olmalı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki, Sayın Vekilim 15'te niye uygulamıyorsun bunu? Burada, kendilerine dönük bir kanun çıkarılıyor, koruyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hangisi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tasfiye kararı aldıktan sonra kurulacak tasfiye komisyonuna...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - O başka ya, o bununla hiç alakalı değil yani.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sonuçta o da bankacılık, onu da koyalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değerli Vekilim, orada şu: Siz mecbursunuz, zorunlu olarak tasfiye edecek bir kişi koyuyorsunuz. E, koymazsanız, zorunlu getirdiğiniz bir insana...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, arkadaşlar, burada, bakın arkadaşımızın söylediği teknik bir konu. Eğer biz bu kanuna bunu koyduğumuz zaman hukukçular bize “Ya, bu adamlar da hiçbir şey anlamıyormuş.” derler mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani, şöyle, demezler ama “Eli çok ağır olmuş.” derler Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Hani bana Komisyon Başkanı olarak söylerler.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – “Müeyyide çok ağır olmuş.” der.

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – “Ölçü biraz kaçmış.” der

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar)- “Ölçü biraz kaçmış.” der yoksa kanun koyucunun tamamen takdir yetkisindedir, bu bir güven meselesidir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şimdi, desek ki biz bu tosuncuğa, ya, şu yaptığımız işten dolayı bu adam, neyse, genç adam kandırmış mandırmış diye onu bir düşünmeye kalksak şuradan bizi Parlamentodan dışarıya çıkarmaz kimse.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Orada, her bir fiil ayrı bir suç olduğu için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaş, suç işlesinler ya, niye ağır olsun? Milletin güvenliğini sarsıyor bu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: Ceza hukukunda çok ağır suç koymak, ceza koymak her zaman etkin bir müeyyide değildir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Şimdi, teknik bir düzenleme vardı...

Arkadaşlar, bu işe bulaşan adama “Ağır olmuş.” demeyelim. Yazık ya, milletin umutlarına hayal tacirliği yapmasın. Hepimiz tosuncuğa kızıyoruz, doğru mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – “Paraya da dokunamayacağız.” diyorlar Sayın Başkanım, paraya dokundurtmuyorsunuz...

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Paraya zaten dokunamıyoruz Sayın Başkanım, parayı kullanma yasağı getiriliyor. Bizim herhangi bir yanlış eylemimiz bize yirmi dört yıl getirmemeli yani bir maddi hata, bir hesap hatası, sonuçta... Ben avukatım, uygulamayı biliyorum, hırsızlık yaparsak cezası olsun efendim ama böyle...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Evet, arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14- 6361 sayılı Kanunun 50 nci maddenin birinci fıkrasında yer alan “Bir şirketin” ibaresi “Tasarruf finansman şirketleri dışındaki şirketlerin” şeklinde değiştirilmiş, fıkra aşağıdaki bent eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “şirketin” ibaresi “tasarruf finansman şirketleri dışındaki şirketlerin” şeklinde değiştirilmiştir.

“f) 15 inci madde uyarınca Şirket tarafından Kurumca istenen önlemlerin alınmaması veya alınan önlemlere rağmen sorunların Kurumca verilen uygun süre içinde giderilememesi ya da bu tedbirlerin alınması durumunda dahi sonuç alınamayacağının Kurumca belirlenmesi,”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İttifakla çıkıyor gibi sanki bugün kanun ya. Genel Kurulda da beklerim bu performansı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Sorun yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Güveneyim mi? Kayıtlara geçiyor bak bunlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yapmadığımız bir iş değil yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Doğru.

Evet, madde 15.

MADDE 15- 6361 sayılı Kanuna 50 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 50/A maddesi eklenmiştir.

“Tasarruf finansman şirketinin faaliyet izninin kaldırılması ve tasfiyesi

MADDE 50/A- (1) Likidite düzeyinin sürdürülememesi veya sürdürülemeyeceğinin anlaşılması, likidite hesaplamasının güvenilir şekilde gerçekleştirilememesi veya kasıtlı olarak likiditenin yanlış hesaplanması veya 15 inci madde kapsamında Kurumca alınması istenen tedbirlerin verilen süre içerisinde alınmaması ya da bu tedbirler kısmen veya tamamen alınmış olmasına rağmen malî bünyenin güçlendirilmesine imkân bulunmadığının veya bu tedbirler alınmış olsa dahi malî bünyenin güçlendirilemeyeceğinin tespit edilmesi halinde Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla şirketin faaliyet iznini kaldırmaya ve tasfiyesine karar vermeye yetkilidir. Bu madde kapsamında tasfiyesine karar verilen şirketlerde müşterilerin sözleşmelerde yer alan finansman kullanma hakları uygulanmaz. Tasfiye kararı Resmî Gazetede yayımlanır. Yayımlanma tarihi, ilgililer bakımından tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(2) Kurul tarafından tasfiyesine karar verilen şirketler, Kurul tarafından atanacak en az üç kişilik tasfiye komisyonu tarafından genel hükümlere göre tasfiye edilir. Tasfiye komisyonu üyeleri, Kurum ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından bildirilecek üyelerden oluşur. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenlerin aldıkları kararlar, yerine getirdikleri görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğu doğmaz. Tasfiye komisyonu üyelerinin ücret dâhil diğer hak ve yükümlülükleri Kurul tarafından belirlenir.

(3) Tasfiyesine karar verilen şirket tarafından alınan tescile tabi tüm kararlar, tasfiye komisyonunun talebi üzerine noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicil müdürlüklerince harca ve hizmet bedeline tabi olmaksızın tescil ve ilan edilir. Şirketin genel kurulunun yetkileri, 6102 sayılı Kanun hükümlerine tabi olunmaksızın tasfiye komisyonu tarafından kullanılır. Bu şirketle ilgili olarak tasfiye komisyonu tarafından açılan dava, istinaf, temyiz ve takip gibi yargı süreçleri harçtan muaftır. Şirketin tasfiye işlemlerini yürütmek üzere görevlendirilen tasfiye komisyonu, adli işlemler veya davalar bakımından taraf ehliyetine sahiptir.

(4) Faaliyet izni kaldırılarak tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında 5411 sayılı Kanunun 109, 110, 133, 134, 137, 138, 140, 141 ve 142 nci madde hükümleri kıyasen uygulanır, bu maddelerde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu için öngörülen yetki ve görevler, ikinci fıkra kapsamında düzenlenen tasfiye komisyonu tarafından yerine getirilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Bu madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü cümlesinde geçen “doğmaz” ibaresinin kaldırılmasını ve “sorumluluğu” ibaresinden sonra gelmek üzere “genel hükümlere göre değerlendirilir” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırhoğlu

Müzeyyen Şevkin

Tahsin Tarhan

Manisa

Adana

Kocaeli

Çetin Osman Budak

Tacettin Bayır

Kadim Durmaz

Antalya

İzmir

Tokat

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bu tasfiye komisyonu oluşturulunca, bu kişilerin veya görevlendirilenlerin aldıkları kararlar, yerine getirdikleri görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali, cezai sorumluluğu doğmaz. Çok geniş bir şey değil mi bu ya?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bu doğru değil yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani aldıkları karar, yaptıkları fiillerden dolayı, bir açıklayın, ne bu? Yani, adam 10 liralık malı 1 lirayı satarsa hiçbir şey yapamıyorsunuz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de söyleyeyim de kayıtlara geçsin.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Senin adına konuşuyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Üç gün sonra “Konuşmadınız.” dersiniz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Dur bir dakika, ben senin adına konuşmayayım o zaman, buyur konuş.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – BDDK’nin 5 üyesi oy verdikten ve tasfiye süreci başladıktan sonra kurulacak tasfiye komisyonuna 3 kişi atanıyor. Üyelere hukuki, idari ve cezai sorumluluk yüklememekte yani hiçbir sorumluluğu yok. Sonuçta karşı şirketi tasfiye ediyor, keyfi kararların önüne geçme adına üyeler eylemlerinden sorumlu tutulmuyor, bu kanun maddesiyle.. Biz, sadece şunu söylüyoruz: Genel hükümlere göre değerlendirilsin. Yani, bu kadar yetki verilmesi, sayın milletvekilleri doğru değil.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Erhan Bey, buradaki amacı siz mi koydunuz; Adalet Bakanlığının işi mi?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – TMSF’yle beraber koyuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Amaç ne burada?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Yapanlar onlar zaten, koruyan onlar, olmaz ki.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, cümle... Ben, daha önce Tahsin Bey geldiğinde farklı bakmıştım. Tasfiye komisyonu üyeleri ile bu kişiler tarafından yani tasfiye komisyonu üyeleri tarafından yetkilendirilen kişiler de dâhil olmak üzere, hem o 3 kişilik komisyon hem de onların yetkilendirdiği kişiler dâhil olmak üzere, yerine getirdikleri görev ve fiilleri nedeniyle hukuki, idari, mali ve cezai sorumluluğu doğmaz. Yani burada sanki çok ucu açık gibi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Genel hükümlere göre değerlendirilmiş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani keyfiyet yapmasına müsaade ediyor mu buradan, Adalet Bakanlığı temsilcisi?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ediyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Dur Yasin! Sen Adalet Bakanlığı temsilcisi değilsin.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Şimdi, Sayın Başkanım, Türk Ticaret Kanunu’nda anonim şirket yönetim kurulu üyeleri gibi tasfiye memurlarının da üyelerinin de hukuki ve cezai açıdan sorumlulukları var, tazminat sorumlulukları var, genel hükümler dairesinde emniyeti suistimal eden vesaire. Burada, ise tasfiye komisyon üyelerine bir ayrıcalık getiriliyor, bir istisna getiriliyor, muafiyet getiriliyor. Normal hukuk devletinde kanunla verilmiş bir yetkiyi kullanan mercilerin, makamların, tabii ki hukuki, cezai sorumlulukları vardır. Burada sayın vekillerimiz bir takdir yetkisi kullanarak bu işleri yapacak kişilere bu işlemleri daha iyi yapabilmesi için, daha hızlı bir şekilde yapabilmesi için...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Konuştukça bizi ateşe atıyor Sayın Başkan.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Yok, yok. Hayır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama kanunda imzanız var, sen birinci imza sahibiyim diye oturuyorsun, sen de ikinci imza sahibiyim diye oturuyorsun, ben bir şey diyor muyum?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tamam, bize söz verirsen konuşacağım. Biz oturuyoruz, boşuna oturduk burada.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, amacınız ne? Sanki bütün şeyler var diye biliyordum ama burada öyle değil.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Sayın Başkanım, tabii, teklif TMSF ve şeyden geldi biz de özellikle özellikli bir tasfiyedir, tüketicinin....

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Özelliği ne Sayın Bakanım, bir açar mısınız?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Şöyle: Tüketicinin hakları, mudinin hakları daha fazla korunabilsin, sonuna kadar üzerine gitsin, böyle tehditlerle, davalarla bu tasfiye engellenmesin veya ben, bu noktada “Şu adam güçlüdür benim üzerime...”

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ama sıradan adamlar atanmıyor ki oraya.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Memurlar atanıyor neticede.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Tamam, biz memuru koruyamayacak mıyız?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bu tartışılabilir, bu değiştirilmez değil, biz düşüncemizi söylüyoruz. Yani bunu getirirken, tamamen tasarruf sahibinin hakları çok daha fazla korunsun diye, üzerine daha fazla gitsin diye... Diyelim ki burada BİREVİM’in gücü daha fazladır, tazminatlarla, davalarla meşgul edip bunun tasfiyesini engellemesin düşüncesiyle.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Peki, karşı tarafla anlaşırsa ne yapacağız?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tam tersi olursa yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mesela tasfiye ettiği şirketle anlaşırsa ne olacak o zaman? Dahası cezai müeyyide yok.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Yok. Genel hükümler çerçevesinde zaten ona gidilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kim ispatlayacak bunu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Savcı.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Savcılık dava açabilir ama siz, arkadaşlarımız takdir ederse...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankalar Kanunu’ndaki tasfiyeler nasıl?

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ - Burada yazdığı gibi Sayın Başkanım. Burada, bunun yazılma sebebi de özellikle belirtildi zaten, yerine getirdikleri görev ve fiilleri için yani bu görevleriyle ilgili yapmış oldukları eylemlerinden dolayı herhangi bir sorumlulukları olmaz şeklindedir bu. Öbür türlü yapmış olduğu suistimal veya benzeri işlemler zaten cezai ve gerekli yaptırımlara tabi. Burada özellikle, mesela belirtilmesi gereken, işte, mali sorumluluk. Mali sorumluluk da biliyorsunuz şirketlerin kamu borçlarında mükerrer 35 uygulanıyor, 683 sayılı KHK’ye göre bütün kamu borçlarından sorumlu hâle geliyor kanuni temsilciler. Bunu biz, TMSF olarak yaşıyoruz zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman yazımda bir hata var. Yerine getirdikleri görev ne demek? Adamın görevi tasfiye etmek.

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ – Tasfiye etmek, evet tasfiyeyle ilgili.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben tasfiye işini yapıyorum ama 10 liralık değeri 5 liraya satın öyle gösteriyorum, 10 lira alıyorum. O görevi yerine getiriyorum...

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ – Başkanım tabii orada...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Görevimiz tasfiye etmek ama tasfiye anında ortaya çıkacak usulsüzlüklerle ilgili de koruma var burada. Eğer niyetimiz öyleyse sanki bu bana yeterli gelmiyor gibi. Anayasa’ımızda diyor ki: “Cumhurbaşkanı göreviyle ilgili, Genelkurmay Başkanı göreviyle ilgili yaptığı işler haricinde suçlanamaz.” Milletvekilleri görevleriyle ilgili yaptığı işlerden suçlanamaz. Ben görevimle ilgili bir iş yapıyorum ama görevimde olmayan bir rüşvet alıyorsam ben suçlanıyorum. Şimdi, burada ben görev yapıyorum. Görevim ne? Tasfiye. Ya, ben yaptım kardeşim bu tasfiyeyi, 10 liralık malı 3 liraya sattım. Ne yapayım, tasfiye böyle oldu. Oradan 2 lirasını, 3 lirasını aldıysam ne olacak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Suç olur Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nereden suç olacak?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Cumhurbaşkanı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama görevim bu benim. Tasfiye etmek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii, dediğiniz sorun ciddi bir tartışma konusu olur, sorun olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama niyetiniz buysa bu tam açıklamıyor gibi Ali'm.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Tasfiye Başkanım. İcra ve İflâs Kanunu'nda, bugün, ihaleye çıktığınız da yüzde 50'sini veren alır, yüzde 50. Eskiden yüzde 75'ti, ikincide yüzde 40'tı, şimdi yüzde 50 yüzde 50. Bu tasfiyeyi hızlı satacaksın. Ben 50'ye sattım tasfiye memuru olarak. Siz mülk sahibiniz, diyeceksiniz ki: “Ya, kardeşim bu 80 yapardı, 70 yapardı.” İyi niyetli bir insan açısından bunu orada savunmak bir sürü sorun. Birçok hâkim arkadaşımıza -15 Temmuzdan sonra çok iyi biliyorum ben-FETÖ'nün adamları trilyonlarca liralık dava açtılar. Hepsini kaybedeceklerini bilmelerine rağmen avukat tuttular. Hâkimler onlarca il ve ilçeye davaya gitti arkadaşlar mecbur kaldık, kanunu tekrar değiştirdik, hatırlayın.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yargının hepsi sizde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hayır, ilgisi yok. Olur mu öyle şey.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yok ya, yargı sizde.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Adamın insicamını bozma, güzel güzel anlatıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Bunların hepsini yaşadık ve kanunu değiştirdik. Tekrar hâkimlere dava açılmaz dedik, devlete açılır dedik. Ha, burada...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, faktoring şirketlerinde var mı arkadaşlar bu tasfiye hükmü? Faktoring şirketleri nasıl tasfiye ediliyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Genel hükümlerle.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Niye biz bunlara ayrı bir özellik yaptık?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Halktan para topladıkları için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Efendim?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Halktan para topladıkları için.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Buna da genel hüküm diyelim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) - Başkanım kabul et gitsin, genel hüküm diyoruz, yani bir şey yok ya.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, sorguluyoruz ya. Ben kendimi tatmin etmeye uğraşıyorum. Senin önergene ne oy vereceğime ne karışyorsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Bu kısımda tasfiyede belki “Bu çok korumadır, bir adım geri gidebiliriz.” denilebilir. Az önce siz de söylediniz. Paranın mülkiyeti burada üçüncü şahıslara ait, diğer ikisinde paranın mülkiyeti şirketin malikine ait. Yani temel bir fark var. Bunlar bankaya yakın ama banka kadar değil. Bunu böyle değerlendirmek daha doğru.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman madde metnini daha anlaşılabilir bir hâle getirip...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Tabii çalışalım Başkanım, Genel Kurul kısmında çalışalım biz bunu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Burada, tasfiye görevim benim ya. Biri şikâyet ederse zaten epey de alıyorsam her tarafı sustururum. Öyle de bir iş var.

Sayın Bakan Yardımcım, Ali Bey de konuşsun sonra size söz vereceğim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Adalet Bakanlığından katılan sayın yetkili önemli bir cümle söyledi aslında “Yani normal bir hukuk devletinde herkes yaptığı işten kaynaklı olarak cezaî yaptırma tabidir.” dedi ve arkasından da “Vekillerimizin takdirine.” dedi. Ya, bütün mesele bu cümlede aslında. Biz hukuk devleti miyiz, değil miyiz? Eğer normal bir hukuk devleti olmayı hedefliyorsak o zaman herkesi yaptığı işten dolayı sorumlu tutmak gerekir, muafiyet olmaması gerekir. Yani beyanat buydu. O anlamıyla bir kurula böyle bir yetki verilmesi çok anlaşılır bir durum değil yani.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hukuk yapıyoruz zaten şimdi. Biz kanunu çıkarınca icra da bunu uygulayacak. Mahkemeler buna uymak zorunda. Hukuk devleti böyle olacak işte.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ee, tamam da işte biz de... Ya, olmuyor işte, öyle hukuk devletinin uluslararası kuralları var. Yani ben hukuku böyle yaptım diye hukuk kuralı olmuyor Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, Sayın Bakan Yardımcım, buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Sayın Başkanım, milletimizin değerli temsilcileri; şimdi, tabii, TMSF malumunuz olduğu üzere geçmişte özellikle 2001 krizinden sonra verilen o güçlü yetkilerle bir çözümleme sürecine girdi ve bankalara zimmet maddesi o yıllarda geldi. Çok ağırlaştırılmış bir şekilde çünkü -o günü düşünün- Türkiye’nin iç borç rakamı bir gecede 3 katlara kadar çıktı. Sonra bu zimmet maddesiyle orantılı olarak... Bir de yanlış biliniyor, sanki TMSF bütün alacakları zimmetle ilişkilendiren... Bütün batık bankalara zimmet uygulanmadı Bankacılık Kanunu 71-e kapsamındaki fiillerden dolayı. Yoksa banka ticari nedenlerle de bataabilir. Bundan dolayı, ticari nedenlerle batık nedeniyle bu zimmet vesaire uygulanmadı. Gerçi bugün hâlâ bu zimmet maddesi birçok banka yöneticisini tedirgin ediyor, özellikle kamu bankalarında bununla ilgili olarak çok eleştiriler var. Fakat bu biraz da uygulamadan kaynaklanıyor. Uygulama şöyle: Zaman zaman, işte, denetim elemanının, zaman zaman, işte, savcının vesaire bakış açısına göre, sadece maddi kriterlere göre... Oysa bir suç oluşabilmesi için maddi kriterin yanında manevi kriterde olması lazım. Bunların birlikte değerlendirmesi lazım. Tabii, bu sonuçta bir şekilde uzun vadede beraatla sonuçlanıyor ama bir şekilde savcılıkla kişinin bir şekilde uğraşması gerekiyor, mahkemeye uğraşması gerekiyor.

Şimdi, tabii, bu düzenlemenin getiriliş amacı esas itibarıyla bu Türk Ticaret Kanunu’ndaki, işte, mali sorumluluk davaları, 6183 sayılı Yasa’ya göre takip vesaire mekanizmalarından koruyarak bu memurların rahat çalışmasını sağlamak, yoksa bunlar layüsel değil. Elbette işlemiş oldukları fiillerden, Ceza Kanunu anlamında suç teşkil edecek fiillerden dolayı... Benim bulunduğum dönemde Başbakanlık müfettişleri, böyle bir iddia olduğu zaman o konuyu inceliyorlardı. Eğer ilgili kişinin, kurul üyesinin ya da buradaki o şirketlerde görevlendirilen kurul üyelerinin suç işlediğini tespit ederlerse bunu cumhuriyet savcılığına intikal ettiriyorlardı. Buradaki maksat şu idi: Esas itibarıyla, işte, yönetirken Ticaret Kanunu’nun o sınırlandırmalarından dolayı mali mesuliyet cezalarıyla muhatap olmamaları, yani bunların memur olmaları hasebiyle o tip hukuki yaptırımlarla karşı karşıya kalmamaları nedeniyle bu düzenlemeler getirildi. Bu manada bir rahatlık. Yoksa suç işleme özgürlüğü hiç kimsenin olmadığı gibi burada görevlendirilenlerin de olamaz, bu maddede de bu şekilde algılanamaz. Cezaî yargılama noktasında buradaki ifade aynen şu anki düzenlemeyle paralel mi bilmiyorum, TMSF Başkan Yardımcısı bu konuyu açıklarsa iyi olur. Yani bizim TMSF’deki mekanizmamız oydu geçmişte. Yani bir suç işlenmişse Başbakanlık Teftiş Heyeti bununla ilgili inceleme yapıyordu. Bunu rapora döktüğü zaman suç olarak değerlendiriyorsa Cumhuriyet Savcılığına intikal ediyordu. O manada bir koruma yok, olmadı, olamaz da zaten. Yani her kamu görevlisi gibi burada çalışanlar da sorumludurlar. Bunu demek istedim. Burada bir layüsellik yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle bir soru sorayım Sayın Bakan Yardımcım: Tasfiye Komisyonu üyeleri için belki bu iş olabilir ama Tasfiye Komisyonu üyeleri ile bu kişiler kim?

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ – Onların yetki verdiği, görev verdiği kişiler.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tasfiye Komisyonu üyeleri tarafından temsil yetkisini haiz olmak üzere görevlendirilenler. Bunların sayısı mayısı var mı? Nedir bunlar? 3 kişilik komisyon yetmediği için mi oluyor?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Maaşlarını da BDDK takdir ediyor bu arada.

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ – Tasfiye Komisyonunun ihtiyaca göre atayacağı müdürler. Burada kastedilen imza yetkisi vereceği kişiler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Şubeler var ya, şubelere müdür mü atıyor?

TMSF BAŞKAN YARDIMCISI NEVZAT AVUNÇ – Şubelere de olabilir, mali işler müdürü de olabilir. Krediler... Artık nereden...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Sayı 3 değil yani 23 bile olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani o en alt tarafa kadar bu aşırı koruma nasıl olur bilmiyorum. Arkadaşlar, amacınızı bir daha belirleyin. Ben, bunun açıkçası... Adamlar yirmi dört yıla kadar hapis ederken, adamları tasfiye etmeye kalkanlara, ya varsa biri şikâyet etsin, Teftiş Kurulu Başkanlığı gitsin bunu incelesin, denetlesin, buna göre yapsın demek... Tasfiye Kurulu üyeleri olabilir, 3 kişi olabilir ama onların görevlendirdiklerini de böyle bir koruma kalkana altına almak ne derece doğru olur düşünmek gerekir. Arkadaşlar, ben bu maddeyi böyle oylayacağım, ondan sonra bunu bir tartışalım. Teklif sahibi arkadaşımız da zaten...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – En azından görevlendirdikleri kişiler yasaya uygun davranmak zorunda kendilerini hisseder.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - Hukukçu arkadaşımız, eski Bakan arkadaşımız, BDDK de bu işe çalışsın, TMSF de çalışsın. Adalet Bakanlığı da özellikle bu işlerle ilgili varsa... Biz hep burayı “kötü” diye görüyoruz, ona göre bir kanun çıkarıyoruz ama bizim atadığımız adamların hepsi melaime! Öyle değerlendirmemek doğru olur diye düşünüyorum.

Bu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16 - 6361 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(6) Mevzuatta Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Birliğine yapılmış olan atıflar Finansal Kurumlar Birliğine yapılmış sayılır.

(7) Bu fıkrayı ihdas eden Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 5411 sayılı Kanuna göre faaliyet izni almış olan varlık yönetim şirketleri, bu fıkrayı ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde, Birliğe üye olmak zorundadır.”

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bizim önerge oylanmadı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önergeyi çekmedin mi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hayır, çekmedim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yanlışlık olmuş. Biraz önceki Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilleri tarafından 15’inci madde üzerinde verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi tekrar oylarınıza sunuyorum arkadaşlar: Kabul edenler... Etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı madde üzerinde önerge yok.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17-6361 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Tasarruf finansman şirketlerinin intibak süreci

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte tasarruf finansman faaliyeti yürütenler, yürürlük tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma başvuruda bulunmak, başvuru sırasında durumlarını en geç altı ay içinde Kanun hükümlerine uygun hale getireceklerine veya müşteri hak ve menfaatlerini zarara uğratmadan tasfiye olacaklarına dair bir plan sunmak ve planın uygun görülmesi halinde gereken işlemleri planda belirlenen süreler içerisinde yerine getirmek zorundadır.

(2) Bu maddede belirtilen süre içerisinde Kuruma başvuruda bulunmaksızın tasarruf finansman faaliyetinde bulunmaya devam edenler hakkında 46 ncı madde hükümleri uygulanır.

(3) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan altı aylık süre, Kanun hükümlerine uyum sağlanmasına ilişkin ilave bir plan sunulması ve söz konusu planın Kurulca uygun görülmesi halinde altı ayı geçmemek üzere uzatılabilir. Ayrıca Kurul, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi dışındaki mevzuat hükümlerine uyum için intibak süresini altışar ayı geçmemek üzere iki defa daha uzatmaya yetkilidir.

(4) Kuruma başvuruda bulunanlardan, bağımsız denetimden geçmiş mâli tablolarına göre varlıkları yükümlülüklerini karşılayamayacağı tespit edilenler ile durumlarını öngörülen süre içerisinde bu Kanun hükümlerine uygun hale getirmeyenler veya sunduğu plan Kurul tarafından yeterli görülmeyenler hakkında Kurul, 50/A maddesinin birinci fıkrası kapsamında tasfiyesine karar verebilir. Tasfiyesine karar verilen şirketler hakkında aynı maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

(5) Durumlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek intibak eden tasarruf finansman şirketlerinin bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihi öncesinde akdettikleri tasarruf finansman faaliyeti kapsamındaki sözleşmeler bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre tadil olduktan sonra uygulanmaya devam olunur. Ancak bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihinden önce düzenlenen sözleşmelerin finansman konusu değiştirilemez. Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihinden önce düzenlenen sözleşmeler kapsamında tahsil edilmiş birikim tutarları hakkında da 39/B maddesinin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır ve bu sözleşmeler hakkında Kurum 15 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca tahsisat tarihlerini ötelemeye yetkilidir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 17'nci madde üzerinde 1 önerge vardır. Okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki “intibak süresini” ibaresinden sonra gelmek üzere “,birinci fıkra kapsamındaki tüm tasarruf finansman faaliyeti yürütenleri kapsayacak biçimde,” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Manisa

Müzeyyen Şevkin
Adana

Tahsin Tarhan
Kocaeli

Çetin Osman Budak
Antalya

Tacettin Bayır
İzmir

Kadim Durmaz
Tokat

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Tahsin Bey önergesine açıklık getirecek.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani burada 17’nci maddede şirketlere altı ay uzatma verilmesi doğru değil, burada net bir ibare koymamız gerekir. Eğer altı ay az geliyor deniyorsa sekiz ay diyebiliriz, altı ay ve altı ay sonrası.

Şimdi, bu gibi kuruluşlar bu süreçte çok rahat hareket edecekler nasılsa 2’nci altı ay hakkım da var diye. Bazı firmalar da ilk altı ayda her işlerini çözecekler, BDDK’yle durumlarını. Yani net bir ibare koymamız gerekir diye düşünüyorum. Bazı şirketlere de ayrıcalık yapılmaması açısından ben 2’nci bir altı ayın doğru olmadığını düşünüyorum.

BİREVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜCAHİD KARABALIK – 3’üncü altı ay da var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 3’üncü altı ay da var evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sektör 3’üncü altı aya razı değil herhalde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – 3’ünca altı ay da varmış burada.

Sayın Başkanım, bir yıl içinde isteyen istediğini yapabilir yani. Bu o anlama geliyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, ben bir soru sorayım, sizi anladım.

Arkadaşlar, burada sözleşmelerin bu süreler içerisinde tadil edilmesini arzu ediyoruz. Bu madde değil miydi bu, bir sonraki maddede mi?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Beşinci fıkrada efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, bunların hepsini tadil etmek için vatandaşı bir yerden bir yere çağırmak yerine bu süre içerisinde bir çağrı yaptırsak, olmazsa bu kanuna aykırı hükümler, sözleşmedeki hükümler uygulanmaz diye bir hüküm koysak daha doğru olmaz mı? Bu kadar sözleşmeyi yaptırmak, vatandaşa eziyet çekirtmek... Vatandaş bilgilensin diye mi biz oraya çağırmaya çalışıyoruz? Adam geldi, yurt dışında çalışan biri bu işe girdi yetişemedi, getiremedi. Ne olacak o tadil olmazsa? İşlem duruyor öyle değil mi? Kanunda eğer tadilat yapılmazsa, sözleşme tadil olmazsa adam hizmet de alamıyor. Ne düşünüyorsunuz ?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Uzaktan sözleşmenin, mesafeli sözleşmelerin önu açık Sayın Başkanım. Yani illa gelmesi gerekmiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, şunu soruyorum: Eğer bu süre içerisinde sözleşmeyi kanun hükümlerine veya yönetmelik hükümlerine uygun hâle getirmedikleri takdirde ne oluyor sözleşme?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Firma suçlu olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, bakın bir hüküm okuyorum size 5’inci fıkradan “Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre tadil olduktan sonra uygulanmaya devam olunur.” Tadil etmezsen uygulama durur diyor. Ne diyorsunuz, benimle aynı fikirde misiniz? Ne yapacağız?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben de Sayın Bakana bir soru sorayım.

Sayın Bakanım, gene buna devam bir soru sormak istiyorum size.

Sayın Bakanım, şimdi, bu kanunu çıkarıyoruz. Bu kanunu çıkardıktan sonra bu kadar kanunun altına girmek... BDDK’yle birlikte çalışmayı kabul etmeyen firmalar on sekiz ay istediği işi yapabilecek mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yok ya olur mu yapamayacak. Uyması gereken şartlar var.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yasa dışı çalışmalarını yürütecek yani...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, hayır öyle bir şey olur mu ya. Ya yönetmeliği ve kanunun...

Sayın Bakanım, buyurun.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Şöyle, ilk bir ay bütün şeyler bildirimde bulunacaklar. Altı aylık bir süre veriliyor intibak için. Altı ay içerisinde uymak zorundalar, intibak etmek zorundalar. Geldiler, edemediler, şu veya bu nedenle, takdir hakkı olarak BDDK bir daha altı ayı veriyor ondan sonrası sermaye şeyi hariç takdir buranın. Eğer makul bir sebep varsa 3'üncü altı ayı veriyor yoksa vermiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakanım, ben orada değilim. Tahsin Bey farklı bir konu söylüyor.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – İşte ben de onu söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben 5'inci fıkra ile ilgili söylüyorum.

Fıkra'yı okuyorum: “Durumlarını bu Kanun hükümlerine uygun hale getirerek intibak eden tasarruf finansman şirketlerinin bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlük tarihi öncesinde akdettikleri tasarruf finansman faaliyeti kapsamındaki sözleşmeler -yani müşteriyle yaptığı işler- bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre tadil olduktan sonra uygulanmaya devam olunur.”

Kanunun yürürlük tarihi 28 Şubat olacak örneğin. Yönetmelik ne zaman yayınlanacak, bunu düşündünüz mü? E, şimdi siz yönetmeliği yayınlamazsanız zaten sistem duruyor.

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Hazır Başkanım, yönetmelik hazır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hazır mı? Cumhurbaşkanının on beş günlük yayınlanan süresi var, belki yayınlamayabilir.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yönetmeliği biz yayınlıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yönetmelik Resmî Gazete’de yayınlanmıyor mu?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yayınlanıyor da...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, Cumhurbaşkanı izin vermeden yayınlayabilir misiniz yönetmeliği? Ben, size bu soruyu soruyorum, altı ay uzattık, yetiştiremedi, bir sene yaptık. O altı ay süresi içinde ne oluyor bu sözleşmeler?

BDDK BAŞKAN YARDIMCISI ERHAN ÇETİNKAYA – Değiştirilmesi lazım Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Olmazsa olmuyor, yani duruyor. Yönetmeliği yayınladığınız andan itibaren bütün şeyler değiştirilmezse duruyor. O paralar ne olacak ondan sonra? Adam para verecek mi vermeyecek mi? Bunlar aylık para toplayacak onlardan. O paraları ne yapacağız?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Sayın Başkanım çok müdahale ediyoruz, biliyorum. Kusura bakmayın lütfen, kızmayın da ama nihayetinde uygulayacak olan biz olduğumuz için ilmiğimiz bizim boğazımıza geçiriliyor. O yüzden...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu maddede ilmiğimiz sizin boğazınıza geçirilmiyor, tüketicinin boğazına geçiriliyor, para sizde duruyor on beş ay.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Şöyle bir sıkıntı var efendim: Şimdi, bir sözleşme serbestisi var Anayasa tarafından tanımlanmış. Ben bugüne kadar sözleşmemi yapmışım. Kanun çıkarıyoruz, geriye yürütüyoruz. Bu hukuk tekniği açısından da sıkıntılı efendim. Bir de benim, örneğin BİREVİM olarak 120 bin müşterim var, ben nasıl değiştireceğim bunu aktif olarak? Herkesi nasıl taşıyacağım şubelerime? Böyle bir şey kaos doğurur, biz geçemiyormuşuz gibi bir algı oluşturur.

Ya, bir çok şey yapar bu sektörde. Efendim, en azından yayın tarihinden uygulanacak sözleşmelere uygulayalım. Daha önce bir yasak yokken karşılıklı sözleşme yapmışım. Yasak olan hükümlere koyalım hüküm...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, anladım şeyi. Bir de sen söyle bakalım.

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; şu an toplamda 100 bine yakın müşterimizde bu Türkiye’nin...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sizin mi, sektörün mü 100 bin?

FUZULEV YÖNETİM KURULU ÜYESİ YUNUS FURKAN AKBAL – Kendimiz için.

Efendim, şimdi, Türkiye’nin her yerine yayılmış, bir kısmı taşrada, belki bir kısmı ehliyetini kaybetmiş, bir kısmı vefat etmiş mirasçılara intikal etmiş. Yani bu kişileri bir araya toplayıp sözleşmeyi hayata geçirmek fiili imkânsızlık. Şayet madde bu şekilde çıkarsa ilgili toplayamadığımız kişilerin mağdur olma ihtimali var. Yüce Meclisin takdirine.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani bu madde tüketiciyi mağdur edecek bir madde. Teslimati engelleyen, para toplamayı durdurmayan, eğer edimini yerine getirmeyen birisi varsa başka hükümler çerçevesinde cezai duruma düşebilen, teslimat yapmayan, yapmasına da hukukî olarak bunlara sorumluluk yüklemeyen bir madde.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu maddeyi tekrar şeye almanın şeyi yok. Bu maddeyle ilgili düzenlemeyi iyice yapın. Sorunlu bir madde bu, sektörü tıkayacak bir madde, benim gördüğüm kadarıyla. Sayın Bakan Yardımcım ne der, aynı kanaatte miyiz?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Ben, aynı kanaatteyim çünkü burada var olan bir sistem var, yıllardır yürüyen bir sistem var. Endişelerimiz var, doğru. Endişelerimiz nedeniyle bu yasal düzenlemeyi yapıyoruz. Burada mutlaka hukuk devleti açısından, piyasa işleyişi açısından bir geçiş dönemi oluşturmak durumundayız. Elbette geçiş dönemini kötüye kullanmak isteyenler olabilir vesaire, onlara karşı ayrı tedbirler alınır ama iyi niyetli çalışanlara, mevcut sözleşmelerini ona döndürmeye çalışanlara yönelik makul bir geçiş döneminin olmasında fark var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Bakan Yardımcım, maliyeden, hukukçulardan arkadaşlar var mı? Adalet Bakanlığı buna cevap verebilir. Bundan önceki yapılmış sözleşmelerin bu kanuna aykırı olmayan hükümleri aynen uygulamaya devam olur desek daha anlamlı bir hâle gelmez mi? Biz kanunda böyle şeyleri çok yaptık.

Evet, Adalet Bakanlığı...

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Sayın Başkanım, burada bahsettiğiniz şekilde bir düzenleme yapılabilir. Kanunen sözleşme tadil edilmiş olur. Yani tarafların iradesi yerine kanun hükmü geçmiş olur, geçmişe yürütmüş oluruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki. Ama buradan arkadaşımız “Anayasa’nın sözleşme serbestisi iradesine aykırı bir şekilde sözleşmeyi değiştiriyorsunuz.” dedi. Anayasa’ya aykırı bir durum var mı burada?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Şimdi, Sayın Başkanım kural olarak -ben temel ilkeyi söyleyeyim, bütün hukukçu üyelerimiz, burada herkes yorumlayacaktır- normalde özel hukuka ilişkin düzenlemeler geçmişe yürümez, kuraldır bu, kaidedir. Borçlar Kanunu’nun Yürürlük Kanunu da bunun için çıkarılmıştır. Yani eski sözleşmeleri korumak için. Yürürlük Kanunu’nda eski sözleşmeler şöyledir, böyledir, her sözleşme tipine uygun hükümler sevk edilmiştir. Niye? O sözleşme, kurulduğu dönemdeki şartlara, tarafların iradesinin devam

etmesi için ancak kanun koyucu bazı alanlarda temerrüt gibi, gecikme cezası gibi alanlarda müdahale etmiştir. Yürürlük Kanunu'yla kanun hükmünü geçmişe yürütmüştür. Dolayısıyla burada öneride olduğu gibi bir düzenleme yapılabilir veyahüda da şöyle de yapılabilir, iki seçenek vardır. Burada ben milletvekillerinin yani teklif sahiplerinin takdirini anladım, bu alanı disipline etme düşüncesi, arzusu var. Yani sistemi, BDDK'den arkadaşların açıkladığı gibi koruma kollama düşüncesi var ancak ikinci seçenek olarak da mevcut sözleşmelere dokunulmaz, korunur, mecrasında yürür. Bu kanun, hiçbir şey demezsek bundan sonra yapılacak, akdedilecek sözleşmelere uygulanır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şunu sorayım: Biz bu beşinci fıkrayı böyle geçirdiğimiz takdirde “Tadil olmayan yani bu kanuna uygun hâle getirilmeyen sözleşmelerin uygulanması son bulur.” diyor. Cümle de o kadar kötü ki. “Kanun ile mevzuat hükümlerine göre tadil olduktan sonra uygulanmaya devam olunur.” ibaresi yani tadil ettirmezsen uygulanma durur diyor. Bu hüküm emredici bir hüküm konumundadır. Öyle mi, doğru mu anlıyorum? Ama öbür taraftan da sözleşme serbestisine aykırı bir durumdur.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Tabii, yani kanun hükmü gereğince sözleşmelerin tadil edilmesi gerekiyor. Yani burada bir...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Edilmezse teslimat yapamıyorlar bunların tabiriyle.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Yani şöyle: Sayın Başkanım, orada sözleşmelerin mutlaka tadil edilmesi gerekiyor. İki seçenek ortaya çıkar, tadil edilmezse sözleşmeler fesih mi edildi, edilmedi mi, bunu kurulun çıkaracağı yönetmeliklerle açıkça ortaya koyması lazım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu madde doğruysa ben ısrar etmeyeyim kararında.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Başkanım, şöyle: Bahsettiğiniz, tereddütlere sebebiyet verebilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tereddütlere mi sebebiyet verir, o hükmü mü doğurur? Ya, o kadar avukat gibi konuşuyorsun ki. Adalet Bakanlığı gibi konuş.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Şöyle Başkanım: Burada sözleşmeler sona erer diyemeyiz. Tadil olunur denilir. Ne olacak orada? Yani sözleşmeye son vermek için tarafların sözleşmeyi feshetmesi gerekir. Kanunen fesih olunmuş derse fesih olunur, demezse tarafların buna son vermesi gerekiyor çünkü sözleşmeyi ancak taraflar sona erdirir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, bu uygulanmaya devam olur demek ne demek?

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Yani şöyle: Diyor ki “Geçerli olur.” Eğer tadili...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yoksa “Geçersiz, işlem yapamazsın.” diyor, BDDK “Ben sana ceza yazarım.” diyor.

Evet, arkadaşlar, bu maddeyi teklif sahibi arkadaşlarımız benimle aynı kanaatleyse düzeltsinler, yapsınlar. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile BDDK bu konuyu düzeltsinler, bu şeyi anlaşılır bir hâle getirelim. Hukukun temel kurallarına, Anayasa'mıza uygun bir hâle getirip bu işi yapalım.

Bu maddeyi oyluyorum, ona göre aşağıda düzeltiyoruz inşallah.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Oylamayalım o zaman.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman ara vermemiz lazım, sonra götürmemiz lazım.

Evet, BDDK Başkanım, buyurun.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, şimdi, burada tabii göz ardı edilmemesi gereken bir şey var. Kanuni birçok düzenlemede kamu menfaati varsa... Kamu menfaati, bizim hukukçu arkadaşlarımızın ifade ettiği konu bu. Burada bir kamu menfaati var. Burada 375 bin kişi var şu anda sözleşme düzenlemiş. Bunların menfaatleri ve toplumun da bir menfaati söz konusu. Bunların düzenlenmesi lazım. Bu sözleşmelerin yenilenmesi lazım ve bunlar konuşuldu “Geriye dönük, özel hukuk, düzenlenmez, yapılmaz.” Bu geriye dönük yapılmazsa zaten şu anda belki bu kanunu çıkartmanın DA bin anlamı yok. Şu anda mevcut bir sorun var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Başkan, ben bir soru soruyorum. Eyvallah, aynı kanaatteyiz. Ben diyorum ki: Birinci fıkrada, ikinci fıkrada verdiğimiz on sekiz aya kadar uzatma yetkisinde -size veriyoruz bu yetkiyi- bunu tadil etmezse ne olacak? Siz ona cevap verin. Eğer uygulama devam ediyorsa eyvallah ama soruyorum “Yok.” diyorsunuz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Hayır, geçersiz hâle geliyor, bunu yapmak zorundayız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben ne yapacağım on sekiz ay, ödemeye devam edecek miyim, etmeyecek miyim? Katılımcıyım, müşteriym.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yani şimdi, sözleşmeyi kanun hükmüne uygun hâle getirmezse o yatırımcı da oraya para yatırmayabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, bir günde 370 bin kişinin 30 firmaya gittiğini düşünün, ne olacak?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – İnternet ortamında uzaktan erişimle bunu yapabiliyor zaten. Şu anda böyle bir zorluk yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, teklif sahibi arkadaşlarım, bununla ilgili bir şeyinizi yapın. Yani Hazine ve Maliye Bakanlığının tereddüdü olduğu, teklif sahibi arkadaşlarımızın tereddüdü olduğu bir konuyu...

Evet, Ticaret Bakanlığı...

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Başkanım, bu konuda 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun 2014 yılında yürürlüğe girdiğinde oraya bir geçiş hükmü koymuştuk: “Bu kanunun yürürlüğü girdiği tarihten önce kurulan ve hâlen geçerli sözleşmelerin bu kanun aykırı hükümleri yürürlük tarihi itibarıyla uygulanmaz.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Biz yirmi yıldır burada kanun yapıyoruz...

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Bu şekilde bir hükme yer vermemişiz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ - ...söylediklerimiz yok. İşte onu söylüyorum ben zaten. Ayıp olmasın diye şeyi söylemiyorum. Bence bu hüküm doğru bir hüküm.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Tamam Başkanım, anlaşıldı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam Başkanım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ben BDDK Başkanımıza katılıyorum. Bu sistem eğer kontrol altına alınacaksa tamamen sözleşme geçmişe dönükmüş, geleceğe dönükmüş diye değerlendirmek lazım. Bu zaman sürecinde bu işlemlerin tamamlanıp bu şirketlerin kontrol altına alınması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben özür dileyerek buna katılmıyorum. Zaten kişiler sözleşmeyi imzalamışlar, bu imzalanan sözleşme çerçevesinde bu devam ediyor zaten. Biz imzalanan sözleşme çerçevesinde, maçın oynandığı anda veya geriye doğru döndürerek bu sözleşmeyi değiştirirsek müthiş bir kaos ortaya çıkarırız. Kaosu önlemek için zaten Ticaret Bakanlığının gösterdiği hükmü uygulamaya çalışıyoruz.

Değerli Arkadaşlar, 17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Hak kaybı olabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hak kaybı olmaz ya, hak kaybı yok burada. Tüketicinin aleyhine bir lüzum varsa düzeltilecek bunlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Geçmişe dönük hiç bir şey yapamazsa adam ne yapacak vatandaş?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Anayasa Mahkemesine giderse kazanır adam zaten, hak ihlali davasından kazanır bu işi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kazansa da uygulamıyorsunuz zaten.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Beni burada hukukçu yaptınız ya.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sen de sözleşmeyi bize getirdin...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 17’nci maddeden sonra gelmek üzere bir madde ihdası önergesi vardır, okutup işleme alacağım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/3383 esas numaralı Kanun Teklifine çerçeve 17’nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fahri Çakır

Ahmet Çolakoğlu

Düzce

Zonguldak

“MADDE 18- 6361 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Finansal kiralama ve finansman şirketlerinin intibak süreci

GEÇİCİ MADDE 8- (1) Finansal kiralama ve finansman şirketleri asgari ödenmiş sermayelerini bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde 5’inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde belirtilen tutara artırmak zorundadır.

(2) Kurulca uygun görülmesi hâlinde birinci fıkra da yer alan süre Kurulca altı ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

(3) Bu maddede öngörülen sürelerde asgari ödenmiş sermayelerini artırmayanların faaliyet izinleri iptal edilir.”

Gerekçe: Önergeyle, finansal kiralama ve finansman şirketleri için getirilen asgari ödenmiş sermaye tutarının 50 milyon Türk lirası olmasına ilişkin hükme intibakın sağlanabilmesi amacıyla bu şirketlere maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı aylık bir süre verilmekte ayrıca Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca uygun görülmesi halinde bu sürenin altı ayı geçmemek üzere uzatılabilmesi öngörülmektedir.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fahri Bey açıklasın, ben anlamadım.

Yasin, anlamadın değil mi? Fahri Bey açıklasın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben yeni geldim ağabey. Fahri Bey imzalandığı için sen ona gönderdin.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkan bana söz vermiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Değerli arkadaşlar, buradaki gizli imza benim. Şimdi, değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi 20 milyon, 50 milyon idi kanunun orijinal metninde. Bu 20 milyonluk kısım faktoring şirketlerinde miydi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Evet, faktoring.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Faktoring şirketleri ile finansal kiralama şirketlerinin farklıydı birbirinden, şimdi 50 milyona çıkardık, ikisini eşitledik. O 20 milyonluk faktoring şirketlerinin sermayelerini 50 milyona çıkarmaları için bir ek süre veriyoruz, diyoruz ki: Çıkarmadığın taktirde faktoring şirketi, senin buradan faaliyet iznini...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ne kadar süre veriyorsunuz?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Altı ay süre veriyoruz, bir altı ay daha süre veriyoruz.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Başkanım, leasing ve finansman şirketleri, faktoring yok orada.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ben yanlış söyledim.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Faktoring yüzde 50 oldu Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Faktoring zaten 50, kanun maddesi...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Leasing ve finansman şirketleri.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Leasing ve finansman şirketlerinin 20 milyon lira olan sermaye alt sınırını biz 50 milyon liraya çıkarıyoruz. Daha önce ayrıydı, biri 20, biri 50’ydi, şimdi eşitlemiş olduk, 50’de eşitlemiş olduk. O firmalara “Altı ay içerisinde sen bu sermayeni artırır. Bir altı ay daha gerekirse mücbir sebeptir, vesaire gibi, BDDK’nin takdirine bırakıyoruz. Eğer bunu yapmazsan faaliyet iznini feshediyoruz kardeşim.” diyoruz. Doğru bir düzenleme bu. İntibak sağlamak adına. Teklifteki madde de intibak sağlamak için. Yoksa kanunun yürürlük tarihinde adam birdenbire 30 milyon lirayı nereden bulsun.

Fahri Çakır ve arkadaşlarının verdiği madde ihdası önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni bir madde ihdas edilmiştir, bundan sonrada maddede herhangi bir şeye mahal vermemek için...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bizim önergeyi yine oylamadınız?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Oyladım, o geçti, bu ihdas maddesi bu. Daha yorulmadın mı? Yani 17’den sonra bir ihdas maddesi oyladık, şimdi 18’inci madde oldu şu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Onlar bizim önergemiz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, 17’de Tahsin Bey’in bir önergesi vardı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Onu oylamadın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Nasıl oylamadık ya?

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – İntibak süresi ibaresinden sonra...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir daha oylayalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O altı aylık şeyi oyladık ya zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Oylamış mıydık?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, tutanaklar incelenmeden herhangi bir ihtilafa yer vermemek üzere 17’nci maddedeki Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mükerrer oldu ama seni kırmam. Arkadaşlar, tutanaklarda varsa bu ikinci oylamayı çıkarın.

Evet, 18’inci madde... Aslında 19’uncu madde oldu ama 18’inci madde olarak ben teklif metninden aynen okutuyorum.

MADDE 18- 22/12/1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamındaki tasarruf finansman şirketleri tarafından müşterilere sağlanan veya sağlanacak finansmana karşılık teminat gösterilen taşınmazların ipotek işlemleri, tarafların istemi halinde, imzalanmış tasarruf finansman sözleşmesine istinaden tapu müdürlüklerinde tapuya tescil olunur.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 18’inci maddede söz talebi yok.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir dakika... Sektörden sadece sizden el kalkıyor ya, sektörden başka kimseyi rahatsız etmiyor bu madde.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Avukat olduğu için...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu maddede rahatsızlığı olan var mı?

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Birkaç talepte bulunacağız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sizinki hangi firmaydı?

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Eminevim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – EMİNEVİM, artık sen bu işin başkanısın diye...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, Tapu Kadastro burada mı acaba?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bunlar neyse bir dinleyelim bakalım.

Yani o kadar dinleyip de iki saniye dinlemezsek bizi dinlemediler diye tezvirat yaparlar.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Üye sayınız ne kadar?

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – 18’inci maddede ipotek koyma yetkisi veriliyor. ipotek koyma yetkisiyle birlikte araçlar için rehin koyma yetkisi de talep ediyoruz.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – İpotek var zaten araçlarda.

EMİNEVİM YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT ERGÜVEN – Şey var sadece...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Çok sağlamışsınız helal olsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bülent Bey, bu maddeye niye ihtiyaç duyduk? Zaten ipotek alıyorlar sözleşmelerinde bunlar. Eğer ipotek alıyorsak niye menkul rehnini buraya koymuyoruz? Taşınır araç mı, taşınmaz araç mı otomobil?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Eğer işletmemişsen tapu dairesine başka bir şahsa satabilir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hayır, otomobil taşınır mı, taşınmaz mı?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Taşınır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, burada ipoteği tapu siciline kaydettirme hakkı veriyoruz, niye rehin hakkı vermiyoruz trafiğe? O oluyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olabilir.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Olabilir, koyalım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O zaman buraya değil de ayrı bir madde olması lazım. Burada Tapu Kanunu’nda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ayrı madde değil. Yok, taşınırın konutlara ipotek, öbürüne rehin diyeceğiz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, Tapu Kanunu bu.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Bu Tapu Kanunu’nu değiştiriyor. Şöyle: Tapudaki maddeyi değiştirdiğimiz için buraya rehin için ayrı bir şey koymamız lazım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada değil başka bir kanun maddesinde.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Belki fıkra koyabiliriz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, buna niye ihtiyaç var, zaten yaptırıyorlar mı bunu? İpotek koyduklarında olmuyor mu bu? Gidip tapuya tescil ettirmiyorlar mı?

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Arabayla ilgili mi?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arabayı değil bu, araba değil. Konutla ilgili.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Konutlu ilgili de inşaatın devretmesiyle birlikte tapu dairesine gider, şerh koyuyor tapu dairesine, bakıyor şerhe...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bugün bir ipotek konulacaksa... İpotekte vergi oranı kaçtı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Binde 4,55.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Burada bir buna koyduğumuzda Bankacılık Kanunu gibi maktu bir orana gelip düşüyor fiyat, o yüzden bu düzenleniyor yani özel olarak. Yoksa...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İstisna mı bu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, koymamasına engel bir durum değil. Doğru söylüyorum değil mi yani yanlış bir şey yok? Burada düzenlememizin faydası bu, kolaylaştırıyoruz işi.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Aslında, efendim şöyle: Bir muafiyet getirmiyor teknik olarak bu, onu talep ediyoruz ayrıca.

Burada getirilen şey, bankalarda olduğu gibi kredi verildiğinde bir konut alındığında efendim, tapu sistemine otomatik bağlanılıyor ve tek taraflı olarak oraya bir rehin şerhi konuluyor, sonradan sözleşme imzalanıyor ve o arada devri engelleniyor yani böyle bir kolaylık getiriyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mevcutta var mı böyle bir şey?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Mevcutta bizim böyle bir yetkimiz yok bankaların var sadece. Dolayısıyla...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şu andaki durumu ne yapıyorsunuz?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Şu anda şöyle yapıyoruz efendim: Alacağı gayrimenkulün, finanse edeceğimiz gayrimenkulün parasını ödüyoruz ve vekâlet alıyoruz müşteriden -bir hukuk bürosuyla çalışıyoruz dışarıdan- onun vekili olarak tapuya fiziken başvurup ipoteği alıyoruz. Bazen gecikmeler oluyor, bunlar hak kayıplarına neden oluyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Mülkiyet önce size mi geçiyor?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – İpotek şirket lehine.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Benim seçtiğim gayrimenkulün mülkiyeti önce size mi geçiyor?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Hayır efendim. Şöyle: Efendim, müşterimiz bizim anlaşmalı olduğumuz hukuk bürosuna bir vekâlet veriyor “Aldığım gayrimenkul üzerine ipotek koyabilir.” diye ama bu fiziki olarak -her iki taraf- bizim şirketimizin avukatıyla, karşı tarafın vekili olarak anlaşmalı olduğumuz hukuk bürosu tapuya fiziken başvuruyorlar ve bazen bir ay, bir buçuk ay boyunca ipotek koyamayabiliyoruz, riskler doğuyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rehin de böyle bir şeyle karşılaşıyor musunuz?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Evet onda da karşılaşıyoruz efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rehin için ne yapmamız lazım?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Karayolları Trafik Kanunu’nda değişiklik gerekiyor efendim.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Rehinde problem yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – “Rehinde problem yok.” diyor ama BDDK.

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Efendim, Karayolları Trafik Kanunu’nda elektronik olarak...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, “Rehin de problem yok.” diyor ama.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Maliye Bakanlığının yayınladığı bir şey var. Finansal kuruluş statüsüne gireceği için bu, finansal kuruluşlar da onu yapıyorlar.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İpotekte o imkân yok mu?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – Yok efendim.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Banka finansal kuruluş mu?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Banka finansal kuruluş.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bunlar da finansal kuruluş oluyorsa aynısı olur o zaman. Maliye Bakanlığının yayınladığına uymuyor mu bu?

BİREVİM GENEL MÜDÜRÜ MAHİR ORAK – İki farklı şeyler efendim.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu kanunun geri...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, Sayın Başkan, rehinde söylediğiniz hükümde “Maliye Bakanlığının yayınladığı bir tebliğ var.” diyorsunuz değil mi? Tebliğ mi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Finansal kuruluşlarla ilgili tebliğ var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tamam, banka finansal kuruluş.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bu kanuna göre katılım şirketleri de finansal kuruluş oluyor mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tasarruf finansal kuruluşları.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu kanun çıktıktan sonra olacak.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – O zaman Maliye Bakanlığının yaptığı genelge ipoteklere geçmiyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabu Kanunu ayrı Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bankaların o hakkı var mı diyorum.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Var var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – O hak Tabu Kanunu’ndan kaynaklanan.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Tabu Kanunu’nda yazdığı için.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tapu Kanunu’nda yazdığı için?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Tabii.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rehin de problem yok?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, rehinde şöyle bir şey var: Başkanımızın söylediği doğru fakat orada finansman kuruluşları için veriyorlar artık burada bunun tanımı “tasarruf finansman kuruluşları” olduğu için bir yere de tasarruf finansman kuruluşlarını dâhil etmek gerekmez mi?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Eğer ki Maliye Bakanlığı öyle bir şeyi oraya ekleyip yayınlayabilir onu, tam şu anda net...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yani bankalar için olan hüküm Tapu Kanunu’nda olduğundan dolayı buraya da ayrıca bir hüküm koymamız gerekir. O hükme mi koyuyoruz bunu?

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI ŞAKİR ERCAN GÜL – Tapu Kanunu’nda tek tek isimleri sayılmış mı? Sayılmamışsa...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Tasarruf finansal kuruluşları” ibaresini eklemek gerekiyor.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, Tapu Kanunu’ndaki yapılan bu düzenleme, Bankalar Kanunu’na paralellik sağlamak için, şirketin teslim ettiği şey karşılığındaki gayrimenkulleri veya taşınmazları koruma adına -şirket kendi adına yapmıyor zaten- havuzdaki veya katılımcıların menfaatini korumak için bir ipotek tesis ediyor, o ipotek tesisi çerçevesinde bakıyor masraf çok, ipotek etmeyeyim diye düşünüyor, bu sefer ödemezse diğer şeyleri tahsilatta sıkıntıya düşüyor. Bankalar Kanunu’ndaki gibi bunlarında işlerini kolaylaştırmak için yaptığımız bir düzenleme. Rehin konusunun da aslında olması lazım dedik ama BDDK Başkanı ve Hazine ve Maliye Bakanının söylediği gibi, hukukçu milletvekili arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Tapu Kanunu’nun 26’ncı maddesinde yapılan değişiklik -2018- “Kamu kurum ve kuruluşları, kredi kuruluşları, bankalar, esnaf kefalet kredi kooperatifleri ile tarım kredi kooperatifine açılmış veya açılacak tüm borç ve kredilere karşılık teminat gösterilen taşınmaz ipotek işlemleri tarafların istemi hâlinde taraflarınca imzalanıp kredi ve borç sözleşmesine istinaden tapu müdürlüklerinde tapuya tescil olunur.” Şimdi, buraya bu kanunu da ekliyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, Ali Bey oraya bir...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın şimdi Ali Bey, kanun tekniği açısından soruyorum: Biz buraya Tapu Kanunu’nun 26’ncı maddesine bir fıkra ekliyoruz herhâlde?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, doğru fıkra ekliyoruz ve...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Hâlbuki fıkra eklemek yerine “tasarruf finansman şirketi” diye saymışsın ya orada, Tarım Kredi Kooperatifleri...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, Başkanım buradaki tasarruf finansman şirketi değil. Bunlar tek tek sayılmış. Tapular tescil etmez, yapmaz tapu. Tapuda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, onu diyorum Ali Bey, kanun tekniği açısından. Tapu Kanunu’nun 26’ncı maddesinde şu “Tarım Kredi Kooperatifinden sonra gelmek üzere Tasarruf finansman şirketlerinin yaptıkları gayrimenkuller de tapu şeyi tarafından ipotek olur”. desek

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olur, ancak arkadaşlar, anladığım kadarıyla diğerlerini de koyuyoruz bu vesileyle yani finansal faktoringi, finansal kiralamayı, leasingi de dördünü birden koyduğumuz için bir müstakil fıkra eklemişler. Öbürküler de -6361- bu ek kanunun diğer üç kurumu; finansal şirketler, faktoring ve leasing yok. Onu da koyarak dördünü birden bir fıkra olarak düzenliyoruz; doğru bir iş yapıyoruz.

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) - Bu şekilde dördünü birden eklemiş oluyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Rehinle ilgili kısmı...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Rehinle ilgili kısımda genelde yayınlanmış herhâlde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onu da bir... Karayolları Trafik Kanunu’nda: Karayolları Trafik Kanunu’na bakalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 19 - 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 18 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Ortak sayısının beşten aşağı düşmesine yol açan işlemler ile izin” ibaresi “İzin” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 19’uncu maddesinin Kanun Teklifi’nden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi arz ve teklif ederiz.

Ahmet Çolakoğlu

Fahri Çakır

Zonguldak

Düzce

Gerekçe: Önergeyle, maddenin daha sonraki çalışmalarda değerlendirilmek üzere teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesini dinlediğimiz önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önergeyle birlikte teklifin 19’uncu maddesi metninden çıkarılmıştır. Bundan sonraki numaralar ona göre teselsül ettirilecektir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20 - 5411 sayılı Kanunun 150 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “, bu aykırılıkların internet aracılığıyla işlendiğinin tespit edilmesi durumunda içerik ve yer sağlayıcıları yurt içinde ise internet sitelerine erişim engellenir” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu aykırılıkların internet ortamında gerçekleşmesi halinde Kurum tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişiminin engellenmesi kararı verilebilir. Karar uygulanmak üzere Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’na gönderilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde üzerinde 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Kanun Teklifi’nin Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	Müzeyyen Şevkin
Kocaeli	Manisa	Adana
Çetin Osman Budak	Tacettin Bayır	Kadim Durmaz
Antalya	İzmir	Tokat

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sayın Tarhan’ın önergesini açıklama üzere söz talebi var.

Buyurun Sayın Tarhan.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Aslında daha önce bu maddeyi görüştük, sözünü de aldık ama neden geri adım atıldı bilemiyoruz.

20’nci maddeyle Bankacılık Kanunu’na aykırılık taşıyan izinsiz faaliyetler için erişim engelleme kararı BDDK’ye verilmektedir. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) ise sadece BDDK’nin uygulayıcısı hâline geliyor. BDDK erişimi doğrudan engelleyecek ve engeli kaldırmak için yargıya gitmeye gerek kalmayacak. Onun için biz diyoruz ki: 2020 Mart ayında bu meseleyi zaten düzenledik, tekrar gündeme gelmesini anlayamıyoruz. Şimdi, burada, tekrar maddeyle oynanıyor, erişim engelleme yetkisi yargıya aittir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, zaten yargı tarafından verilmiş bir hükmün, aslında internet ortamında yapılması çerçevesinde erişim sağlayıcılarla ilgili kısmı -yurt dışından da olabilir, dünyanın her tarafından olabilir- o konudaki, yani tüketicinin kandırılmasını, aldatılmasını engellemek adına acil bir karar verme açısından BDDK’nin böyle bir talebi var, amaç tüketicinin korunması. Nedir burada? Dava açılma, yukarıdaki fıkralar, üstlerinde yazılıyor ya... 150’nci maddeyi okudum. Adam adını “banka” koymuş, şunu etmiş, bunu etmiş “Çiftlik Bank” demiş, vesaire demiş. Televizyondan reklamını kaldırdık ama yurt dışından yapılan şeyleri kaldıramadık. Bu uygulamaları kaldıramadığımız için bu adamlara diyoruz ki: “Ya, sanal alemde ulaşması zor olan bir işle ilgili kısımda biz bir an önce müdahale edelim, el koyalım.” Yani bu teklif kandırılmayı engelleyen... Yoksa “Tosuncuk” gidecekti bu eğer... Zaten “Tosuncuk”un şeyi de buradan olmuştur belki. Şimdi, bu “Tosuncuk”ları durdurmak için yapılan bir iş, yeni “Tosuncuk”ların internet ortamında yapacakları faaliyetlerin milleti kandırmasını engelleyecek çok önemli bir düzenleme bu. Bir daha 150’nci maddeyi okuyayım ben size. 150’nci maddeyi bir daha okuyayım mı kayıtlara geçsin diye?

BDDK Başkanı bir açıklama yapacak, açıklasın, ben de bir daha şuradan bir okuyayım.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Sayın Başkanım, şöyle bir olay geçti başımızdan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bir örnek anlatıyor BDDK Başkanım.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Örnek olay anlatayım, ondan sonra bunu acil olarak yapma gereğini duyduk: Şimdi, bir internet sitesi “Eurobank” diye adam bir banka kurmuş, internet sitesi var ve adam teminat mektubu veriyor. Bize ihbar geldi, baktık -ya, böyle bir banka yok- nereden,

kim alıyor, kim veriyor bu mektubu falan diye ve tabii, biz ne yapıyoruz? Suç duyurusunda bulunuyoruz savcılığa. E, savcılık gitmiş, adreste öyle kimse yok. E, sayfa açık ve adam mektup vermeye devam ediyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz diyoruz ki ama “İşte, üç gün bir zaman verelim, savcılık kararıyla...”

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Ama bu arada adam vermeye devam etmiş yani mektup vermeye devam etmiş ve cumartesiye geldi, savcılık “Pazartesi oraya bir ekip göndereyim.” diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, bu hadise ne zaman oldu?

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Bu hadise, epey oldu. Yani bir altı ay falan oldu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bunu Genel Kurulda değiştirebilme noktasında grupla da konuşalım. Orada şöyle bir teklifimiz var esasında: “Bu aykırılıkların internet ortamında gerçekleşmesi hâlinde Kurum tarafından içeriğinin çıkarılması ve erişiminin engellenmesi kararı verilmesi için sulh ceza hâkimliğine başvurabilir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Zaten kanunda var o.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet. “Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde verir.”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle yapalım diyorum, bak...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani bunu Genel Kurulda şey yapabiliriz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bunu kabul ediyoruz biz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, onu arkadaşlarla da konuşalım, bizim grupla da öyle şey yapalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 150’nci maddeyi bir okuyayım isterseniz. 5411’in 150’nci maddesi çok önemli bir madde, BDDK Başkanının söylediği de altı ay önce gerçekleşmiş bir madde. “Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın banka gibi faaliyet gösteren ya da mevduat kabul eden yahut katılım fonu toplayan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası...” O kısım o, hapis cezasıyla ilgili. “Bu Kanuna göre alınması gereken izinleri almaksızın ticaret unvanlarında, her türlü belge, ilân ve reklamlarında veya kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda banka adını ya da banka gibi faaliyet gösterdikleri ya da banka gibi mevduat veya katılım fonu topladıkları izlenimini uyandıracak söz ve deyimleri kullanan gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevlileri...” Yine bu yaptığı takdirde cezai müeyyide. “Yukarıdaki fıkralara aykırılık hâlinde Kurumun ilgili Cumhuriyet başsavcılığını muhatap talebi üzerine sulh ceza hâkimince, dava açılması hâlinde davaya bakan mahkemece işyerlerinin faaliyetleri ve reklamlar geçici olarak durdurulur.” İş yerinin faaliyet ve reklamlarını durdurup adamın kandırması engellenmeye çalışılıyor, internet ortamında yapılan işle ilgili. Birinci kısımda yaptığınız bir şey yok, reklamlarını durduruyoruz. Yani tüketici altı ay önce gerçekleşen Eurobank... Eurobank herkesin aklına gelir, Avrupa Merkez Bankası gibi.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Yani Arnavutluk’ta böyle bir banka ismi varmış Sayın Başkanım. Yani insanlar böyle sanki “Arnavutluk’ta bir banka var, burada şubesi var.” falan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şöyle olur: Bülent Bey’in söylediği gibi bunu Ali Bey’in biraz önce okuduğu 2020 yılındaki yaptığınız değişiklikle Kurum, bunu BDDK’ye müracaat eder, BDDK anında durdurur ama iki gün içerisinde mahkeme bu işle ilgili karar verir. Durdur, mahkeme desin “Yanlış yapıyorsun.” BDDK desin, internet sayfasını geri açsın.

Evet, önergeyi...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, BDDK'nın hızı için yargıya müdahale edilmez ki.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, benim maddeye bir itirazım yok. Benim itirazım şuna: Şurada toplam 23 tane maddemiz var ve 23 maddenin...

BÜLENT TUFENKÇİ (Malatya) – Biri çıktı, 22.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biri de girdi, bir tane de girdi, toplam 23.

Toplam 23 maddenin içinde sadece 19'uncu madde çıktığı için sadece burası bu kanunun dışında bir kanun maddesi olarak kaldı ve Sayın Başkanımız da bankacılıkla ilgili ayrıca bir düzenleme çalışmaları yaptıklarını da ifade ediyor. Dolayısıyla Bankacılık Kanunu 2005 senesinde çıkmış, on altı senedir düşünülmemiş olan bir şeyi sadece altı ay önceki bir şikâyetle beraber gündeme, aklınıza getirdiniz diye düşünebilirsiniz ama onun öncesinde de bir Çiftlik Bank var, onun da sonunda Bank var, o da reklamlar yapıyordu. Yani tamam, geç kalmış olabilir, acilen yapılmak zorunda da olabilir ama niye bu 23 maddenin içinde sadece bir tane bu farklı maddeyi koymamızın Bankacılık Kanunu'nun şu andaki bu tasarruf finansman kanun teklifiyle hiçbir alakası yokken gelin, bunu bari torba yapmayalım diyorum ben. O anlamda...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Eyvallah, o anlamda değerlendirdiğimiz takdirde...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yoksa kanunun kendi özüne hiçbir şeyimiz yok.

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Benzer madde olduğu için, aynı 6361'de de bu düzenlendiği için...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 6361 tamam, o burayı ilgilendiriyor ama...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin Bey, o kanunun, o anlamda ifade ettiğiniz şey... “Ya, bunu niye burada düzenliyorsunuz, acil bir durum mu var?” diye ifade edebiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İşte, on beş senedir Bankacılık Kanunu var, 2005'ten bu yana.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Doğru, o konuda mutabıkım ama burada böyle bir şey varken, imkân da bulmuşken herhangi bir şekilde varsa, koymakta fayda var diye düşünüyoruz. Bence...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Genel Kurulda en azından Sayın Bakanımın dediği şekilde olursa daha mantıklı olur.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ona Genel Kurul aşamasında bakalım, olmazsa çıkarırız ya da değiştiririz. Yani burada “aman aman” diye bir hüküm yok. Olsa ne olur? “Ya, nereden çıkarıyorsunuz bunu?” denilecek bir şey de değil. Olabilecek şeyleri anında durdurmak için işlem. Ha, herhâlde kanun mevcut haliyle kalsa savcılar da mahkemeler de buna duysız kalmazlar, Öyle değil mi? Üç saat geçer, bir gün geçer. Yani birkaç aydır dolandıran adam bir günde ne...

BDDK BAŞKANI MEHMET ALİ AKBEN – Başkanım, tespit yapamıyor, bahsettiğim örnekte adreste kimse yok, savcı, hâkim tespit yapamıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afonkarahisar) – Başkanım, sorun, savcılıklar bir ceza soruşturması kapsamında yapar. Yani bir savcılık resen bir şeye harekete geçmez. Suç duyurusu olur, bir suç soruşturması başlarsa öyle talep eder. Yoksa savcılık durduk yerde “Bunu kapatayım, şurada bir şey var.” diye girmez. BDDK şikâyet edecek...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sevgili Milletvekilim, az önce faktoring, finansal kiralama şirketleriyle ilgili temsilciye “Senin kanun görüşülmüyor, git konuşma.” dedim, gönderdim. Biz bankalar kanununu koymuşuz, Yasin Bey’in uyarısı doğru bir uyarı. Yani varsa o adamları da dinleriz, onların da ihtiyaçlarını burada telafi ederdik. Madem gelmişken önümüze onu yapardık.

Yani şimdi, siz orada teklifi hazırlarken başkalarını düşünün diyorum, düşünüyorsunuz muhakkak; ben biliyorum, bu yaptığınız faaliyetleri, güzel şeyleri çok teferruatlı düşünüyorsunuz ama arkadaşımız hassas bir noktada diyor ki: “Ya, bunun yeri burası değil.” BDDK Başkanımız diyor ki: “Bankalar kanununda çalışıyormuşsunuz, öbür maddeyi buradan çıkardınız. Bunda bunu...” Yani...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Artık itirazımız kalmıyor. Yani kanunun bitiminde hiç itirazımız kalmıyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üstadım, makul şeylere bir itiraz yok, iyi kanun yapmak, derdimiz bu.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Başkanım, şimdi sadece bankaları kapsamıyor ki. Diyelim ki finans kurumu da ya da “evim”ler de izin almadan...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Onun madde 11’de var yeri.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Var ama bununla beraber biraz daha hızlandırmış oluyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Yasin Bey’i sen kanunu incelememi mi zannediyorsun?

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – İncelemiştir Yasin Bey, incelememiş olur mu? Biz de üstüne koyuyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Madde 11’in kaçınıcı satırında olduğunu bile söyler size.

BÜLENT TÜFENKÇİ (Malatya) – Söyleyebilir, tamam işte sıkıntı yok.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, ben Yasin Bey’in hassasiyetine katılıyorum açıkçası ama Tahsin Bey’in görüşünü doğru bulmuyorum çünkü bu tüketici aldatma yasasıdır. Tahsin Bey’in hassasiyeti doğru... Ya, bunu buraya koymayabilirsiniz diye söylenebilir fakat “Buradan başka yollara gidebilirsiniz.” ifadesini ben doğru bulmuyorum çünkü tamamen yanıltıcı “banka” gibi ibareleri kullanarak insanları dolandırmaya çalışanlarla ilgili bir şeyi düşünmek, varsa bu yanlış düzeltmek, başka tarafa gidebilir diye niyet okumakla düzeltilecek bir konu değildir diye ifade etmek istiyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Adalet Bakanlığından gelen arkadaş niye hiç konuşmuyor ya?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Adalet Bakanlığına siz sorun, ben gerektiğinde soruyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yargı ne yapacak yani yargı yok mu?

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, Adalet Bakanlığı cevap versin bakalım, destek istiyor CHP.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yargının yetkisini BTK’ye veriyoruz.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Efendim şöyle: BTK 5651 sayılı Kanun’da BTK’nin de benzer yetkisi var, Sermaye Piyasası Kanunu’nda da benzer yetkiler var; orada da yapılan işlemten sonra karar hâkimin onayına sunuluyor vesaire, benzer kurgular var efendim orada. Yani idari otoritenin almış olduğu karar hâkimliğin onayına sunulabiliyor, sistem böyle işliyor çünkü...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Biz de sunulsun diyoruz zaten.

ADALET BAKANLIĞI MEVZUAT GENEL MÜDÜR YARDIMCISI AHMET HASAN KILIÇ – Efendim yani şöyle: Bu söylendi, mevzuatımızda, kanunlarımızda var. Mantığı şudur efendim: Burada korunan hukuki yarar büyüktür, bir saat içinde -yani abartarak söylüyorum- milyonlarca insan dolandırılabilir, bu tür tedbirleri daha hızlı, iyi bir mekanizmayla kuracak şekilde mekanizmalar kurulabilir ama önemli olan burada o alınan kararların hızlı bir şekilde hâkim denetiminden geçirilmesidir. Dolayısıyla bu minvalde meseleye bakmak lazım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir saatin hesabını yapıyorsunuz, öbür tarafta on sekiz ay zaman veriyorsunuz. Orada on sekiz ay zaman veriyorsunuz, burada saat hesabı yapıyorsunuz. E, tüketici ne olacak öbür tarafta?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hangisi?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – On sekiz ay süre veriyorsunuz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya, o başka ya. Ya, o farklı bir konu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Farklı iki konu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bakın, şimdi Yasin Bey’in söylediğine aynen katılıyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanun tekniği açısından doğru söylüyor aslında.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kanun tekniği açısından doğru. “Ben içeriğine bir şey demiyorum.” diyor anladığım kadarıyla. Ya, bir dolandırıcılık varsa biz üzerimize düşeni yapalım ama ya Bankalar Kanunu’nda düşünmemişsiniz, yapmamışsınız, böyle gelmiş, aklınıza niye bunu getirdiniz? Bankalar Kanunu’nda daha önemli şeyler varken diyor, içerikle ilgili şeyde... Yani sizin buradan başka bir yola gidecek diye bir düşünce ihdas etmeniz...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yo, biz herkes işini yapsın diyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ya işini yapıyor zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ya kırk sekiz saat, bakın hukukçu...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Tahsin Bey benim çok yakın dostum arkadaşlar, bu tutanakları buradan çıkarın, Tahsin Bey buna iyi niyetle itiraz ediyor ama muhalefet şerhiyle yapıyor, bu Tahsin Bey de muhakkak dolandırıcıların yakalanmasını isteyen, bu ülkedeki mağdur insanlara...

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Vallahi bravo ya, vallahi bravo.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Demin kayda geçti.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Ama çıkar tutanaktan diyoruz ya.

Değerli arkadaşlar nerede kaldık?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başkanım, hem katılıyorsun hem çıkarmıyorsun.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Size katılıyorum ben, Genel Kuruldan... Sizin fikrinize katılıyorum diyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama şimdiden oylayalım onu.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, oyluyorum zaten.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çıkaralım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – CHP’nin önergesi çıkarma önergesi.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Çıkarma önergesi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam onu oylayalım.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet, değerli arkadaşlar, Tahsin Bey ve arkadaşlarının verdiği önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- (1) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun;

a) Adı “Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve finansman” ibareleri ”, finansman ve tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiştir.

c) 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve finansman” ibaresi ”, finansman ve tasarruf finansman” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “ve finansman” ibaresi finansman şirketleri ve tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “finansman” ibaresinden sonra gelmek üzere ”, tasarruf finansman” ibaresi eklenmiştir.

(2) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun;

a) 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin” ibaresi “Kurumun gözetim ve denetimine tabi diğer kuruluşların” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “ile finansman” ibaresi “, finansman şirketleri ile tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 45 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ile finansman” ibaresi ”, finansman şirketleri ile tasarruf finansman” şeklinde ve “finansal kiralama şirketleri ve finansman şirketleri” ibaresi “finansal kiralama şirketleri, finansman şirketleri ve tasarruf finansman şirketleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(4) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 57 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve finansman” ibaresi “, finansman şirketleri ve tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiştir.

(5) 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun;

a) 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “ve finansman” ibaresi finansman şirketleri ve tasarruf finansman” şeklinde değiştirilmiştir.

b) 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “faiz dışında alınacak” ibaresi “faiz ve tasarruf finansman sözleşmeleri kapsamında alınan organizasyon ücreti dışında alınacak” şeklinde, sekizinci fıkrasında yer alan “katılım bankalarını da kapsar” ibaresi, “katılım bankalarını ve tasarruf finansman şirketlerini de kapsar” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Evet değerli arkadaşlar, 21'inci maddede 1 adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Kanun Teklifinin çerçeve 21'inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“d) Geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “5 inci maddenin ikinci fıkrasında” ibaresi “5 inci maddede” şeklinde değiştirilmiştir.”

Ahmet Çolakoğlu

Zonguldak

Fahri Çakır

Düzce

Gerekçe:

Önergeyle, faktoring şirketlerinin asgari ödenmiş sermayelerine ilişkin düzenlemenin 6361 sayılı Kanunun 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine alınması doğrultusunda uygulamada ortaya çıkabilecek karışıklıkların önlenmesi amacıyla ve geçici 6’ncı madde kapsamındaki intibak sürecinin devamı doğrultusunda uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gerekçesi okunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar biz, hangi maddeleri atlamıştık? 7’nci maddeye tekrar dönüyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Finansmanda kâr payı.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Gelirle ilgili itirazlar yoktu, sadece finansman kâr payıyla ilgili kısım, bunu... Onu hazırlayacaklar, getirecekler, burada arkadaşımızın ifade ettiği usul çerçevesinde şeye... Neydi o ihtiyat akçesi miydi o koyduğumuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – İhtiyat akçesi, evet.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – İhtiyat akçesi kısmına ayırmak için bir metin hazırlayacaklar, o metni aşağıda, Genel Kurulda görüşeceğiz.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddede şöyle bir şeyimiz vardı: 20’nci maddede olduğu gibi, aslında 20’nci maddede de belki bu işi yapabiliriz, 11’inci maddede... Değerli arkadaşlar 11’inci maddede hazırlattığımız bir önerge var, eğer buradaki Komisyon üyesi arkadaşlarımız takdir ederlerse burada oylayalım yoksa Genel Kurulda grupların anlaşmasıyla yapacağımız bir şeyle yapalım.

11’inci madde üzerinde 1 önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/3383) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesiyle eklenen dördüncü fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Kayseri Milletvekili

“Bu aykırılıkların internet ortamında gerçekleşmesi hâlinde Kurum tarafından içeriğin çıkarılması ve/veya erişimin engellenmesi kararı verilmesi için sulh ceza hâkimliğine başvurulabilir. Hâkim kararını...”

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Önerge bu değil ya; hayır, böyle değil kardeşim, bu önerge böyle değil.

Önergeyi geri çekiyorum arkadaşlar.

Bu maddeyi de 20’nci maddeyle beraber söyleyeceğimiz mahkemenin... Ali Bey’in biraz önce bir kanunda okunduğu hüküm çerçevesinde olabilecek bir şekilde değerlendirip Genel Kurulda değerlendirelim diye ifade ediyorum.

11’inci maddeyi...

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 21’inci maddeyi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 11 ya.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 11 oylanmış görünüyor bende de.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 11 oylanmış. 1 madde mi biz şey yaptık?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 7’nci maddeyi...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 2 madde geçmedik mi arkadaşlar biz ya? Kanunlar ve Kararlar...

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 11 oylanmış “kabul” yazıyor. 7’ye de “dönülecek” notumuz var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, size nasıl güveneyim ben şimdi? Oyladık mı oylamadık ki?

Evet, değerli arkadaşlar, 21’nci maddeyi bitirdik, oyladık.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 21’le ilgili mi? Oylamıştım ama hadi söz vereyim artık.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – 21’i oylamadınız sanıyorum ama Sayın Başkanım, o konuya ilişkin bir ilave yapmak istiyorum uygun görürseniz.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Sen muhalefet tarafında olduğun için onların gözüyle görüyorsun, bu taraf diyor ki: “Oyladık.”

Evet, buyurun.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Başkanım, şimdi şöyle bir durum var: Yani biraz önce 7’nci maddeye ilişkin olarak “O ‘kâr payı’ ifadesine ilişkin düzenleme yapılacak.” denildi ama 21’inci maddede Tüketici Kanunu’nda kâr payı ve bu tasarruf finansman şirketleri için de “kâr payı” ifadeleri kullanılıyor yani...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Arkadaşlar, duyamıyorum.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Sayın Başkanım, 7’nci maddede, biliyorsunuz “kâr payı oranı” ifadesine yer verilmişti, “Ona ilişkin olarak da çalışma yapılacak.” denildi. Şimdi, 21’inci maddede de Tüketici Kanunu’nda biz o kâr payı olacağından hareketle değişiklikler öngördük, dolayısıyla burada değişikliklerde konut finansmanının kuruluşunun tanımı içerisine tasarruf finansman şirketlerini dâhil ettik, bir. Sonrasında bunların elde etmiş oldukları getirileri, faiz ve katılım bankaları açısından “kâr payı” olarak ifade etmiştik, bunlar açısından da kâr payı olarak nitelendirilen bir düzenlemeye yer verildi beşinci fıkra. Dolayısıyla “Tüketici Kanunu’ndaki uygulamalar da katılım bankaları açısından kapsar.” diye yazılmıştı. Burada da “Tasarruf finansman şirketleri ve katılım bankaları için de uygulanır.” diye ifade ettik. Dolayısıyla, 7’nci maddeyle paralel gitmesi gereken bir husus var.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Kaçınıcı maddeyle?

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – 7’nci madde ile 21’inci maddenin beşinci fıkrasının birbiriyle ilişkisi var. Eğer 7’nci maddede...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 7’nci madde ne?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kâr payı meselesini söylüyor.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Kâr payı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Buradaki katılımcıları tüketici mi kabul ediyorsunuz?

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Buradaki katılımcıların bir kısmını tüketici olarak kabul ediyoruz, eğer ticari bir şey yoksa, tacirden tacire bir satış yoksa...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama bu tüketicinin tanımı nedir? Satıcı ile son kullanıcının yaptığı işler...

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Tüketici Kanunu, Sayın Vekilim, sadece şunu esas alıyor: Satıcı ile mesleki amaçlı edinmeyen kişi arasındaki alışveriş, tacirse bu kapsamın dışında.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yani tacir olmayacak ama son tüketici, son kullanıcı olacak.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Nihai tüketici olarak, evet.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Burada bir topluluk var, topluluğun içinde “son tüketici” kavramı örtüşmüyor.

TİCARET BAKANLIĞI TÜKETİCİNİN KORUNMASI VE PİYASA GÖZETİMİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI BAYRAM UZUNOĞLAN – Burada şey ifade edildi yani bu düzenlemeler kâr payı yönüyle Tüketici Kanunu’nu alakadar edeceğinden hareketle burada Tüketici Kanunu’nda değişiklik öngörüldü.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Şimdi, Ticaret Bakanlığındaki arkadaşımız uyarısını yaptı, önemli bir uyarı. Bunu grup başkan vekilleri, kanun teklifi sahibi arkadaşlarımız incelesinler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir de Başkanım, redaksiyon yetkisi de alın burada da. “Bankalarım” diye geçmiş, “Bankalarımı” yerine, “nı” yerine “m” yazılmış yanlışlıkla.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Burada mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, 21’in b, en son satır, “Katılım bankalarım da kapsar.” şeklinde olmuş. Redaksiyon yetkisi alın.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Bilgisayarın şeyi ya.

Evet, değerli arkadaşlar, 21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 22’nci madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – 23’üncü madde üzerinde söz talebi yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, teklifin tümü kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Biraz önce bir maddede aldığımız redaksiyon yetkisi vardı, Sayın Hamzaçebi'nin uyardığı, şirket veya şirketlerle ilgili kısmı redaksiyon yetkisi çerçevesinde kanun teklifinin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhimiz yok.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Konuşacağız.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Oyladığın şeye “Evet” dediğin şeye nasıl muhalefet şerhi veriyorsun ya?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – E, konuşacağız daha.

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Allah'tan şurada kameralar var, bunları göreceğiz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Düzeltmezseniz...

BAŞKAN MUSTAFA ELİTAŞ – Peki, 21'inci, 20'nci maddeyle ilgili yapın.

Evet, değerli arkadaşlar, bu kanun teklifiyle ilgili zaten Komisyon Sözcümüz olan Ahmet Bey ve Semra Hanım, bu konuyla ilgili sözcü arkadaşımız. Başkan Vekili arkadaşımızla birlikte hem Ahmet Çolakoğlu'nun hem de Semra Kaplan Kıvrıkcı'ın bu kanunun özel sözcüsü olmalarını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi günü saat 13.00'e kadar süre verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun, hayırlı akşamlar diliyorum.

Kapanma saati: 19.38

